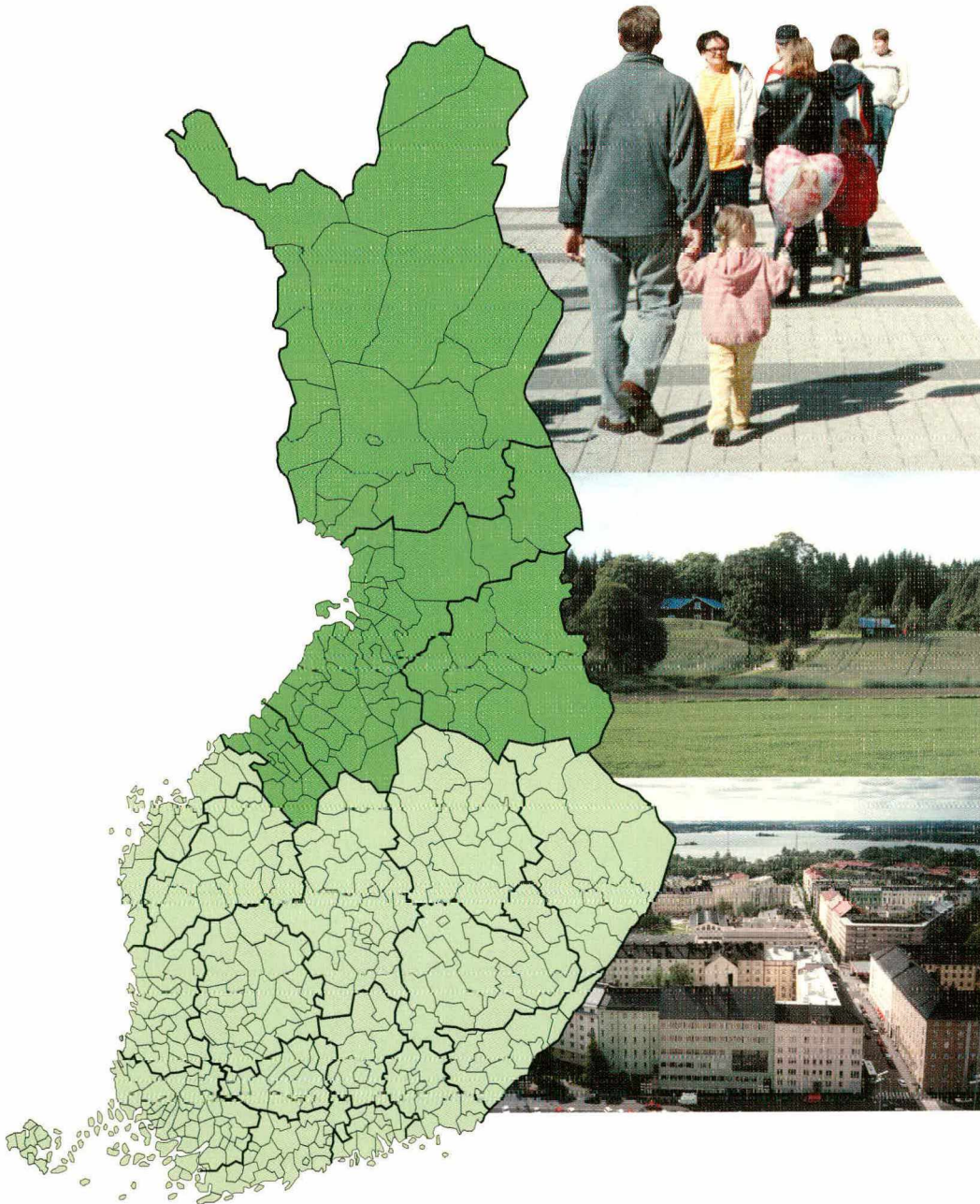

Pohjois-Suomen katsaus 2005

Pohjois-Suomen katsaus

Tiedustelut:

Sirkku Hiltunen (08) 535 1411

Leena Jäntti (08) 535 1412

Niina Jaako (08) 535 1419

oulu@tilastokeskus.fi

Kansikuva: Jenni Riikonen

ISSN 1238-9064

ISBN 952-467-421-1

© 2005 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

Multiprint, Oulu 2005

Alkusanat

Pohjois-Suomen katsaus 2005 on jatkoa aiemmin jo 16 kertaa tuotetulle vuosijulkaisulle. Ennen julkaisu ilmestyi aina joulukuussa. Vuodesta 2004 alkaen julkaisu valmistuu jo toukokuussa. Se on alueellista tilastotietoa visuaalisessa muodossa tarjoava julkaisu. Vastaavalla tietosisällöllä ja esitystavalla tuotetaan myös Itä-Suomen, Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen katsaukset. Katsaussarjan koko maata eri aluetasoilla käsittelevät julkaisut ovat Seutukunta- ja maakuntakatsaus sekä Kuntakatsaus.

Pohjois-Suomen katsauksen tavoitteena on antaa alueellista tietoa Pohjois-Suomesta, sen kunnista, maakunnista ja lääneistä, sekä niiden keskinäisistä eroavaisuuksista. Tiedot esitetään visuaalisesti joko kuntapohjaisina teema-karttoina tai diagrammeina.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Katsauksen tilastokuvioiden pohjana ovat viimeisimmät käytettävissä olevat tilastotiedot, aihepiireistä riippuen, vuosilta 2002–2005. Katsauksen aihealueet on muokattu vastaamaan aiempaa tarkemmin Suomen virallisen tilaston aihealuejakoa. Katsaus sisältää yhteensä 187 diagrammia tai teema-karttaa. Julkaisun tietolähteinä on käytetty muitakin kuin Tilastokeskuksen tuottamia tilastoja.

Pohjois-Suomen katsaus ja sen sisältämä materiaali on kokonaisuudessaan saatavana Internetistä AlueOnline -palvelun kautta (tilastokeskus.fi/alueonline). Itse julkaisujen pdf-muotoisten tekstitiedostojen lisäksi tarjolla on kaikki katsausten teemakartat ja diagrammit PowerPoint-kuvina. Paperijulkaisuista poiketen internetpalvelun koko kuvamateriaali on värillistä. Se on myös tietosisällöltään selvästi paperijulkaisuja laajempi. Internetpalveluun kuvia päivitetään jatkuvasti ja saatavilla on aina tuorein tieto.

Pohjois-Suomen katsaus 2005 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutuksesta ovat vastanneet suunnittelijat Sirkku Hiltunen, Niina Jaako ja Leena Jäntti.

Helsingissä ja Oulussa, toukokuussa 2005

Jussi Melkas

Tietopalvelujohtaja

Esko Syrjäkari

Aluepäällikkö

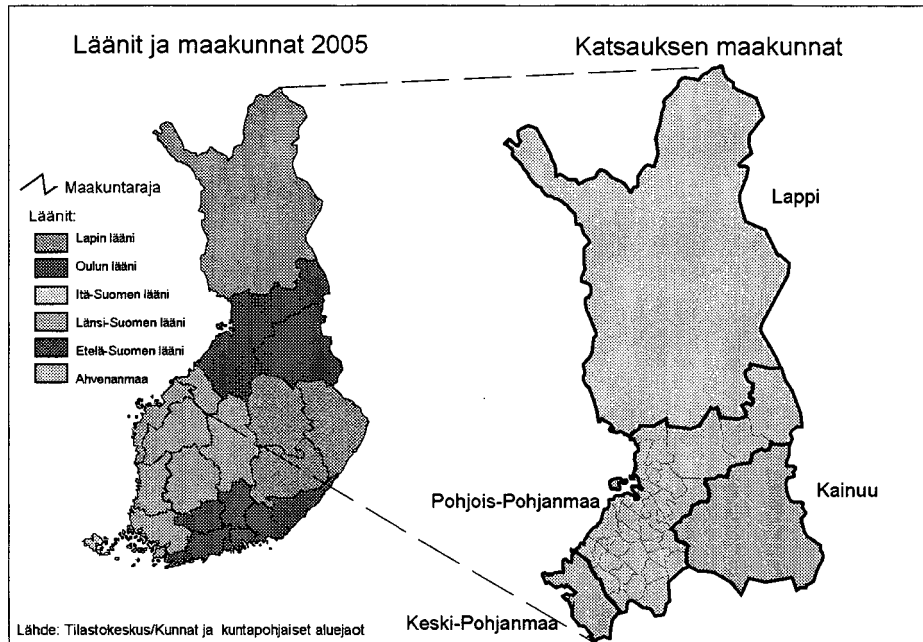

SISÄLLYSLUETTELO

	SIVU
Alkusanat.....	3
Pohjois-Suomi	7
Väestö	13
Asuminen	32
Energia	38
Kansantalous.....	41
Koulutus	44
Kunnallistalous	49
Liikenne ja matkailu	57
Maa-, metsä- ja kalatalous	63
Oikeus	67
Palvelut	70
Rakentaminen	74
Sosiaaliturva ja terveys.....	76
Teollisuus	83
Tulot.....	88
Työmarkkinat.....	91
Työllisyys.....	91
Työttömyys.....	97
Ympäristö	101
Yritykset ja toimipaikat	105
Läänit	112
Toimialamuutokset	119
Kuvaluettelo.....	120
Käytetyt tietolähteet	122
Liitteet	

Pohjois-Suomi

Tässä katsauksessa Pohjois-Suomella tarkoitetaan aluetta, joka käsittää maan 4 pohjoisinta maakuntaa; Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin. Katsauksen tarkastelualueella sijaitsee 84 kuntaa Suomen 432 kunnasta.

Kuva 1.1. Läänit ja maakunnat 2005.

NUTS-luokitus ja suuralueet

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa NUTS-luokitusta uudistettiin vuonna 2003, jolloin Suomen suuralueiden määrä väheni kuudesta viiteen. NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) on kolmitasoinen hierarkkinen alueluokitusjärjestelmä, jota käytetään Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Tämän luokituksen mukaan Suomi on jaettu ylimmällä NUTS 1 -tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan. Suuralueet muodostavat NUTS 2 -tason ja 20 maakuntaa NUTS 3 -tason. Lisäksi seutukunnat ja kunnat muodostavat omat tasonsa (NUTS 4 ja NUTS 5). Katsauksen maakunnista Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan sekä Lapin maakunnat kuuluvat NUTS 2 -tasolla Pohjois-Suomen suuralueeseen. Kainuun maakunta kuuluu puolestaan Itä-Suomen suuralueeseen.

Maakunnat

Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa on 40 kuntaa, joista Oulu on väkimäärältään suurin ja Hailuoto pienin. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 2004 lopussa 374 928 henkeä eli 7,2 % suomalaisista. Maakunnan maapinta-ala on 35 293 km² ja väestötiheys 10,6 asukasta neliökilometrillä.

Lapin maakunnan väestömäärä oli vuoden 2004 lopussa 186 443 henkeä ja maapinta-ala 93 004 km². Lappi on maakunnista harvaanasutuin, väestötiheys on vain 2 asukasta neliökilometriä kohti. Maakuntaan kuuluu 22 kuntaa, joista neljä on kaupunkeja. Maakunnan keskus ja väkirikkain kunta on Rovaniemi. Pelkosenniellä asukkaita on vähiten.

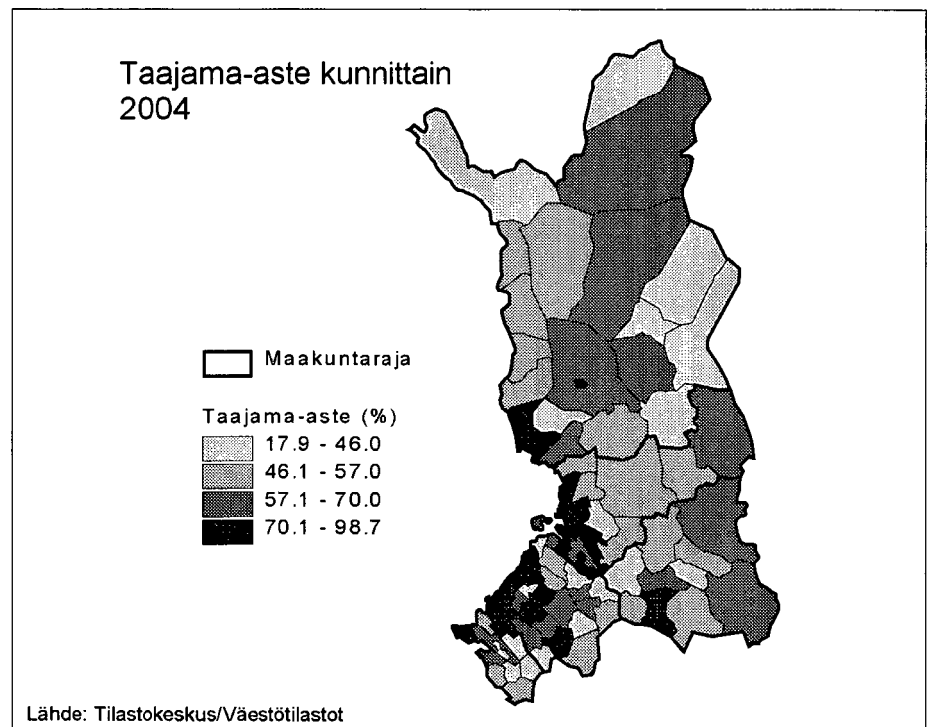
Kainuun maakunnan kymmenestä kunnasta Kajaani on väkiluvultaan suurin ja Ristijärvi pienin. Kajaanin lisäksi Kuhmo on kuntamuodoltaan kaupunki. Maakunnan väkiluku oli vuoden 2004 lopussa 85 965. Pinta-alan ollessa 21 566 km², asukastiheys Kainuussa on 4 asukasta neliökilometrillä.

Keski-Pohjanmaan maakuntaan kuuluu 12 kuntaa, joissa asukkaita oli vuoden 2004 lopussa yhteensä 70 482. Väkiluvultaan alueen suurin kaupunki on Kokkola, pienimpiä kuntia ovat Lestijärvi ja Ullava. Maakunnan pinta-ala on 5 287 km² ja väestötiheys siten 13,3 asukasta/km².

Kunnat

Vuoden 2005 alussa kuntien määrä laski kuntaliitosten vuoksi 444:sta 432:een. Helsinki on väkiluvultaan maan suurin kaupunki (559 046 asukasta 31.12.2004) ja Ahvenanmaalla sijaitseva Sottunga puolestaan pienin kunta (131 as.). Pohjois-Suomen 84 kunnasta asukasluvulla mitattuna suurin on Oulu (127 226 as.) ja pienin Hailuoto (986 as.). Kaupunkeja Pohjois-Suomessa on 19 Pudasjärven muutettua kuntamuotoaan vuoden 2004 alussa. Pudasjärvestä tuli samalla pinta-alaltaan Suomen suurin kaupunki. Muista kunnista pinta-alaltaan Suomen suurin on Inari.

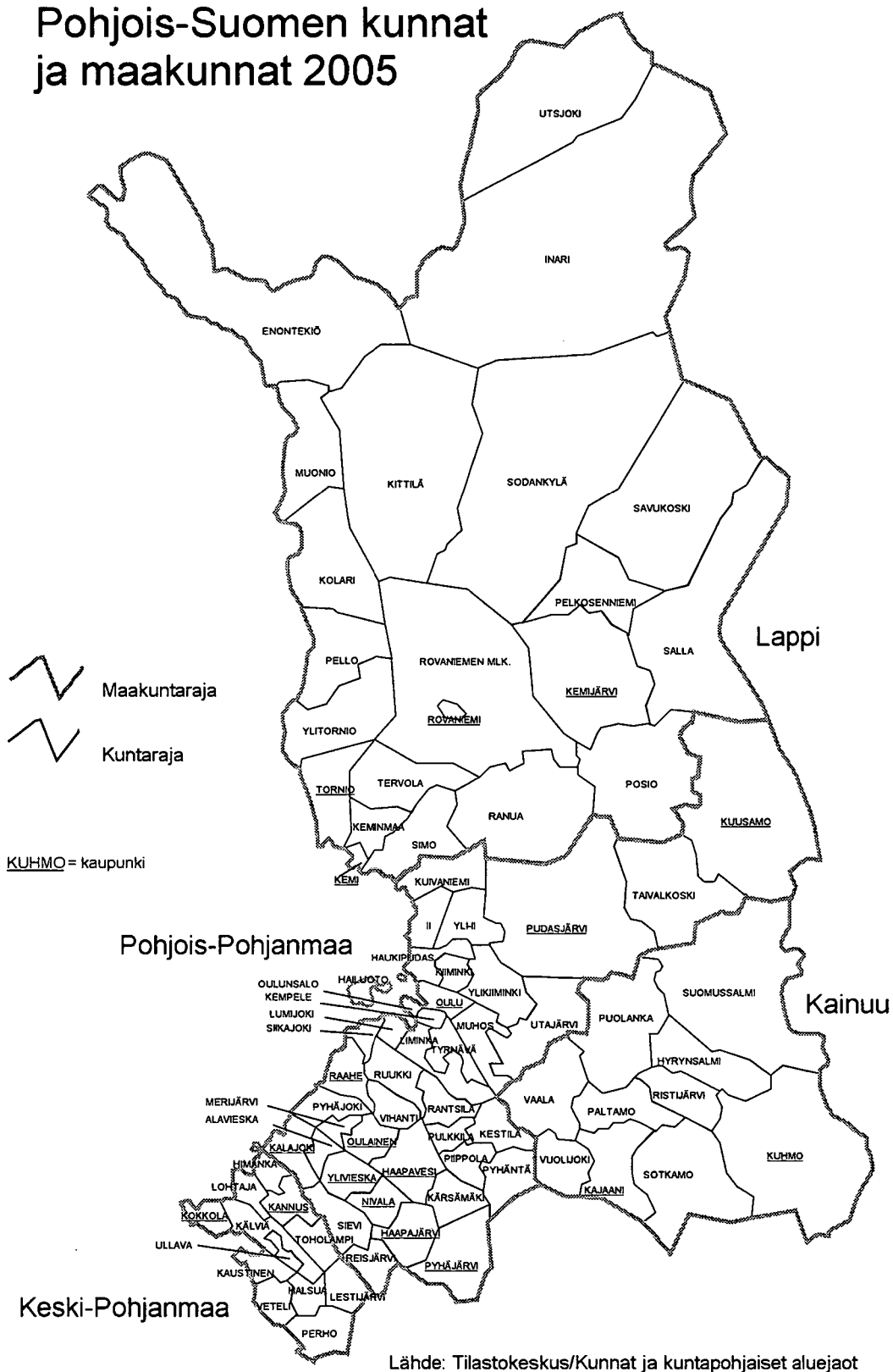
Taajama-asteella mitataan taajamissa asuvien henkilöiden osuutta alueen koko väestöstä. Vuonna 2004 koko maassa taajama-aste oli 82,5 %.

Kuva 1.2. Taajama-aste kunnittain 2004.

Pohjois-Suomen kunnat ja maakunnat 2005

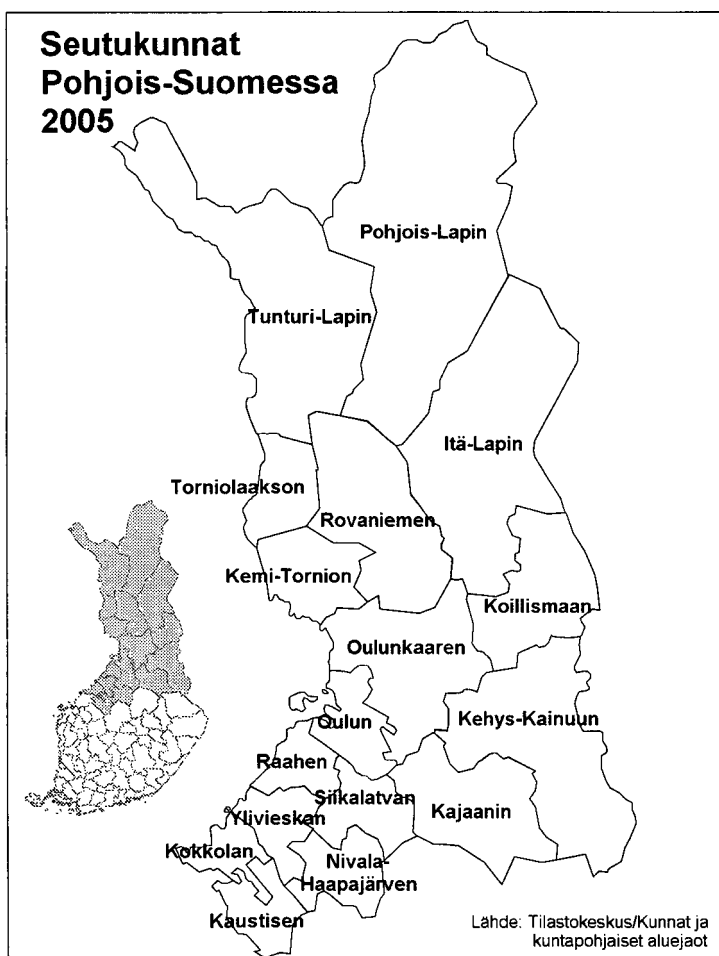
Kuva 1.3. Pohjois-Suomen kunnat ja maakunnat 2005.

Seutukunnat

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä. Poikkeuksena tästä on Maarianhaminan kaupunki, joka muodostaa oman seutukuntansa. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä on käytetty kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntajakoa muutettiin viimeksi 1.1.2005, jolloin seutukuntien määrä väheni kolmella. Tuolloin Kärkikuntien, Outokummun ja Ilomantsin seutukunnat lakkautettiin. Lisäksi kaksi kuntaa vaihtoi seutukuntaa vuoden 2005 alussa.

Suomen kaikkiaan 77 seutukunnasta 17 sijaitsee Pohjois-Suomen alueella. Pohjois-Pohjanmaalla seutukuntia on 7, Keski-Pohjanmaalla sekä Kainuussa kummassakin 2 ja Lapissa 6. Kuntien lukumäärä seutukunnissa vaihtelee Torniolaakson ja Koillismaan seutukuntien kahdesta Oulun seutukunnan kymmeneen kuntaan. Oulun seutukunnassa on eniten asukkaita, Torniolaakson seutukunnassa vähiten. Maapinta-alaltaan kahdeksan Suomen suurinta seutukuntaa sijaitsee Pohjois-Suomessa. Laajimmat niistä ovat Pohjois-Lapin, Itä-Lapin ja Tunturi-Lapin seutukunnat.

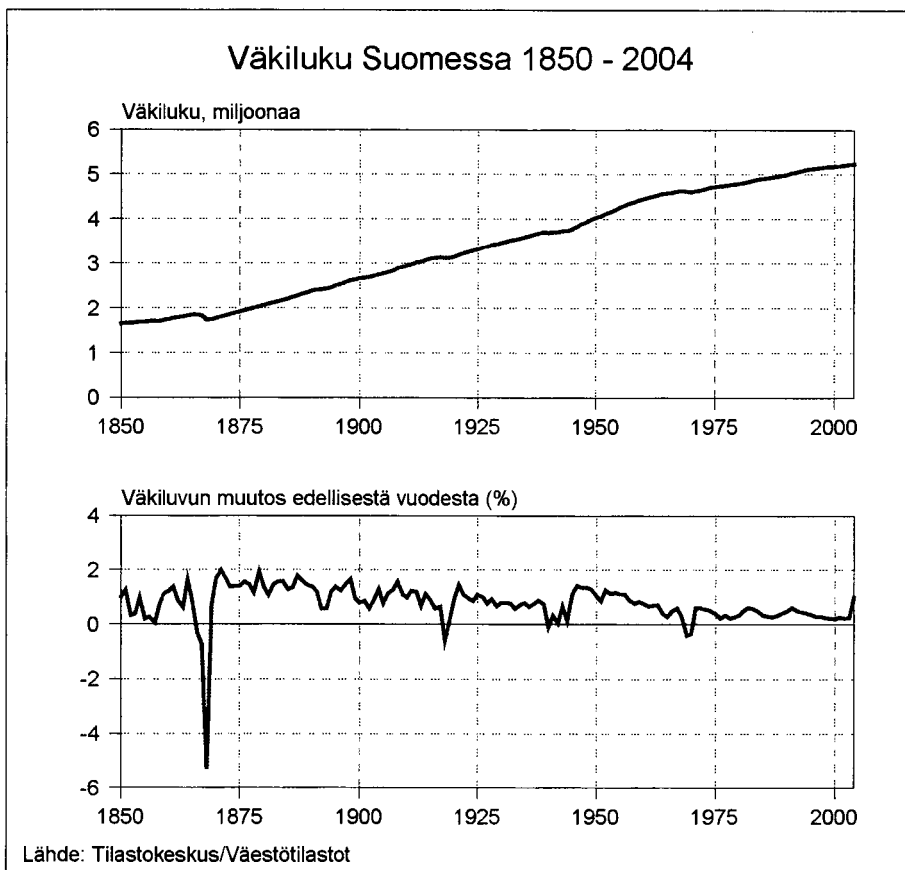
Lisää aluetietoa Suomen seutukunnista ja niiden välisistä eroista löytyy Tilastokeskuksen vuosittain ilmestyvästä *Seutukunta- ja maakuntakatsaus*-julkaisusta.

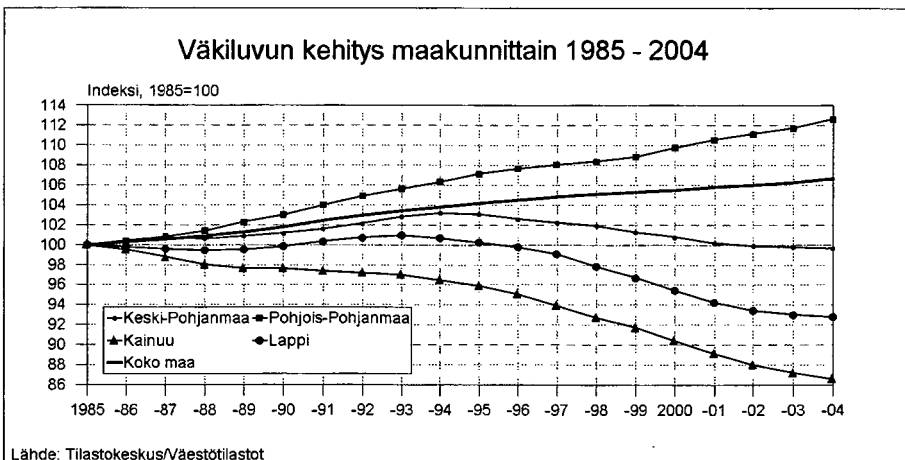
Kuva 1.4. Seutukunnat Pohjois-Suomessa 2005.

Väestö

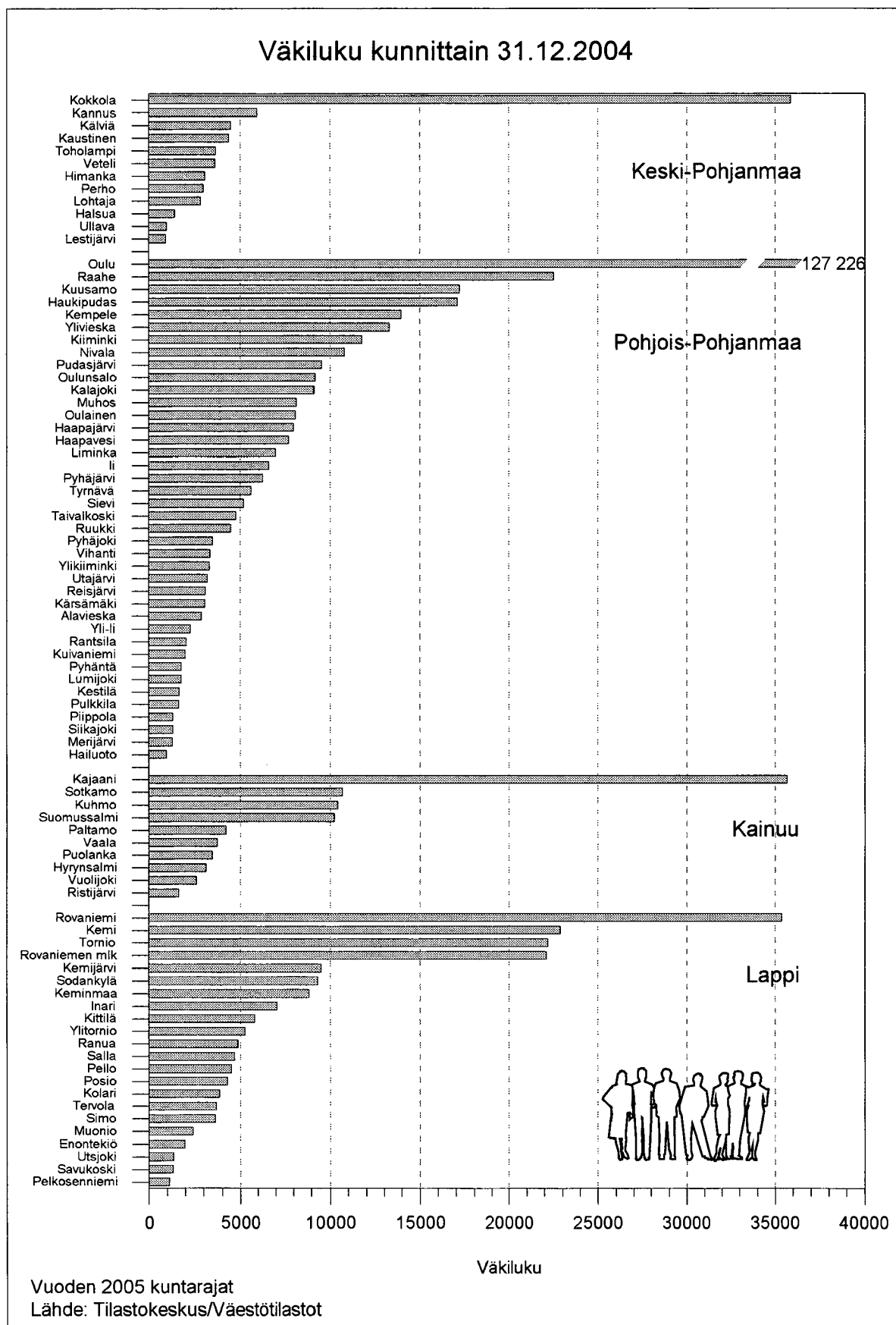
Väestöllä tarkoitetaan tietyllä alueella vakinaisesti asuvaa väestöä. Ne henkilöt, joilla väestön keskusrekisterin mukaan on kotipaikka Suomessa 31.12. kuuluvat väestöön kansalaisuudestaan riippumatta, samoin ne Suomen kansalaiset, jotka asuvat tilapäisesti ulkomailla. Väestöä tarkastellaan myös *keskiväkiluvulla*, joka on kahden peräkkäisen vuoden väkilukujen keskiarvo. Keskiväkilukua käytetään laskettaessa erilaisia väestöllisiä tunnuslukuja. Vuoden 2004 lopussa Suomen väkiluku oli 5 236 611 ja keskiväkiluku samana vuonna 5 228 172 henkilöä.

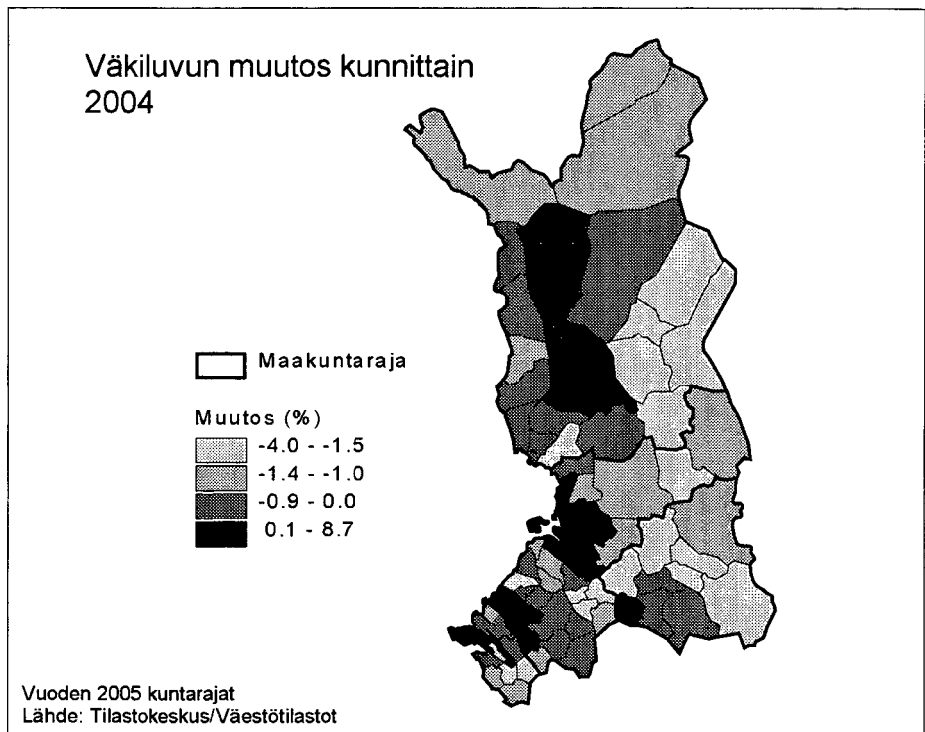
Kuva 2.1. Väkiluku Suomessa 1850–2004.

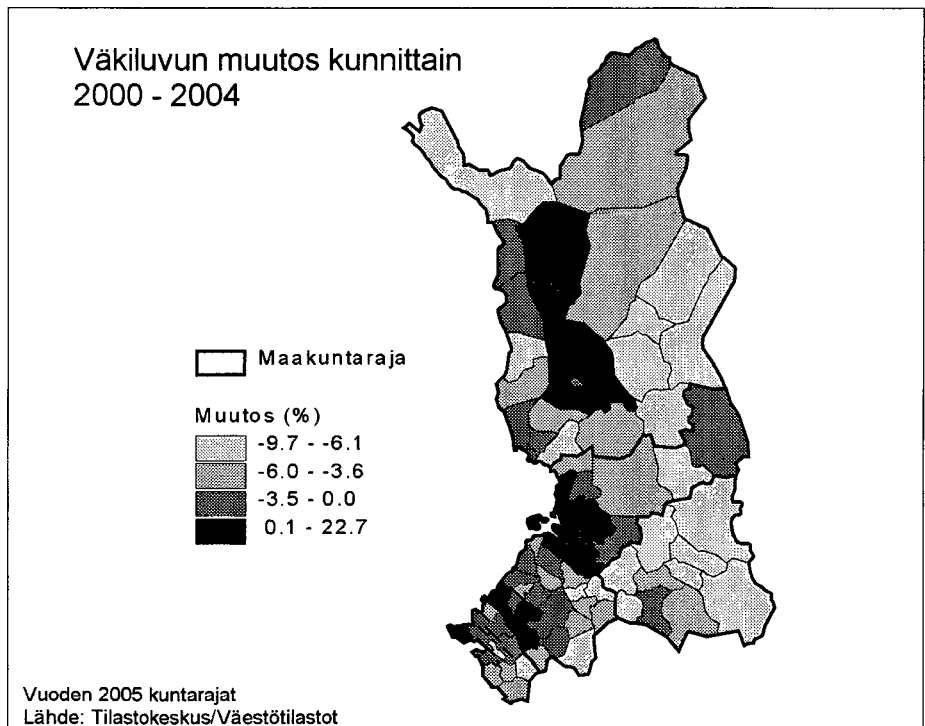
Kuva 2.2. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985–2004 (1985=100).

Kuva 2.3. Väkiluku kunnittain 31.12.2004.

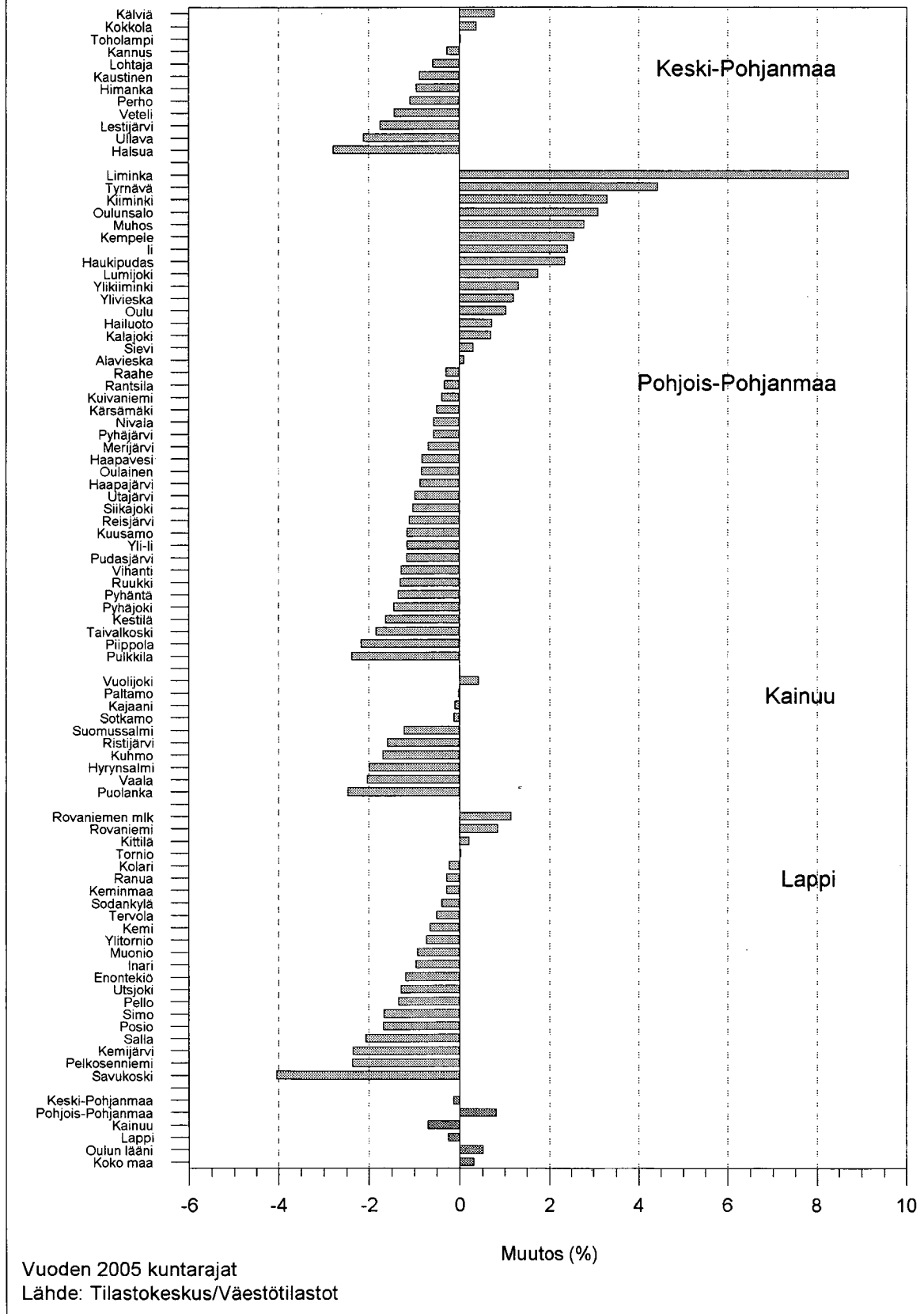
Kuva 2.4. Väkiluvun muutos kunnittain 2004.

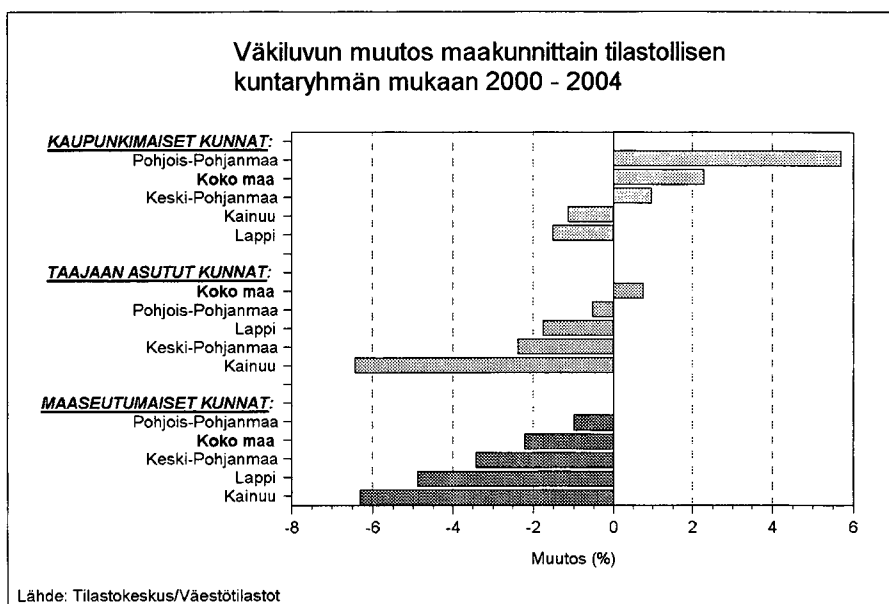
Kuva 2.5. Väkiluvun muutos kunnittain 2000–2004.

Väkiluvun muutos on väestönlisäys huomioituna väkiluvun rekisterikorjauksella. *Väestönlisäys* saadaan laskemalla yhteen syntyneiden enemmisyys ja nettomaahanmuutto. Koko maan väkiluvun muutos oli 0,3 % vuonna 2004. Tuolloin väkimäärä kasvoi 184 kunnassa. Vuodesta 2000 väestön määrä on kasvanut 1,1 %.

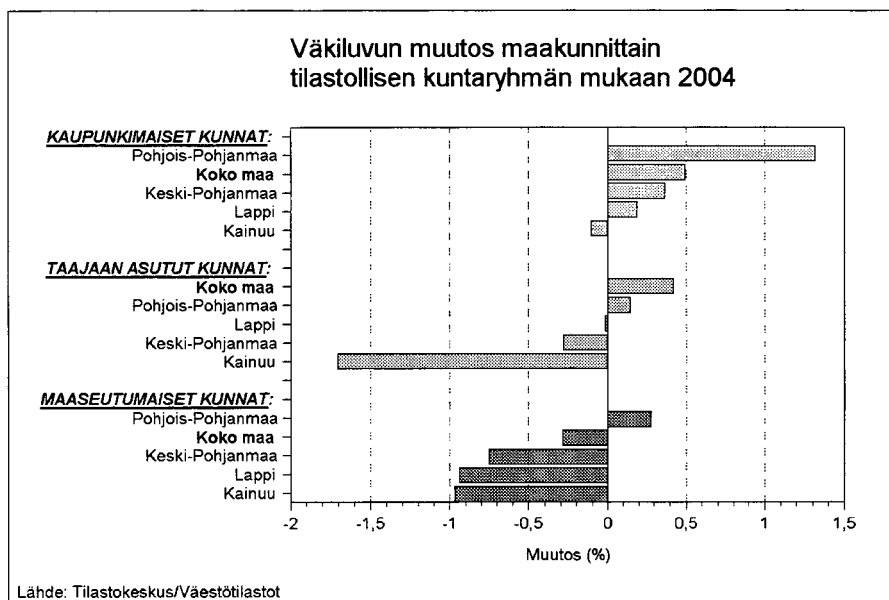
Väkiluvun muutos kunnittain 2004

Kuva 2.6. Väkiluvun muutos kunnittain 2004.

Kuva 2.7. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2000–2004.

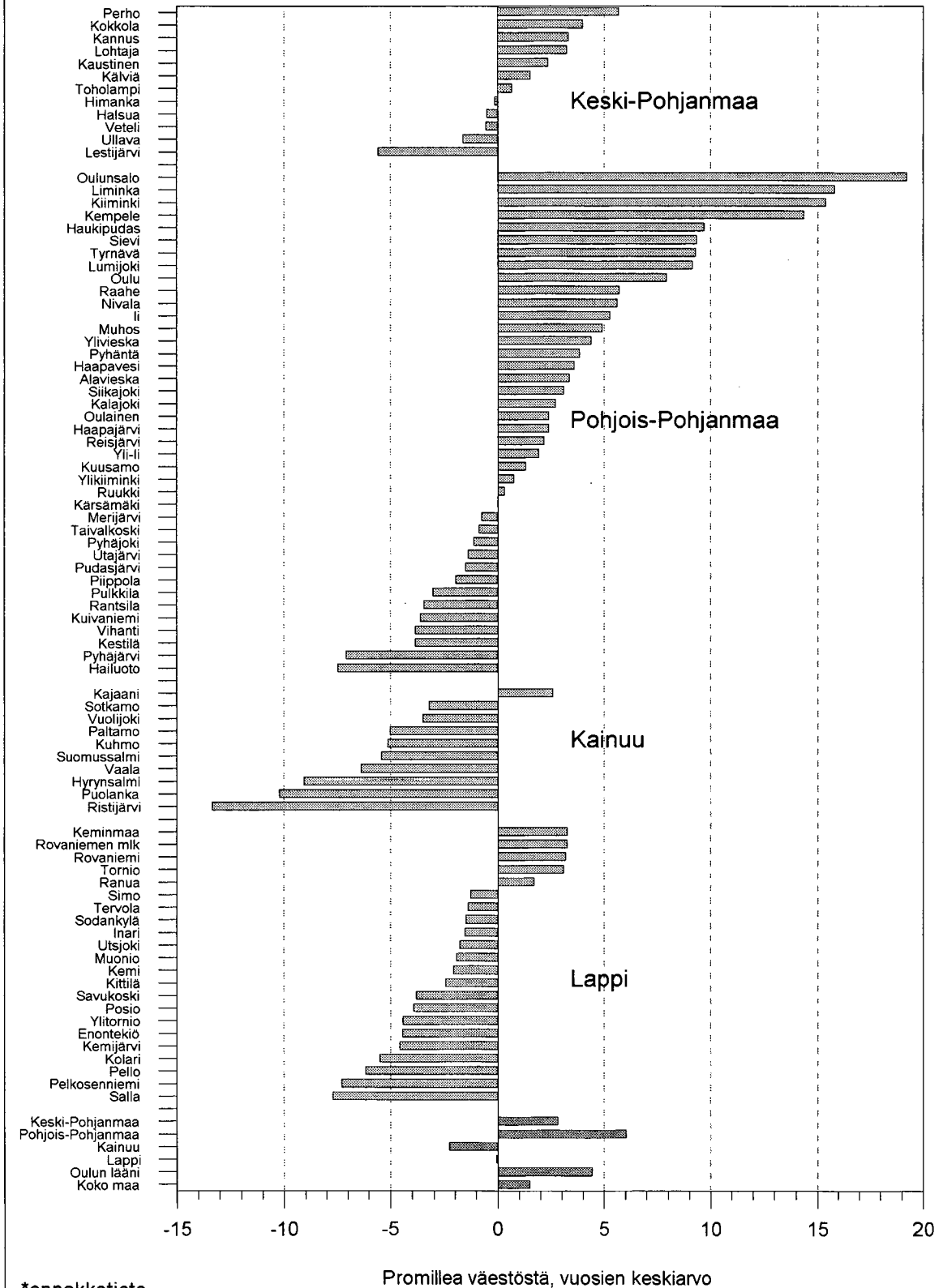

Kuva 2.8. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2004.

Vuodesta 1995 lähtien kunnat ovat voineet itse päättää kaupungiksi ryhtymisestään ja sen voimaantulon ajankohdasta. Koska kaupunkijako ei kuvaa kunnan kaupunkimaisuutta on Tilastokeskuksessa kehitetty ns. *tilastollinen kuntaryhmitys*, jossa kunnat on jaettu kaupunkimaisiin, taajaan asuttuihin ja maaseutumaisiin kuntiin. Ryhmitys perustuu taajamassa asuvan väestön osuuteen ja suurimman taajaman väestömäärään. Vuodesta 2000 vuoteen 2004 väestön määrä on kasvanut kaupunkimaisissa kunnissa 2,3 % ja taajaan asutuissa kunnissa 0,7 %. Maaseutumaisissa kunnissa väkimäärä väheni samassa ajassa 2,2 %.

Vuonna 2004 koko maan väestöstä 62 % asui kaupunkimaisissa, 17 % taajaan asutuissa ja 21 % maaseutumaisissa kunnissa. Väestön määrä kasvoi kaupunkimaisissa kunnissa 0,5 % ja taajaan asutuissa kunnissa 0,4 %. Maaseutumaisissa kunnissa väestön määrä väheni 0,3 % vuonna 2004.

Syntyneiden enemmitys kunnittain 2001 - 2004*

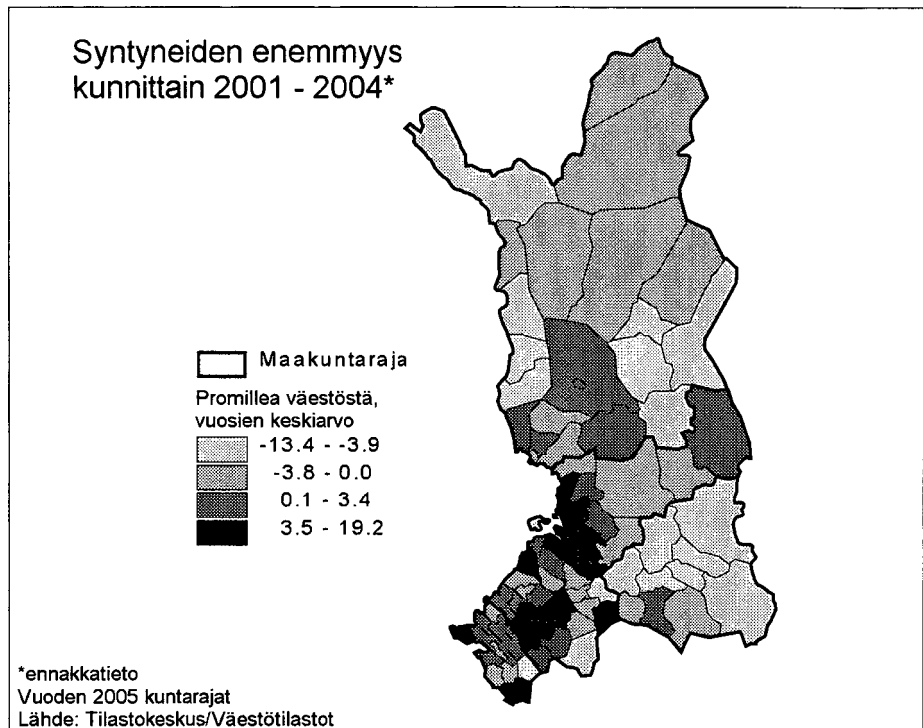
*ennakkotieto

Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

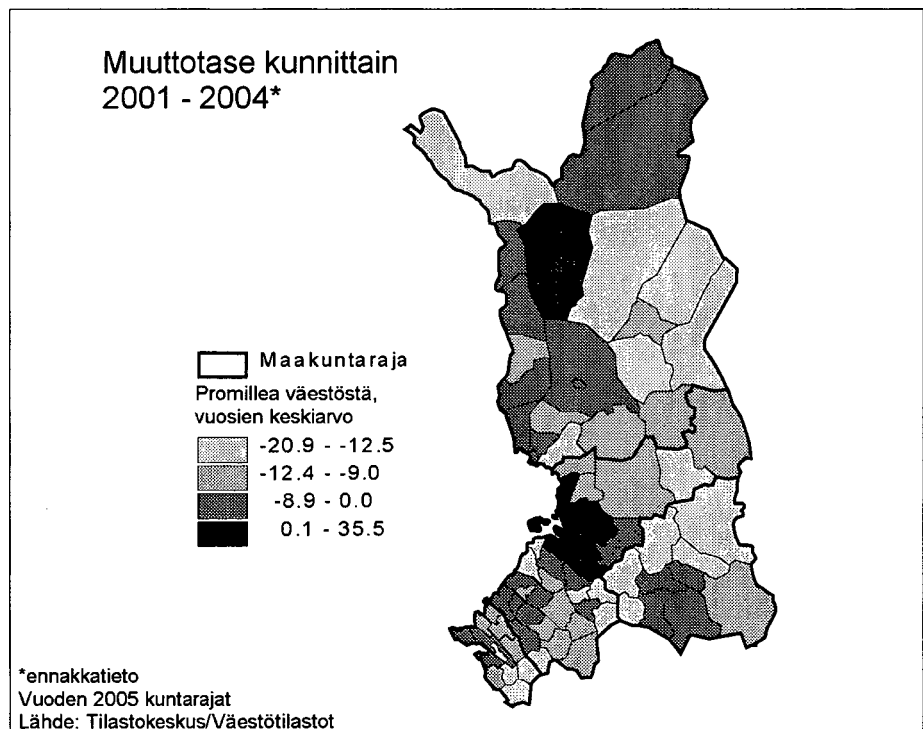
Kuva 2.9. Syntyneiden enemmitys kunnittain 2001–2004.

Kuva 2.10. Syntyneiden enemmyys kunnittain 2001–2004.

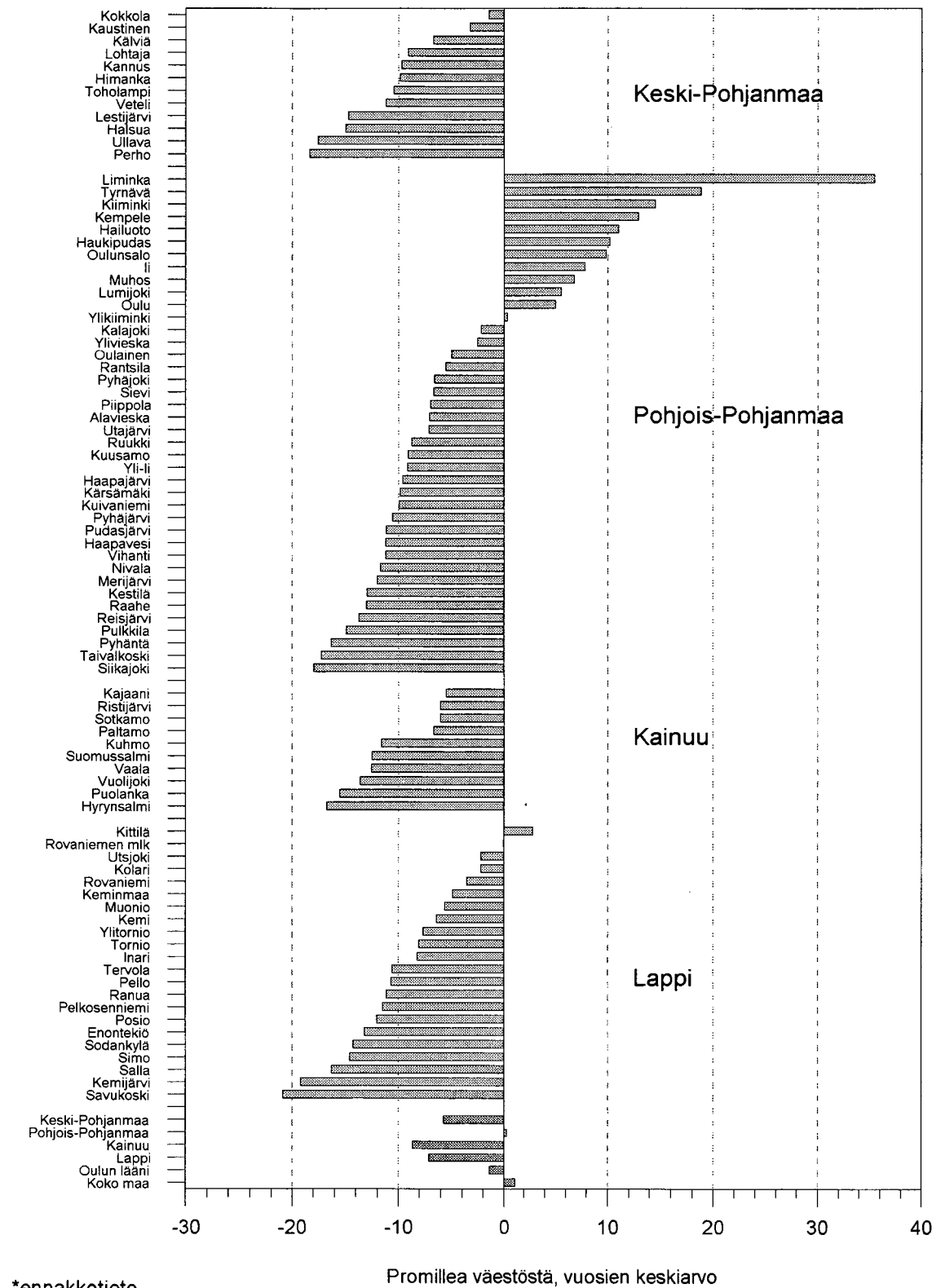
Syntyneiden enemmyys eli luonnollinen väestönlisäys on elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus. Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon kun puhutaan *elävänä syntyneistä*. Vuonna 2004 (ennakkotieto) syntyneiden enemmyys oli koko maassa 10 202 henkilöä, eli elävänä syntyneitä oli tämän verran enemmän kuin kuolleita.

Kuva 2.11. Muuttotase kunnittain 2001–2004.

Muuttotaseessa on huomioitu nettomaassamuutto ja nettomaahanmuutto, jotka suhteutetaan keskiväkilukuun ja ilmoitetaan promilleina. Muuttotase oli vuonna 2004 (ennakkotieto) koko maassa 1,2 promillea.

Muuttotase kunnittain 2001 - 2004*

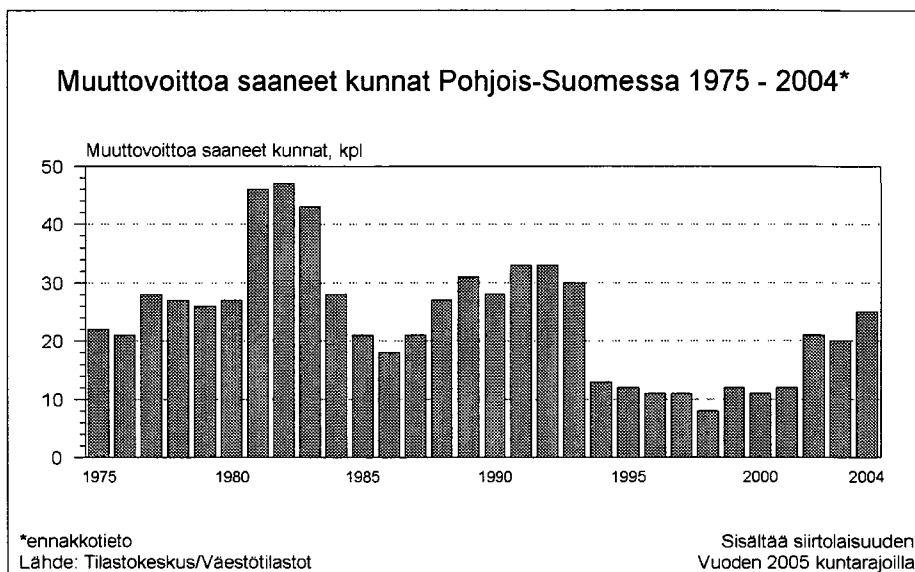

*ennakkotieto

Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.12. Muuttotase kunnittain 2001–2004.

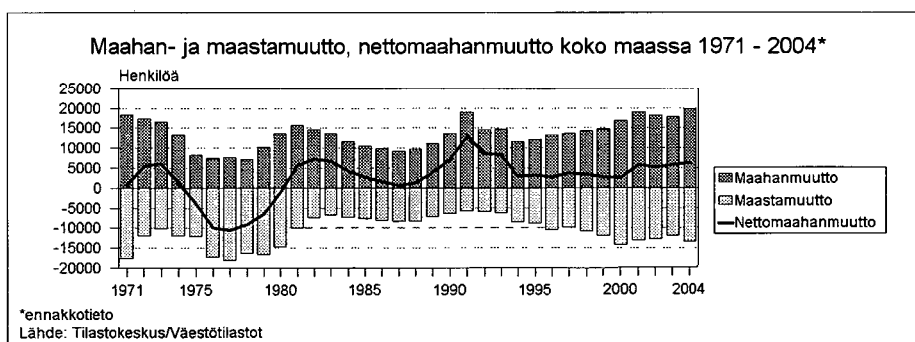

Kuva 2.13. Muuttovoittoa saaneet kunnat Pohjois-Suomessa 1975–2004.

Kuntien välisen muuton tilastointi perustuu maistraateille toimitettaviin muuttoilmoituksiin. Opiskelijoiden muutot opiskelupaikkakunnalle on voitu katsoa vakituksiksi muutoiksi vuodesta 1994 lähtien, jolloin kotikuntalaki tuli voimaan. Vuonna 2004 (ennakkotieto) koko maassa kuntien välinen muutto oli 282 400.

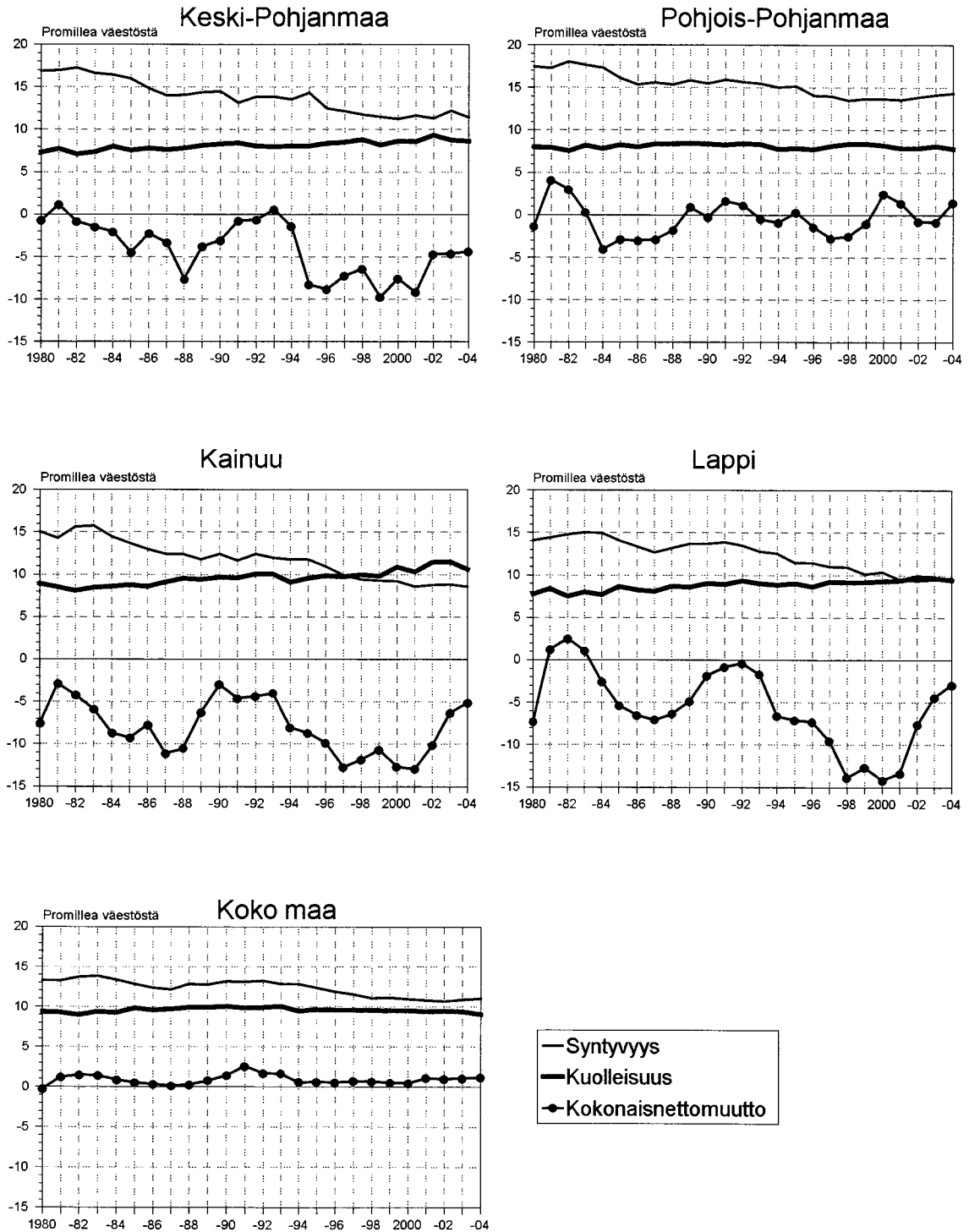
Maahanmuuttajaksi lasketaan henkilö, joka aikoo oleskella tai on oleskellut Suomessa yhtämittaisesti yli vuoden. *Maastamuuttaneiksi* katsotaan pääasiassa henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä vuotta pitemmäksi ajaksi. Pohjoismaisen sopimuksen mukaisesti tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona. *Nettomaahanmuutto* eli nettosiirtolaisuus on maahanmuuton ja maastamuuton erotus. Nettomaahanmuutto on ollut yli kahdenkymmenen vuoden ajan positiivinen.

Vuonna 2004 (ennakkotieto) puolet kunnista oli nettomuutoltaan positiivisia, eli ne saivat muuttovoittoa (sisältää kuntien välisen muuton sekä nettosiirtolaisuuden).

Kuva 2.14. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971–2004.

Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 2004*

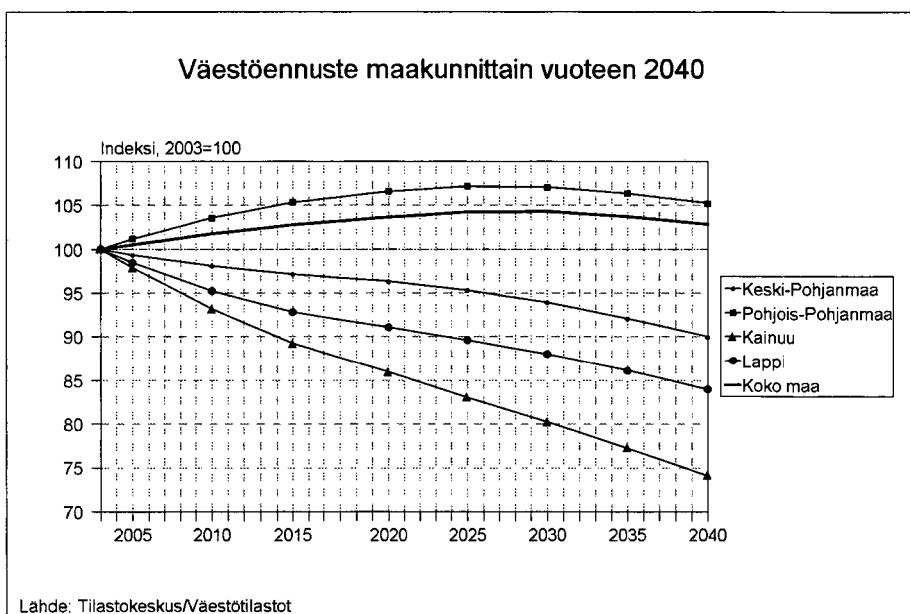
*ennakkotieto

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

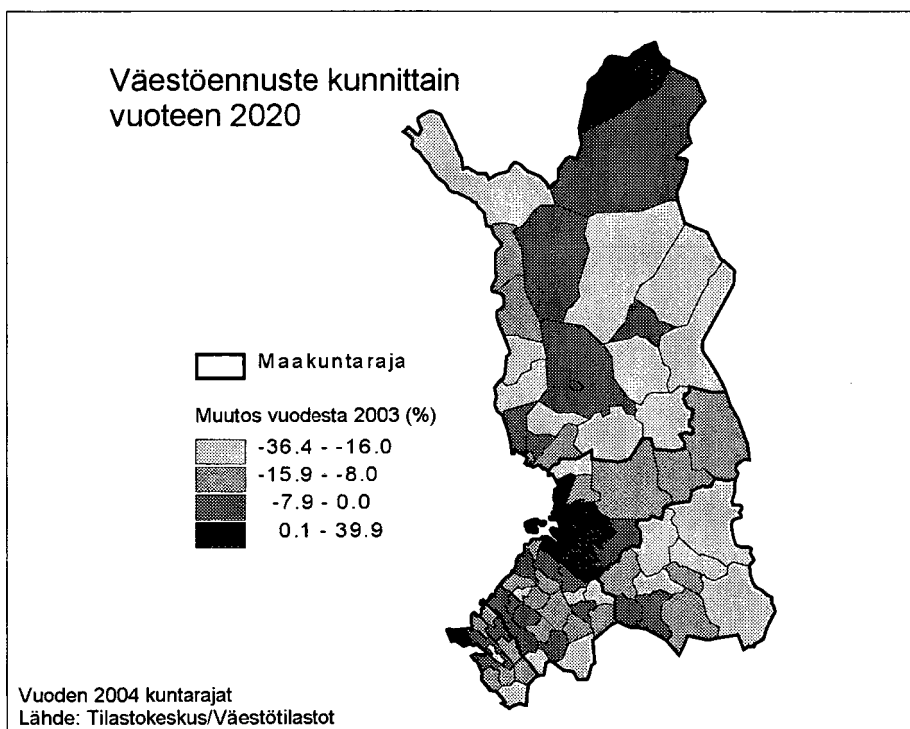
Kuva 2.15. Väestönmuutokset maakunnittain 1980–2004.

Väestöennuste on trendilaskelma, joka perustuu viime vuosien tietoihin syntyvyyden, kuolleisuuden ja muuttoliikkeen kehityksestä. Viimeisimmät väestöennusteet on laadittu vuonna 2004, ja niiden lähtöväkilukuna on käytetty vuoden 2003 tietoja. Väestöennuste on laadittu vuoteen 2040 saakka.

Koko maan väestömäärän arvioidaan kasvavan yli 4 % vuodesta 2003 vuoteen 2030.

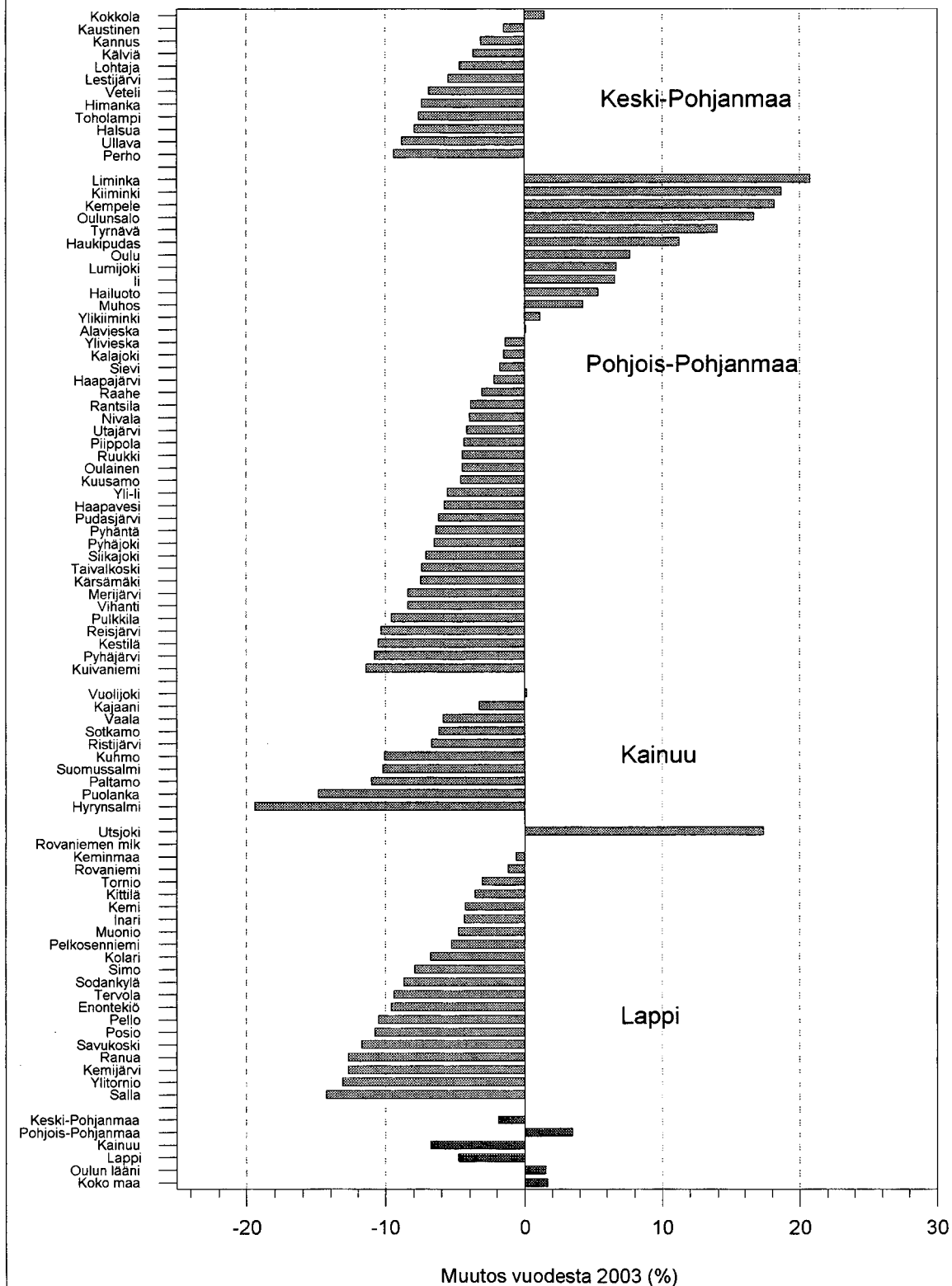

Kuva 2.16 Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2040.

Kuva 2.17 Väestöennuste kunnittain vuoteen 2020.

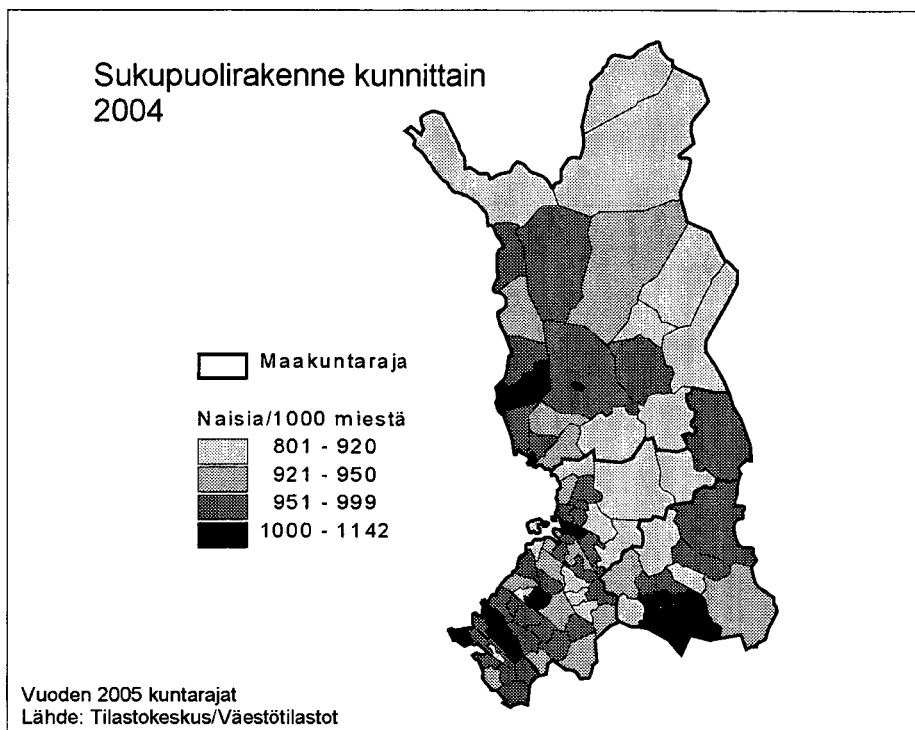
Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010

Vuoden 2004 kuntarajat

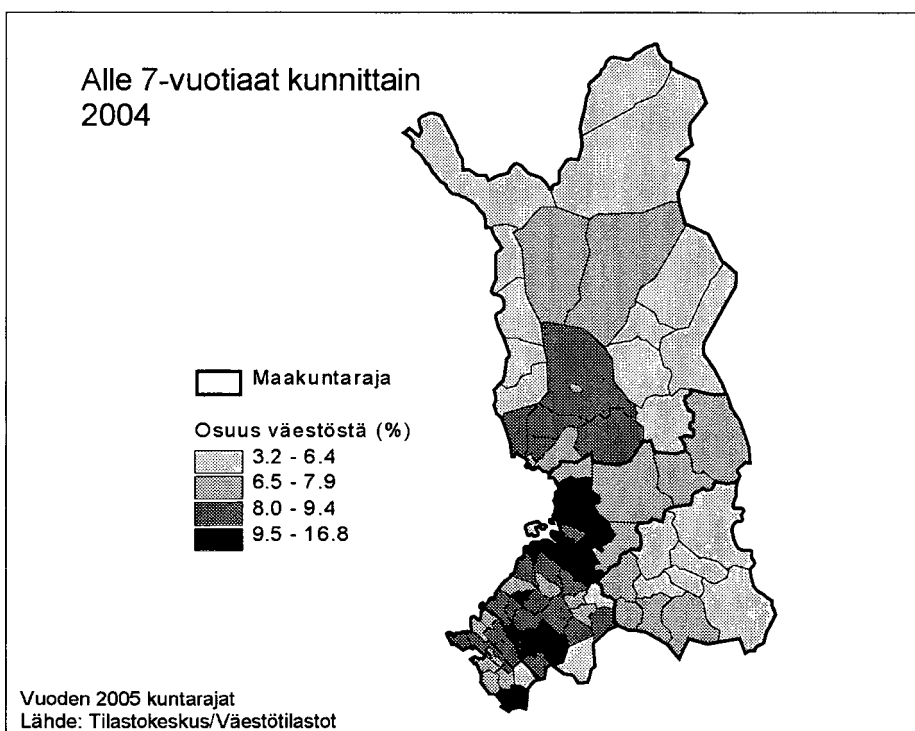
Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.18. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010.

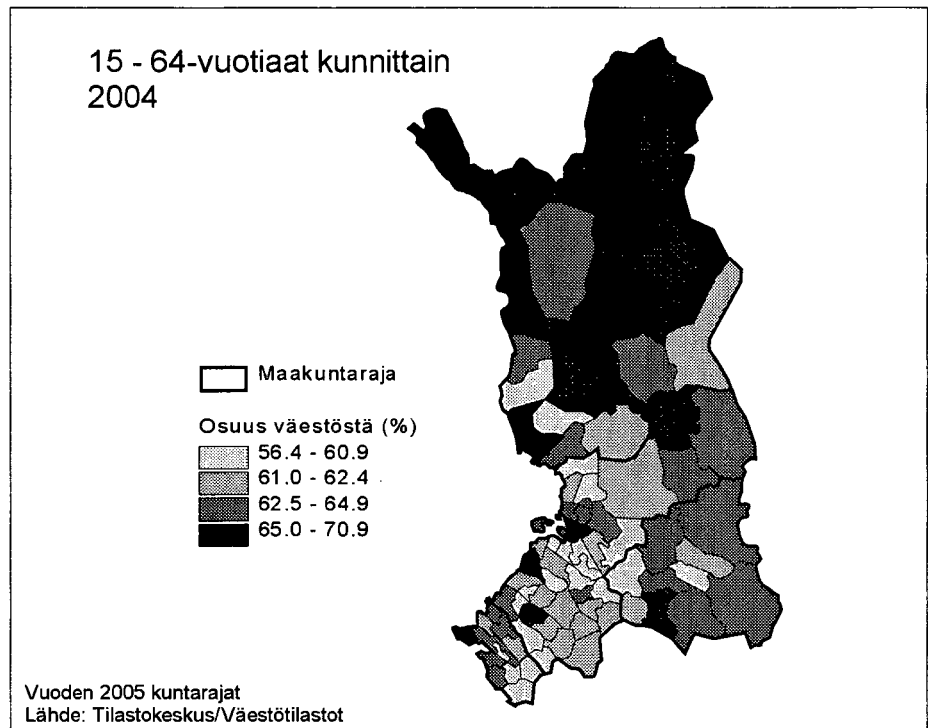

Kuva 2.19. Sukupuolirakenne kunnittain 2004.

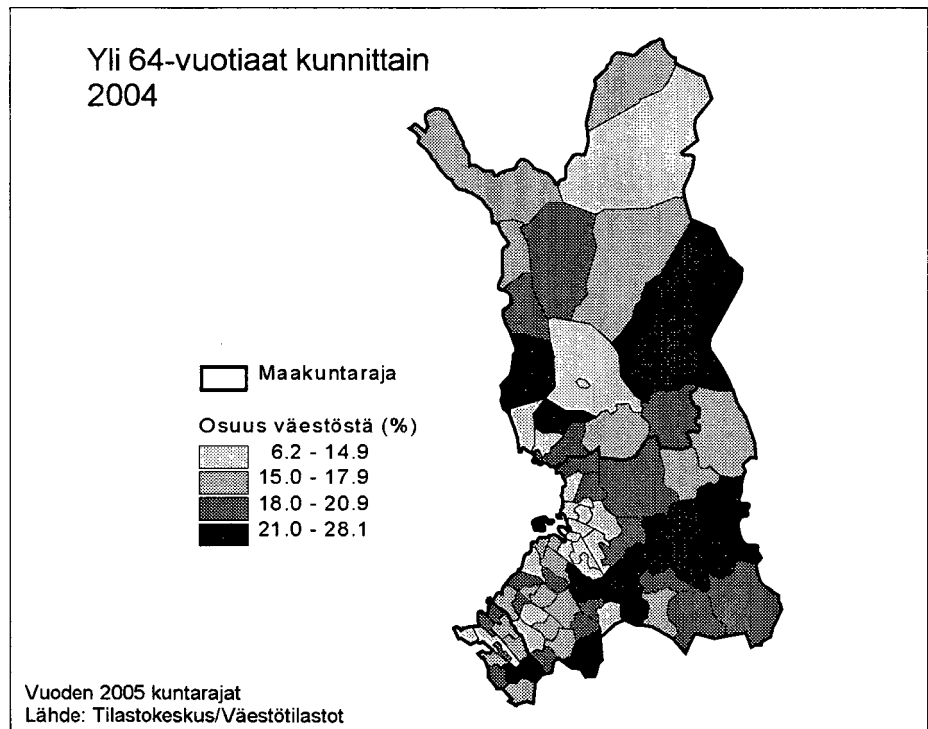
Sukupuolirakenne. Suomessa asui vuoden 2004 lopussa 2 562 077 miestä ja 2 674 534 naista. Miehiä on väestöstä 48,9 % ja naisia 51,1 %. Keskimäärin 1 000 miestä kohti on siis 1 044 naista. Naiset ovat enemmistönä yli 55-vuotiaiden ikäluokissa, vastaavasti alle 55-vuotiaiden ikäryhmissä on miehiä enemmän.

Kuva 2.20. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2004.

Kuva 2.21. 15–64-vuotiaat kunnittain 2004.

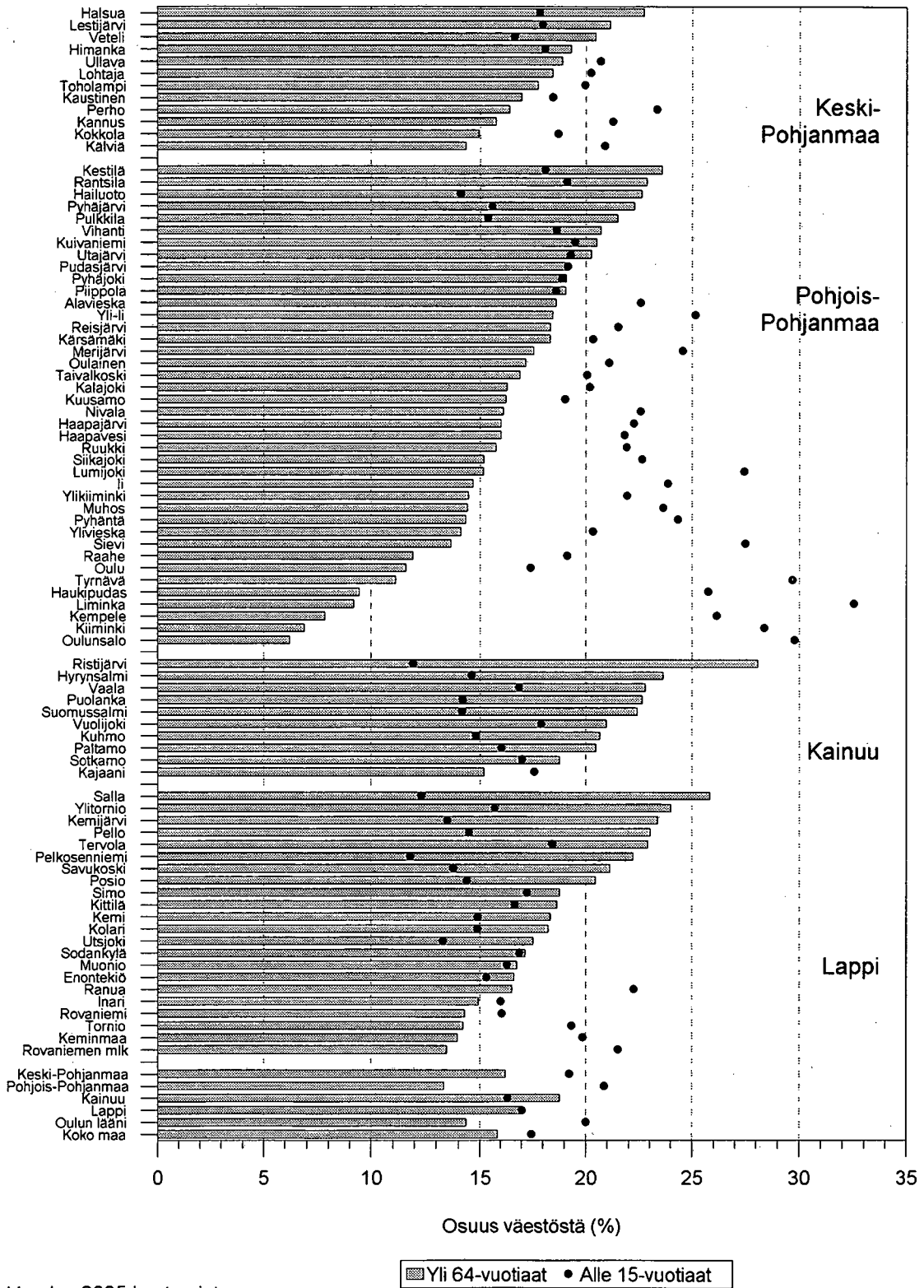

Kuva 2.22. Yli 64-vuotiaat kunnittain 2004.

Ikä tarkoittaa henkilön ikää kokonaisina vuosina vuoden viimeisenä päivänä. 55–59-vuotiaat muodostivat suurimman 5-vuotisikäryhmän vuoden 2004 lopussa koko maassa. Alle 15-vuotiaiden osuus oli 17,5 % ja yli 64-vuotiaiden osuus oli 15,9 %. Työikäisten (15–64-vuotiaiden) osuus oli siten 66,7 %.

Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2004

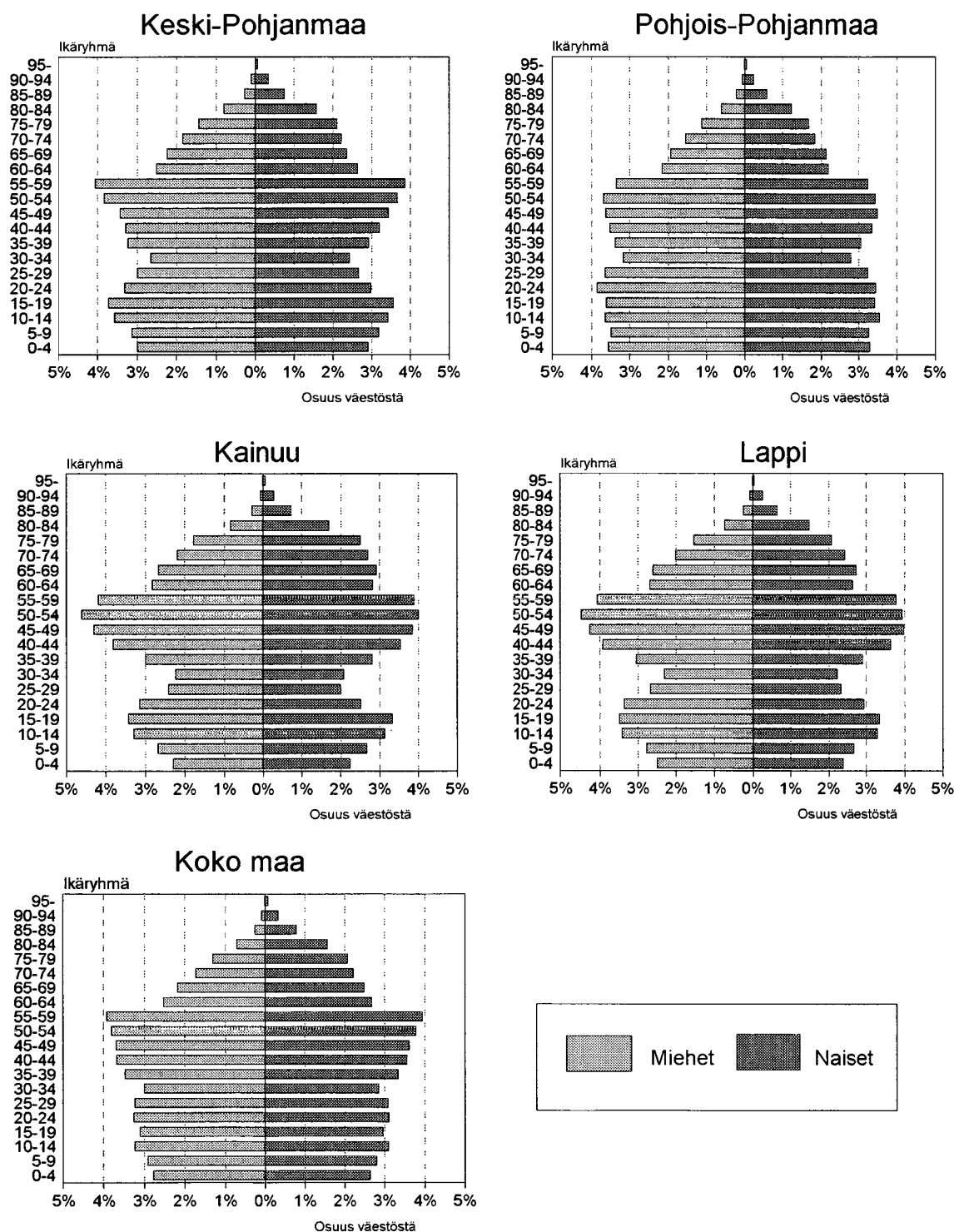

Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Väestötillat

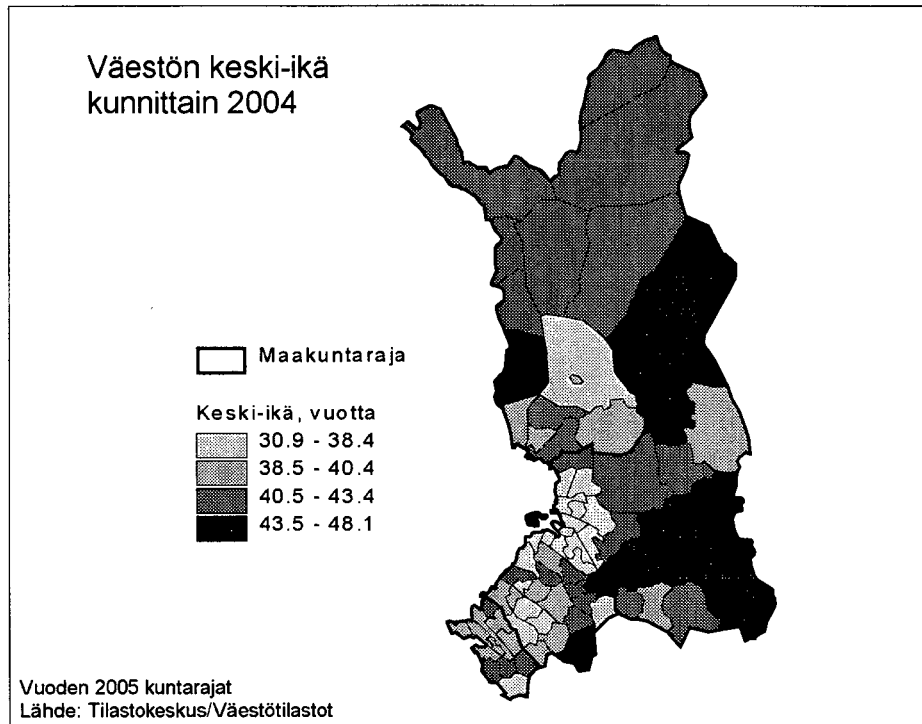
Kuva 2.23. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2004.

Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2004

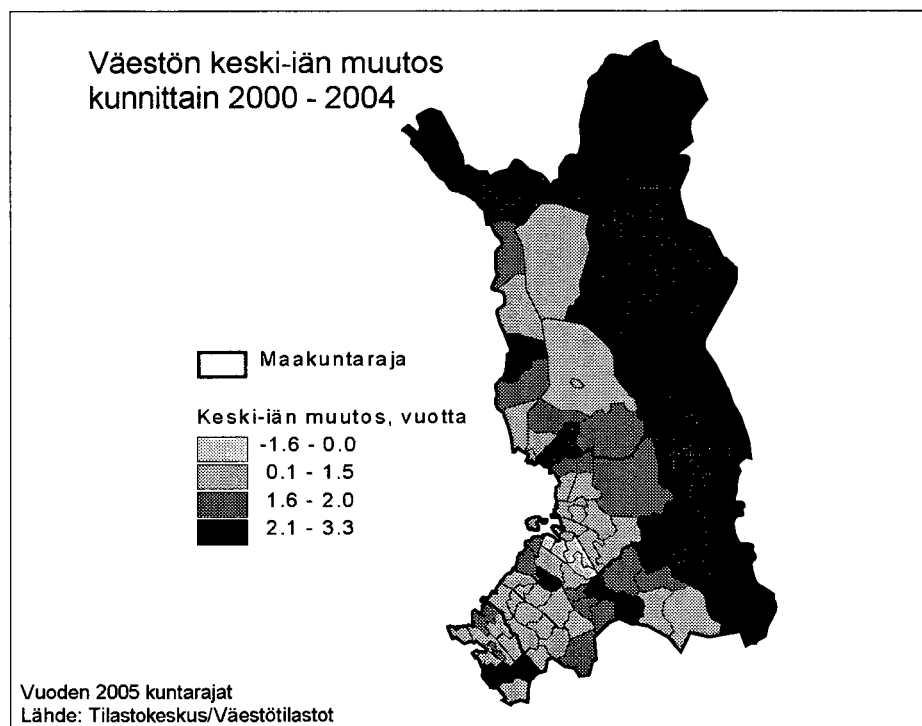

Lähde: Tilastokeskus/Väestötilastot

Kuva 2.24. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2004.

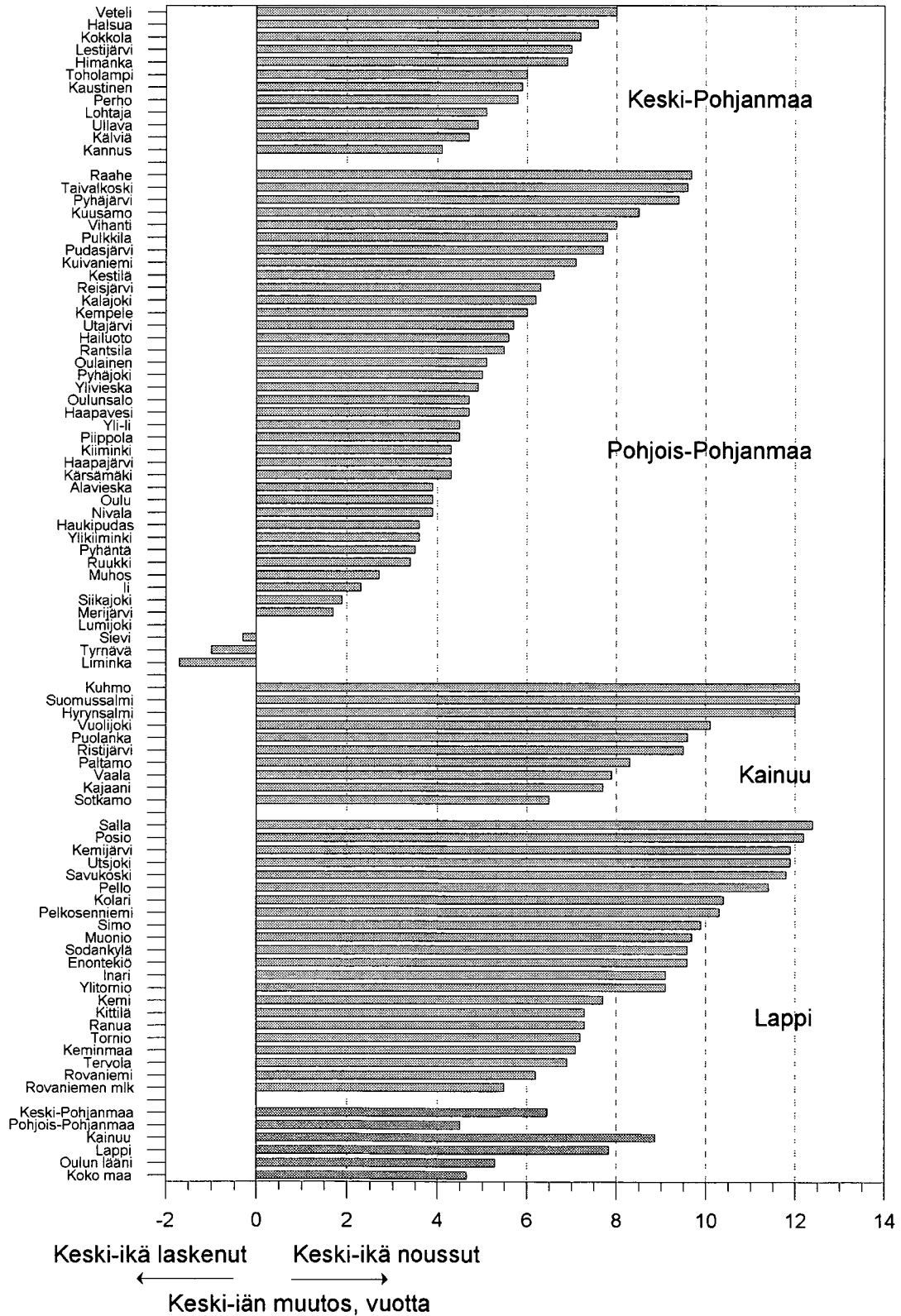
Kuva 2.25. Väestön keski-ikä kunnittain 2004.

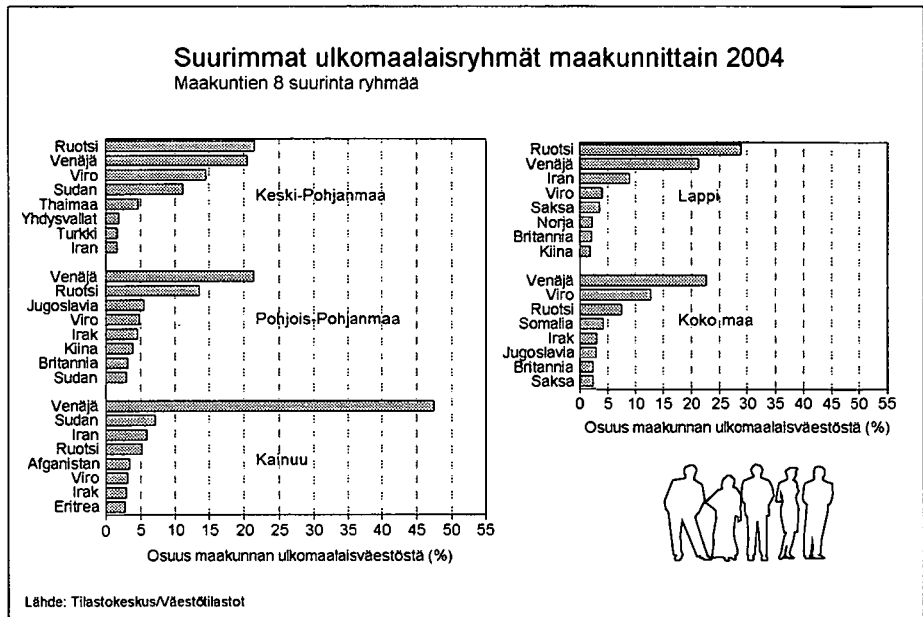
Kuva 2.26. Väestön keski-ian muutos kunnittain 2000–2004.

Väestön keski-ikä saadaan laskemalla vuoden viimeisenä päivänä kaikkien henkilöiden iät, jonka jälkeen summa jaetaan näiden henkilöiden määrällä. Väestön keski-ikä oli koko maassa 40,3 vuotta vuonna 2004. Se on noussut 0,9 vuotta vuodesta 2000 ja 4,7 vuotta vuodesta 1980.

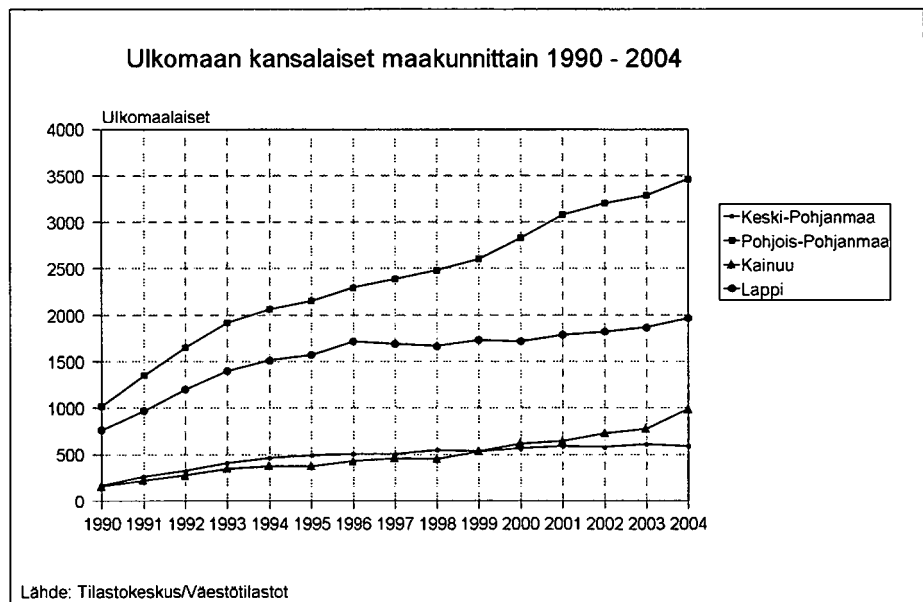
Väestön keski-ikä muutos kunnittain 1980 - 2004

Kuva 2.27. Väestön keski-ikä muutos kunnittain 1980–2004.

Kuva 2.28. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2004.

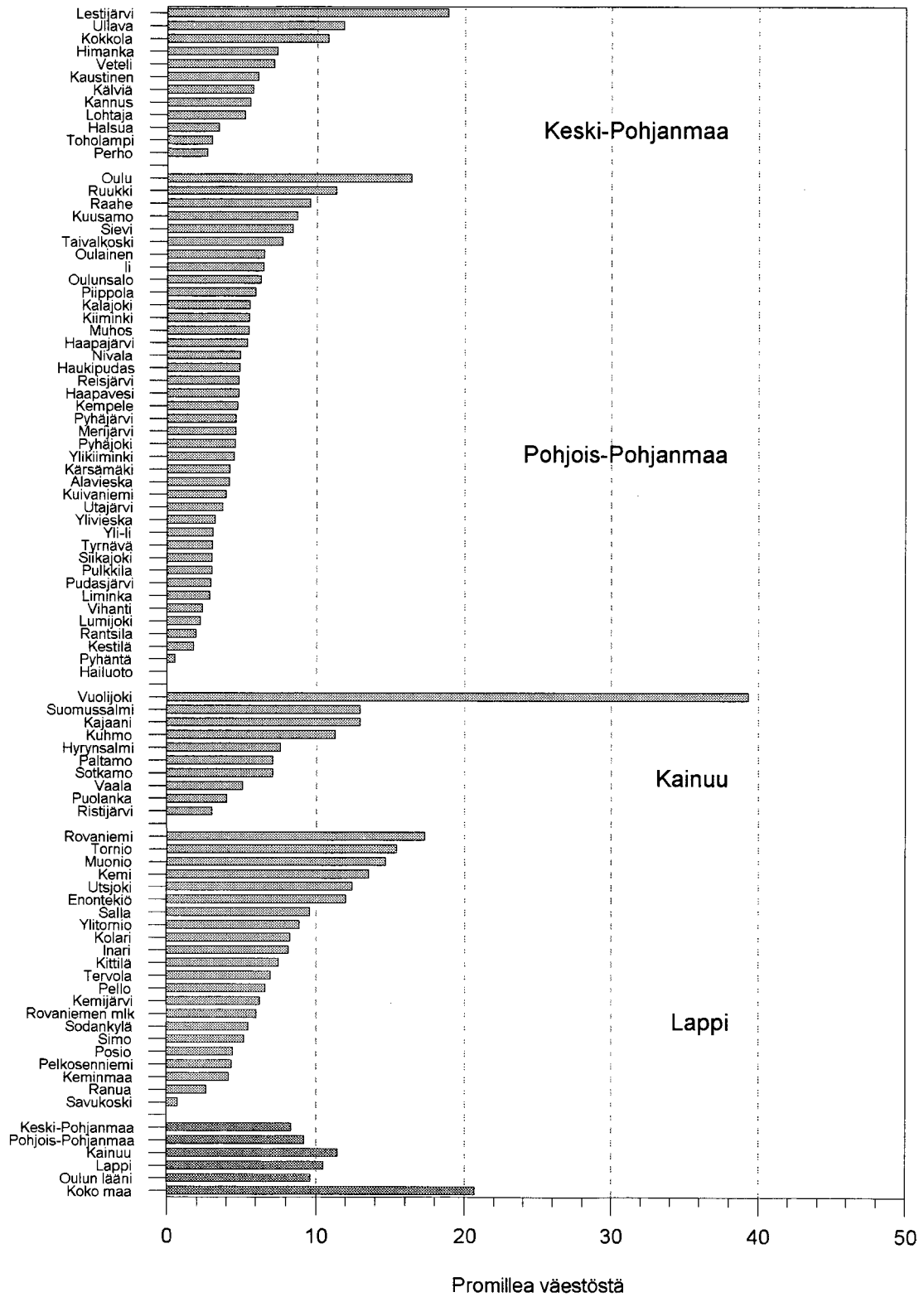

Kuva 2.29. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990–2004.

Kansalaisuudella tarkoitetaan jonkin maan kansalaisena olemista. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta se voidaan vaihtaa muutettaessa toiseen maahan asumaan. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus. Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalainen.

Suomen kansalaisia väestöstä on 98 %. Muiden maiden kansalaisia oli vuoden 2004 lopussa 108 346. Suomessa tilastoitiin 164 eri maiden kansalaisuutta, joista suurimman ryhmän muodostivat Venäjän kansalaiset.

Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2004

Lähde: Tilastokeskus/Väestötillastot

Kuva 2.30. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2004.

Saamelaiset

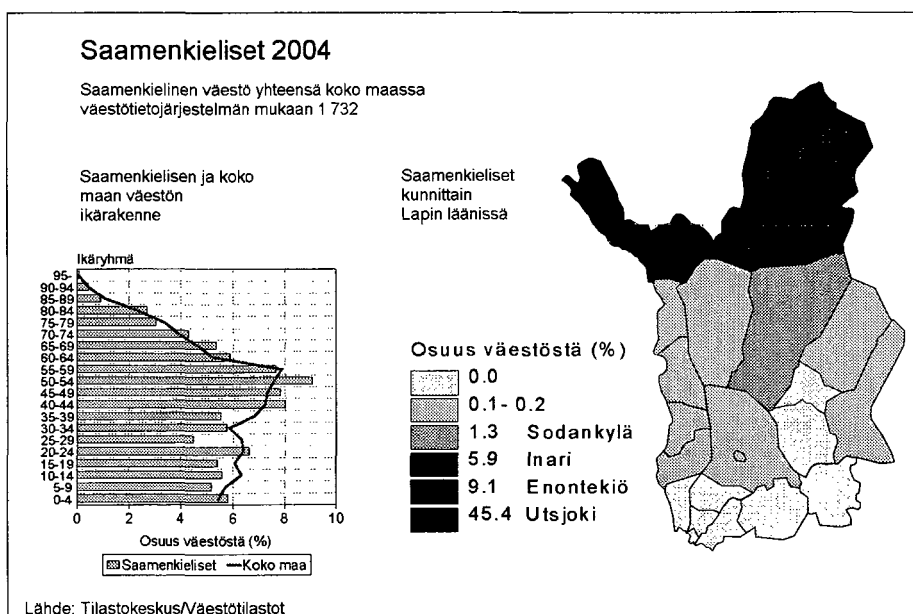
Saamelaiset (saameksi ”sápmelas”) ovat Euroopassa alkuperäiskansaa kuten Grönlannin inuitit (eskimot). Saamelaisia on yli 75 000 henkeä. Heillä on oma historia, kieli, kulttuuri, elinkeinot, elämäntapa ja identiteetti. Saamelaisten asuttama alue (saameksi ”Sápmi”) ulottuu Keski-Norjasta ja -Ruotsista Suomen pohjoisosan yli Kuolan niemimaalle. Sápmi jakautuu Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän valtion alueelle.

Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa saamelaiseksi katsotaan henkilö, joka itse pitää itseään saamelaisena ja jolle saamen kieli on äidinkieli tai vähintään yhden hänen vanhempansa tai isovanhempansa äidinkieli. Suomessa saamelaiseksi lasketaan lisäksi henkilö, joka on eräisiin virallisuonteisiin asiakirjoihin merkityn nk. lappalaisen jälkeläinen. Yli puolet saamelaisista puhuu saamen kieltä. Saamen kieliä on useita eivätkä eri kieliryhmiin kuuluvat saamelaiset yleensä ymmärrä toisiaan.

Suomessa saamelaisia on vajaa 7 000 henkeä. Heistä yli 4 000 asuu saamelaisten kotiseutualueella, joka rajoittuu Ruotsiin, Norjaan ja Venäjään. Saamelaisten kotiseutualueeseen kuuluvat Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä Sodankylän kunnan pohjoisosa. Alue on 35 000 km² suuruinen.

Vuoden 1996 alusta voimaan tulleella Suomen perustuslain muutoksella saamelaisille alkuperäiskansana turvattiin saamelaisten kotiseutualueella omaa kieltään ja kulttuuriaan koskeva kulttuuri-itsehallinto. Sitä suunnittelemaan ja toteuttamaan asetettiin Saamelaiskäräjät, jonka 21 jäsentä valitaan saamelaisten kesken joka neljäs vuosi toimeenpantavilla vaaleilla.

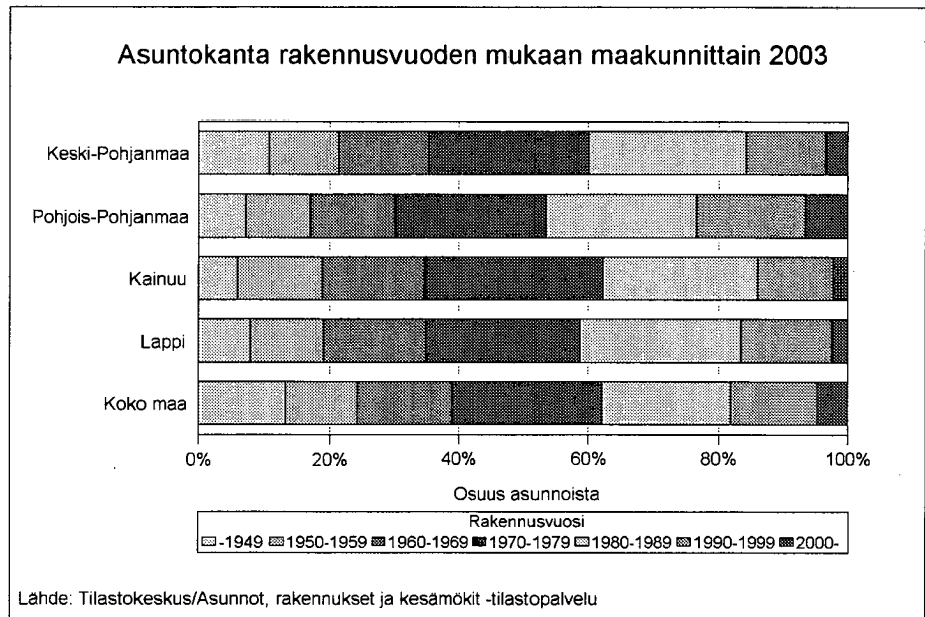
Väestötietojärjestelmän mukaan saamenkielisiä oli koko maassa 1 732 vuonna 2004. Saamenkielisen väestön ikärakenne poikkeaa hieman koko maan ikärakenteesta. Nuoremmat ikäluokat ovat saamenkielisten keskuudessa yleensä pienempiä ja vanhemmat ikäluokat vastaavasti hieman suurempia kuin koko maassa keskimäärin.

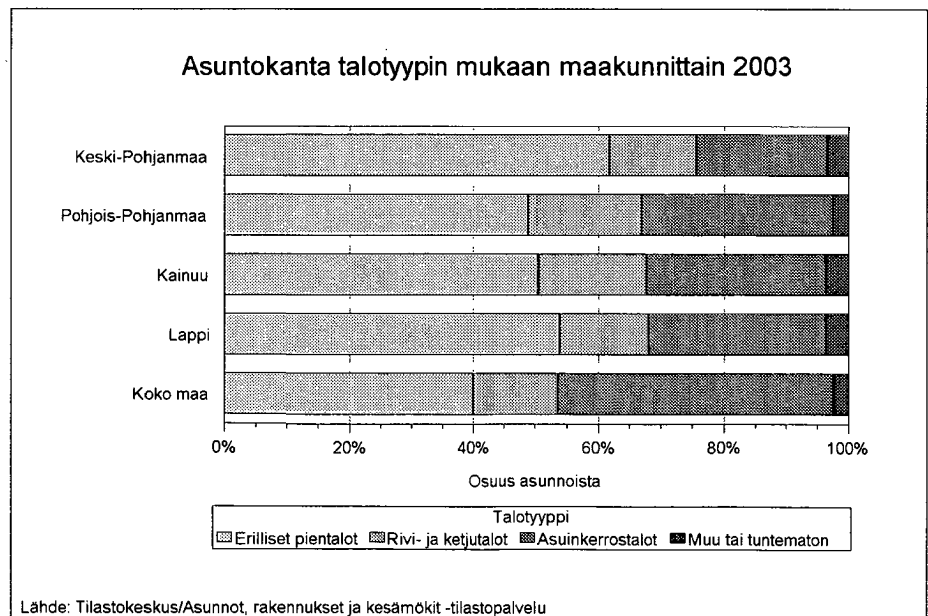
Kuva 2.31. Saamenkieliset 2004.

Asuminen

Maamme asuntokanta kasvoi nopeimmin 1970-luvulla. Noin 60 % asuntokannasta onkin rakennettu vuoden 1969 jälkeen. Noin 44 % suomalaisista asui asuinkerrostaloissa, 40 % erillisissä pientaloissa ja 14 % rivi- tai ketjutaloissa vuonna 2003.

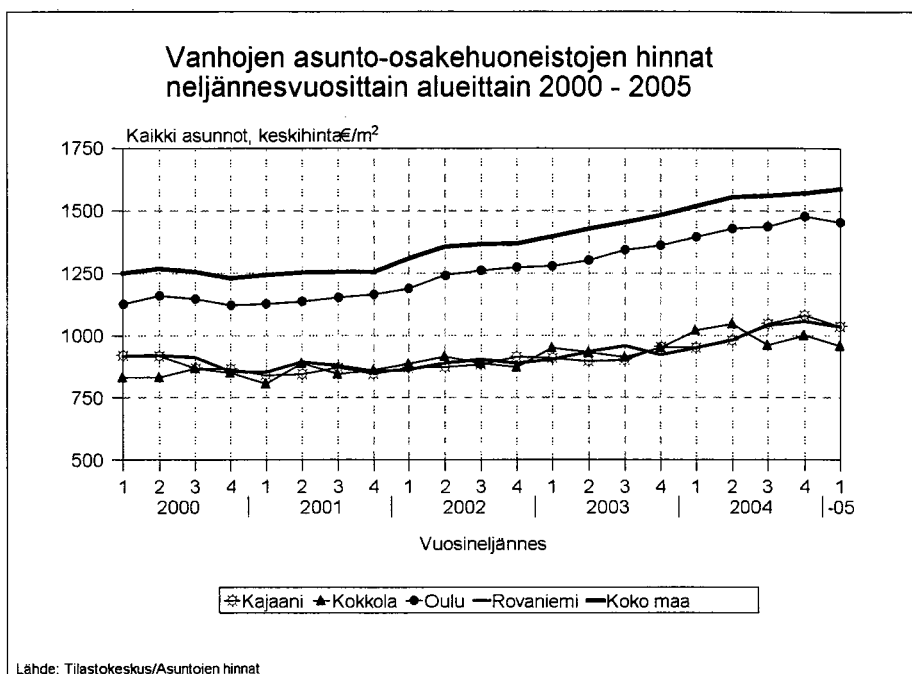

Kuva 3.1. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2003.

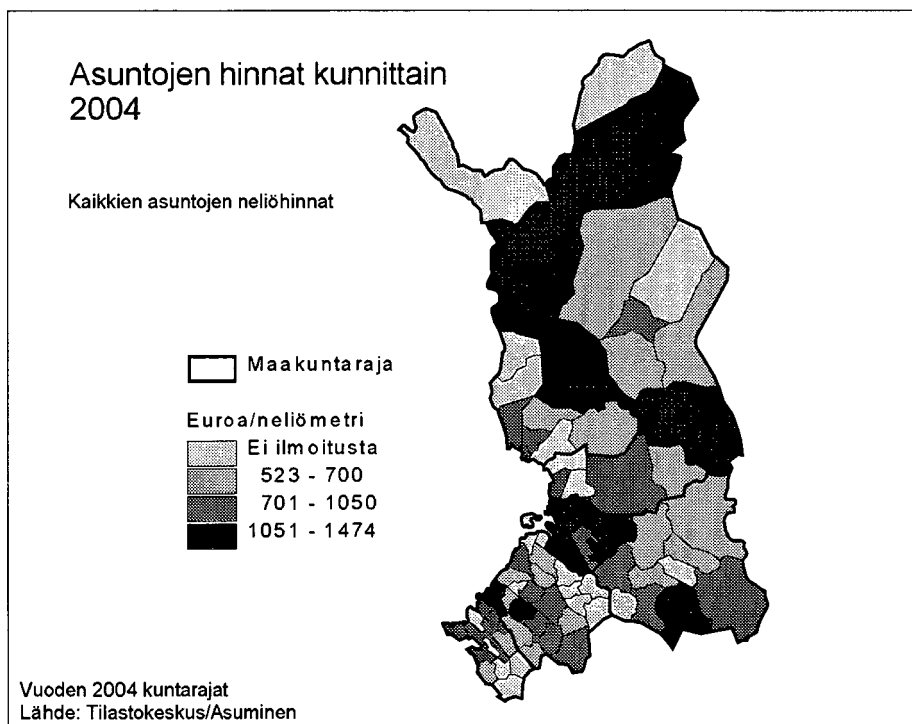
Kuva 3.2. Asuntokanta talotyyppin mukaan maakunnittain 2003.

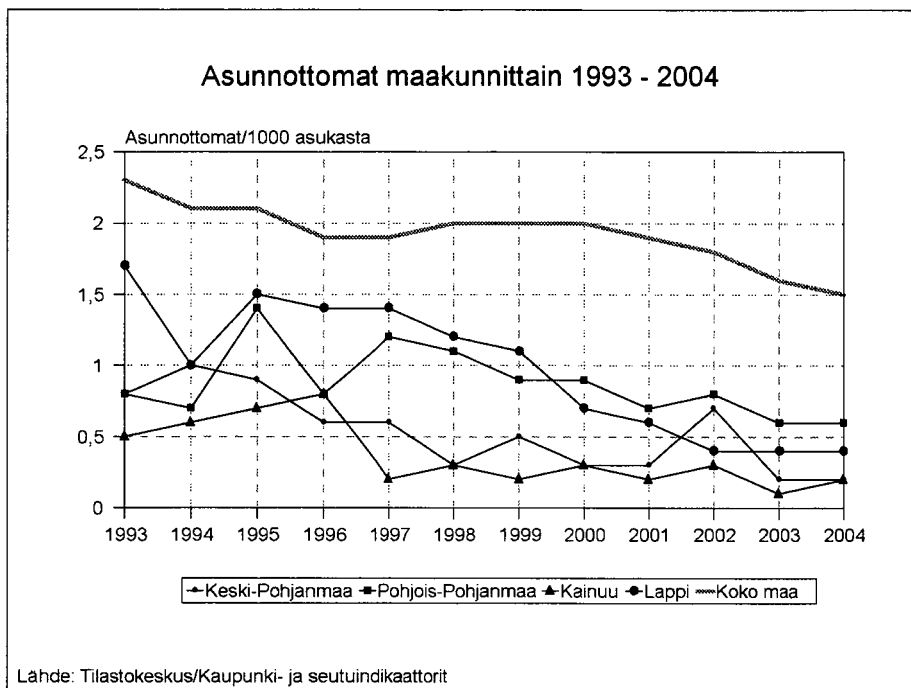

Kuva 3.3. Vanhojen asunto-osakehuoneistojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000–2005.

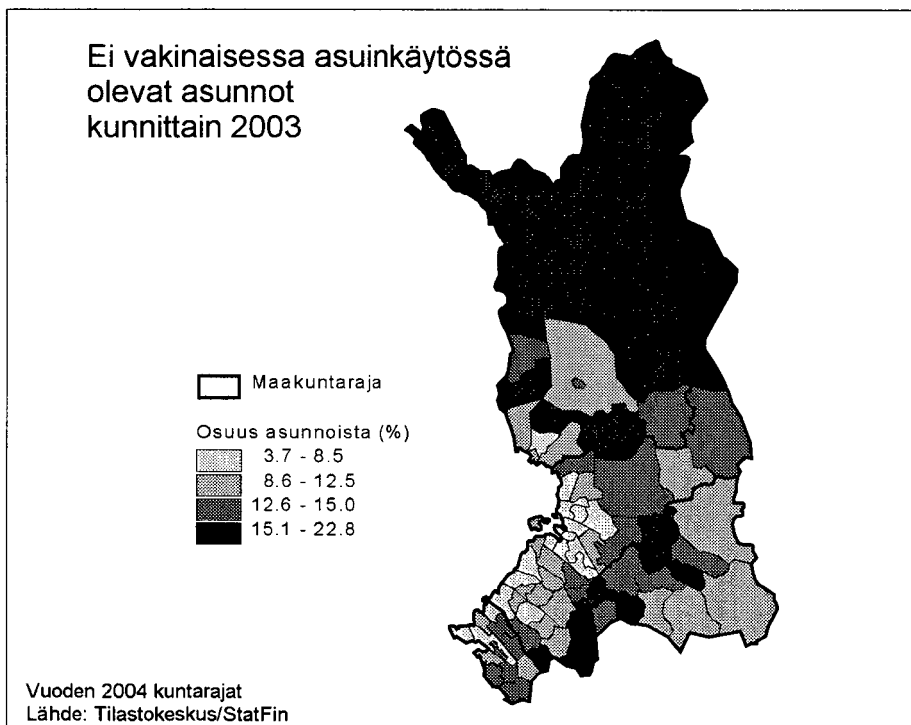
Asuntojen neliöhinnat ovat nousseet vuoden 2001 lopulta lähtien. Vuonna 2004 neliöhinta oli koko maassa keskimäärin 1 550 euroa/m², 111 euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2005 ensimmäisellä neljänneksellä neliöhinta oli koko maassa keskimäärin 1 590 euroa/m². Muutos edelliseen vuosineljännekseen oli 0,9 % ja vuosimuutos oli 3,9 % (indeksimuutos, vuosi 2000=100).

Kuva 3.4. Asuntojen hinnat kunnittain 2004.

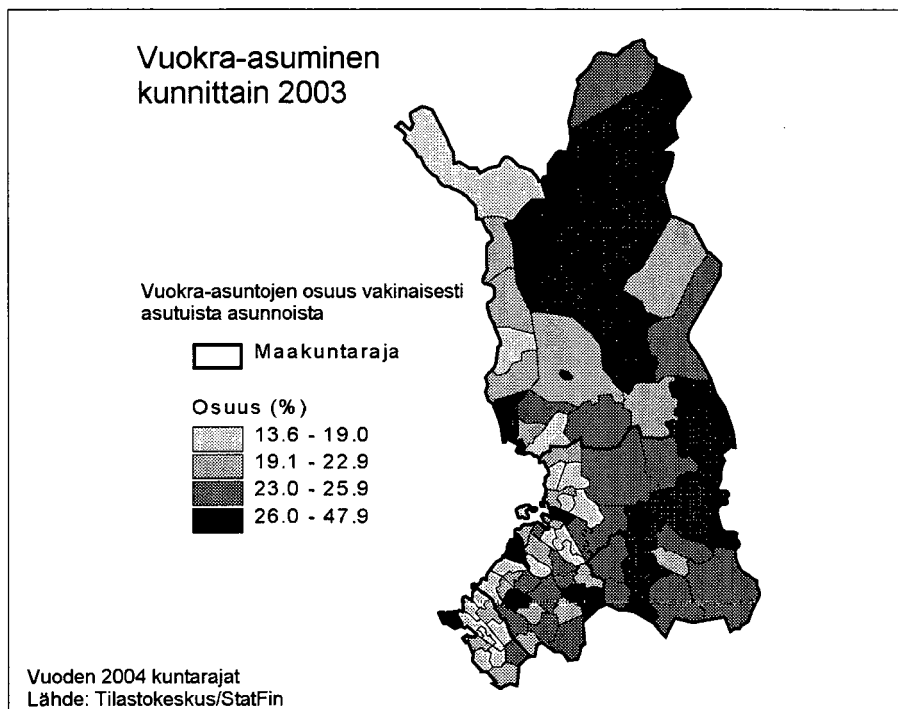
Kuva 3.5. Asunnottomat maakunnittain 1993–2004.

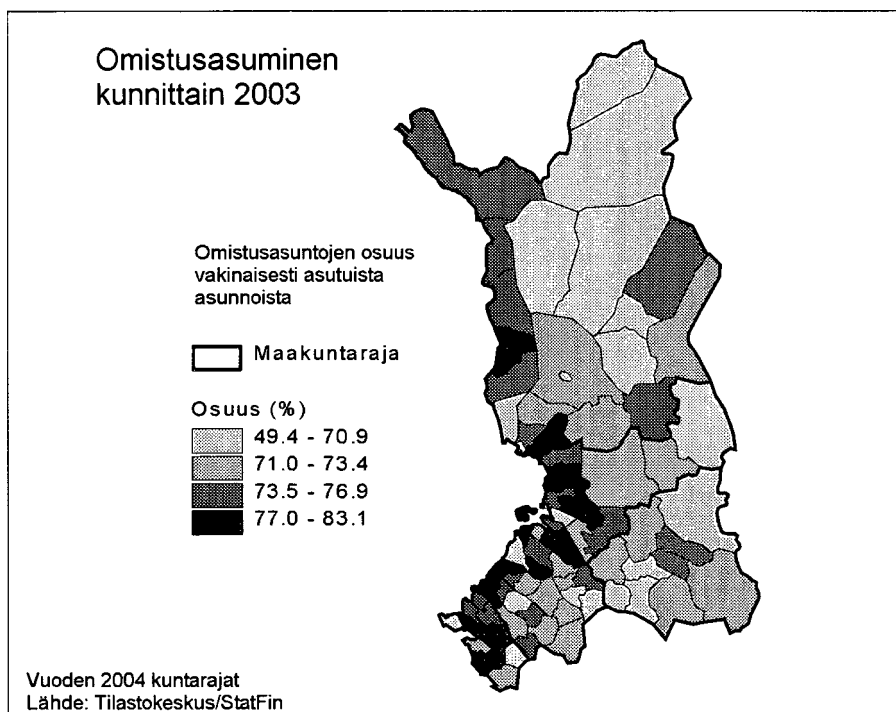
Kuva 3.6. Ei vakinaisessa asuinkäytössä olevat asunnot kunnittain 2003.

Asunnottomiin tilastoidaan ulkona, erilaisissa tilapäissuojissa ja yömajoissa olevat sekä erilaisissa laitoksissa asunnon puutteen vuoksi asustavat ja myös vapautuvat vangit, joilla ei ole asuntoa tiedossa. Tilapäisesti tuttavien ja sukulaisten luona asustavat ja kiertelevät luetaan myös asunnottomiksi. Vuonna 2004 asunnottomiksi tilastoitiin 1,5 henkilöä 1000 asukasta kohti.

Ei vakinaisessa asuinkäytössä olevia asuntoja oli koko maassa 8,7 % vuonna 2003 ja vakinaisesti asuttuja asuntoja oli vastaavasti 91,3 %.

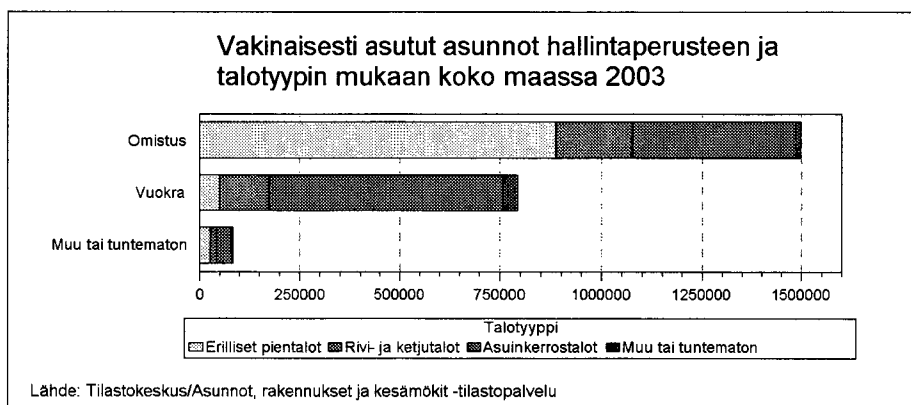

Kuva 3.7. Vuokra-asuminen kunnittain 2003.

Kuva 3.8. Omistusasuminen kunnittain 2003.

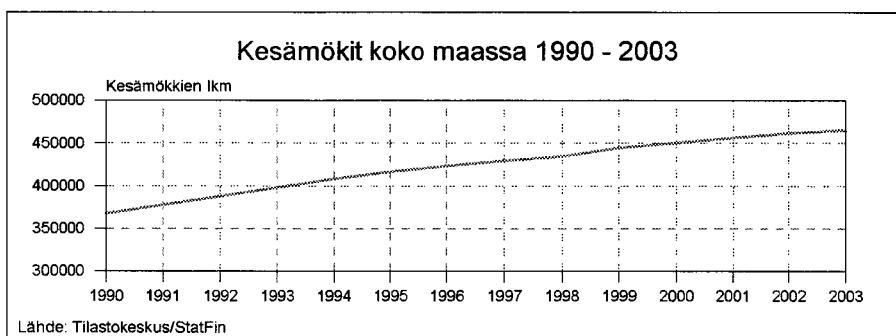
Vuonna 2003 vakituisesti asutuista asunnoista 63 % oli omistusasuntoja ja 33 % vuokra-asuntoja. Omistusasunnoista valtaosa (59 %) oli erillisiä pientaloja. Vuokralla asuvilla yleisin talotyyppi oli kerrostalo, yli 73 % vuokra-asunnoista sijaitsi kerrostaloissa vuonna 2003.

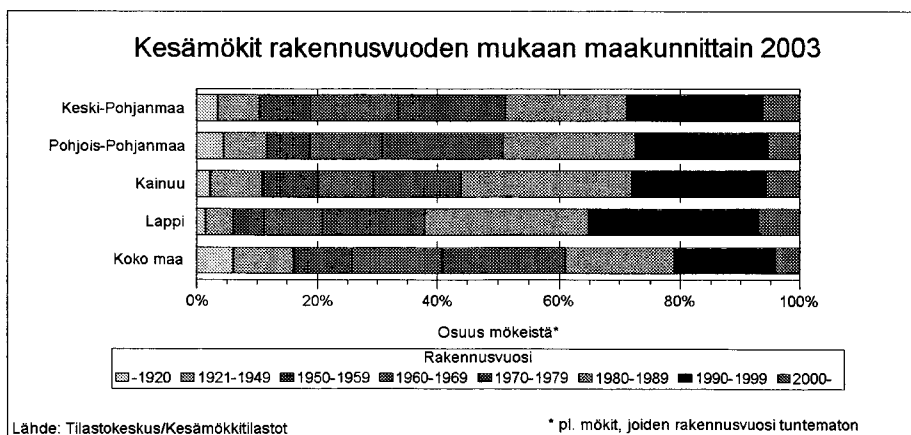
Kuva 3.9. Vakinaisesti asutut asunnot hallintaperusteen ja talotyyppin mukaan koko maassa 2003.

Vapaa-ajan asuinrakennukset

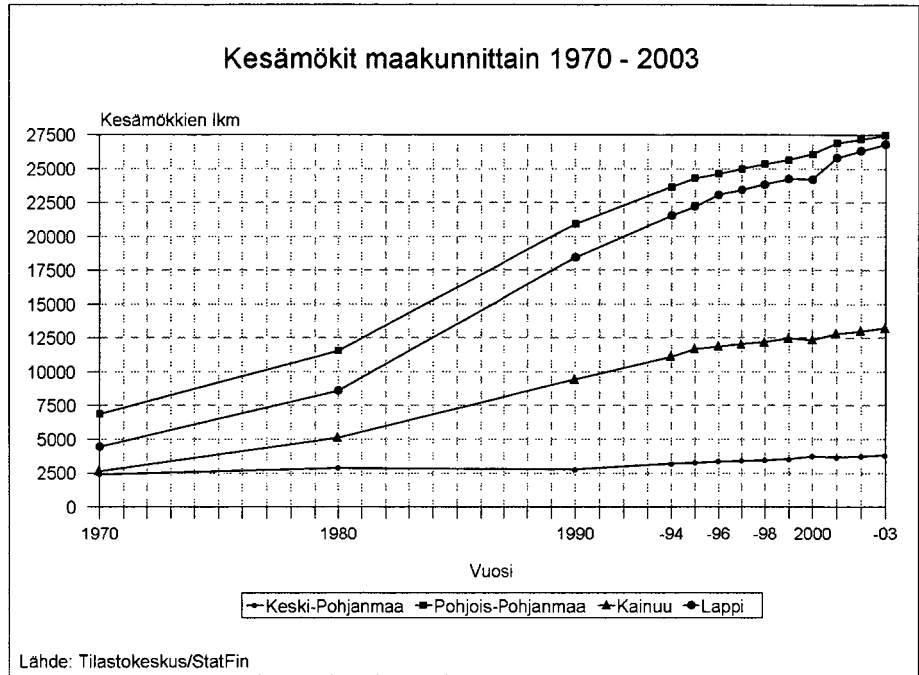
Kesämökkitilastossa on *vapaa-ajan asuinrakennukseksi* luettu kaikki ne rakennukset, joiden käyttötarkoitus oli vuoden lopussa vapaa-ajan asuinrakennus tai joita ko. ajankohtana käytettiin loma-asumiseen. Kesämökeiksi ei ole luettu vakinaisessa asuinkäytössä olevia vapaa-ajan asuntoja. Myöskään majoitustoimintaa harjoittavien liikeyritysten vuokratavia lomamökkejä ei ole luettu kesämökkitilastoon, vaan ne tilastoidaan rakennuskannan majoitusliikerakennuksiin.

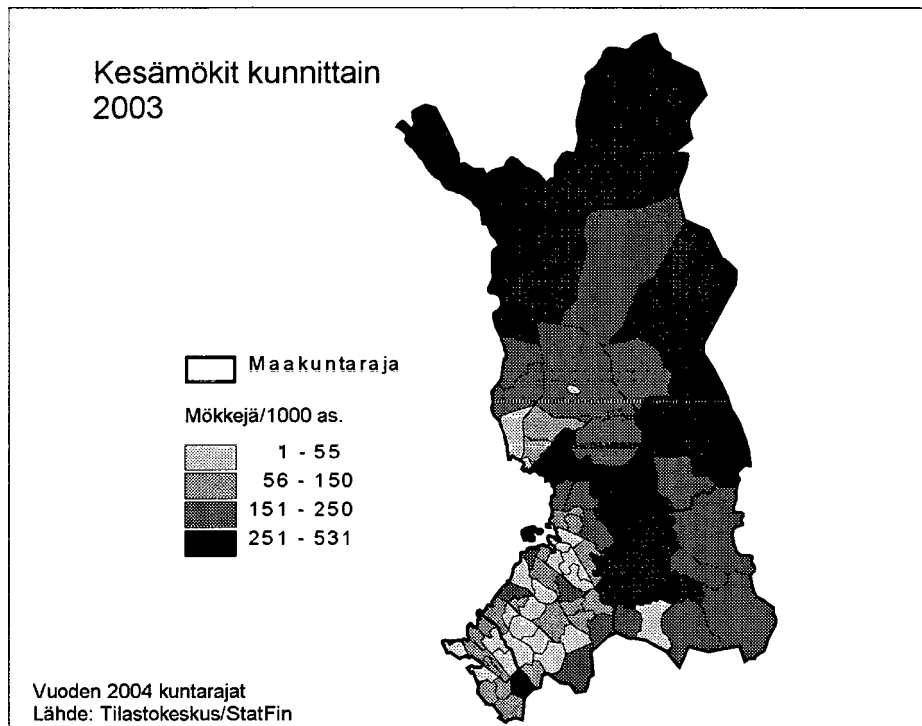
Kuva 3.10. Kesämökkit koko maassa 1990–2003.

Kuva 3.11. Kesämökkit rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2003.

Kuva 3.12. Kesämökkiä maakunnittain 1970–2003.

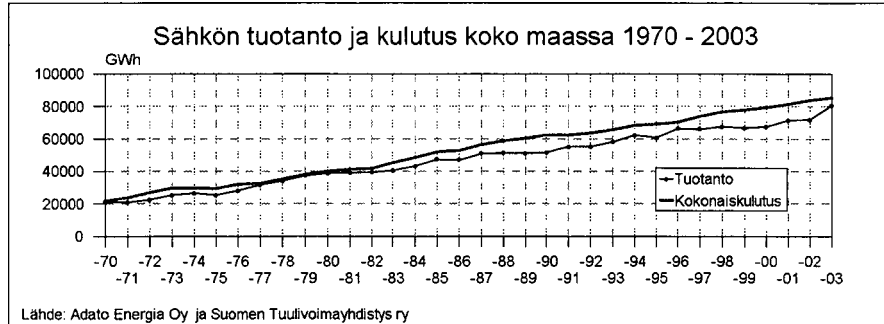

Kuva 3.13. Kesämökkiä kunnittain 2003.

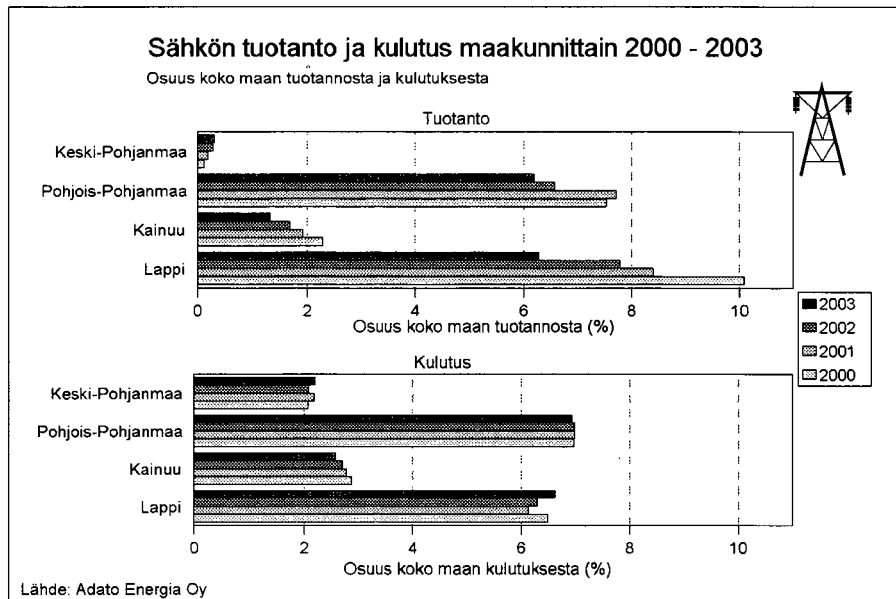
Vuoden 2003 lopussa kesämökkejä tilastoitiin koko maassa 465 659 kappaletta. Vuodesta 1990 kesämökkien määrä on kasvanut lähes 98 000 mökillä.

Energia

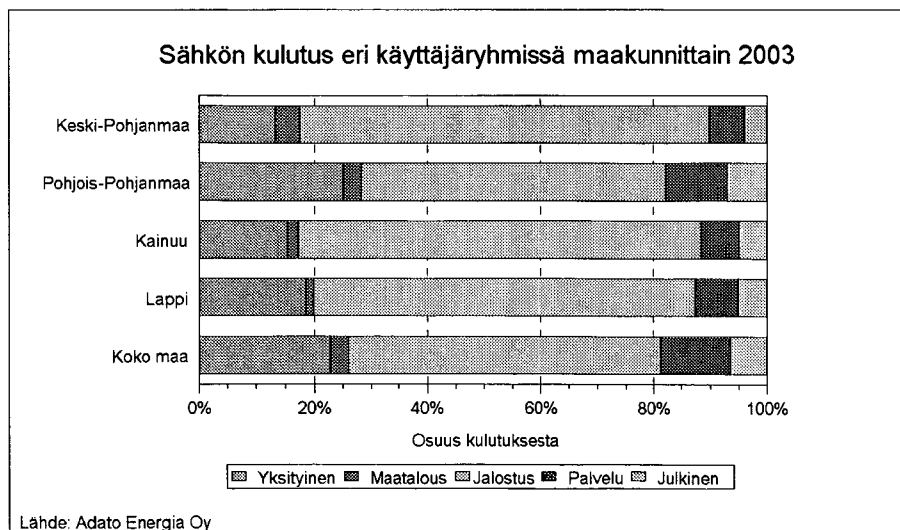
Sähköä tuotettiin vuonna 2003 Suomessa 80 377 GWh ja sen kokonaiskulutus oli 85 229 GWh. Suurimman käyttäjäryhmän, teollisuuden osuus sähkön kulutuksesta oli 55,3 %. Kotitaloudet kuluttivat sähköä 22,8 % ja palvelut 12,2 %. Maatalouden käyttämän sähkön osuus koko kulutuksesta oli 3,2 %.

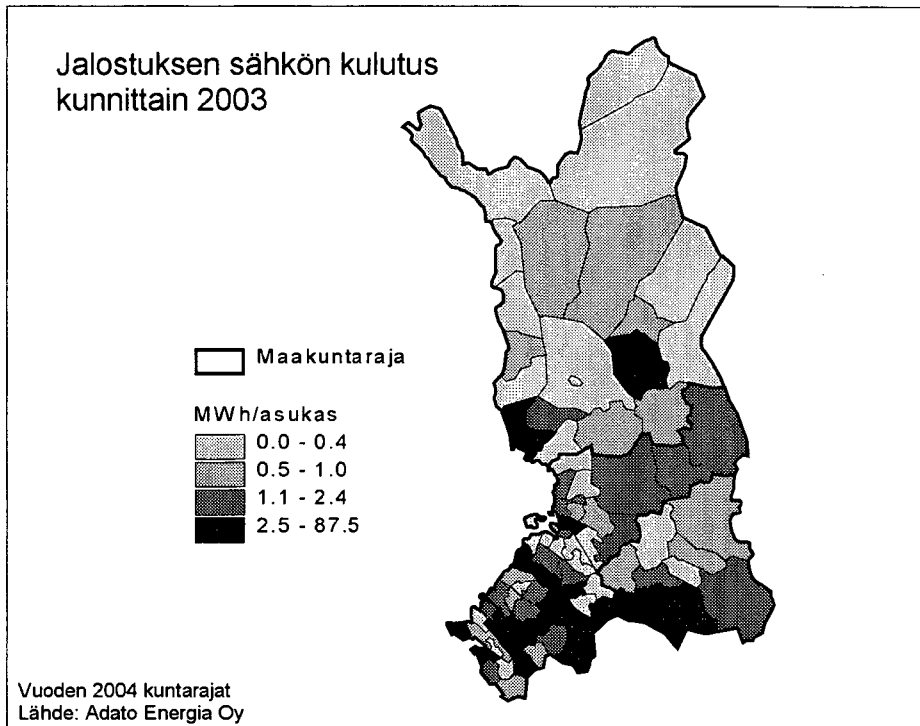
Kuva 4.1. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1970–2003.

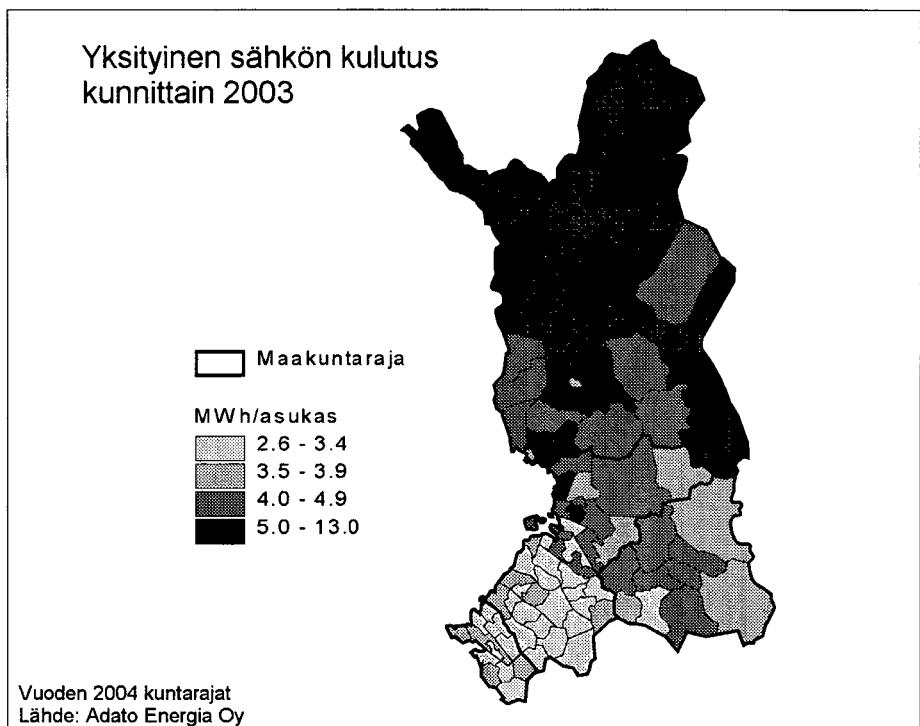
Kuva 4.2. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 2000–2003.

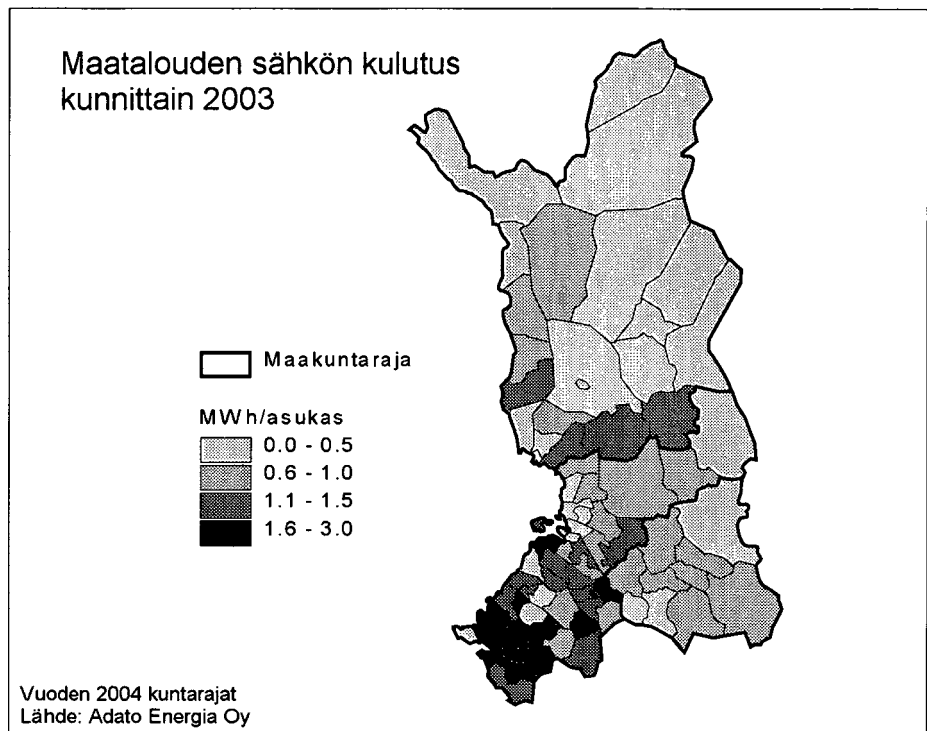
Kuva 4.3. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2003.

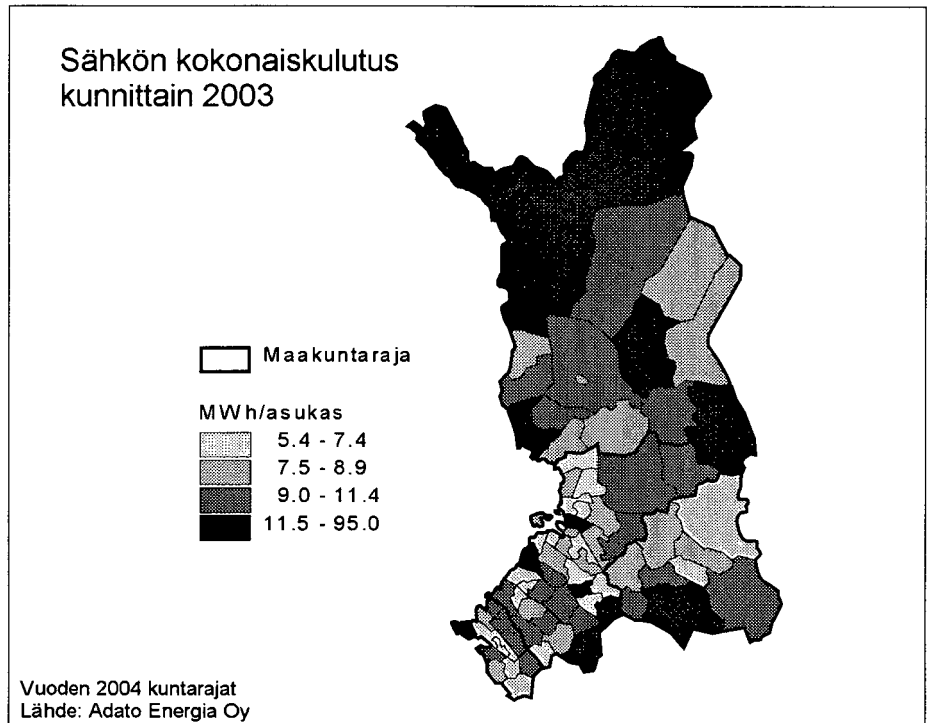
Kuva 4.4. Jalostuksen sähkön kulutus kunnittain 2003.

Kuva 4.5. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2003.

Kuva 4.6. Maatalouden sähkön kulutus kunnittain 2003.

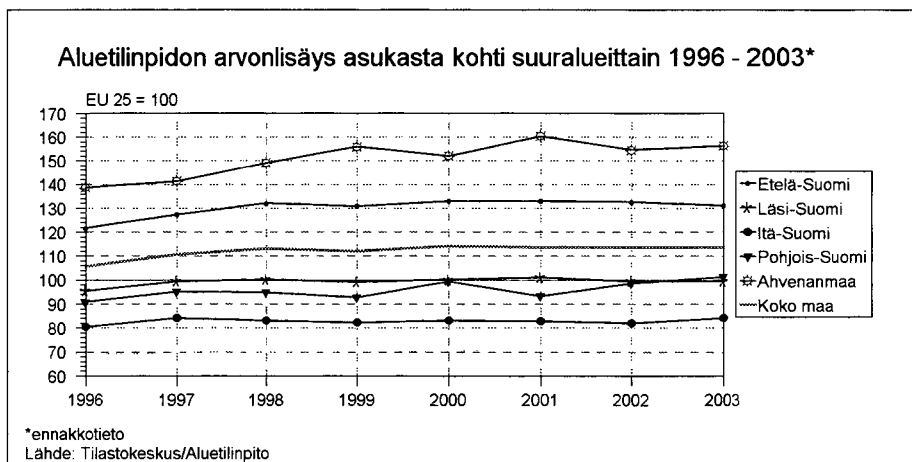
Kuva 4.7. Sähkön kokonaiskulutus kunnittain 2003.

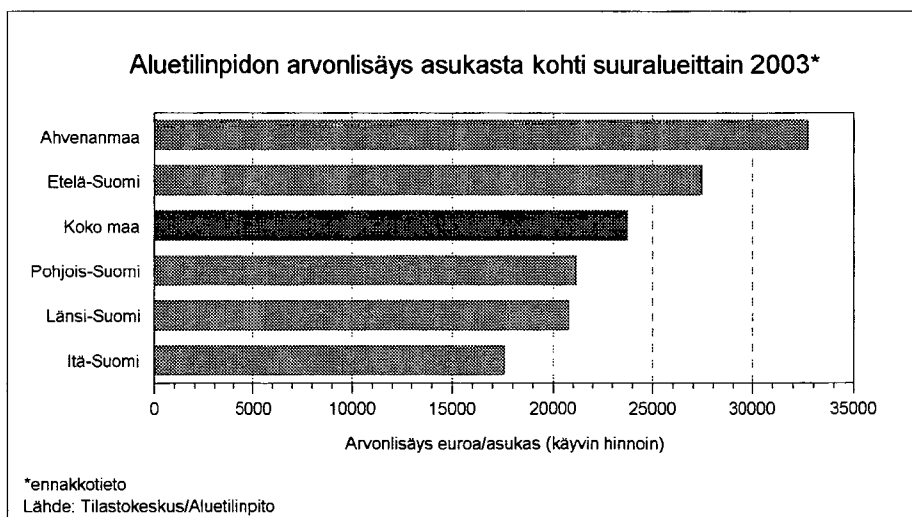
Kansantalous

Tuotannon ja työllisyyden aluetilit kuvaavat Suomen aluetaloutta kansantalouden tilinpidon käsittein ja määritelmien tuotantoyksikön sijaintipaikan mukaan. Tuotannon ja työllisyyden aluetilien laadinnassa on noudatettu Euroopan tilinpitojärjestelmän (EKT 1995) ohjeistusta. Aluetilinpidon tietoja on toistaiseksi saatavissa vuoteen 2003 saakka (ennakkotieto). Näiden tietojen aluejakona on suuralue, maakunta ja seutukunta.

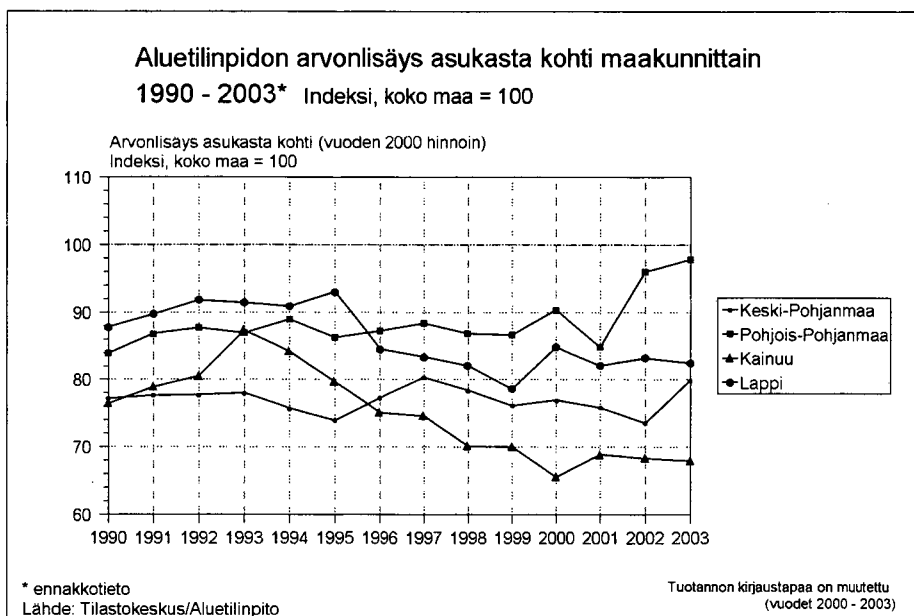
Suuralueittain tarkasteltuna aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti laskettuna oli Ahvenanmaalla ja Etelä-Suomessa yli koko maan keskiarvon vuonna 2003 (ennakkotieto). Nämä suuralueet ja Pohjois-Suomi ylsivät myös EU:n keskimääräisen (EU25) tason yläpuolelle. EU25-tarkastelussa koko maa sai vuonna 2003 (ennakkotieto) arvon 113,6. Itä-Suomen suuralue jäi 84,2 %:iin EU25:n keskimääräisestä arvonlisäyksestä asukasta kohti laskettuna.

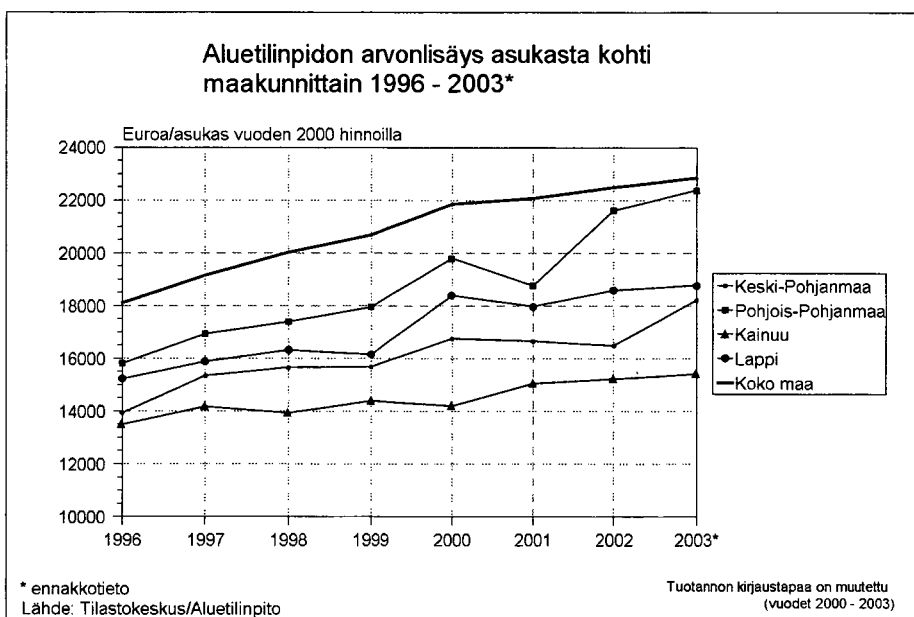
Kuva 5.1. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain, 1996–2003, indeksi EU 25=100.

Kuva 5.2. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2003.

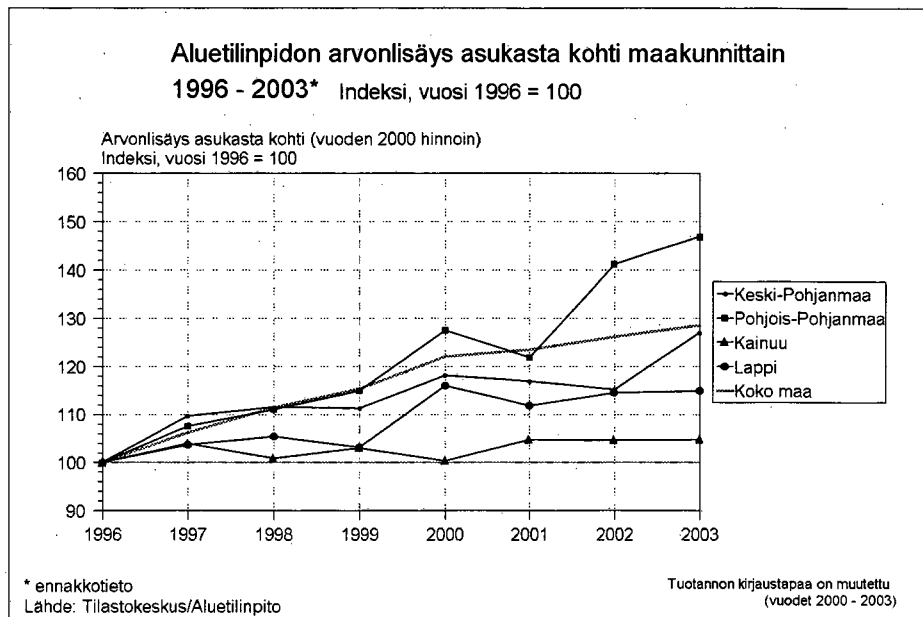

Kuva 5.3. Aluetilipidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1990–2003, koko maa=100.

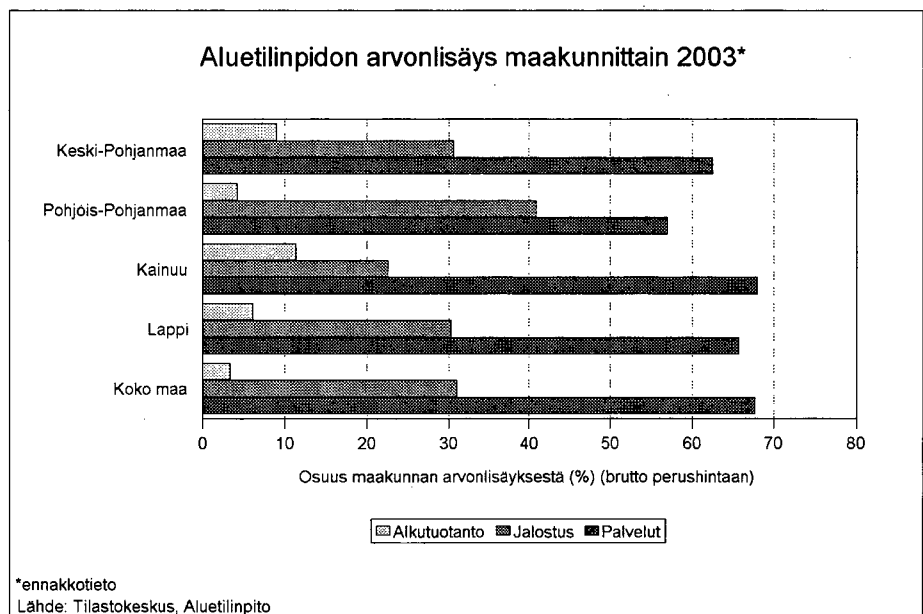

Kuva 5.4. Aluetilipidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1996–2003.

Asukasta kohti laskettu arvonlisäys (vuoden 2000 hinnoilla) oli koko maassa vuonna 2003 (ennakkotieto) 22 840 euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 1,7 %. Tarkastelujakson voimakkain kasvu tapahtui vuonna 1997, jolloin arvonlisäys asukasta kohti kasvoi kuusi prosenttia edellisestä vuodesta.

Kuva 5.5. Aluetilipidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1996–2003, vuosi 1996=100.

Kuva 5.6. Aluetilipidon arvonlisäys maakunnittain 2003, toimialojen osuudet.

Koko maan arvonlisäys on kasvanut vajaa 30 % vuodesta 1996, vuoden 2000 hinnoilla laskettuna. Toimialoista palvelut muodostivat yli kaksi kolmasosaa koko maan arvonlisäyksen määrästä vuonna 2003 (ennakkotieto).

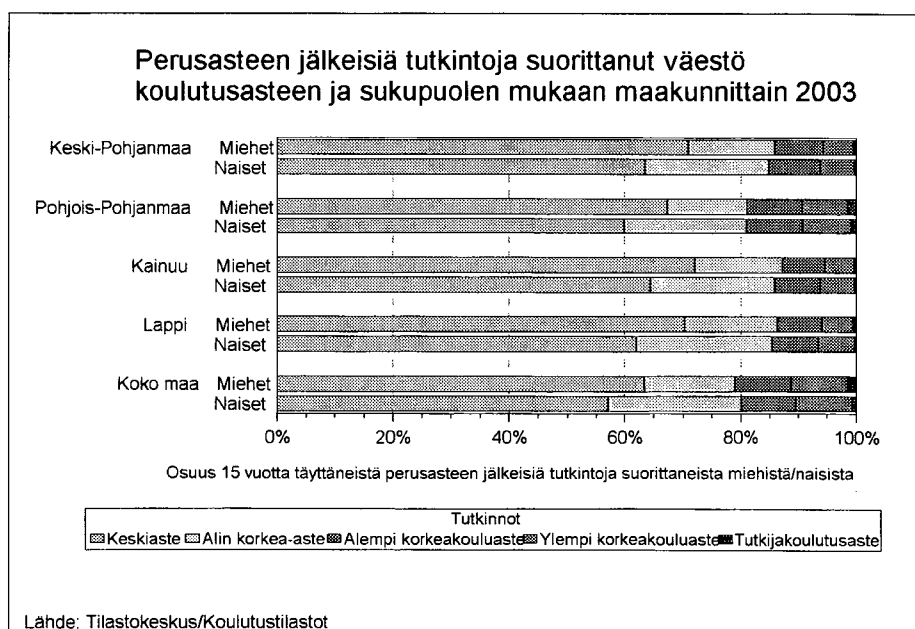
Koulutus

Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa ja korkeakouluissa tutkinnon suorittaneita sekä näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneita. Perusasteen jälkeisiä opintoja suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli koko maassa 61,9 % vuonna 2003. Miehillä osuus oli 62,0 % ja naisilla 61,7 %.

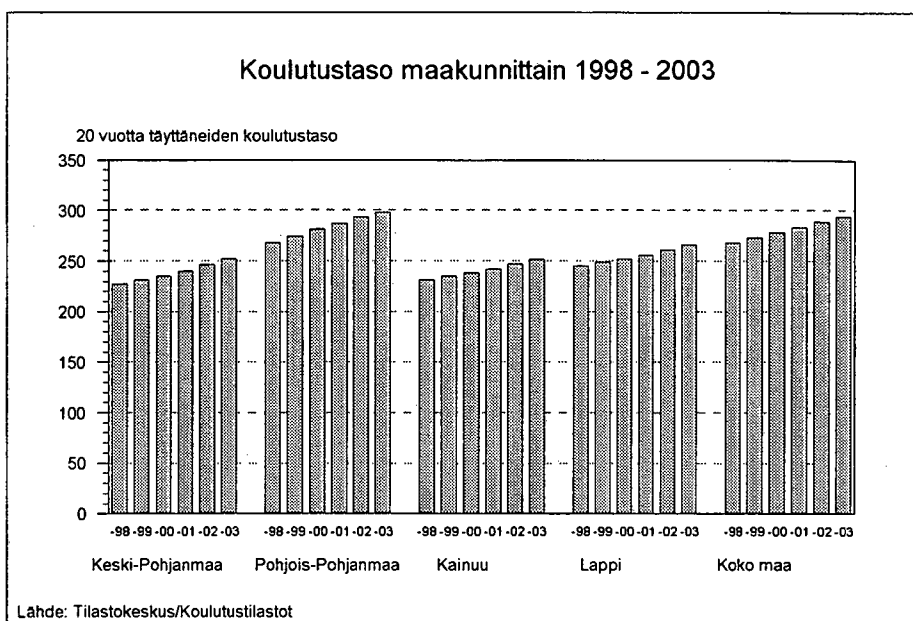
*Koulutusaste*jaottelu noudattaa pääosin koulujärjestelmän rakennetta, jossa koulutus etenee vuosijaksoittain alemmilla ylemmille koulutusasteille. *Keskiasteen* koulutuksiksi luetaan ylioppilastutkinnot, 1–3-vuotiset ammatilliset tutkinnot, ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Pääsääntöisesti keskiasteen koulutus kestää 2-3 vuotta. *Korkea-asteen* koulutus jaotellaan; *alin korkea-aste* (mm. tekniikan ja sairaanhoitajan tutkinnot), *alempi korkeakouluaste* (insinöörin tutkinnot), *ylempi korkeakouluaste* (maisteritutkinnot) ja *tutkijakoulutusaste* (lisenssia- ja tohtorintutkinnot).

Keskiasteen tutkinnon suorittaneita on väestössä eniten. Vuonna 2003 15 vuotta täyttäneistä miehistä 39 % ja naisista 35 % oli suorittanut keskiasteen tutkinnon. Naisilla korkea-asteen tutkinnon suorittaminen on yleisempää kuin miehillä. Yleisin korkea-asteen koulutusaste oli alimman korkea-asteen tutkinto.

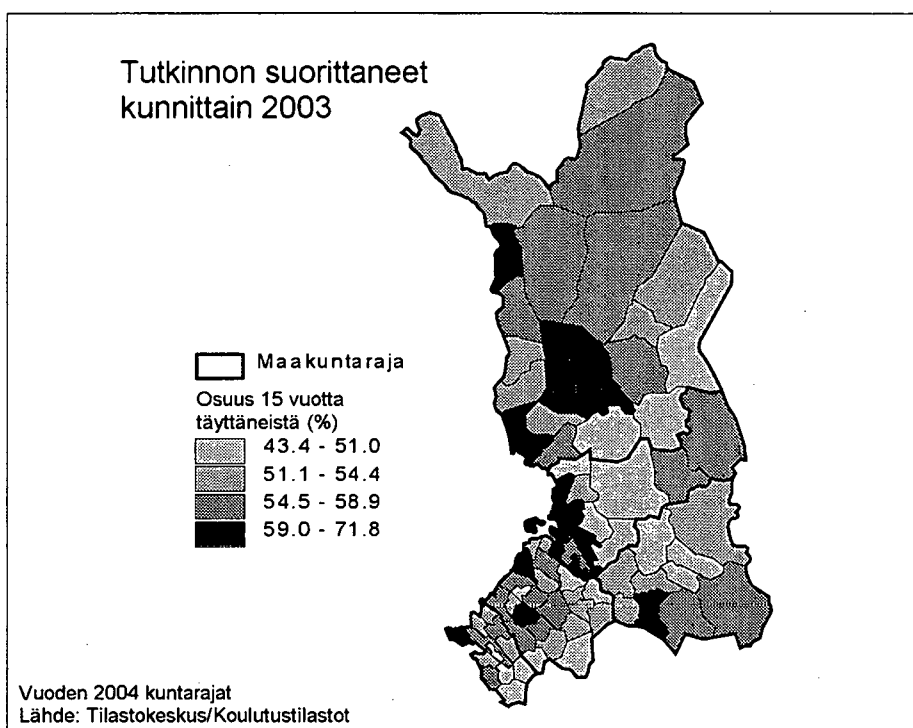
Koulutustaso mitataan Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella väestön koulutustasomittaimella. Luku osoittaa alueen tutkintojen keskiarvon suhteutettuna 20 vuotta täyttäneeseen väestöön, ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Eli mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus sitä korkeampi on koulutustaso. Vuonna 2003 väestön koulutustasomittain oli koko maassa keskimäärin 294. Naisten koulutustaso oli 295 ja miesten 294.

Kuva 6.1. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan maakunnittain 2003.

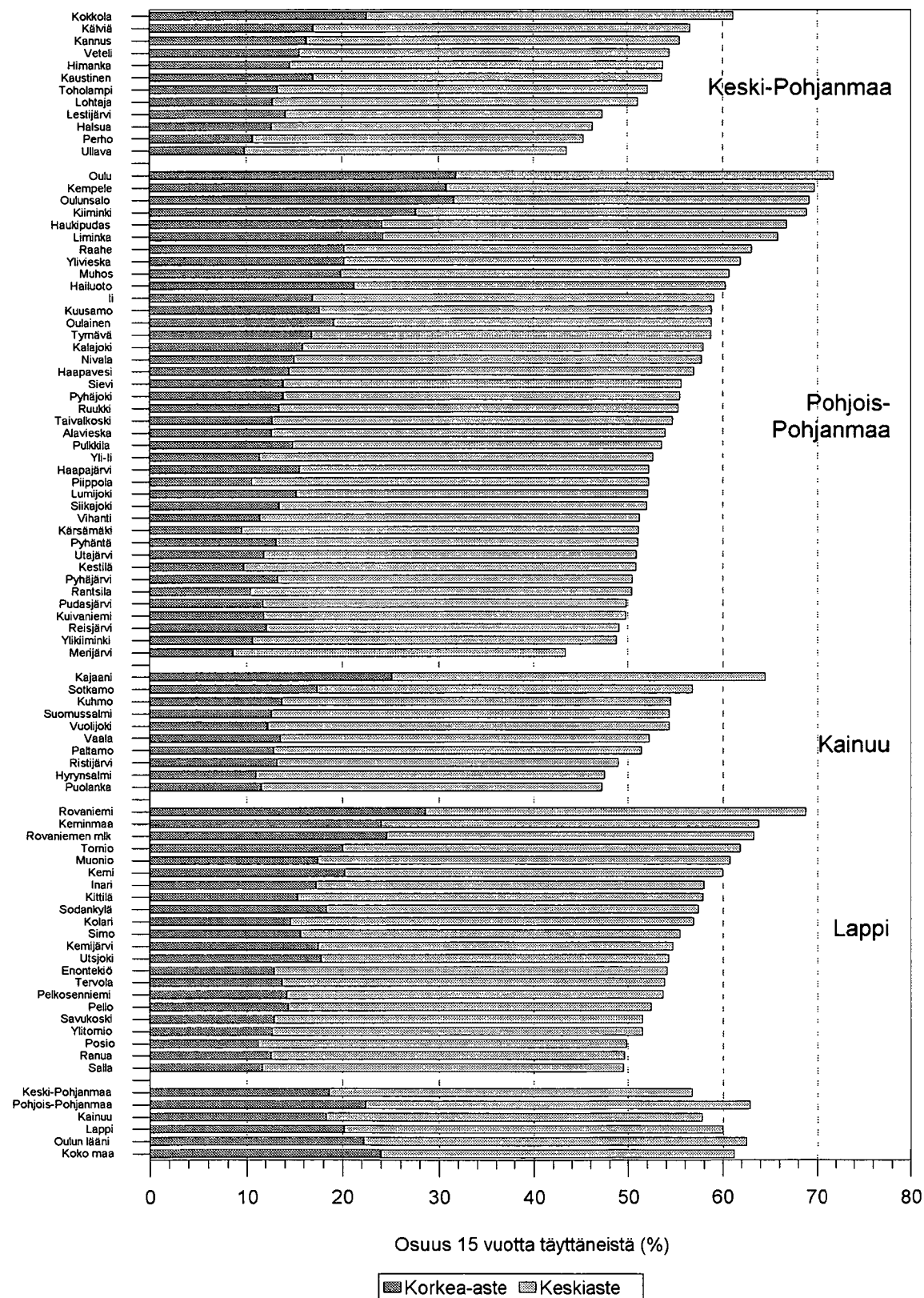
Kuva 6.2. Koulutustaso maakunnittain 1998–2003.

Kuva 6.3. Tutkinnon suorittaneet kunnittain 2003.

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan vuonna 2003 (ennakkotieto) koulutusalailla työskenteli koko maassa 158 500 henkilöä, joista 66 % oli naisia. Koulutusalan työllistävyys oli 7 % kaikista työllisistä.

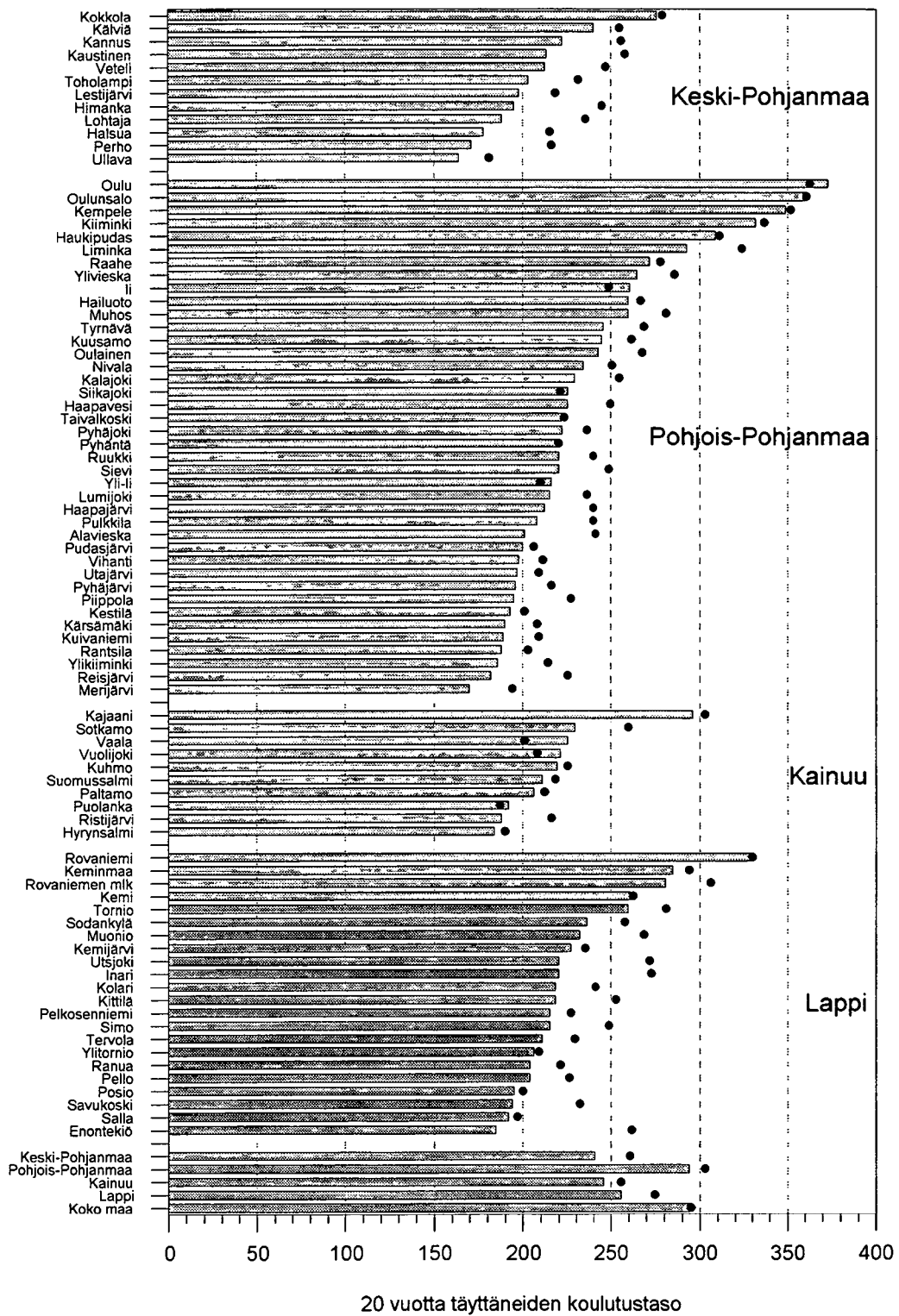
Koulutusaste kunnittain 2003

Lähde: Tilastokeskus/Koulutustilastot

Kuva 6.4. Koulutusaste kunnittain 2003.

Koulutustaso sukupuolen mukaan kunnittain 2003

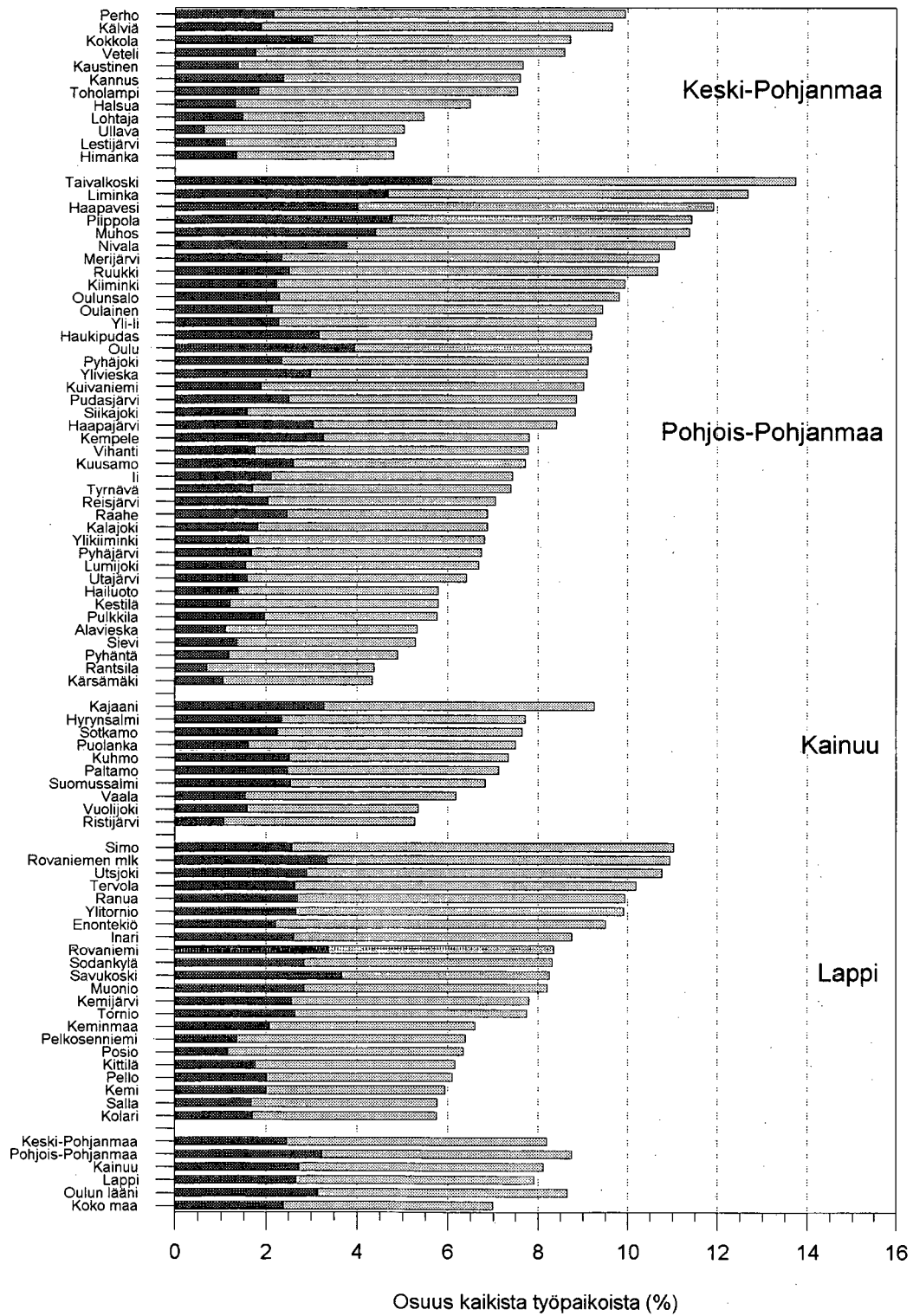

Vuoden 2004 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Koulutustilastot

Kuva 6.5. Koulutustaso sukupuolen mukaan kunnittain 2003.

Koulutusalan työpaikat sukupuolen mukaan kunnittain 2003*

*ennakkotieto

Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

■ Miehet ■ Naiset

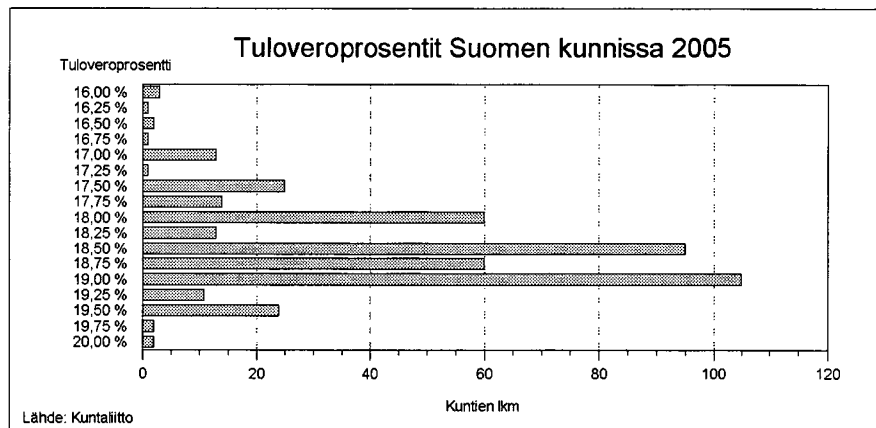
Kuva 6.6. Koulutusalan työpaikat sukupuolen mukaan kunnittain 2003.

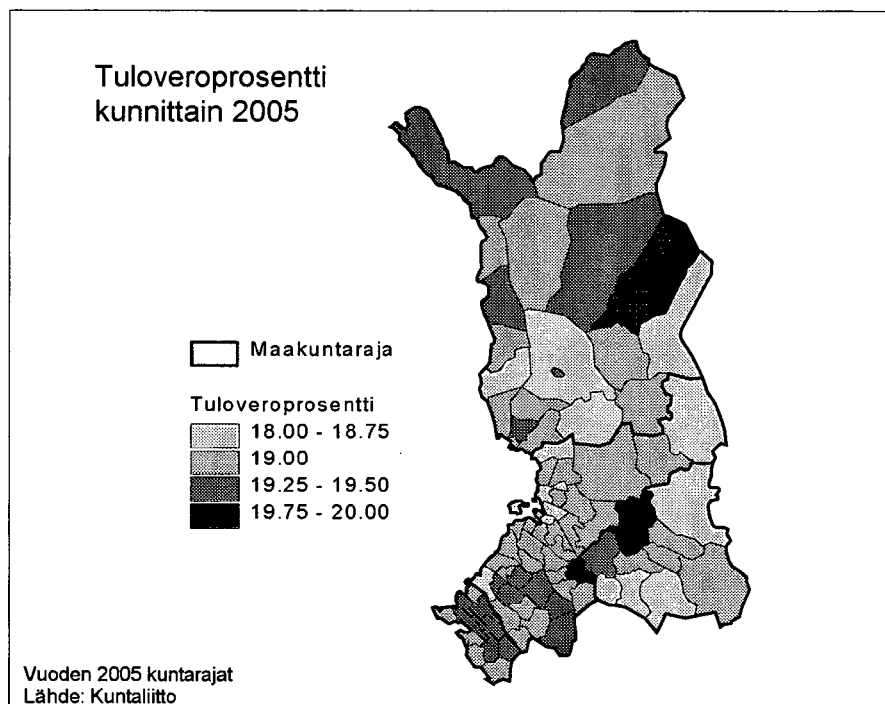
Kunnallistalous

Katsauksessa esitetyt kunnallistaloutta kuvaavat talousarvioluvut on laadittu kuntien Tilastokeskukselle ilmoittamien tietojen perusteella.

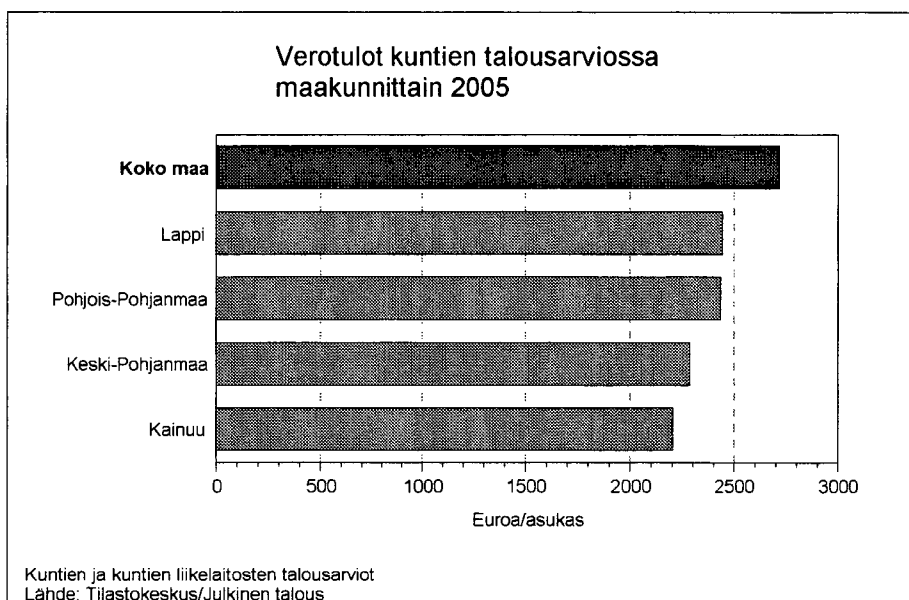
Esitetyt talousarvotiedot vuodelta 2005 poikkeavat kuntien virallisista talousarvioista siten että kunnan lukuihin on yhdistetty ns. liikelaitosmallia noudattavien liikelaitosten tiedot. Näin talousarvotiedot ovat vertailukelpoisia tilinpäätöstietojen kanssa. Virallisiin talousarvioihin näistä liikelaitoksista sisältyy kunnalle tuloutettu korvaus liikelaitoksen peruspääomasta sekä kunnan ja liikelaitoksen väliset lainat, lainojen lyhennykset ja korot. Liikelaitoksen omat tulot ja menot, investoinnit ja lainat muilta kuin kunnalta jäävät sitä vastoin kunnan virallisen talousarvion ulkopuolelle. Liikelaitosten käsittelytapa saattaa vaikuttaa huomattavasti mm. vuosikatteisiin. Liikelaitosmallia noudattavia liikelaitoksia on kuntien ilmoituksen mukaan 66 kunnalla koko maassa.

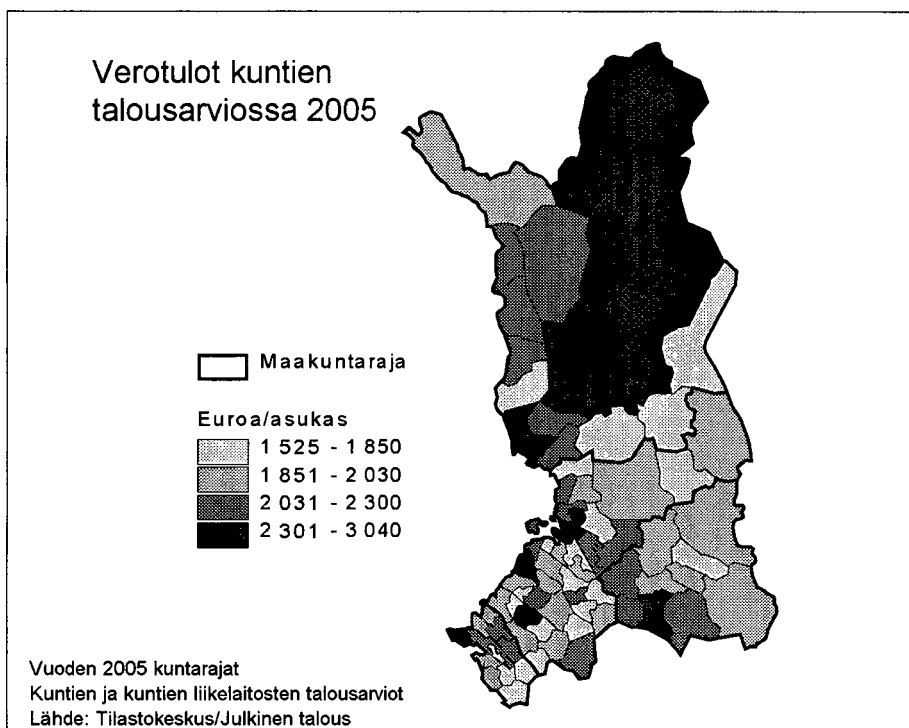
Kuva 7.1. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2005.

Kuva 7.2. Tuloveroprosentti kunnittain 2005.

Kuva 7.3. Verotulot kuntien talousarviossa maakunnittain 2005.

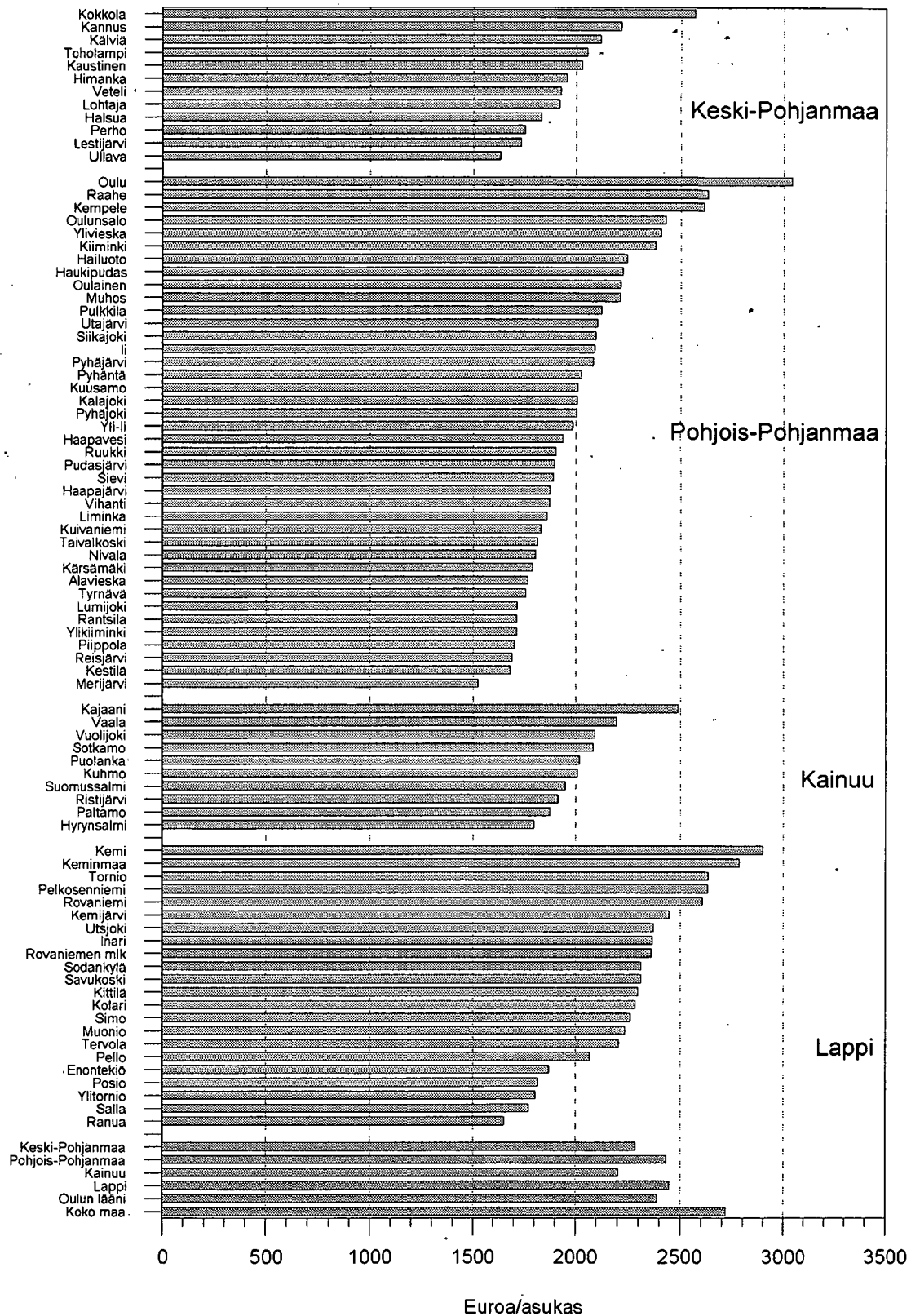

Kuva 7.4. Verotulot kuntien talousarviossa 2005.

Veroprosentti vaihtelee kunnittain vuonna 2005 koko maassa 16,00:n (3 kuntaa) ja 20,00:n (2 kuntaa) välillä.

Verotulojen arvioidaan olevan koko maan kunnissa keskimäärin 2 719 euroa asukasta kohti vuonna 2005. Kasvua edellisen vuoden talousarvioon verrattuna on kolme prosenttia. Kunnittain arviot vaihtelevat 4 471 ja 1 525 euron välillä.

Verotulot kuntien talousarviossa 2005

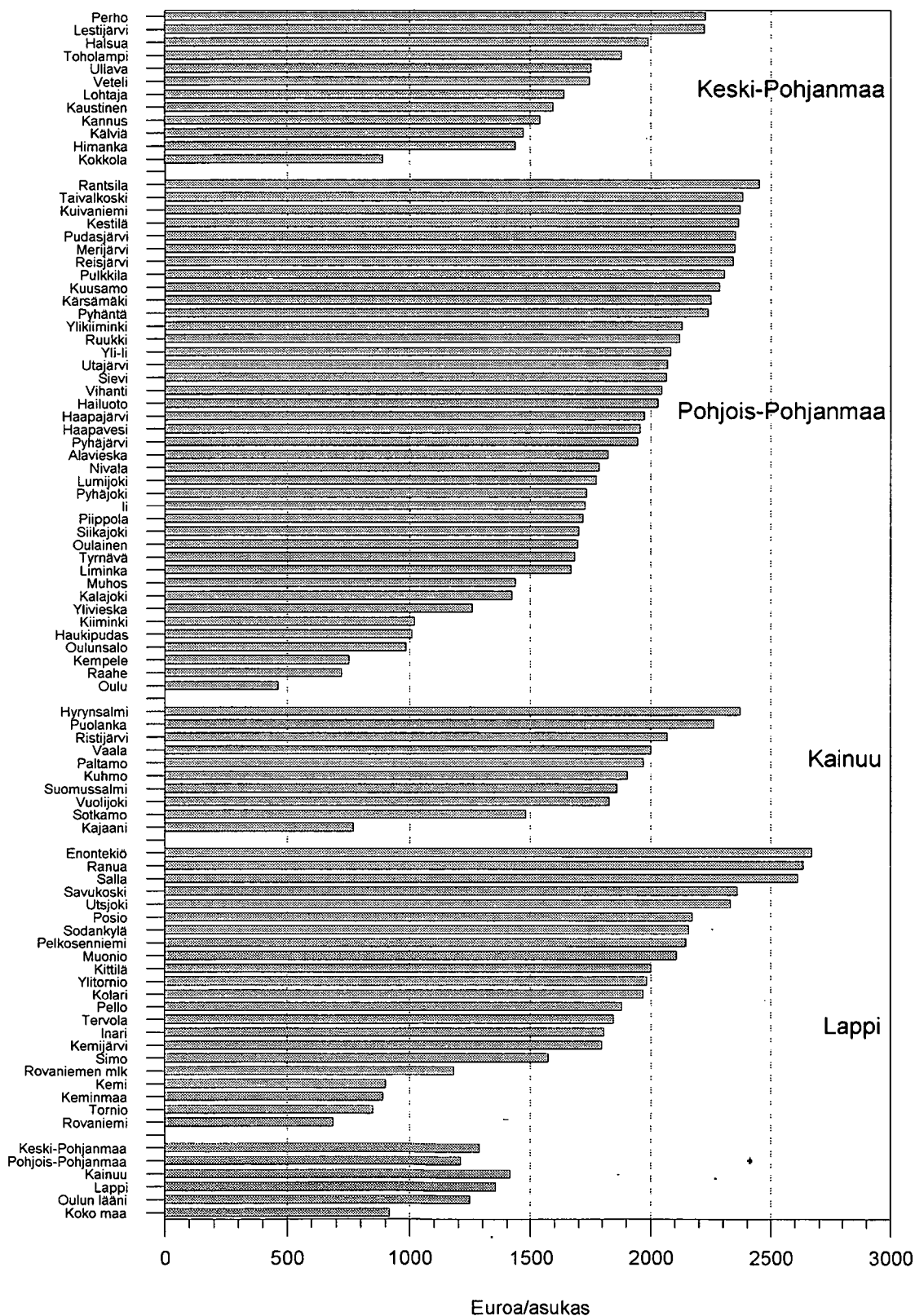

Kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarviot

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

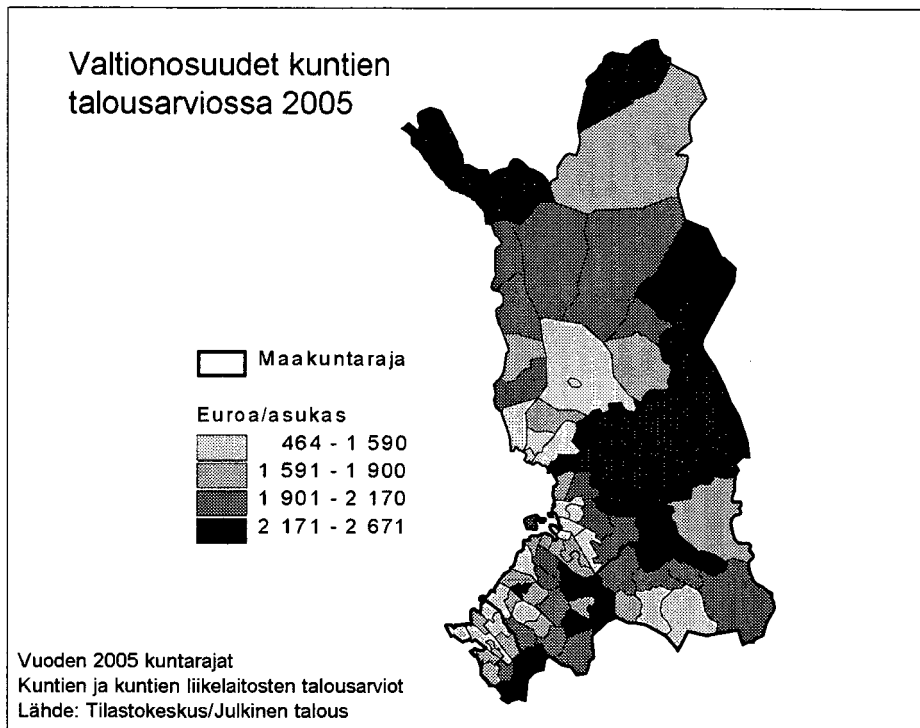
Kuva 7.5. Verotulot kuntien talousarviossa 2005.

Valtionosuudet kuntien talousarviossa 2005

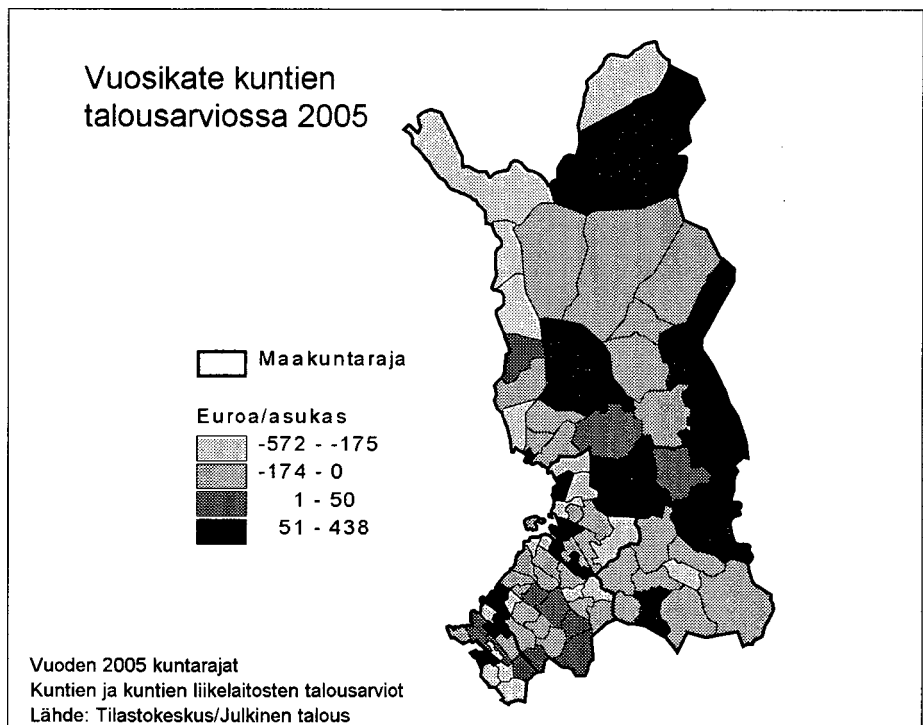

Kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarviot
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 7.6. Valtionosuudet kuntien talousarviossa 2005.

Kuva 7.7. Valtionosuudet kuntien talousarviossa 2005.

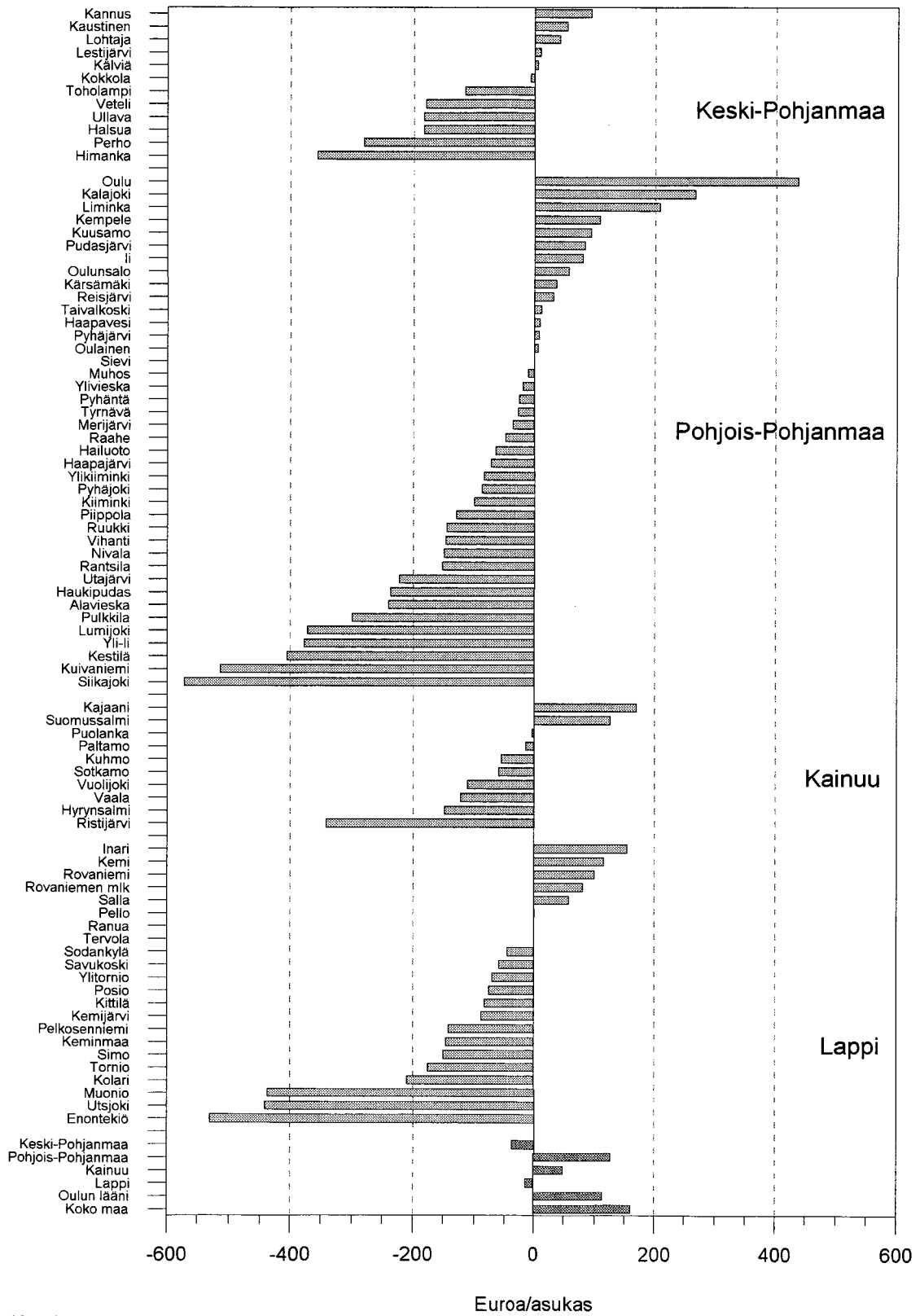

Kuva 7.8. Vuosikate kuntien talousarviossa 2005.

Valtionosuuksien odotetaan kasvavan 3,9 % vuonna 2005 edellisen vuoden arvioihin verrattuna. Koko maan kuntien keskimääräinen valtionosuus on arvioiden mukaan 919 euroa asukasta kohti. Suurimmillaan sen arvioidaan olevan 2 691 euroa ja pienimmillään -61 euroa asukasta kohti.

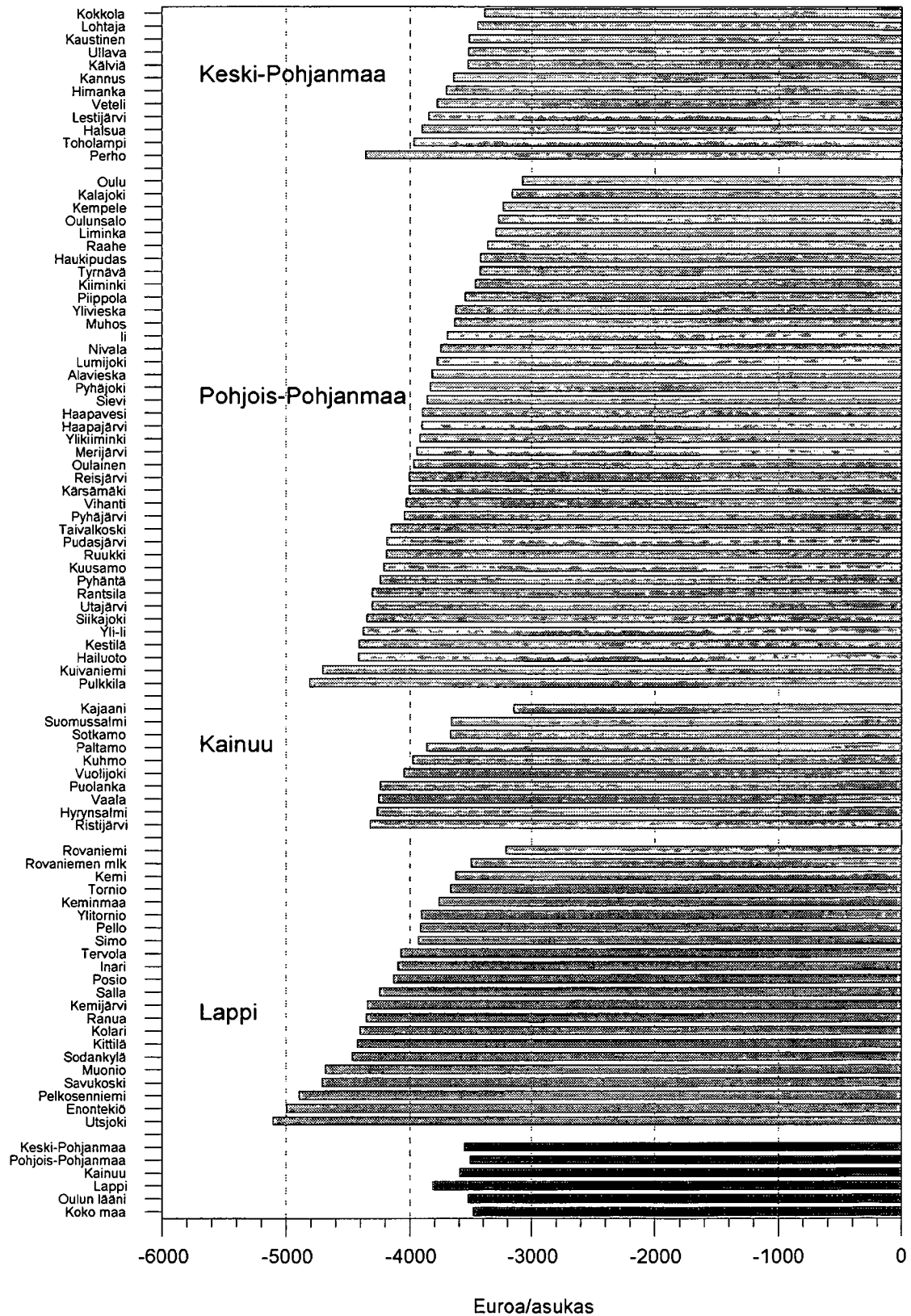
Kuntien vuosikate on kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarvioissa vajaa 840 miljoonaa euroa. 157 kuntaa arvioi vuosikatteensa olevan negatiivinen vuonna 2005. Keskimäärin arvioitu vuosikate on 160 euroa asukasta kohti.

Vuosikate kuntien talousarviossa 2005

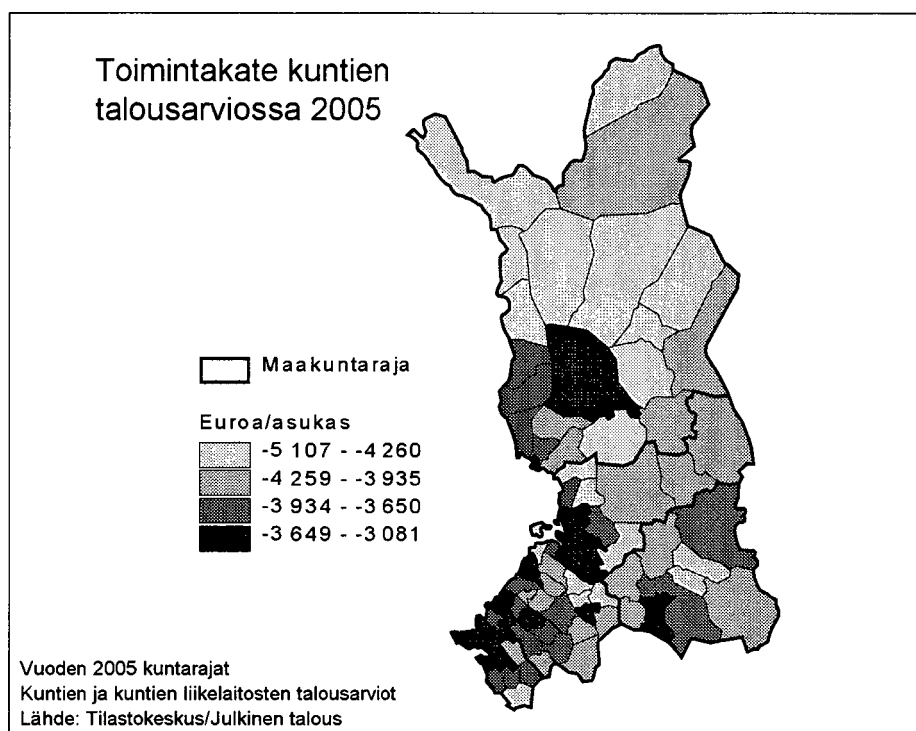
Kuva 7.9. Vuosikate kuntien talousarviossa 2005.

Toimintakate kuntien talousarviossa 2005

Kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarviot
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 7.10. Toimintakate kuntien talousarviossa 2005.

Kuva 7.11. Toimintakate kuntien talousarviossa 2005.

Kuntien ja kuntien liikelaitosten talousarvioiden mukaan kuntien *Toimintakate* jää 18,2 miljardia euroa miinukselle. Toimintakatteen arvioidaan olevan kunnissa keskimäärin –3 485 euroa asukasta kohti.

Tunnuslukujen laskeminen:

Vuosikate muodostuu seuraavasti: toimintakate + verotulot ja valtionosuudet - arvonlisäveron takaisinperintä + korkotuotot + osinkotulot + muut rahoitustuotot – korkokulut – muut rahoituskulut.

Toimintakate muodostuu toimintatuottojen (=myyntitulot, maksutuotot, tuet ja avustukset, muut tuotot, valmistevarastojen lisäys tai vähennys, valmistus omaan käyttöön) ja toimintakulujen (=henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen lisäys tai vähennys, avustukset, muut kulut) erotuksesta.

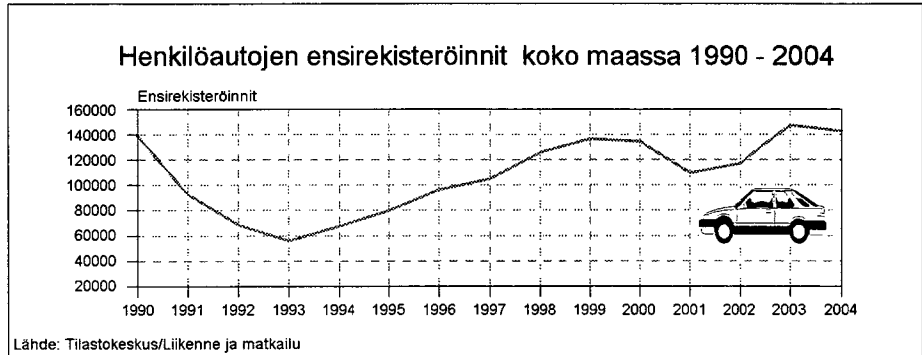
Tehtäväkohtaiset nettokustannukset on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käyttötalouden menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytyserät. Käyttötuohtoihin on laskettu toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötuottojen erotus. Tehtäväkohtaisia kunnallistalouden nettokustannuksia vuodelta 2003 on tarkasteltu julkaisun *Sosiaaliturva- ja terveys* -kappaleessa (s.76).

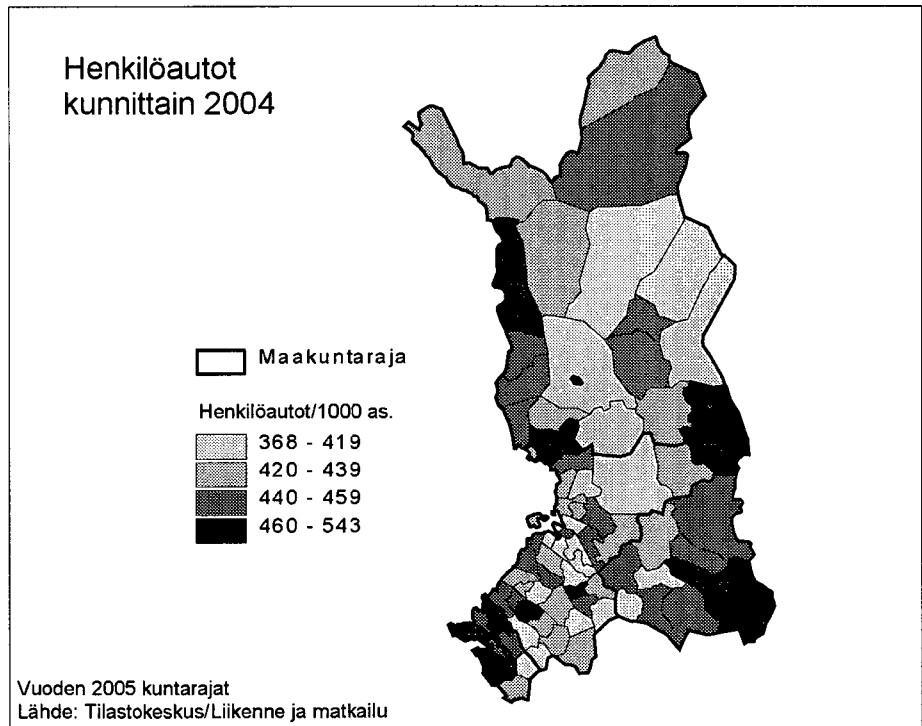
Liikenne ja matkailu

Liikenne

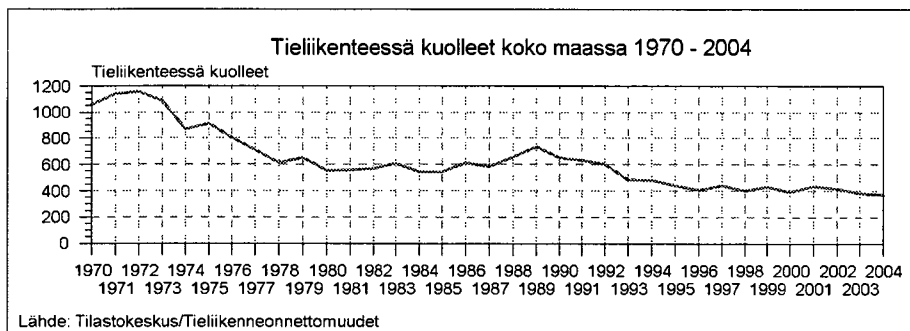
Rekisterissä olevia henkilöautoja oli vuoden 2004 lopussa koko maassa keskimäärin 448 tuhatta asukasta kohti. Kaikkiaan rekisterissä olevia henkilöautoja oli 2,3 miljoonaa kappaletta. Vuonna 2004 ensirekisteröitiin reilu 142 600 henkilöautoa, 3,2 % vähemmän kuin vuotta aiemmin.

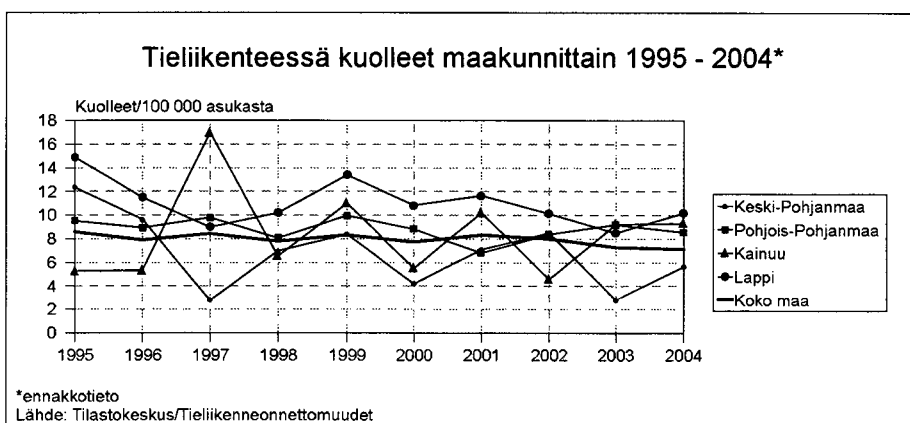
Kuva 8.1. Henkilöautojen ensirekisteröinnit koko maassa 1990–2004.

Kuva 8.2. Henkilöautot kunnittain 2004.

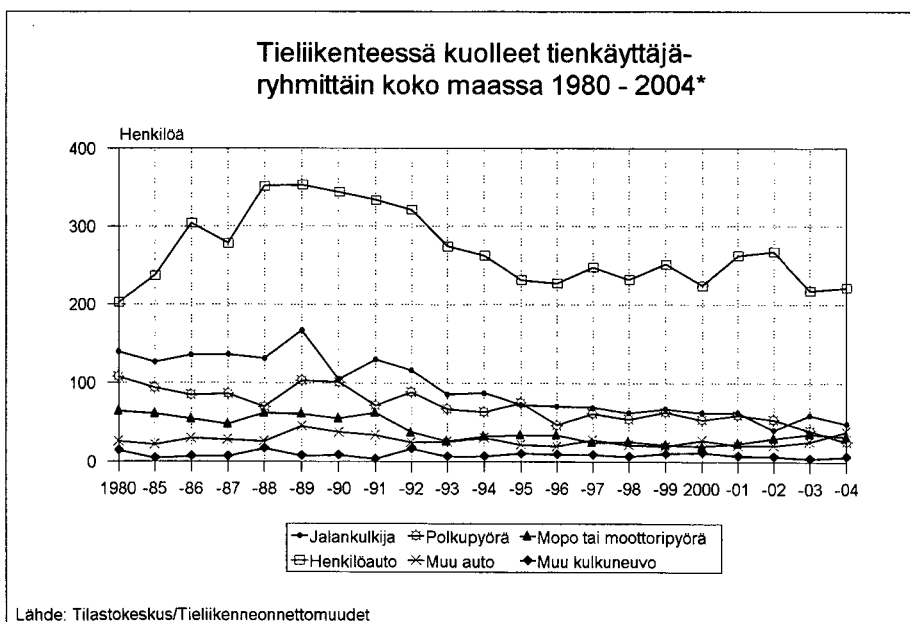

Kuva 8.3. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970–2004.

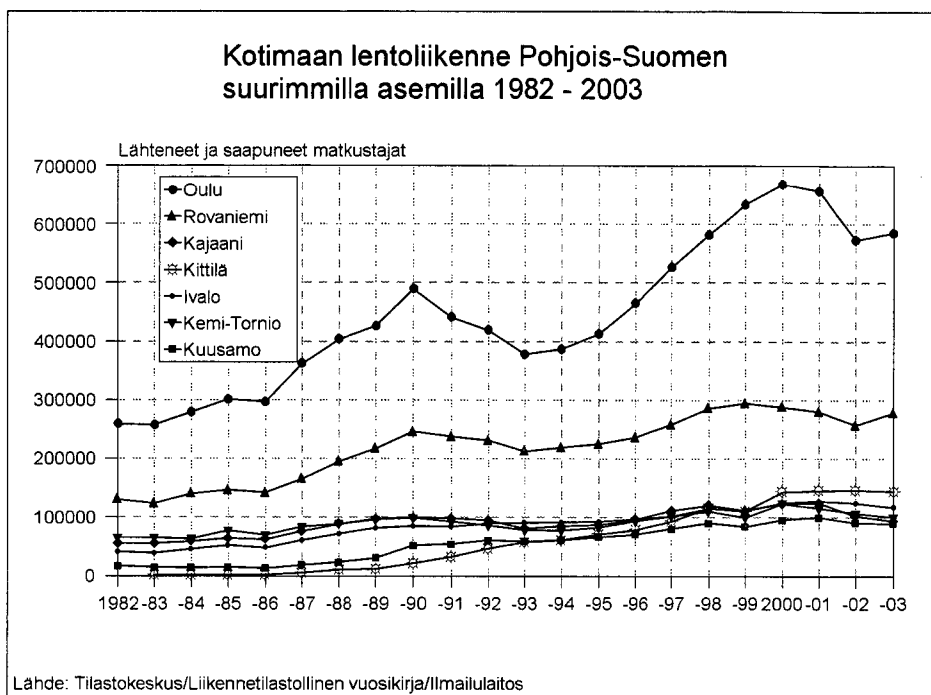

Kuva 8.4. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995–2004.

Koko maan liikenneonnettomuuksissa menehtyi 370 henkilöä vuonna 2004. Määrä on koko tarkastelujakson alhaisin, kun esimerkiksi kolme vuosikymmentä sitten liikenteessä menehtyi synkimpinä vuosina yli 1 000 henkilöä. Viime vuosina liikenteessä on kuollut keskimäärin 7 henkilöä 100 000 asukasta kohti. Yli puolet liikenneuhreista menehtyy henkilöauto-onnettomuuksissa.

Kuva 8.5. Tieliikenteessä kuolleet tienkäyttäjärhytmittain koko maassa 1980–2004.

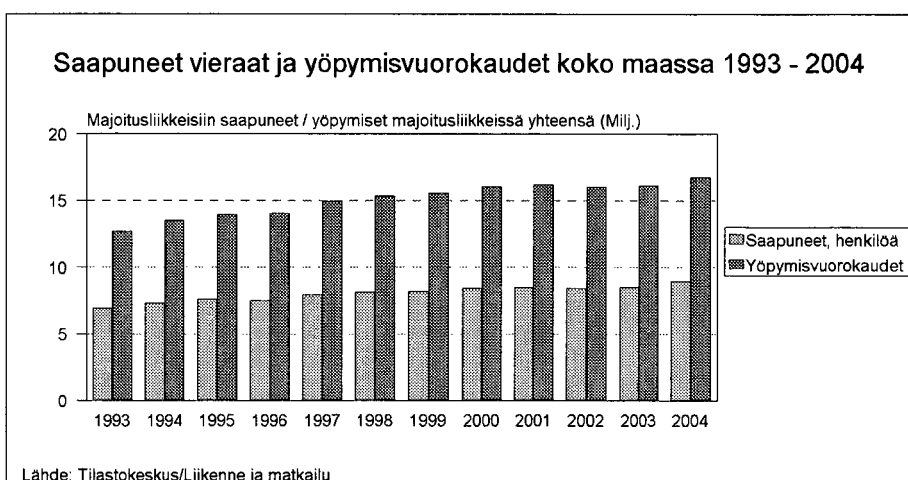

Kuva 8.6. Kotimaan lentoliikenne Pohjois-Suomen suurimmilla asemilla 1982–2003.

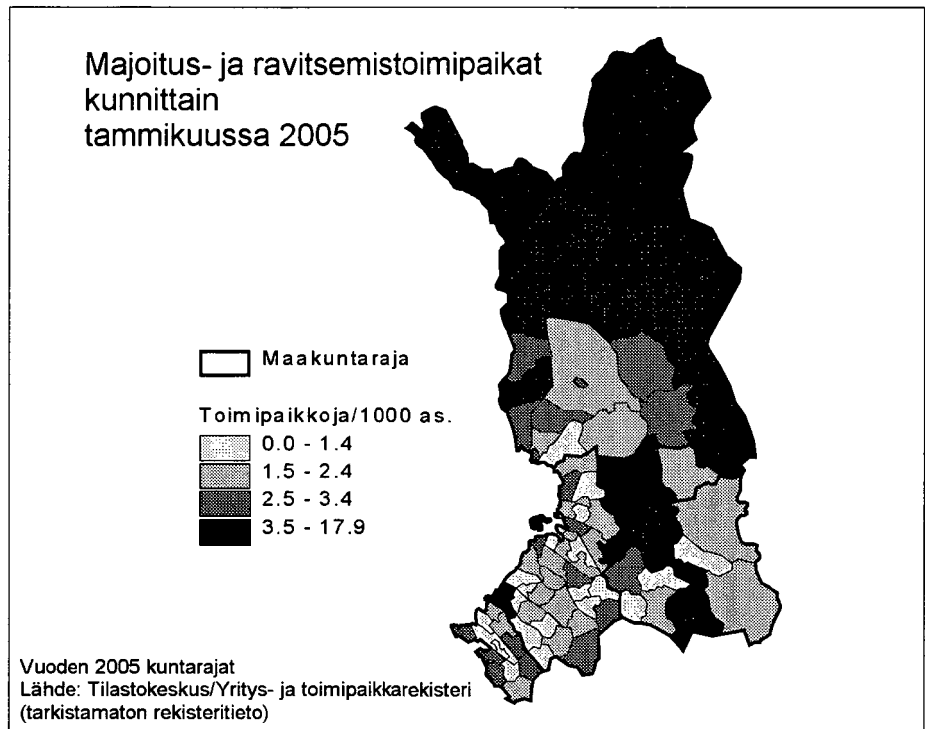
Majoitus- ja ravitsemistoimiala

Suomen majoitusliikkeissä kirjattiin 16,7 miljoonaa yöpymisvuorokautta vuonna 2004. Määrä oli 0,6 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

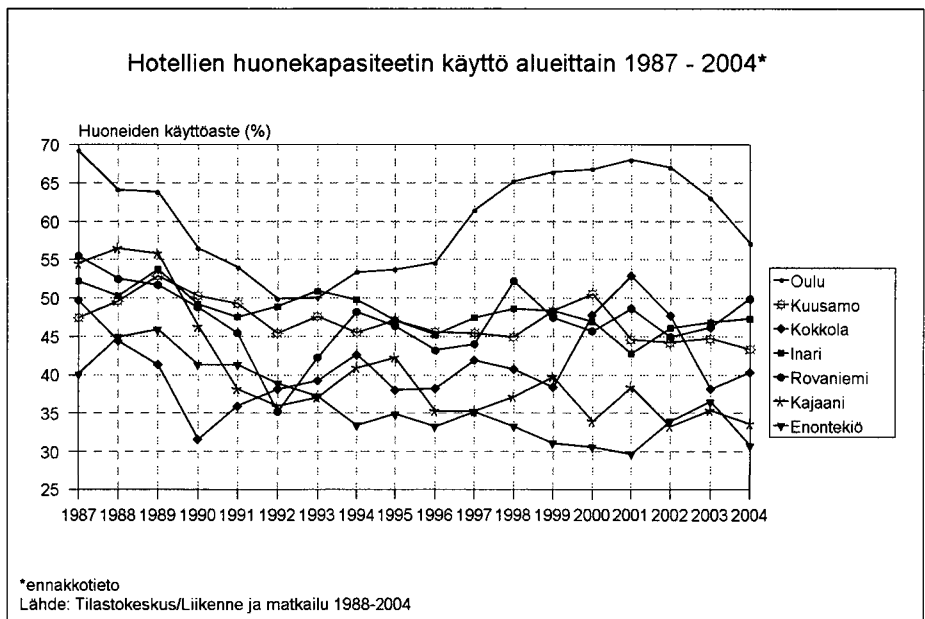
Kotimaisten matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät prosentin vuodentakaisesta, kun taas ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset vähenivät lähes saman verran. Ulkomaalaisten matkailijoiden osuus yöpymisistä oli 26 % vuonna 2004.

Kuva 8.7. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993–2004.

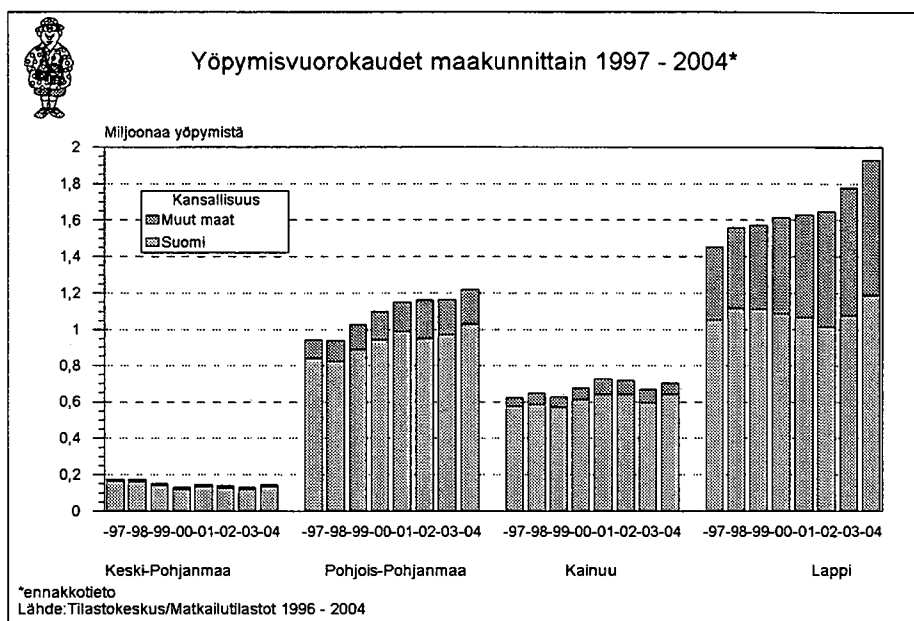
Kuva 8.8. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2005.

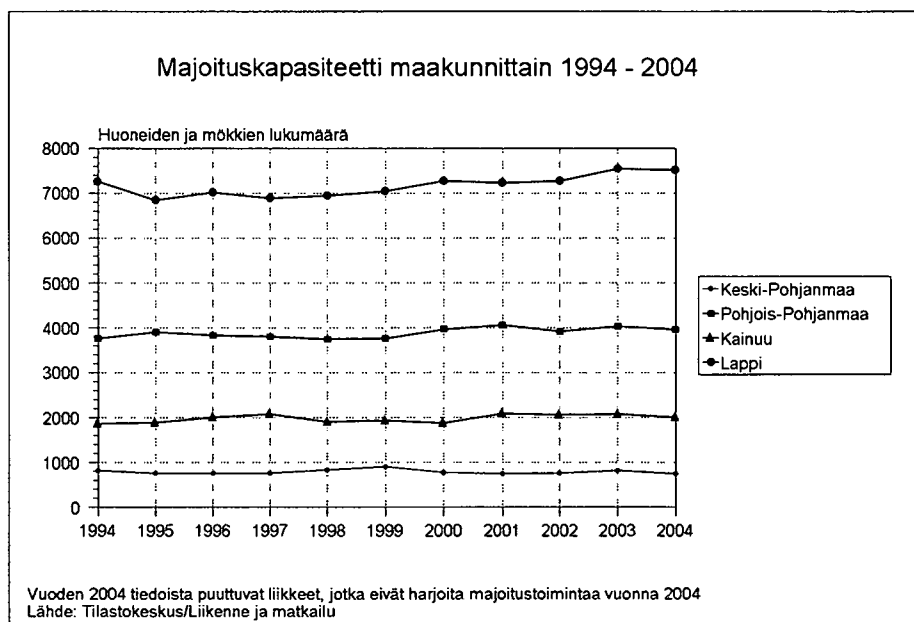
Kuva 8.9. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987–2004.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon mukaan tammikuussa 2005 koko maassa oli reilu 14 500 majoitus- ja ravitsemisalalan toimipaikkaa. Näillä aloilla oli siten koko maassa 2,7 toimipaikkaa tuhatta asukasta kohden.

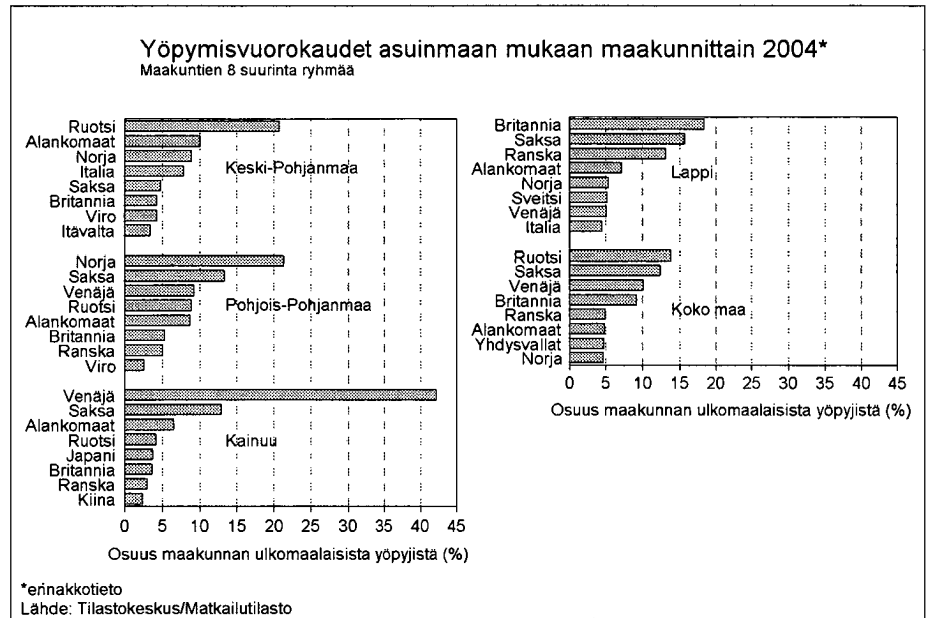
Hotellihuoneiden käyttöaste oli koko maassa vuonna 2004 (ennakkotieto) 47,6 %, mikä on 0,5 %-yksikköä enemmän kuin vuotta aiemmin.

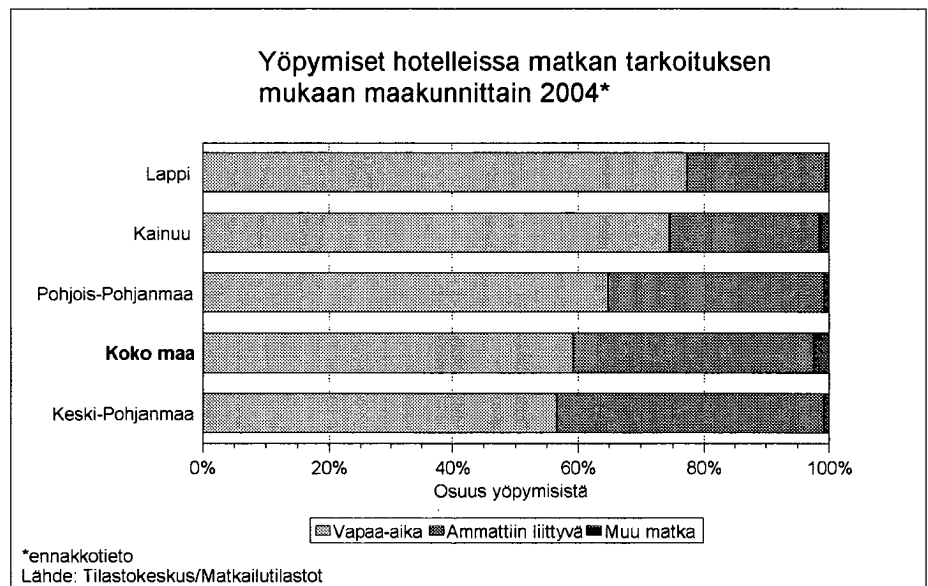
Kuva 8.10. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1997–2004.

Kuva 8.11. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994–2004.

Kuva 8.12. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2004.

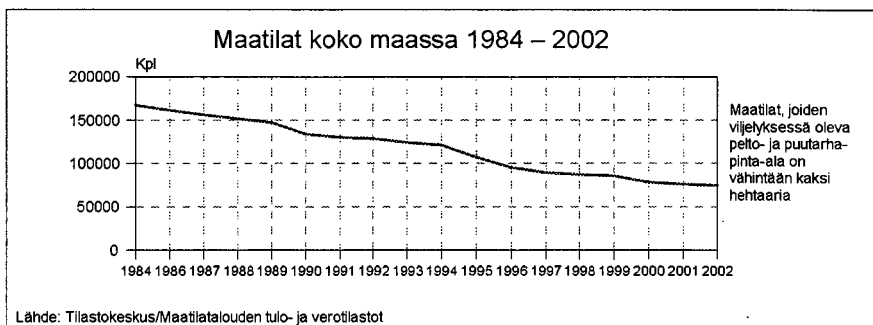
Kuva 8.13. Yöpymiset hotelleissa matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2004.

Koko maan hotellyöpymisistä vajaa 60 % oli vapaa-aikaan liittyviä vuoden 2004 ennakkotietojen mukaan. Suurimman ulkomaalaisryhmän yöpymisvuorokausilla mitattuna muodostivat ruotsalaiset. Heidän osuus oli lähes 14 % kaikista ulkomaalaisista yöpyjistä. Saksalaisten osuus oli reilun yhden prosenttiyksikön pienempi.

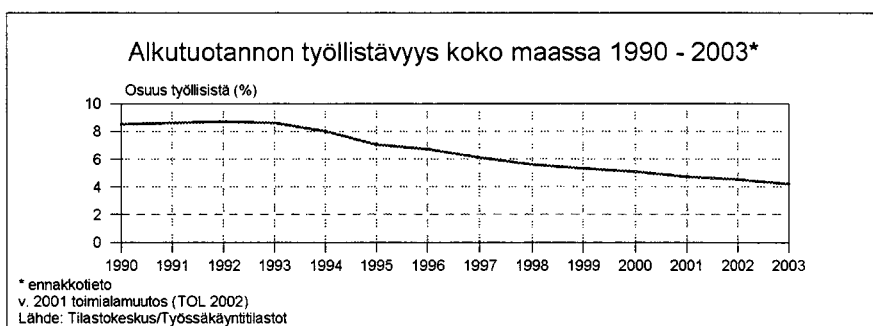
Maa-, metsä- ja kalatalous

Vuoden 2002 maaseutuelinkeinorekisterin mukaan Suomessa oli yli 74 000 sellaista maatilaa, joiden viljelyksessä oleva pelto- tai puutarhapinta-ala oli vähintään kaksi hehtaaria. Vuodesta 1984 yli kahden hehtaarin tilojen lukumäärä on vähentynyt yli 93 300 tilalla.

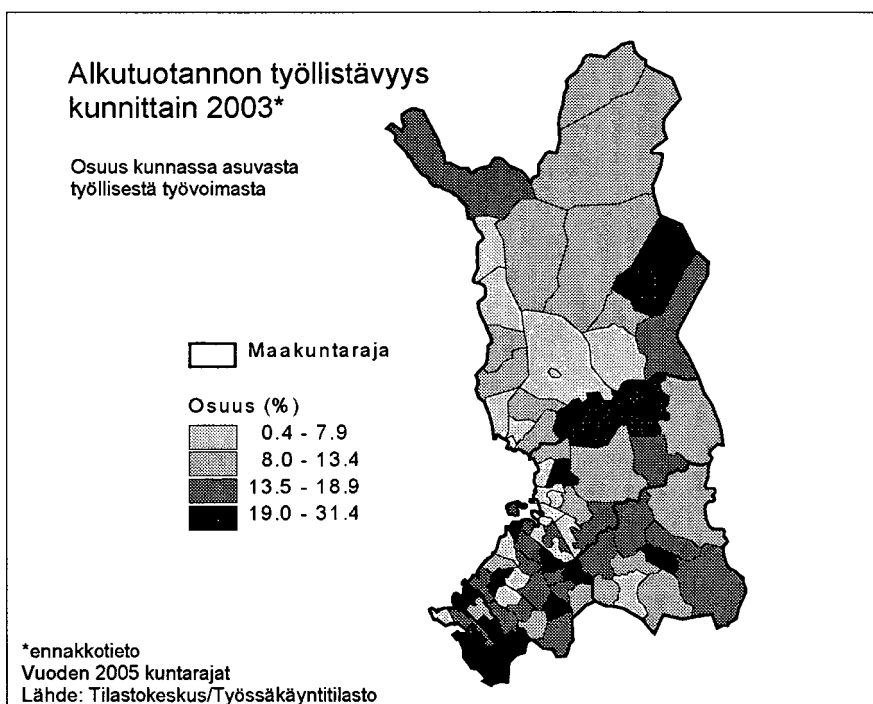
Alkutuotanto (maa-, riista-, metsä- ja kalatalous) työllisti vuonna 2003 (ennakkotieto) 4,2 % koko maan työllisistä.

Kuva 9.1. Maatilat koko maassa 1984–2002.

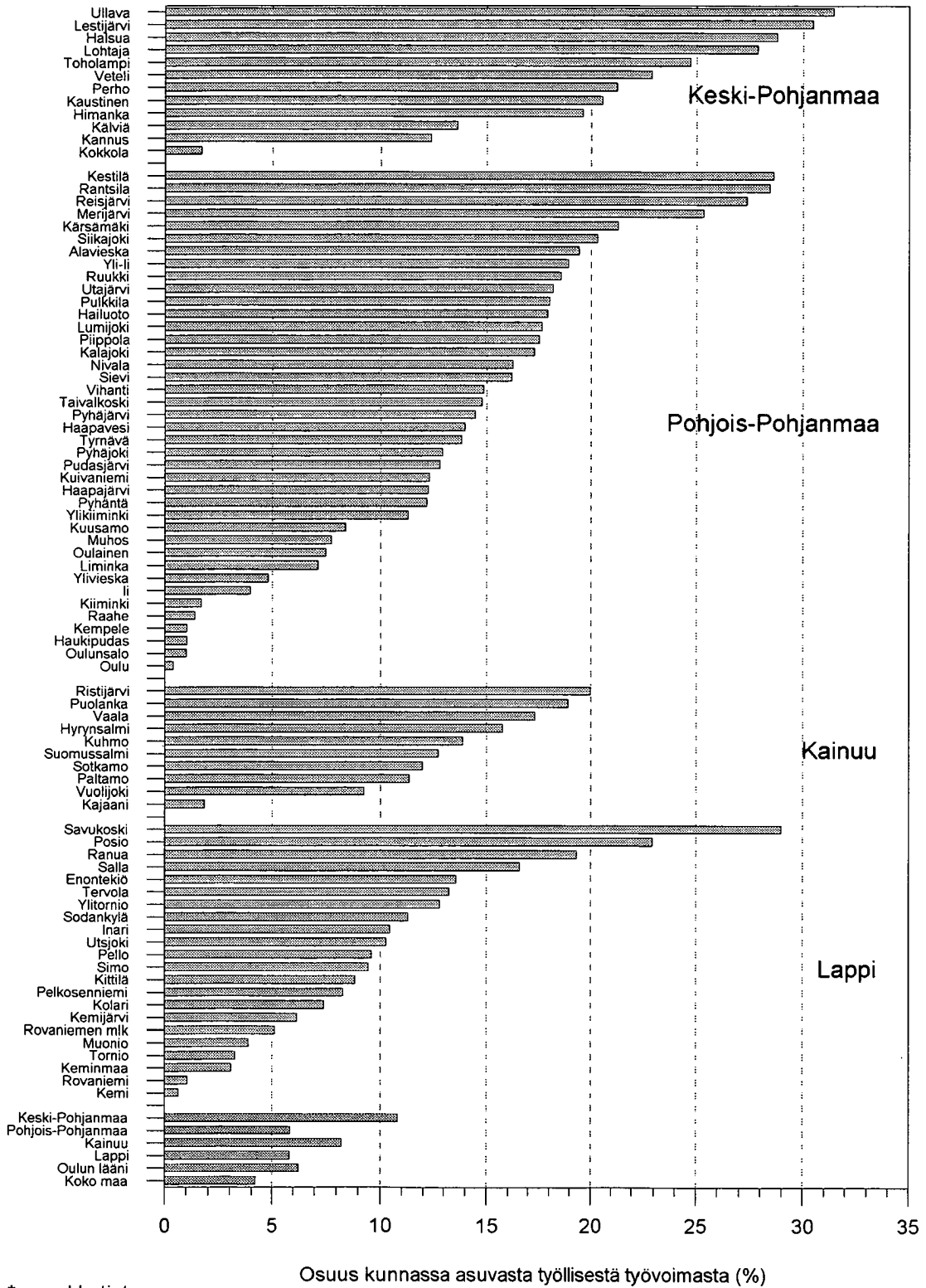

Kuva 9.2. Alkutuotannon työllistävyys koko maassa 1990–2003.

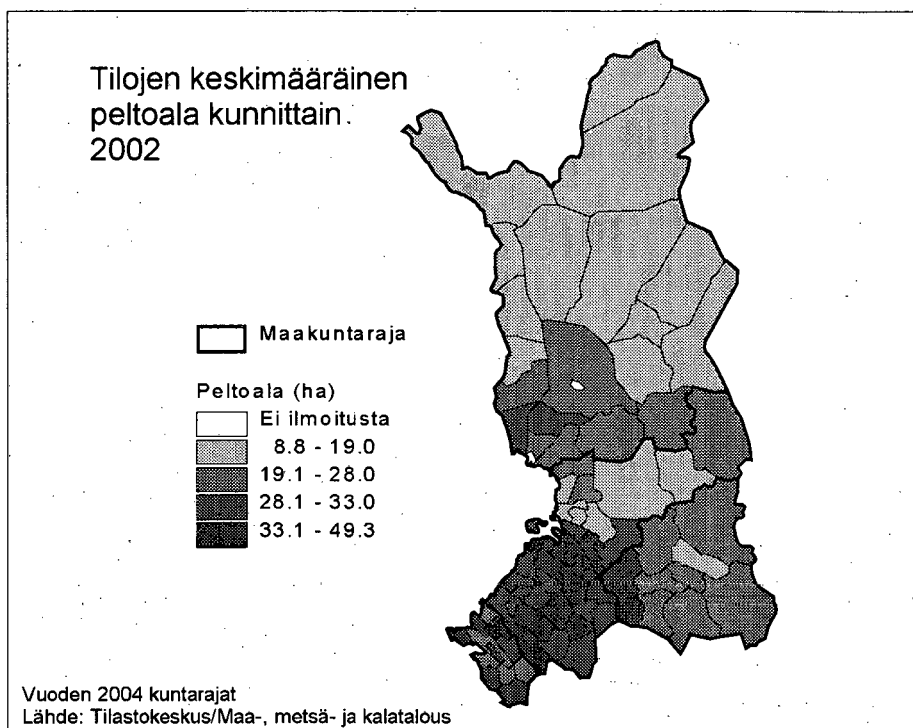
Kuva 9.3. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2003.

Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2003*

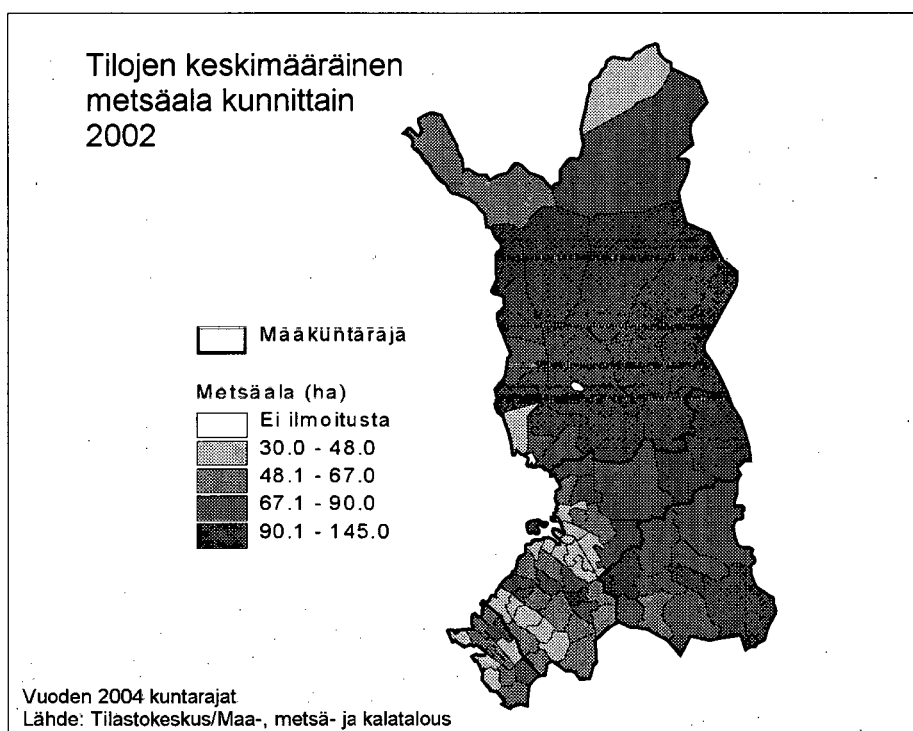

Kuva 9.4. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 2003.

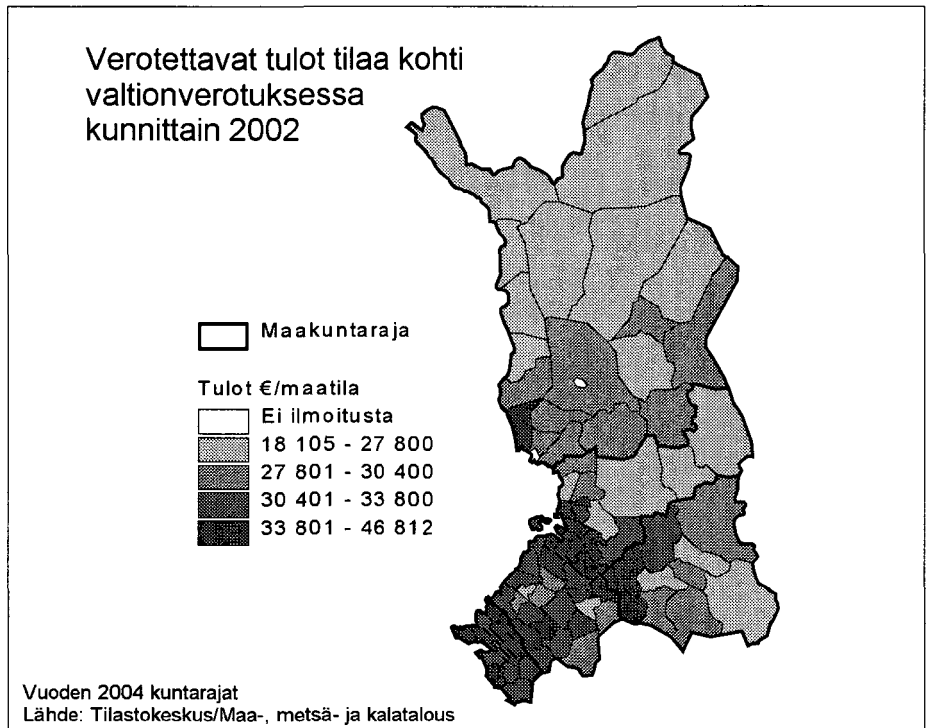

Kuva 9.5. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2002.

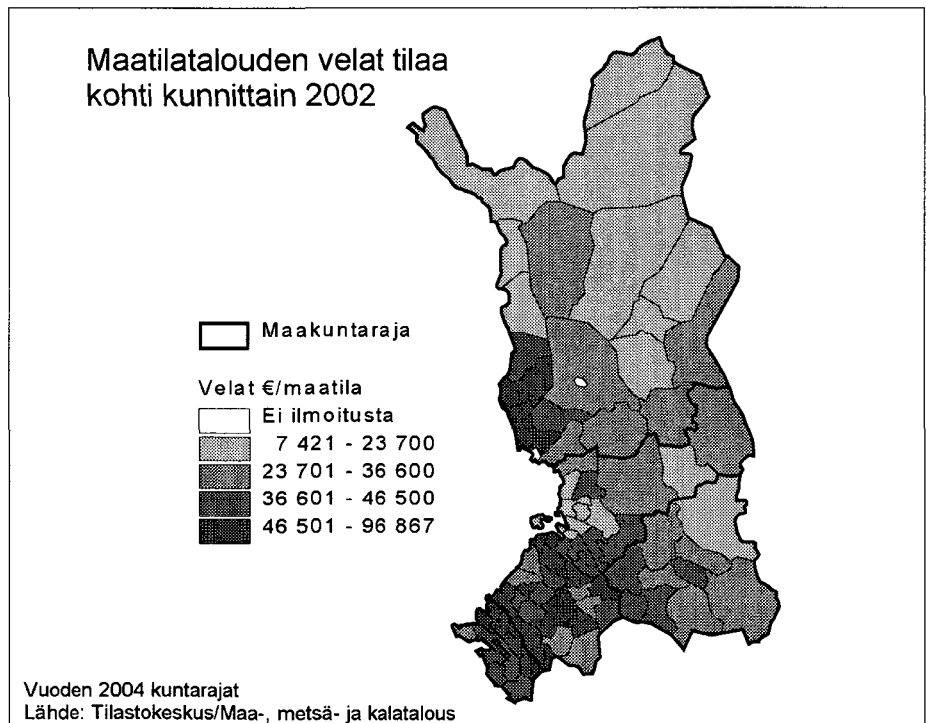

Kuva 9.6. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2002.

Vuonna 2002 tilojen keskimääräinen peltoala koko maassa oli 30,1 hehtaaria ja metsäala 45,9 hehtaaria. Peltoalaltaan suurimmat tilat sijaitsevat eteläisessä Suomessa, metsäalat taas ovat suurimmat pohjoisessa.

Kuva 9.7. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2002.

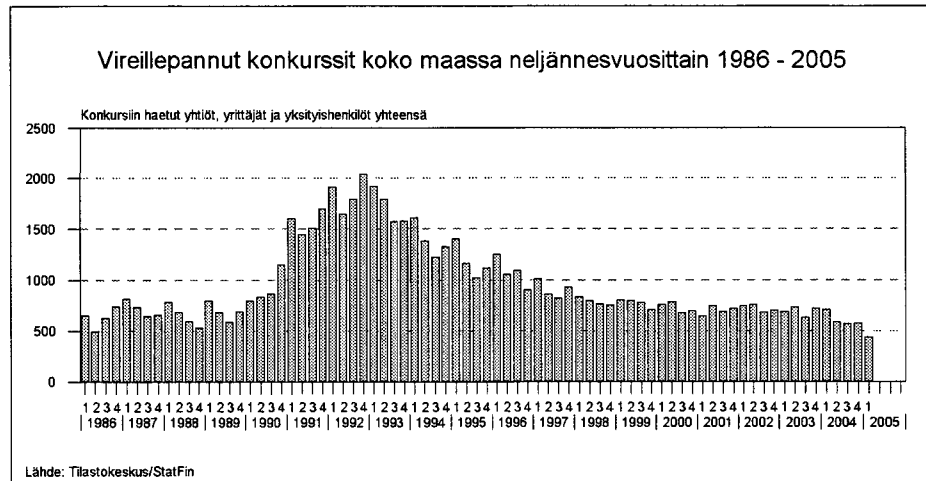
Kuva 9.8. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2002.

Keskimääräinen veronalainen tulo tilaa kohti vuonna 2002 oli koko maassa 37 084 euroa. Maatilatalouden velkaa tiloilla oli keskimäärin 37 859 euroa.

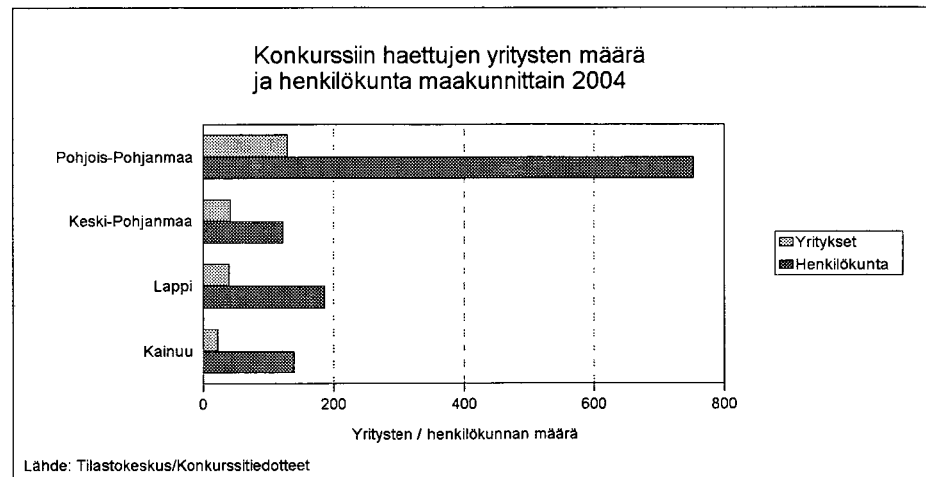
Oikeus

Vuoden 2004 aikana pantiin koko maassa vireille 2 430 konkurssia, mikä on 12 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vireille pantujen konkurssien määrä oli vuonna 2004 pienempi kuin kertaakaan sitten vuoden 1985.

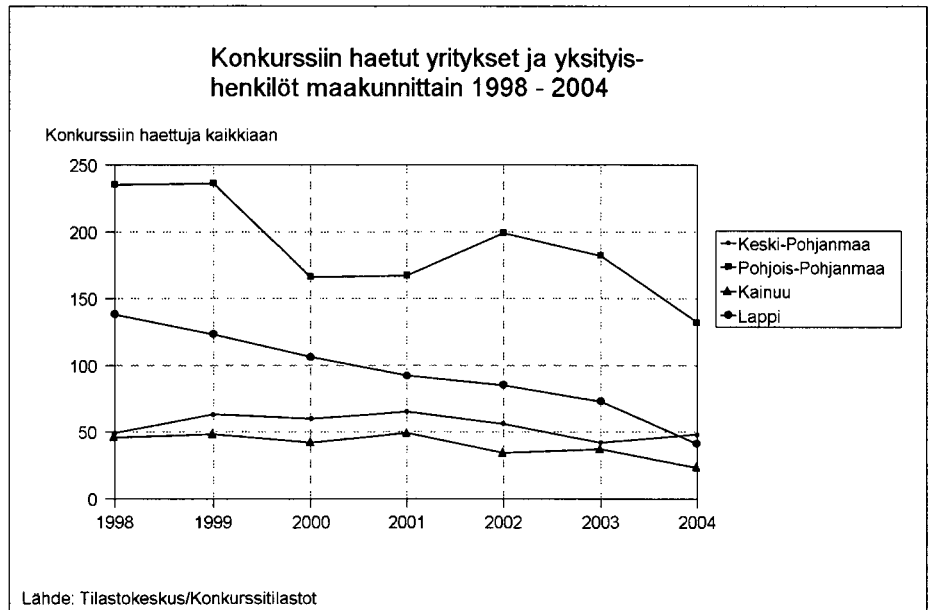
Vuonna 2004 konkurssien takia uhanalaisiksi joutui koko maassa kaikkiaan 9 100 työpaikkaa, mikä on noin 1 900 vähemmän kuin edellisenä vuonna.

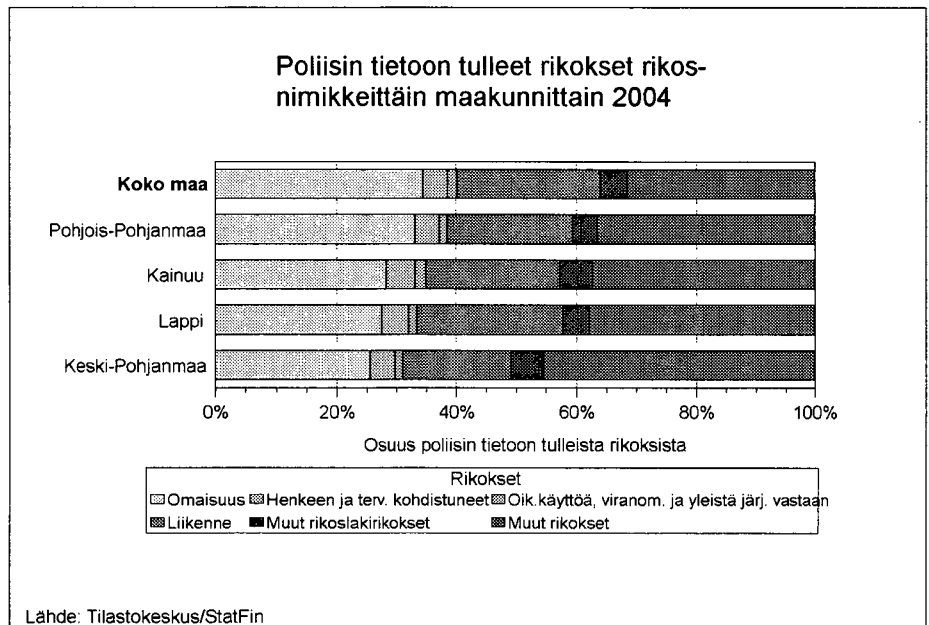
Kuva 10.1. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986–2005.

Kuva 10.2. Konkurssiin haettujen yritysten määrä ja henkilökunta maakunnittain 2004.

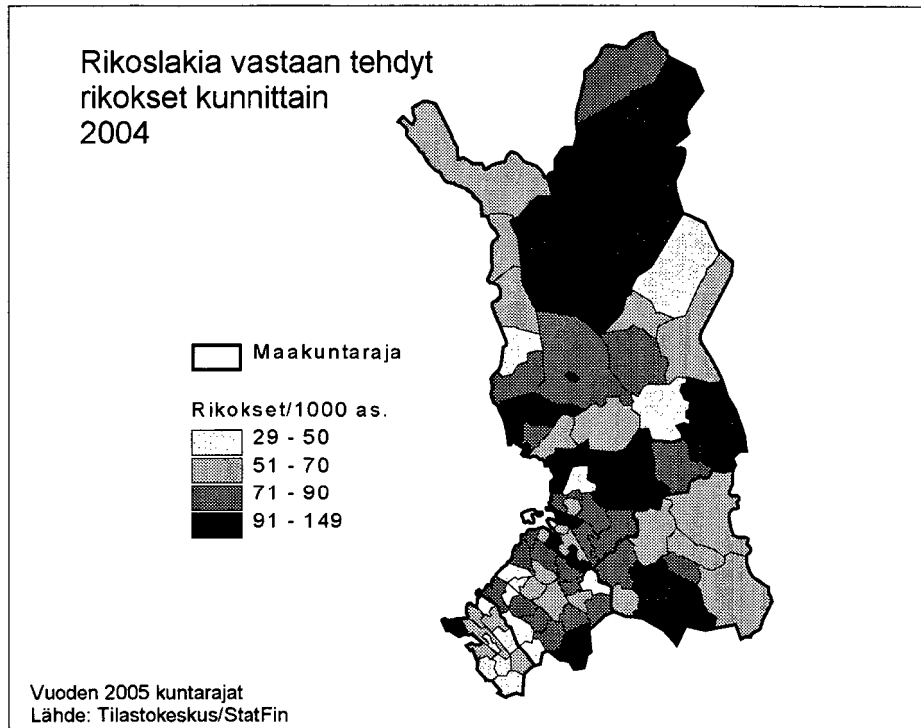
Kuva 10.3. Konkurssiin haetut yritykset ja yksityishenkilöt maakunnittain 1998–2004.

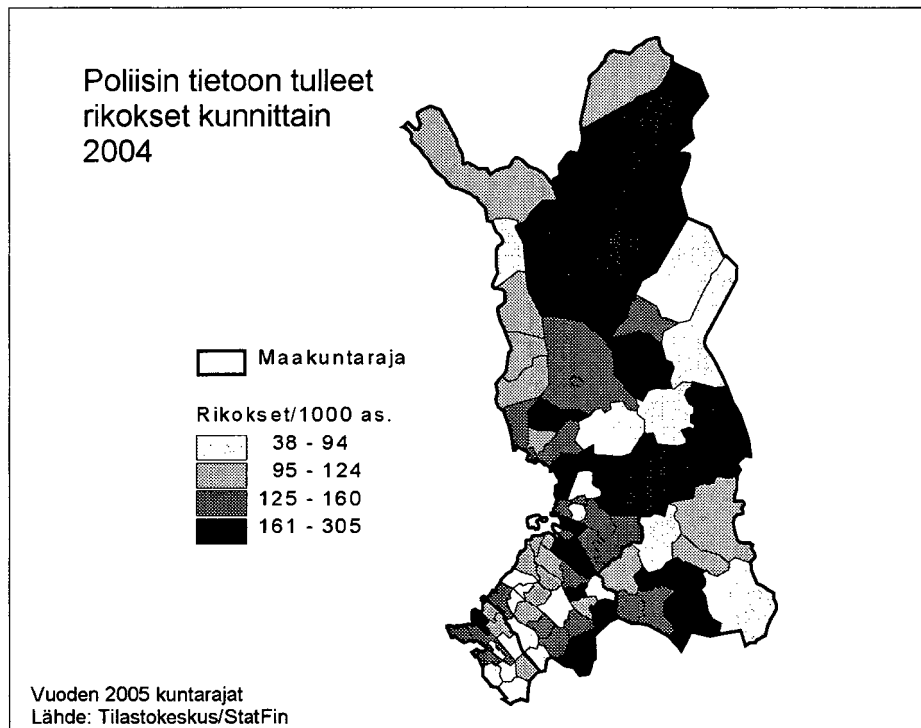
Kuva 10.4. Poliisin tietoon tulleet rikokset rikosnimikkeittäin maakunnittain 2004.

Rikostilastoilla kuvataan niiden rikosten määriä, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. *Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset* sisältävät mm. omaisuusrikokset, henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset, siveellisyysrikokset, rikokset julkista viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan sekä liikennejuopumukset. *Muihin rikoksiin* kuuluvat mm. alkoholilakirikokset ja liikenne rikokset. Yhdessä nämä ryhmät muodostavat *poliisin tietoon tulleen rikollisuuden*.

Koko maan poliisin tietoon tulleista rikoksista reilu kolmannes oli omaisuusrikoksia ja vajaa neljännes liikenne rikoksia vuonna 2004.

Kuva 10.5. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2004.

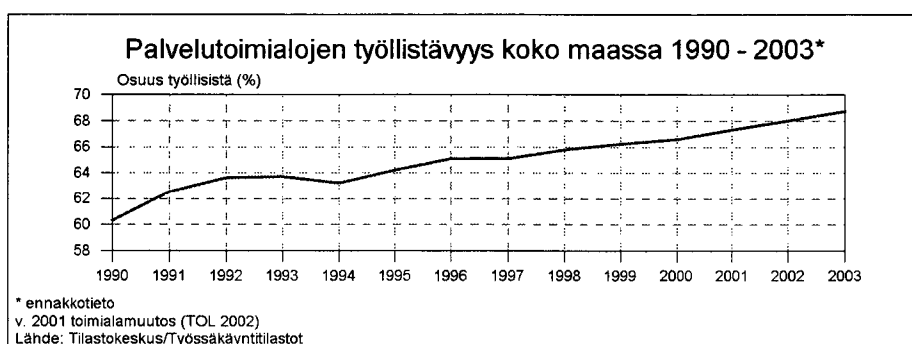

Kuva 10.6. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2004.

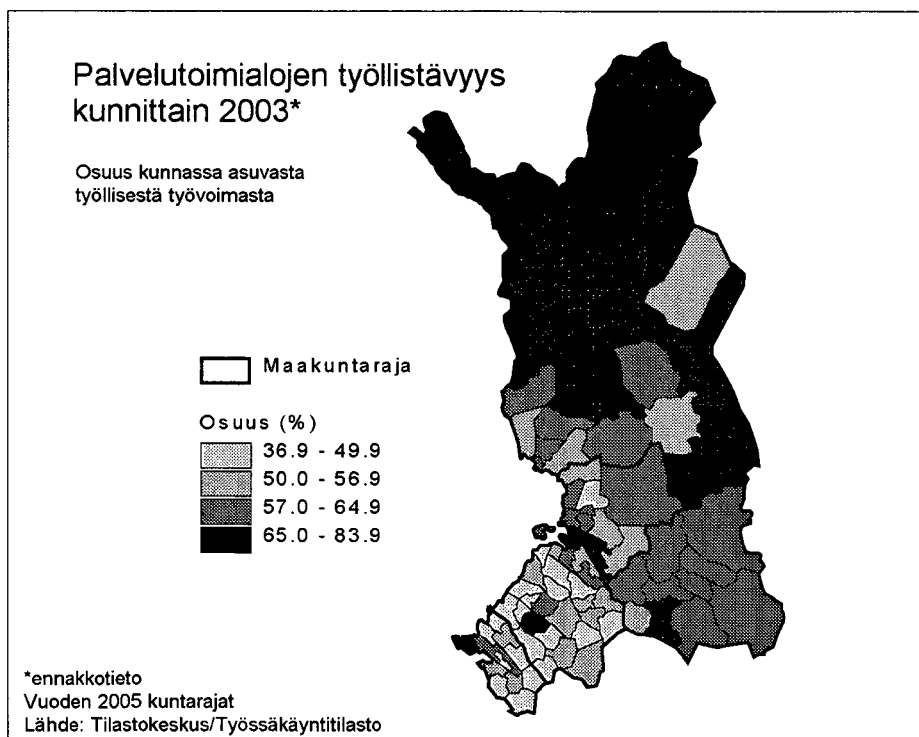
Koko maassa poliisin tietoon tuli vuonna 2004 kaikkiaan yli 784 000 rikosta. Poliisin tietoon tuli siten 150 rikosta tuhatta asukasta kohden vuonna 2004. Rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia oli lähes 537 000.

Palvelut

Palvelusektorin työpaikkojen määrä väheni koko maassa yli 200 000:lla 1990-luvun alkuvuosina (kuva 16.2.). Vasta vuonna 1999 palvelutoimialojen työpaikkojen määrä ylsi vuosikymmenen alun tasolle. Suhteellisesti tarkasteltuna palvelutoimialat ovat kuitenkin voimistaneet merkitystään koko 1990-luvun ajan. Vuoden 2003 ennakkotilastojen mukaan koko maan työllisistä lähes 69 % työskenteli palvelualoilla, kun kaksitoista vuotta aiemmin vastaava osuus oli 60 %. *Palvelutoimialoihin* lasketaan kuuluviksi kauppa, majoitus- ja ravitsemispalvelut, kuljetus, varastointi ja tietoliikenne, rahoitustoiminta, liike-elämän palvelut, julkinen hallinto, koulutus sekä terveydenhuolto ja sosiaalipalvelut (toimialaluokat G - Q).

Kuva 11.1. Palvelutoimialojen työllistävyys koko maassa 1990–2003.

Kuva 11.2. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2003.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995 - 2003*

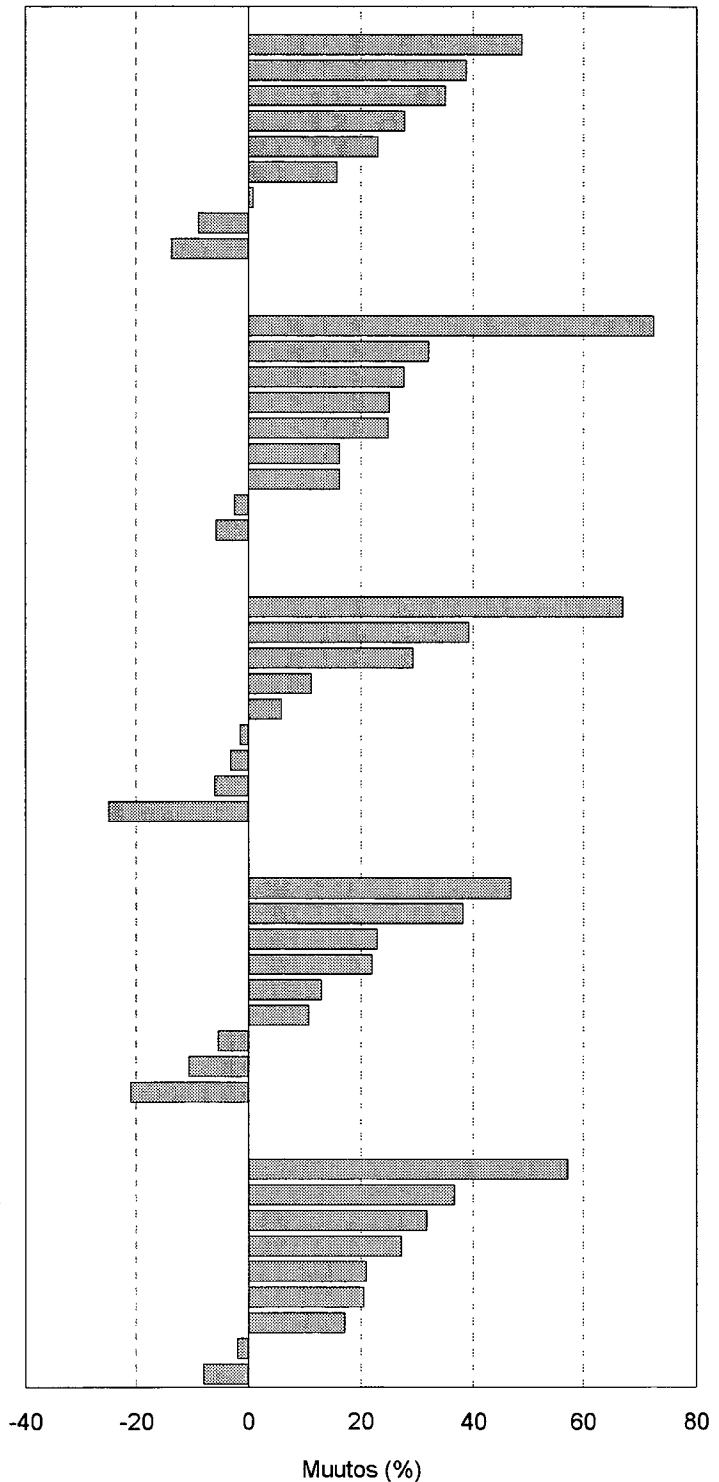
Keski-Pohjanmaa:
 Kiint.-, vuokr.-, tutk.palv., liike-el.palv.
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palv.
 Terveystenhoolto- ja sosiaalipalv.
 Koulutus
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Kuljetus, varastointi ja tietoliik.
 Julkinen hallinto, maanpuol. jne.
 Rahoitustoiminta

Pohjois-Pohjanmaa:
 Kiint.-, vuokr.-, tutk.palv., liike-el.palv.
 Terveystenhoolto- ja sosiaalipalv.
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palv.
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Kuljetus, varastointi ja tietoliik.
 Koulutus
 Julkinen hallinto, maanpuol. jne.
 Rahoitustoiminta

Kainuu:
 Kiint.-, vuokr.-, tutk.palv., liike-el.palv.
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palv.
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Terveystenhoolto- ja sosiaalipalv.
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Kuljetus, varastointi ja tietoliik.
 Julkinen hallinto, maanpuol. jne.
 Koulutus
 Rahoitustoiminta

Lappi:
 Kiint.-, vuokr.-, tutk.palv., liike-el.palv.
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Terveystenhoolto- ja sosiaalipalv.
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palv.
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Kuljetus, varastointi ja tietoliik.
 Koulutus
 Julkinen hallinto, maanpuol. jne.
 Rahoitustoiminta

Koko maa:
 Kiint.-, vuokr.-, tutk.palv., liike-el.palv.
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Terveystenhoolto- ja sosiaalipalv.
 Muut yht.kunn. ja henk.koht. palv.
 Tukku- ja vähittäiskauppa
 Koulutus
 Kuljetus, varastointi ja tietoliik.
 Julkinen hallinto, maanpuol. jne.
 Rahoitustoiminta

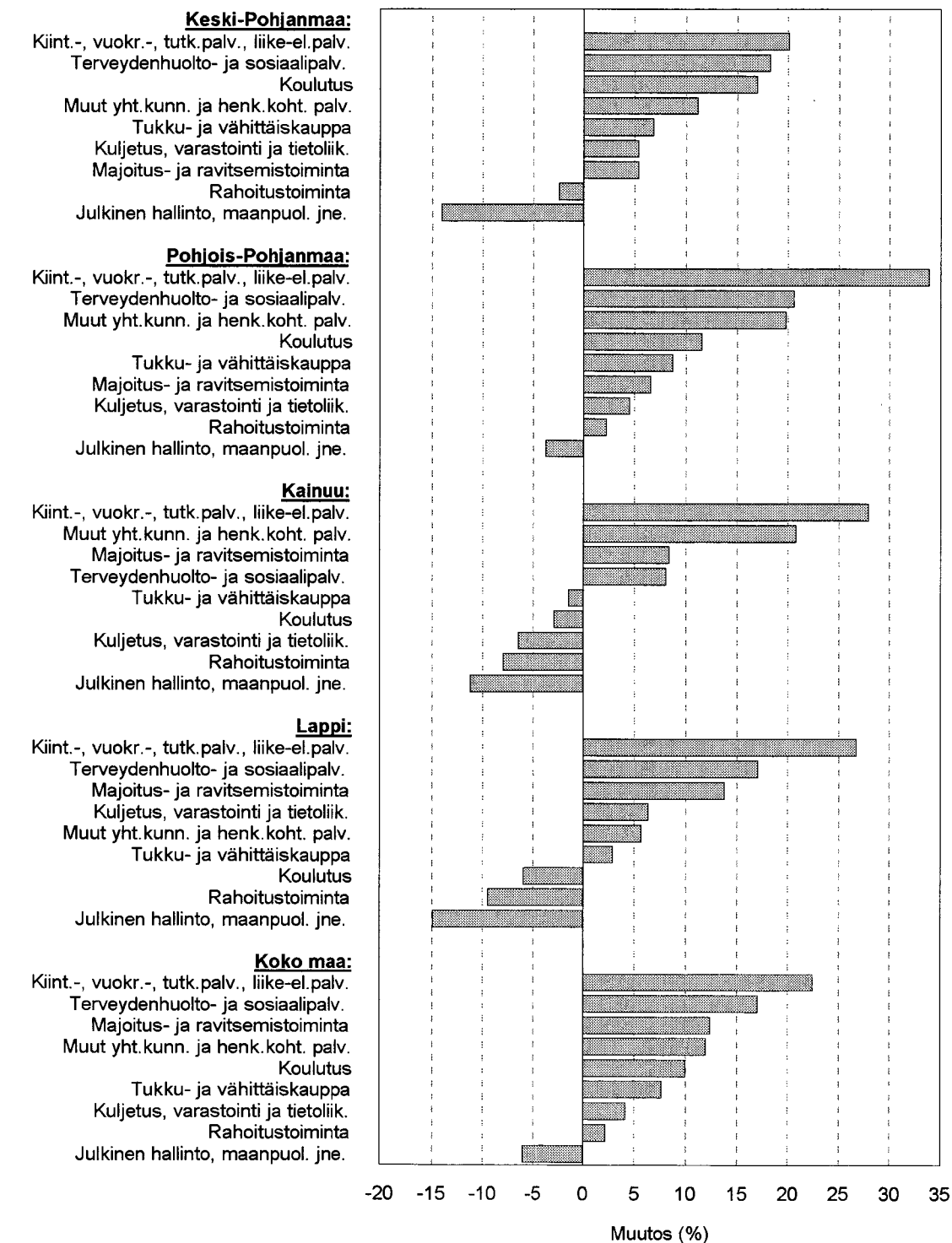
* ennakkotiedot

v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 11.3. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995–2003.

Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998 - 2003*

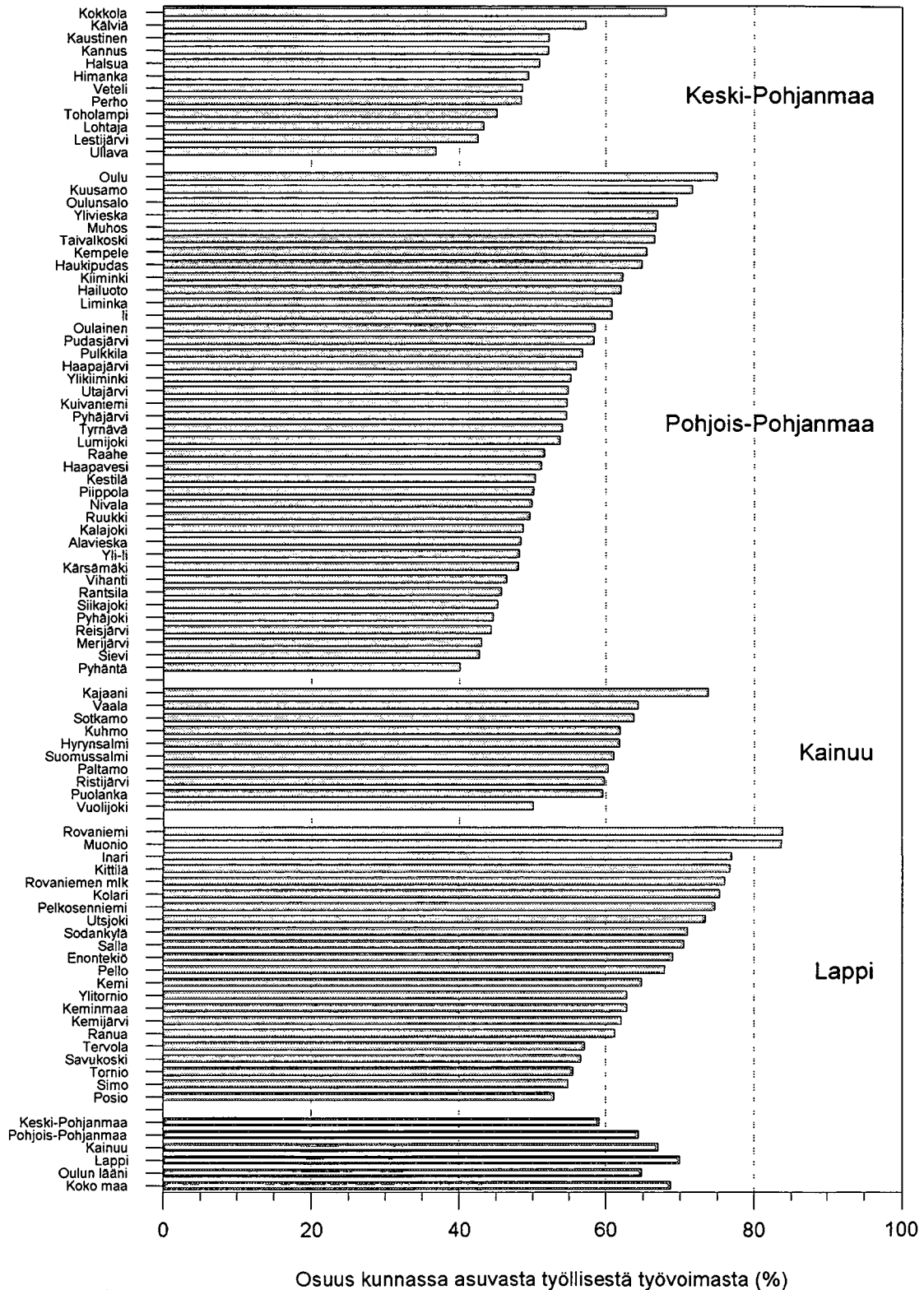

* ennakkotiedot
v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 11.4. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998–2003.

Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2003*

* ennakkotieto

Vuoden 2005 kuntarajat

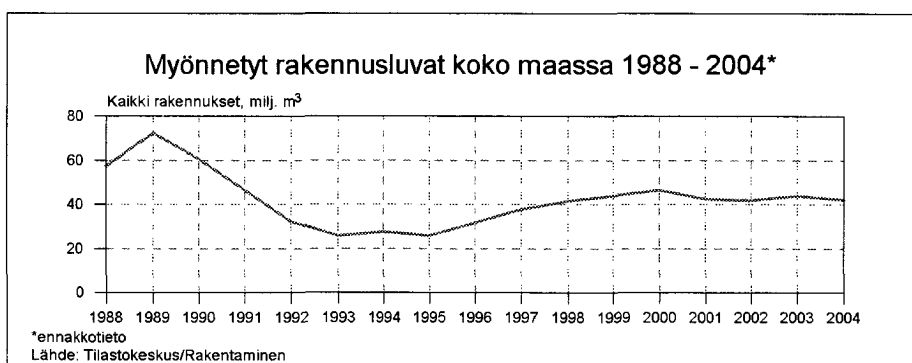
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 11.5. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 2003.

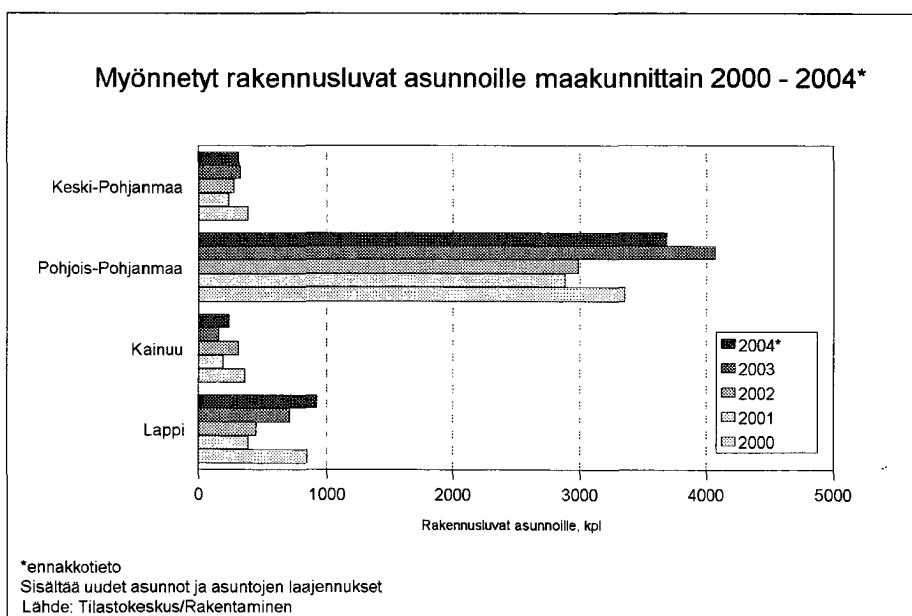
Rakentaminen

Rakennustuotantoon tilastoidaan erilliset pientalot, rivi- ja ketjutalot, asuin- kerrostalot, vapaa-ajan-, liike-, toimisto-, liikenteen, hoitoalan, kokoon- tumis-, opetus- ja pelastustoimen, teollisuus-, varasto-, maatalous- ja muut rakennukset. Rakennustuotantotiedot ovat pääasiassa rakennusten kuutio- määrätietoja. Vuoden 2004 ennakkollisen tiedon mukaan rakennuslupia myönnettiin koko maassa reilun 42 miljoonan kuutiometrin edestä, mikä on 2 % vähemmän kuin vuonna 2003.

Myönnettyjen rakennuslupien tilasto perustuu kuntien rakennusvalvonta- viranomaisten kuukausittain myöntämiin rakennuslupiiin. Tilasto sisältää sekä uudet talonrakennukset että rakennusten laajennukset, mutta ei sisällä rakennusten korjauksia. Vuoden 2004 ennakkotiedon mukaan rakennuslupia asunnoille myönnettiin koko maassa reilu 34 200 kpl, mikä on noin 4 % vähemmän kuin vuotta aiemmin.

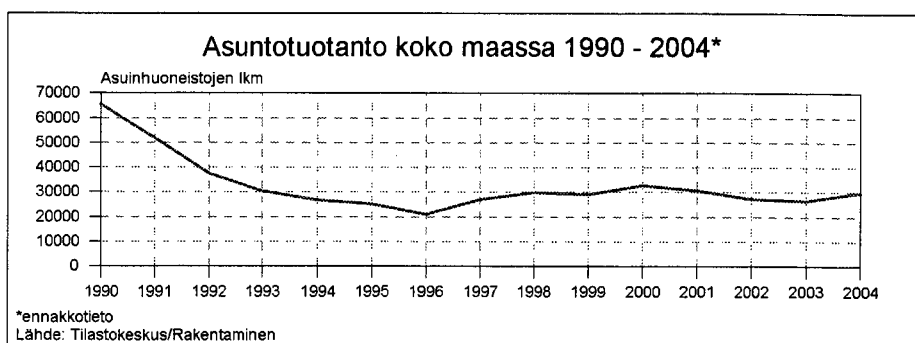

Kuva 12.1. Myönnetyt rakennusluvut koko maassa 1988–2004.

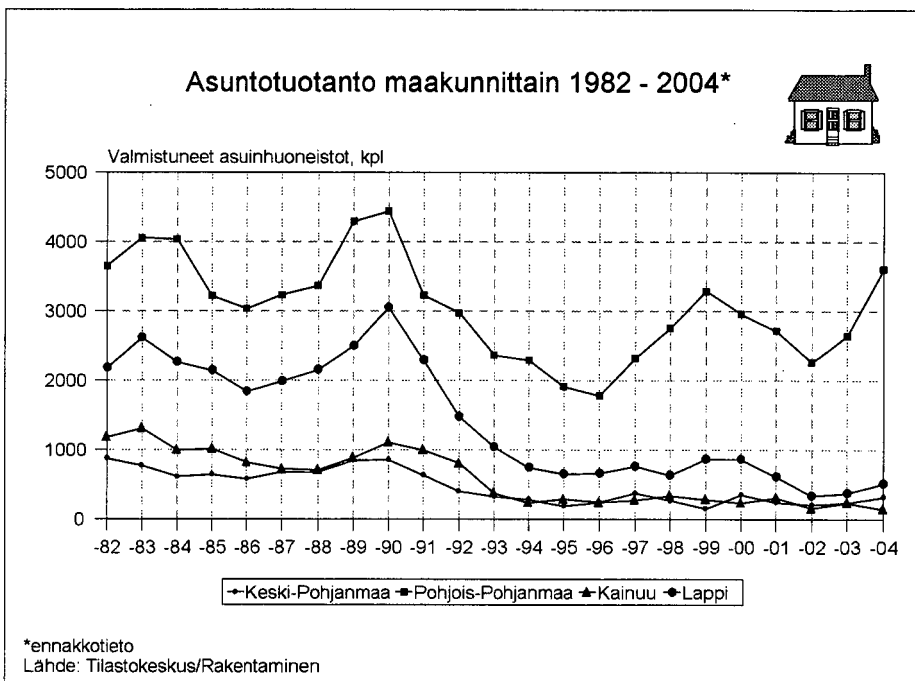

Kuva 12.2. Myönnetyt rakennusluvut asunnoille maakunnittain 2000–2004.

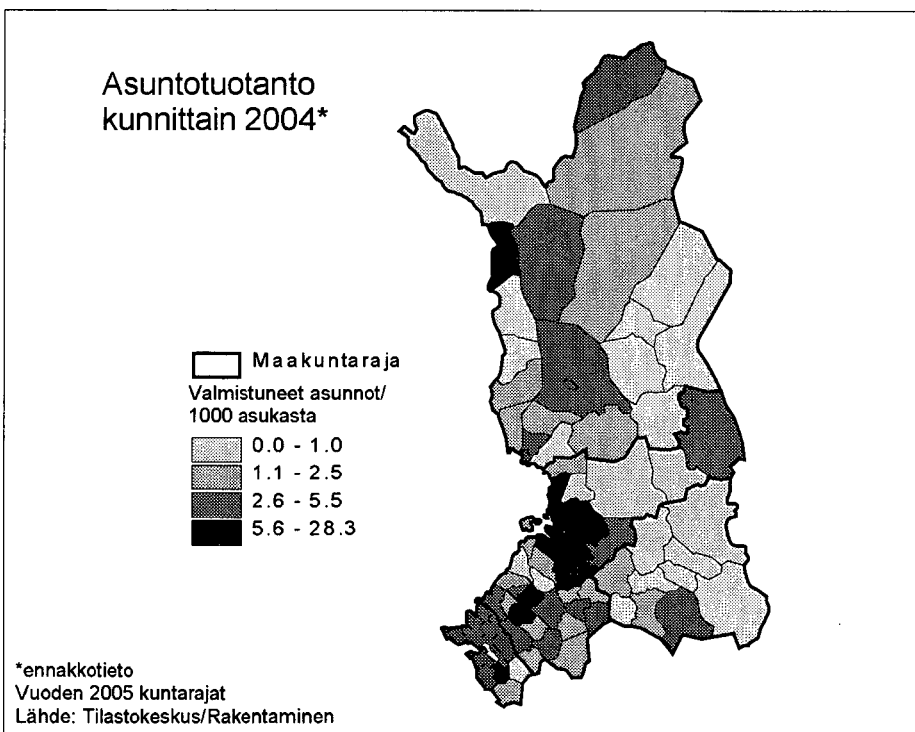
Asuntotuotanto on laskenut 1990-luvun alun vuosien jälkeen ja nykyään vuodessa valmistuu keskimäärin reilu 30 000 asuinhuoneistoa.

Kuva 12.3. Asuntotuotanto koko maassa 1990–2004.

Kuva 12.4. Asuntotuotanto maakunnittain 1982–2004.

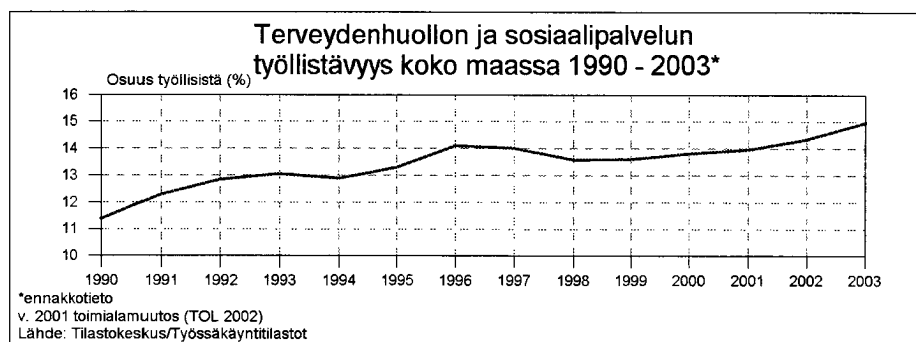
Kuva 12.5. Asuntotuotanto kunnittain 2004.

Sosiaaliturva ja terveys

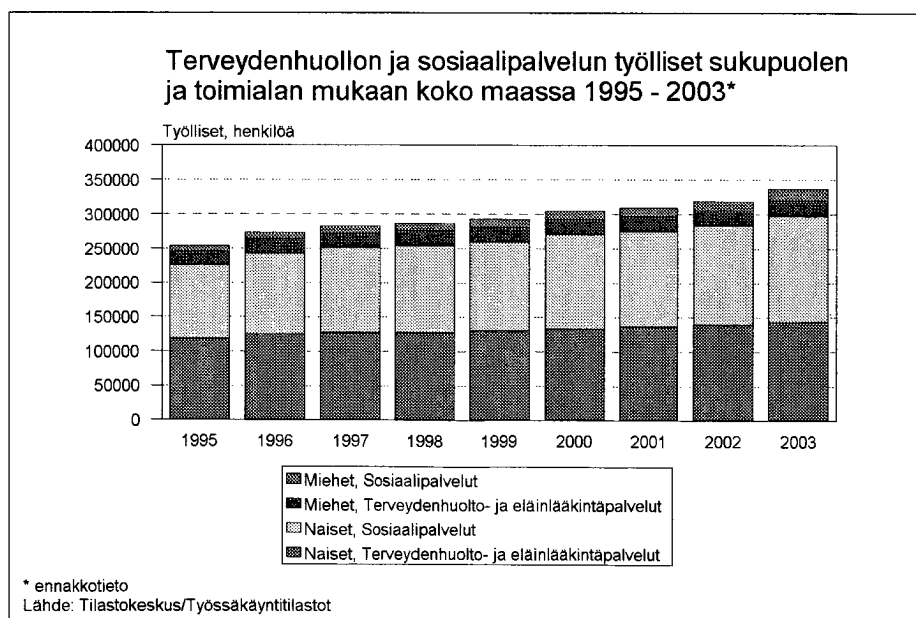
Koko maan terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllisten osuus kaikista työllisistä on noussut kolmessa vuodessa 3,6 %-yksikköä. Vuonna 2003 (ennakkotieto) nämä alat työllistivät 15 % kaikista työllisistä.

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston ennakkotietojen mukaan terveys- ja sosiaalipalveluiden toimialoilla työskenteli yhteensä reilu 338 000 henkilöä vuonna 2003. Valtaosa näillä toimialoilla työskentelevistä on naisia. Vuonna 2003 sosiaalipalveluiden työllisten määrä ylitti terveyspalveluiden työllisten määrän. Enemmistö miehistä työskentelee kuitenkin edelleen terveyspalveluiden puolella.

Sosiaali- ja terveystoimen *nettokustannukset* olivat Manner-Suomen kunnissa 2 196 euroa asukasta kohti vuonna 2003. Erikoissairaanhoidon osuus tästä oli 695 euroa, lasten päivähoito 448 euroa ja perusterveydenhuollon (sis. hammashuolto) osuus 695 euroa. Kotipalvelun nettokustannukset olivat 79 euroa asukasta kohti ja toimeentulotukimenot 1 674 euroa tapausta kohti.

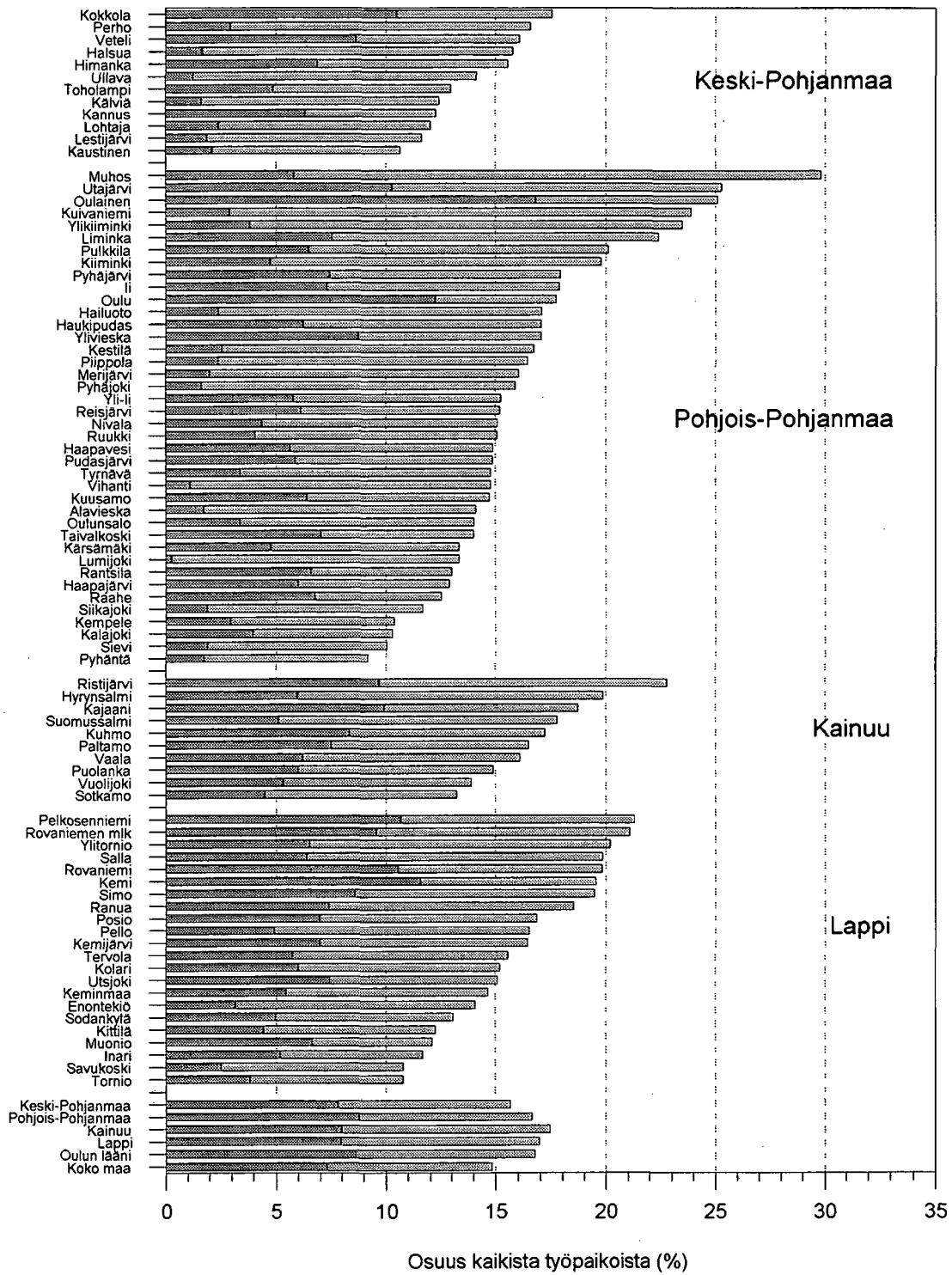

Kuva 13.1. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllistävyys koko maassa 1990–2003.

Kuva 13.2. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työlliset sukupuolen ja toimialan mukaan koko maassa 1995–2003.

Terveysthuolto- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2003*

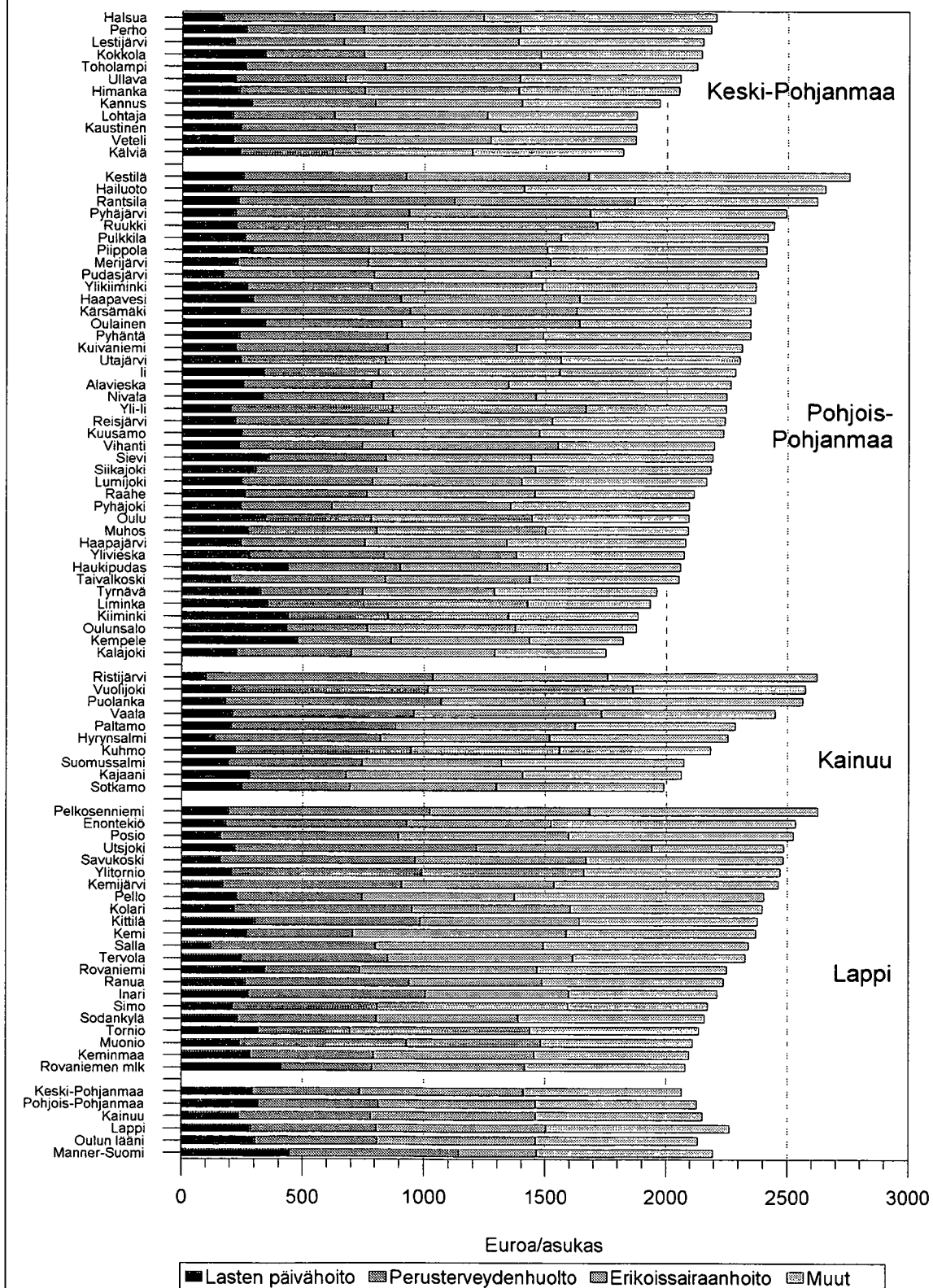
* ennakkotieto

Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

Kuva 13.3. Terveysthuolto- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2003.

Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2003

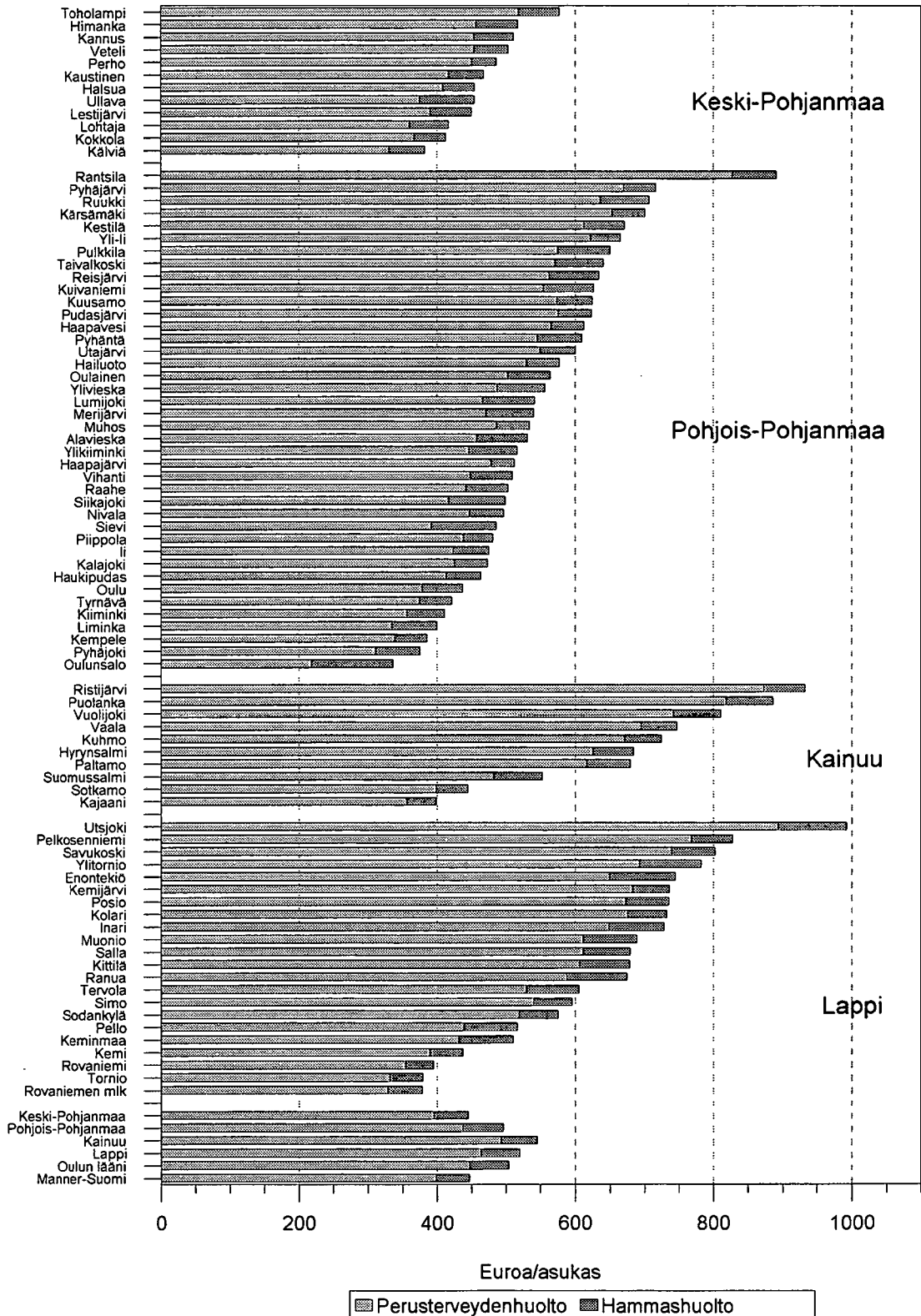

Vuoden 2004 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 13.4. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2003.

Perusterveydenhuollon netto- kustannukset kunnittain 2003

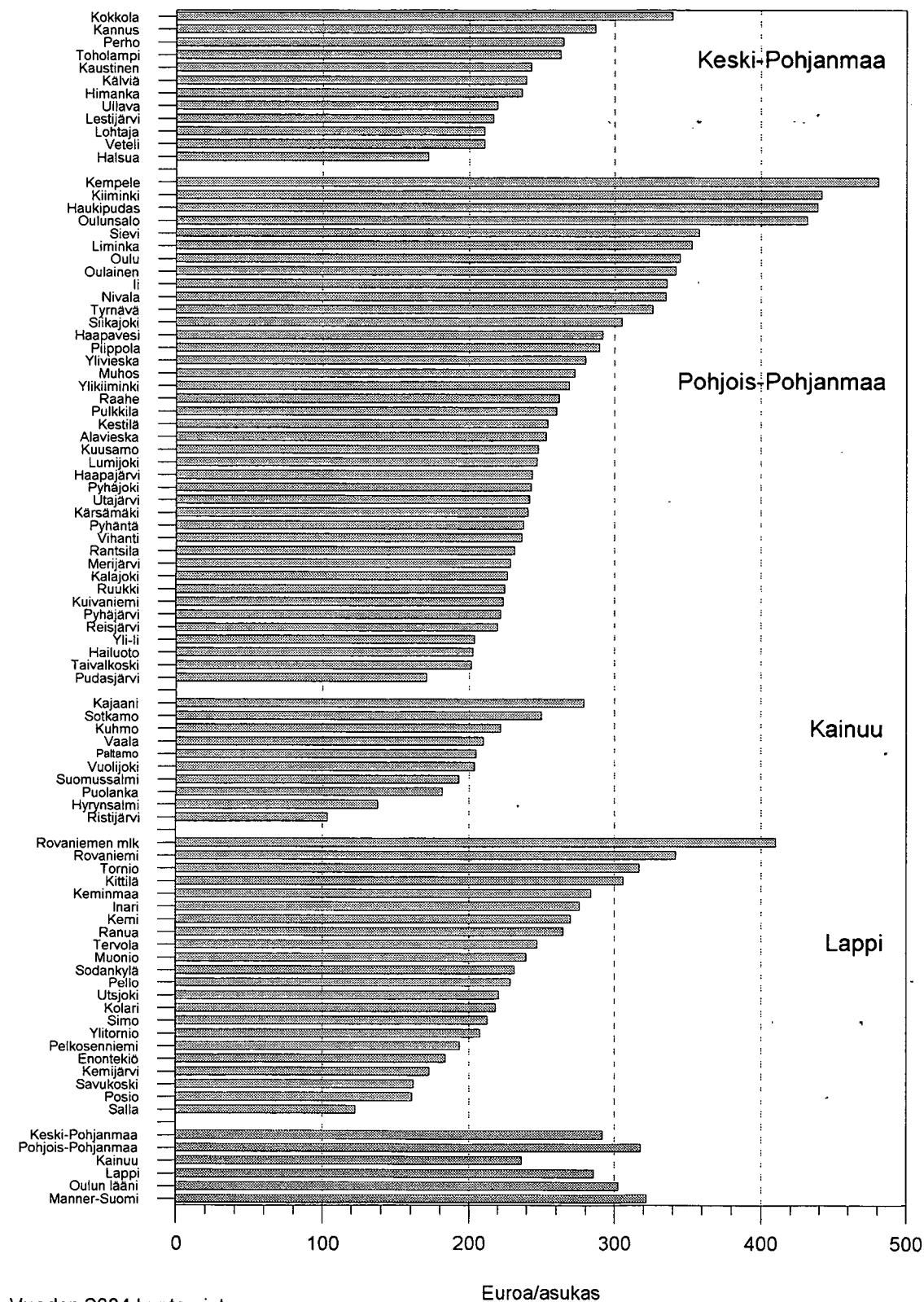

Vuoden 2004 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 13.5. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2003.

Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2003

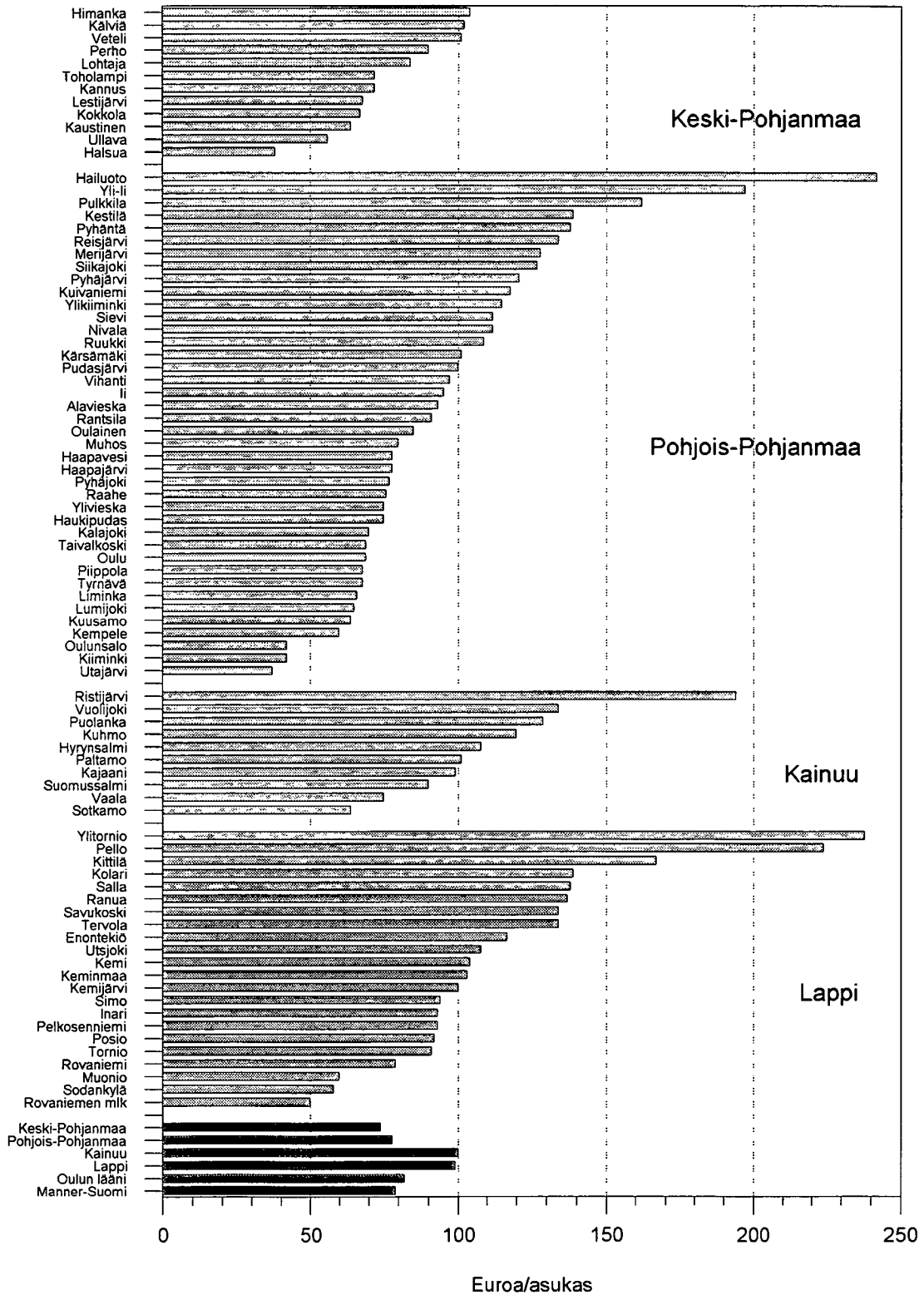
Vuoden 2004 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 13.6. Lasten päivähoiton nettokustannukset kunnittain 2003.

Kotipalvelun nettokustannukset kunnittain 2003

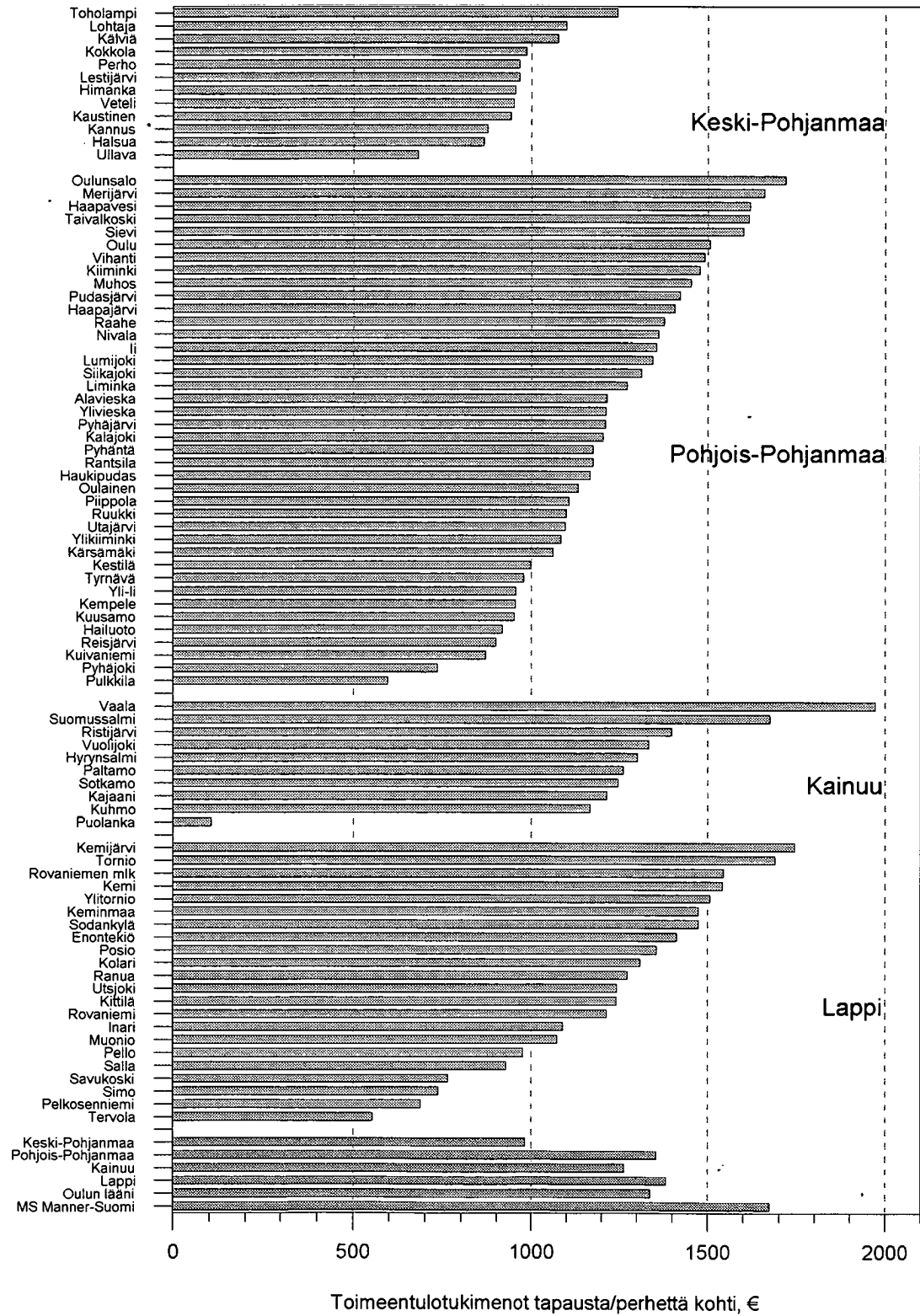

Vuoden 2004 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Kuva 13.7. Kotipalvelun nettokustannukset kunnittain 2003.

Toimeentulotukimenot kunnittain 2003

Vuoden 2004 kuntarajat

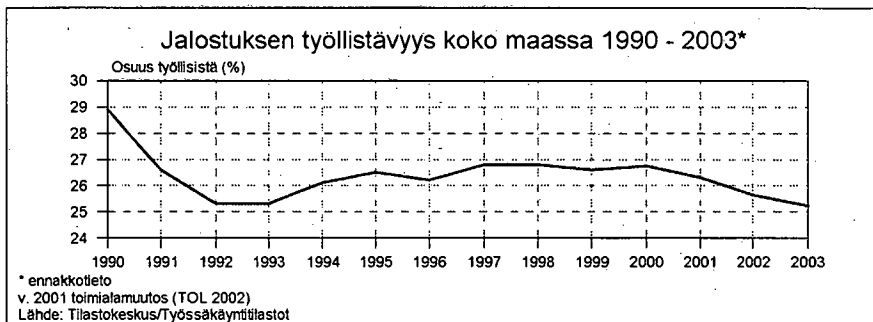
Lähde: Tilastokeskus/Julkinen talous

Ilman pakolaisille maksettua toimeentulotukea

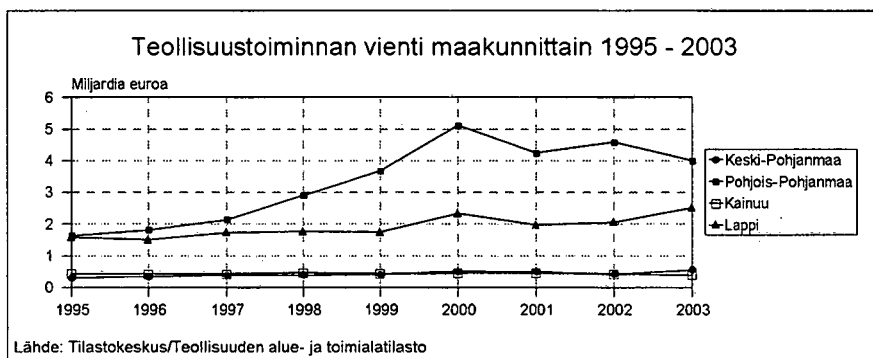
Kuva 13.8. Toimeentulotukimenot kunnittain 2003.

Teollisuus

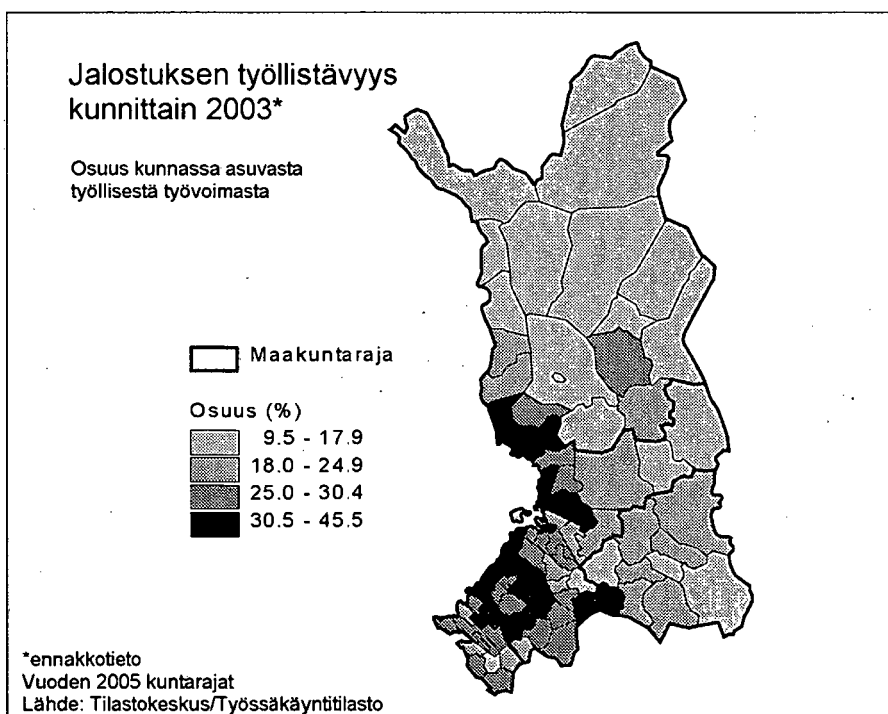
Jalostuselinkeinot työllistivät vuonna 2003 yli neljäsosan koko maan työllisestä työvoimasta. *Jalostuksen* toimialoihin lasketaan kuuluviksi teollisuuden (D) lisäksi kaivostoiminta ja louhinta (C), sähkö-, kaasu- ja vesihuolto (E) sekä rakentaminen (F). *Teollisuustoimintaan (CDE)* puolestaan kuuluu kaivostoiminta ja louhinta, teollisuus sekä sähkö-, kaasu- ja vesihuolto.

Kuva 14.1. Jalostuksen työllistävyys koko maassa 1990–2003.

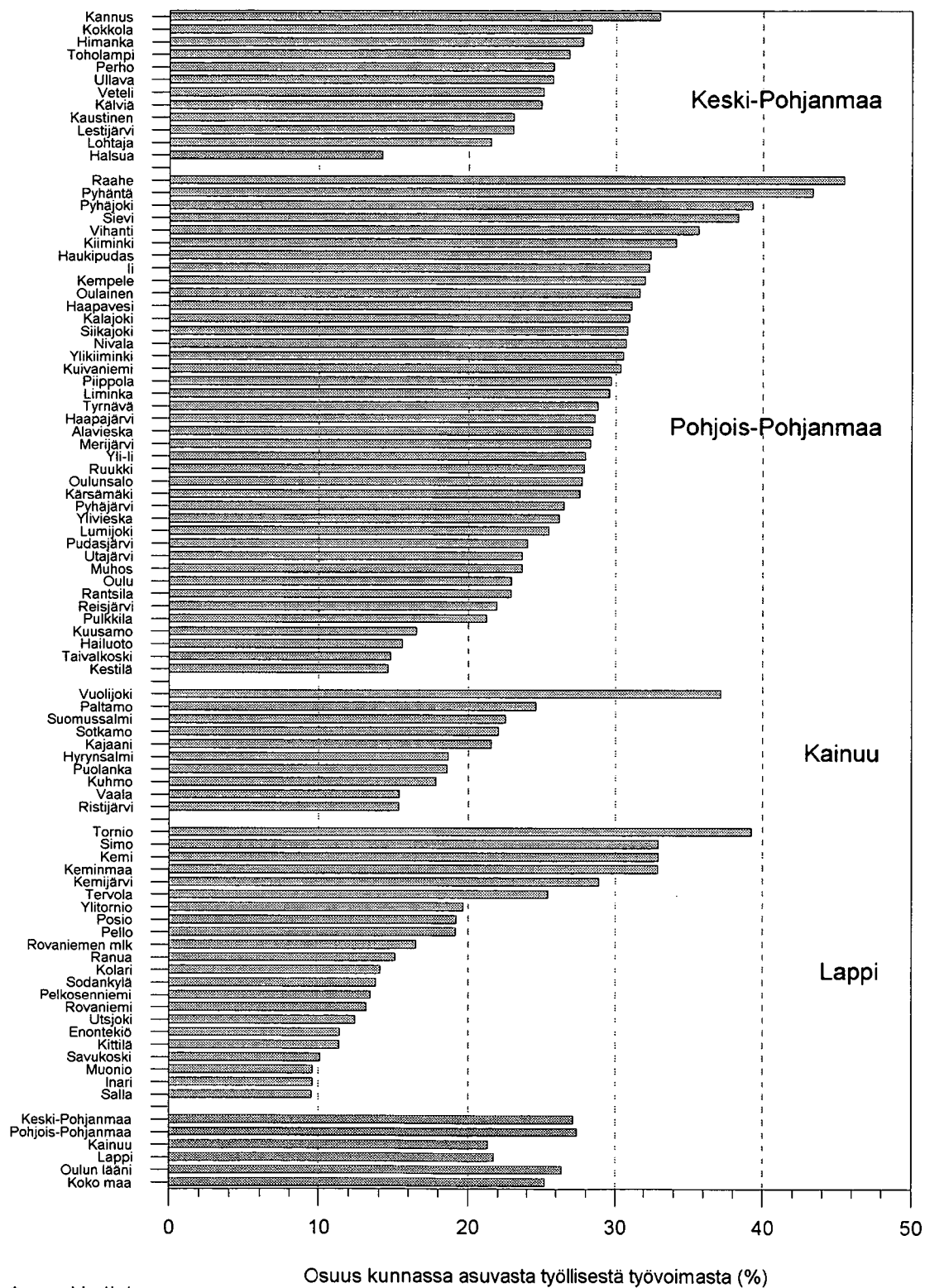

Kuva 14.2. Teollisuustoiminnan vienti maakunnittain 1995–2003.

Kuva 14.3. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2003.

Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2003*

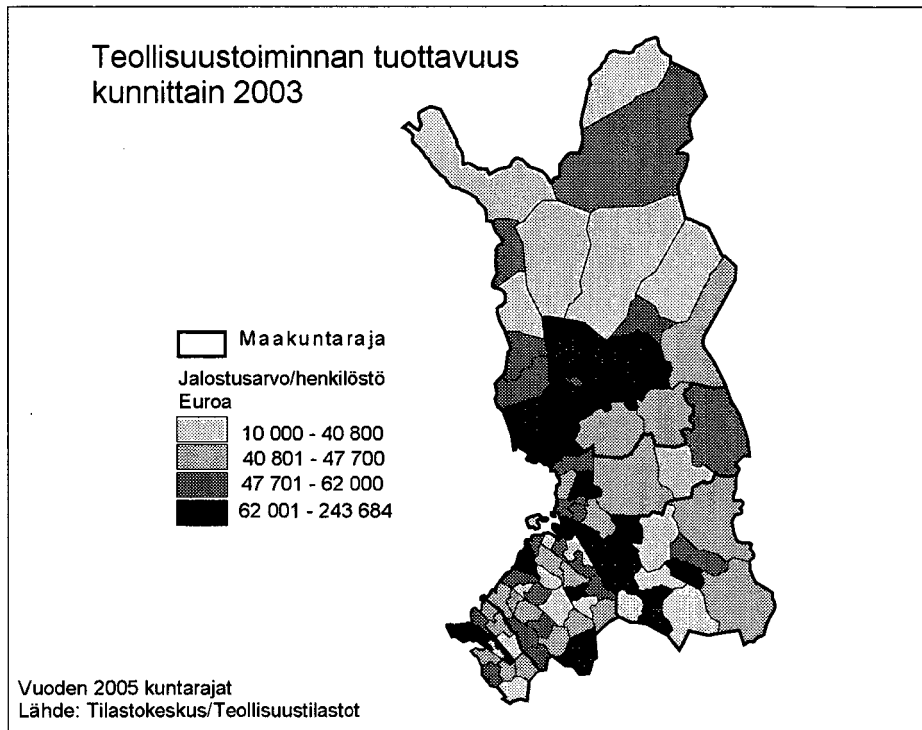

* ennakkotieto

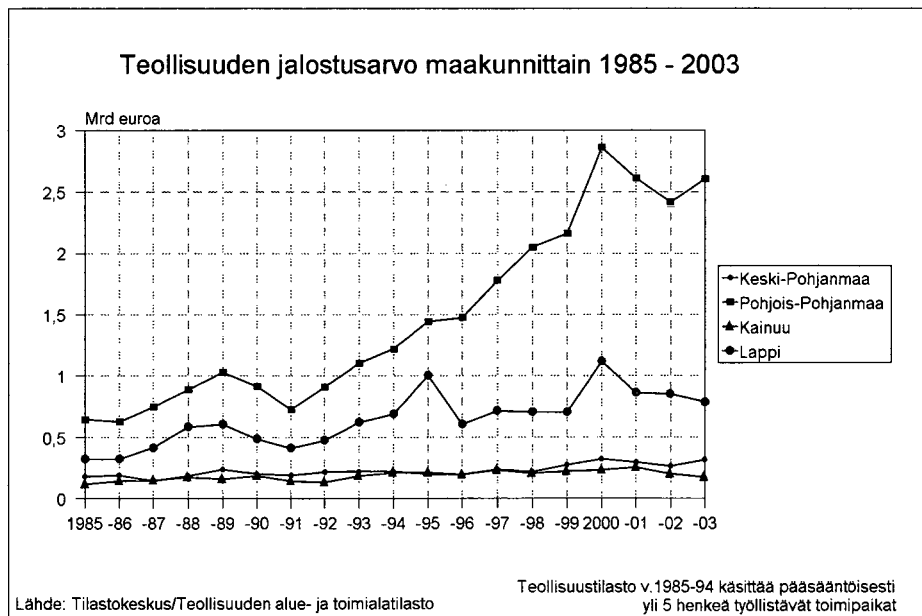
Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 14.4. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 2003.

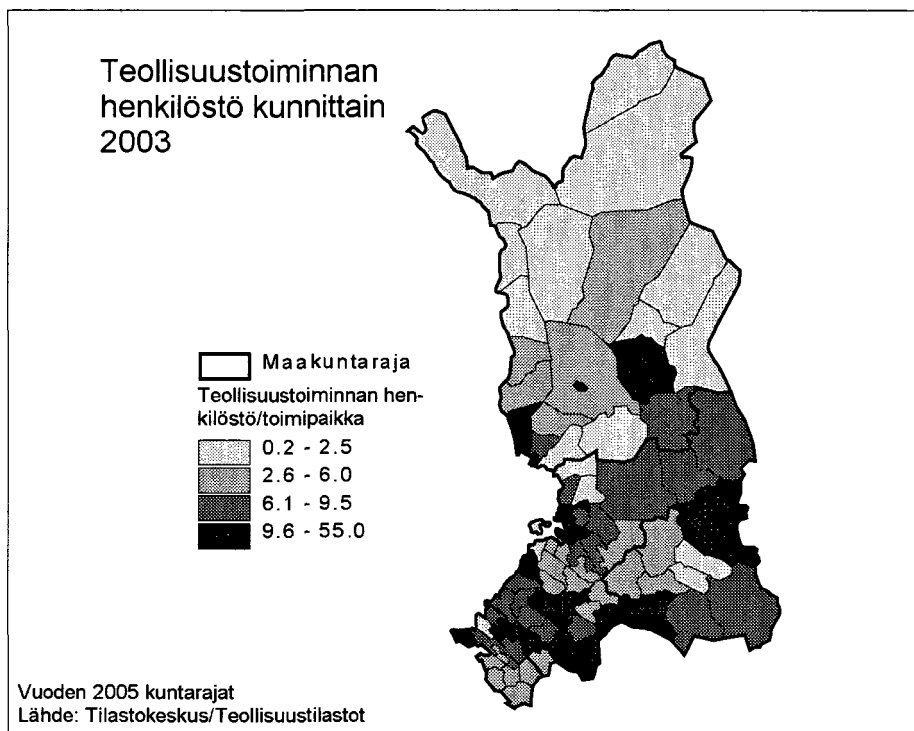
Kuva 14.5. Teollisuustoiminnan tuottavuus kunnittain 2003.

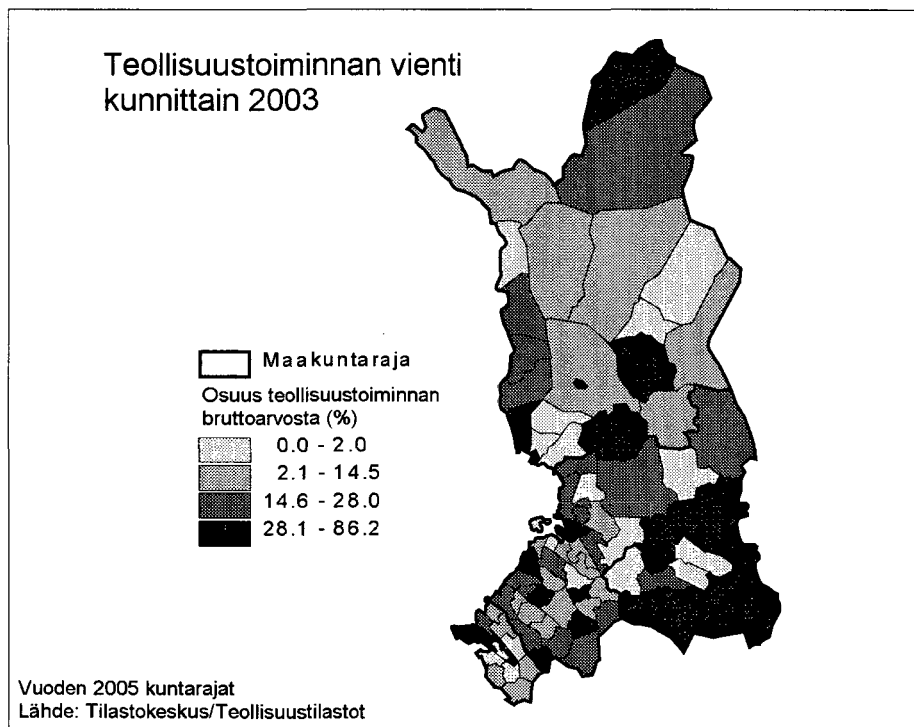
Kuva 14.6. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985–2003.

Tuotannon jalostusarvo (EU:n määritelmän mukainen arvonlisäys perushintaan sisältäen tukipalkkiot) mittaa eri tuotantotehtäjäiden yhteenlaskettua jalostusarvoa toimipaikan liiketoiminnasta. Tuotannon bruttoarvon avulla voidaan laskea jalostusarvo seuraavasti: BRUTTOARVO - aine- ja tarvikeostot - ostot yrityksen muilta toimipaikoilta - varastojen muutos - ulkopuoliset palvelut - muut kiinteät ja muuttuvat kulut pl. henkilöstökulut + kauppatarvikkeiden hankinta = JALOSTUSARVO.

Teollisuustoiminnan tuottavuutta laskettaessa jalostusarvo suhteutetaan teollisuustoimipaikkojen henkilöstön määrään.

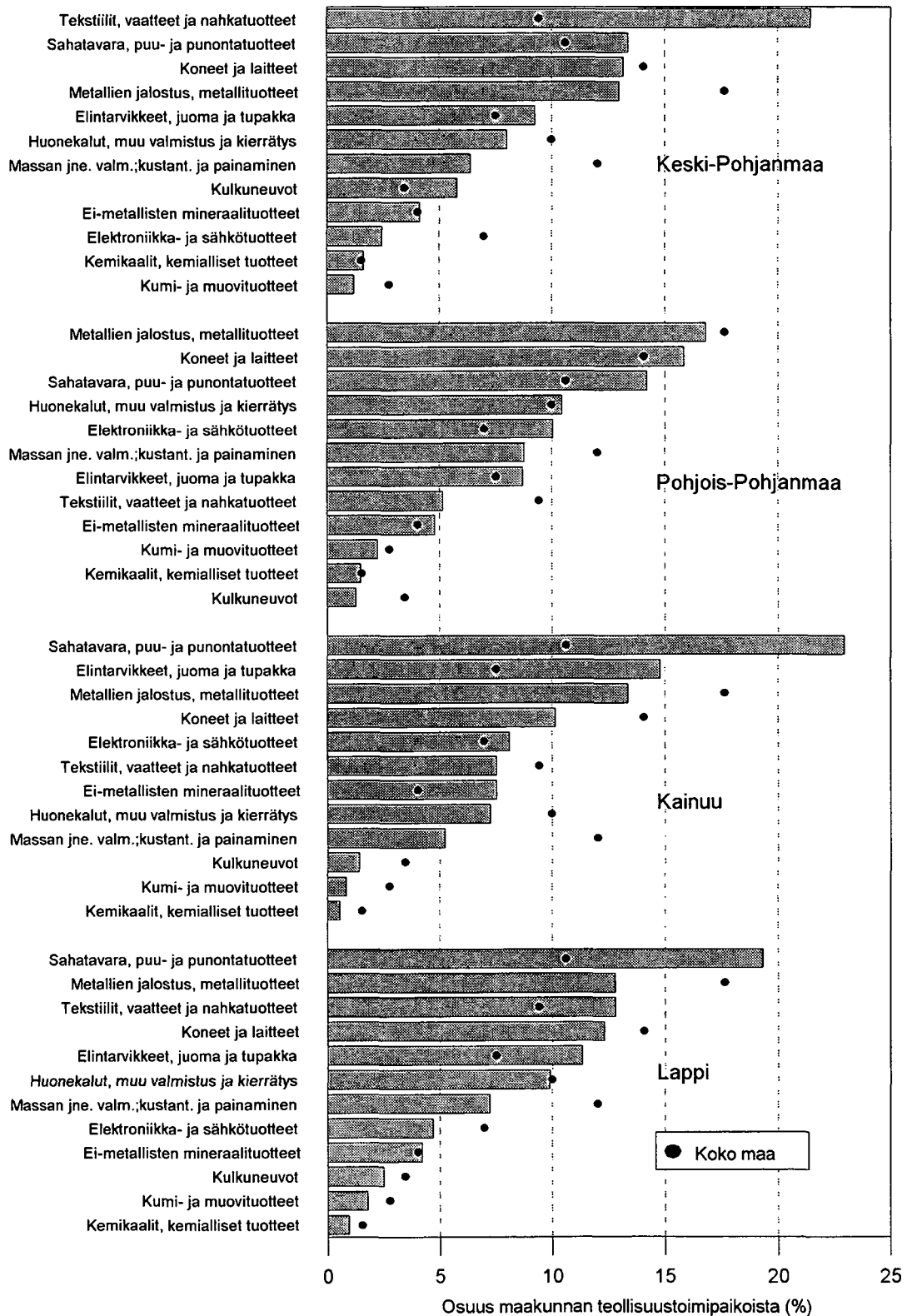
Kuva 14.7. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2003.

Kuva 14.8. Teollisuustoiminnan vienti kunnittain 2003.

Tuotannon bruttoarvo (EU:n määritelmän mukainen, sisältää tukipalkkiot) mittaa yrityksen tai toimipaikan oman tuotannon arvoa, sen tosiasiallista tuotantoa. Tuotantotoimintaan lasketaan mukaan kaikki tuotantoon liittyvät tuotot ja niitä oikaistaan käyttöomaisuuden luovutusvoitoilla. Tuotannon bruttoarvo lasketaan toimipaikan ilmoittaman laskennallisen käyttökateen avulla. Tuotannon bruttoarvon kaava on seuraava: Liikevaihto + toimitukset yrityksen muiden toimipaikkojen käyttöön + valmistevarastojen muutos + valmistus omaan käyttöön + liiketoiminnan muut tuotot - käyttöomaisuuden luovutusvoitot - kauppatavaroiden hankinta = BRUTTOARVO.

Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2003

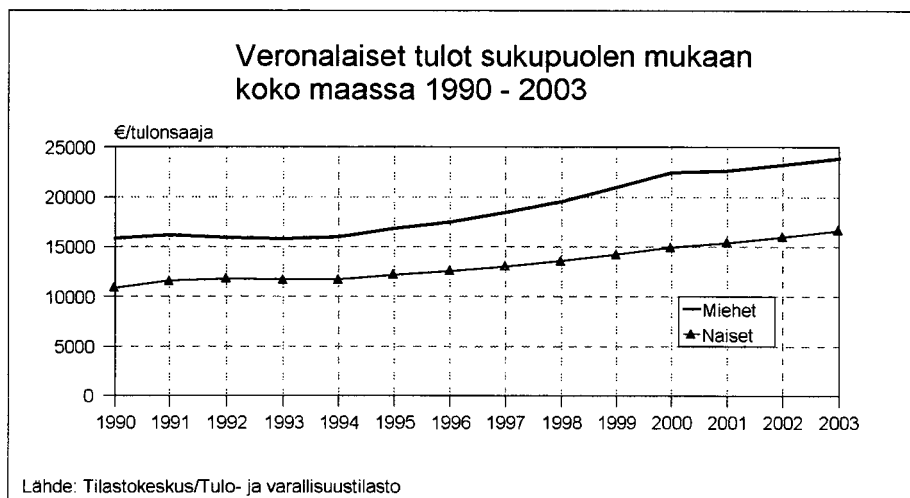

Lähde: Tilastokeskus/StatFin

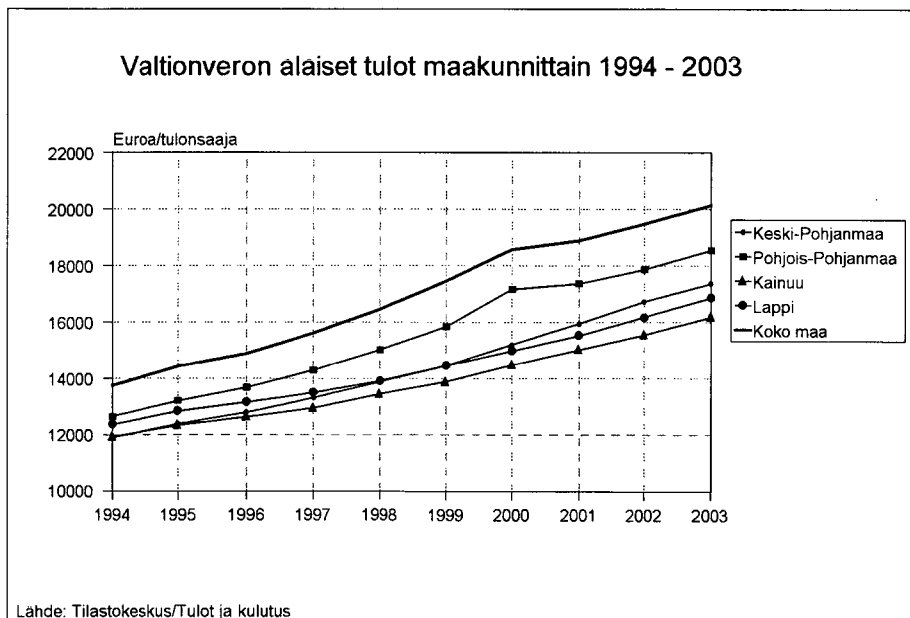
Kuva 14.9. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2003.

Tulot

Tulonsaajat ansaitsivat vuonna 2003 keskimäärin 20 131 euroa, mikä on reilu kolme prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Sukupuolten väliset tuloerot olivat suuria naisten keskitulojen ollessa 69 % miesten keskimääräisistä tuloista. Vuodesta 2002 miesten tulot kasvoivat 2,9 % ja naisten 4,0 %. Miesten tulojen kasvu oli kuitenkin lähes koko 1990-luvun naisten tulojen kasvua voimakkaampaa.

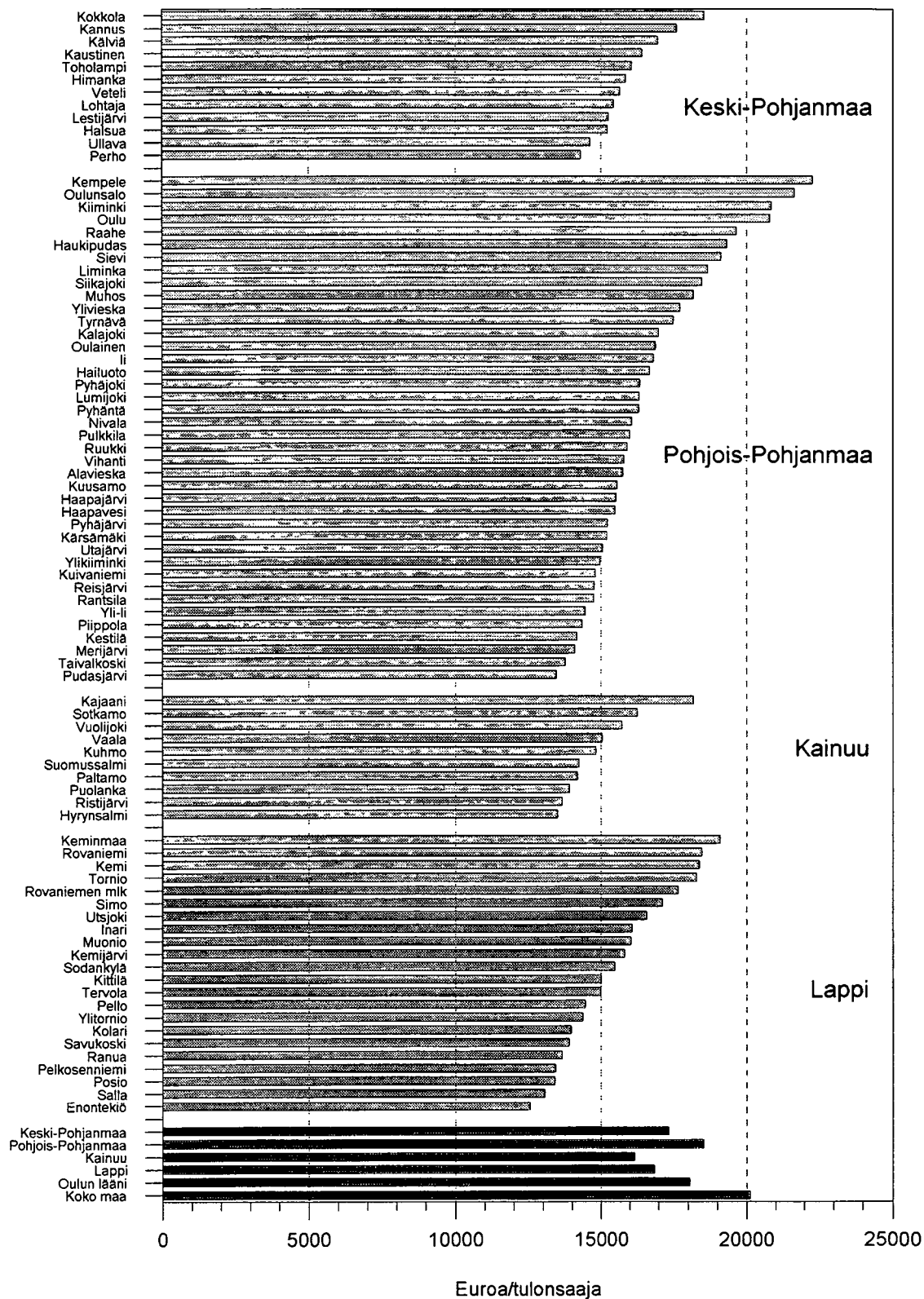
Kuva 15.1. Veronalaiset tulot sukupuolen mukaan koko maassa 1990–2003.

Kuva 15.2. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 1994–2003.

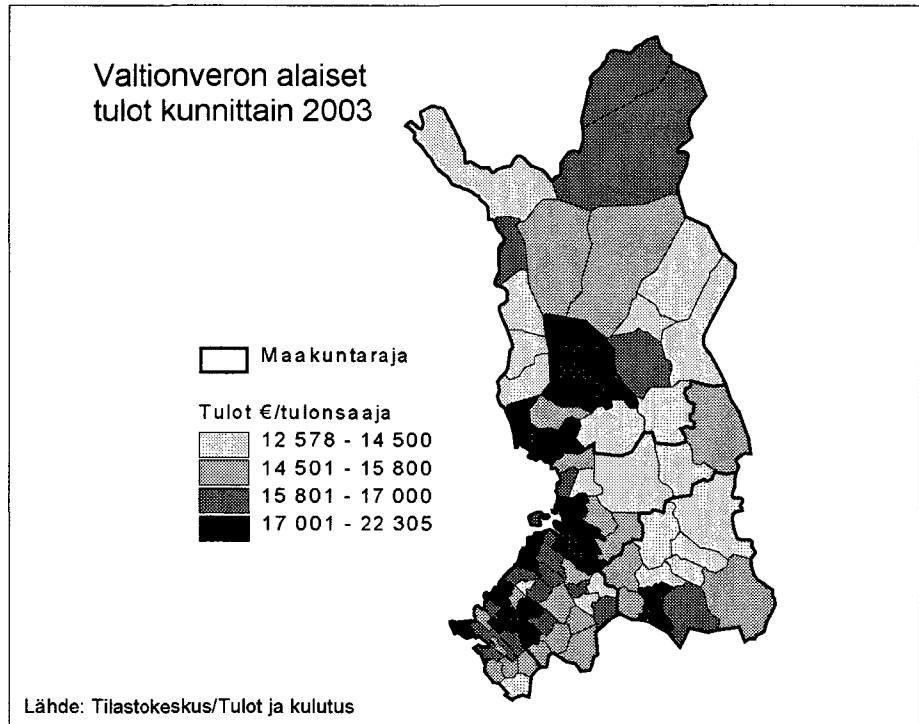
Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003

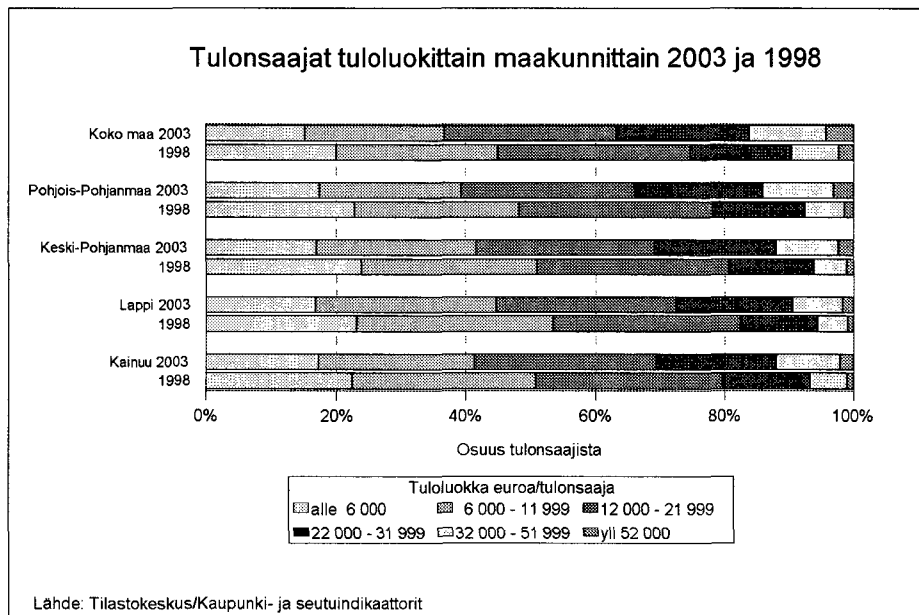
Vuoden 2005 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Tulot ja kulutus

Kuva 15.3. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003.

Kuva 15.4. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003.

Kuva 15.5. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2003 ja 1998.

Tulonsaajista 37 % ansaitsi alle 12 000 euroa vuonna 2003, 47 % ansaitsi 12 000–32 000 euroa ja 16 % yli 32 000 euroa. Yli 52 000 euroa ansaitsi 4 % ja alle 6 000 euroa 15 % tulonsaajista.

Tulonsaajien määrä on kasvanut 2,5 % vuodesta 1998 vuoteen 2003. Tulonsaajien tulotaso on samalla myös noussut. Yli 22 000 euroa ansaitsevien henkilöiden määrä on kasvanut samana aikana lähes 50 %.

Työmarkkinat

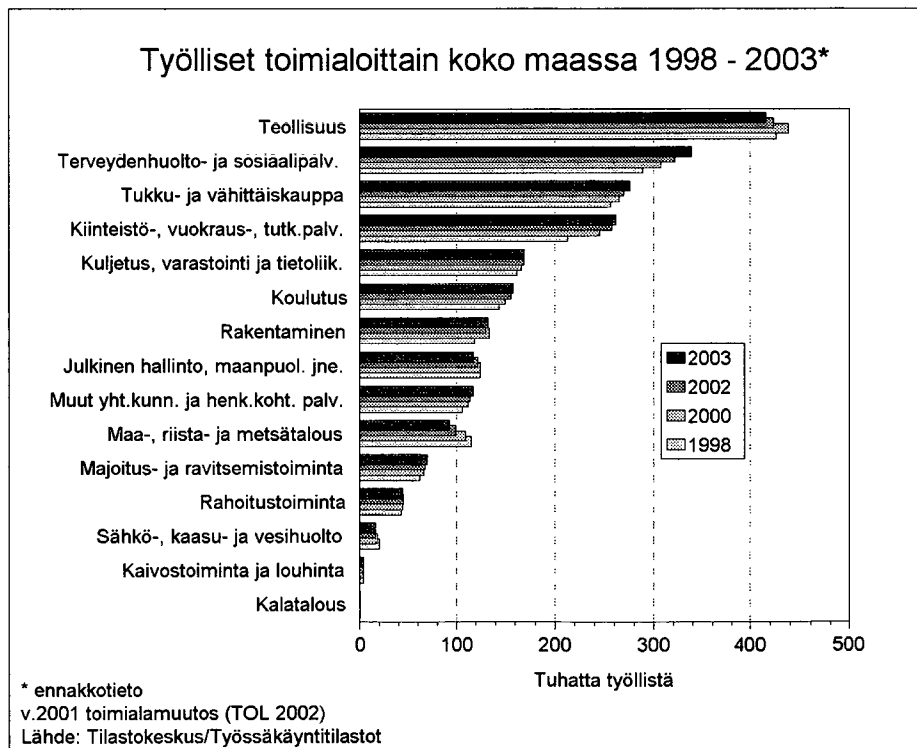
Työllisyys

Työllisten määrä väheni Suomessa 1990-luvun alussa etenkin palveluissa ja jalostuksessa. Vuoden 1993 jälkeen työllisten määrä on kuitenkin näillä toimialoilla kasvanut. Alkutuotannossa työllisten määrä on sen sijaan vähentynyt koko tarkastelujakson vuosina 1987–2003. Työssäkäyntitilaston vuoden 2003 tiedot ovat ennakkotietoja.

Vuoden 2001 työssäkäyntiluvuista lähtien on käytössä uusi *toimialaluokitus TOL 2002*, joka korvaa toimialaluokituksen 1995. Toimialaluokituksen uudistamisen myötä muutamia toimintoja on siirretty eri toimialoille tai luotu uusia (ks. sivulta 119). Muutos vaikeuttaa hieman joidenkin toimialojen vertailukelpoisuutta edellisiin vuosiin.

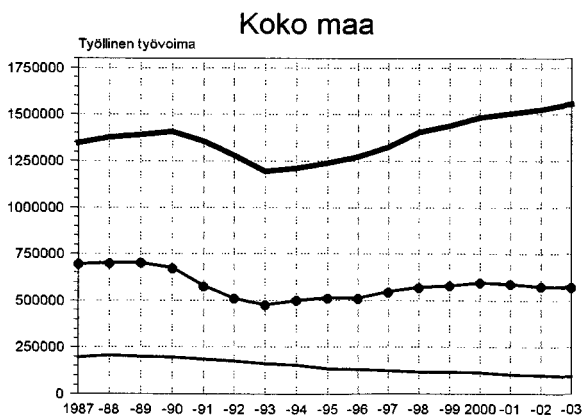
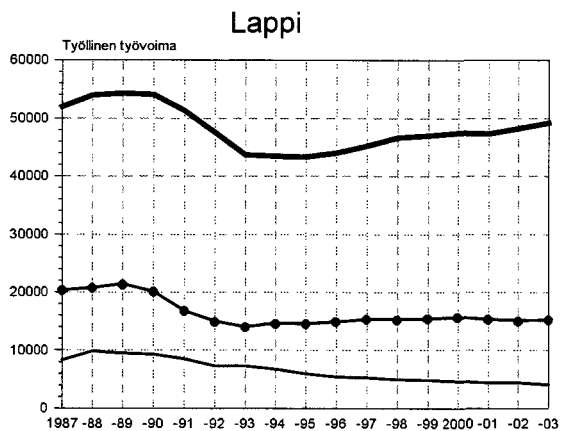
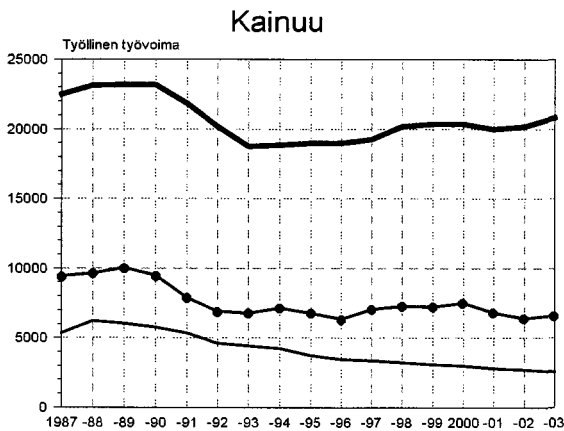
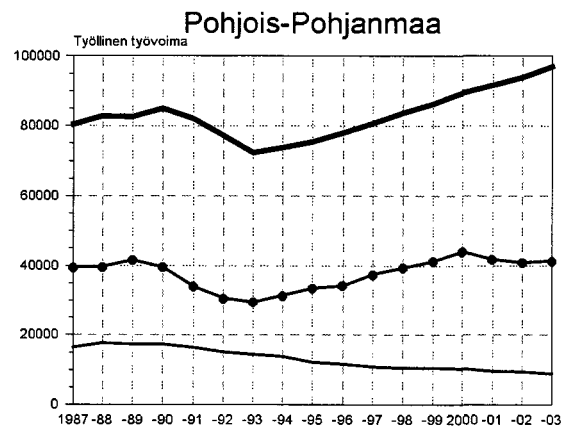
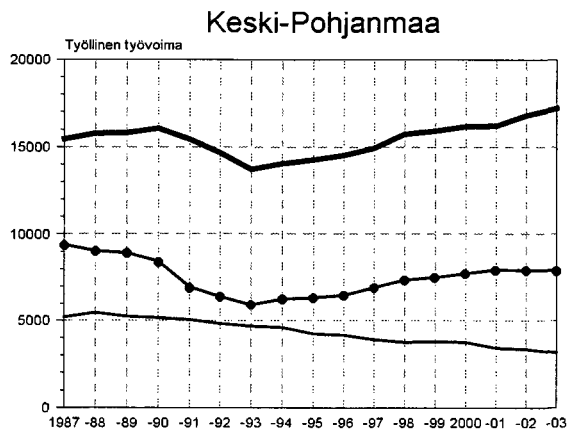
Toimialoista teollisuus on suurin työllistäjä. Ala työllisti vuonna 2003 koko maassa joka viidennen työllisen. Seuraavaksi työllistävimät sektorit olivat terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa.

Työllisten määrä on kasvanut määrällisesti eniten terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa vuodesta 1998 lähtien. Maa-, metsä-, riista- ja kalatalouden toimialoilla työllisten määrä on vähentynyt voimakkaimmin, lähes 22 500 työllisellä vastaavana aikana. Myös julkisen hallinnon, sähkö-, kaasu- ja vesihuollon, kalatalouden sekä teollisuuden toimialoilla vuonna 2003 työllisten määrä oli pienempi viittä vuotta aiempaan tilanteeseen verrattuna.

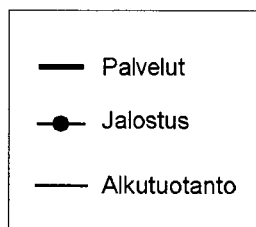

Kuva 16.1. Työlliset toimialoittain koko maassa 1998–2003.

Työllinen työvoima maakunnittain 1987 - 2003*

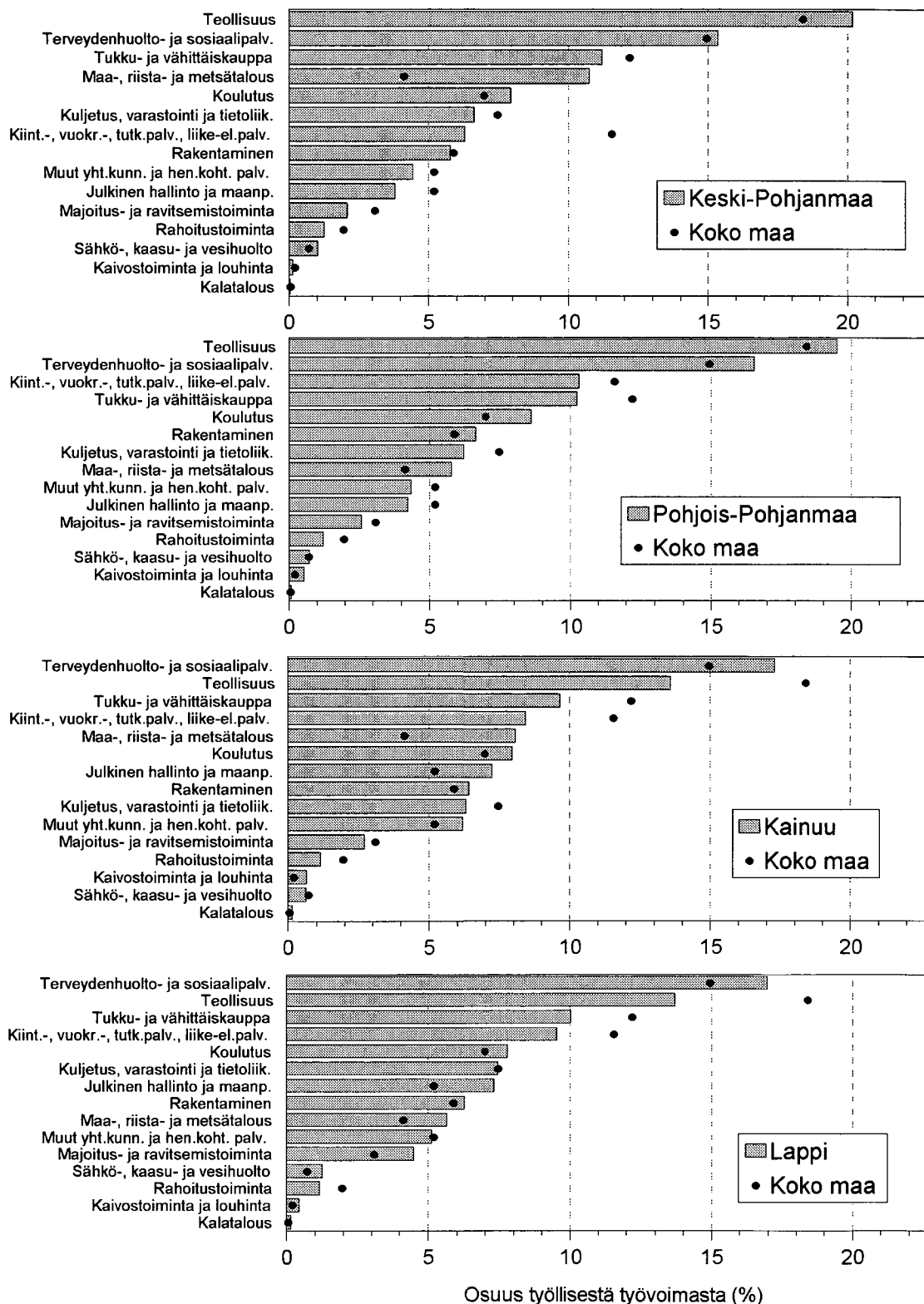
Huom! Erilaiset asteikot

*ennakkotieto
v. 2001 toimialamuutos (TOL 2002)
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 16.2. Työllinen työvoima maakunnittain 1987–2003.

Elinkeinorakenne maakunnittain 2003*

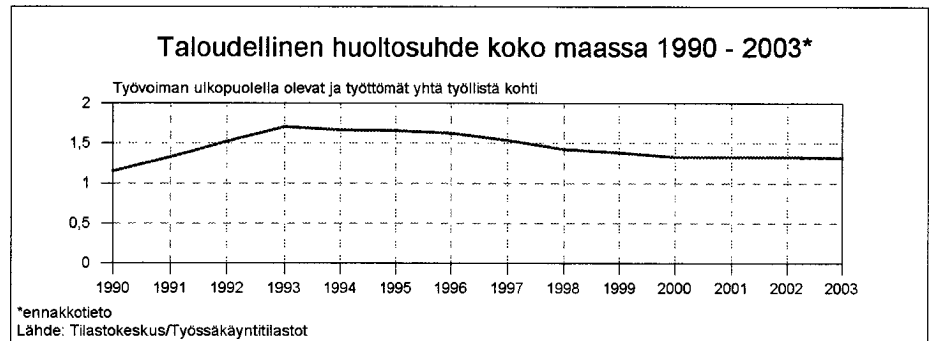
*ennakkotieto

Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto

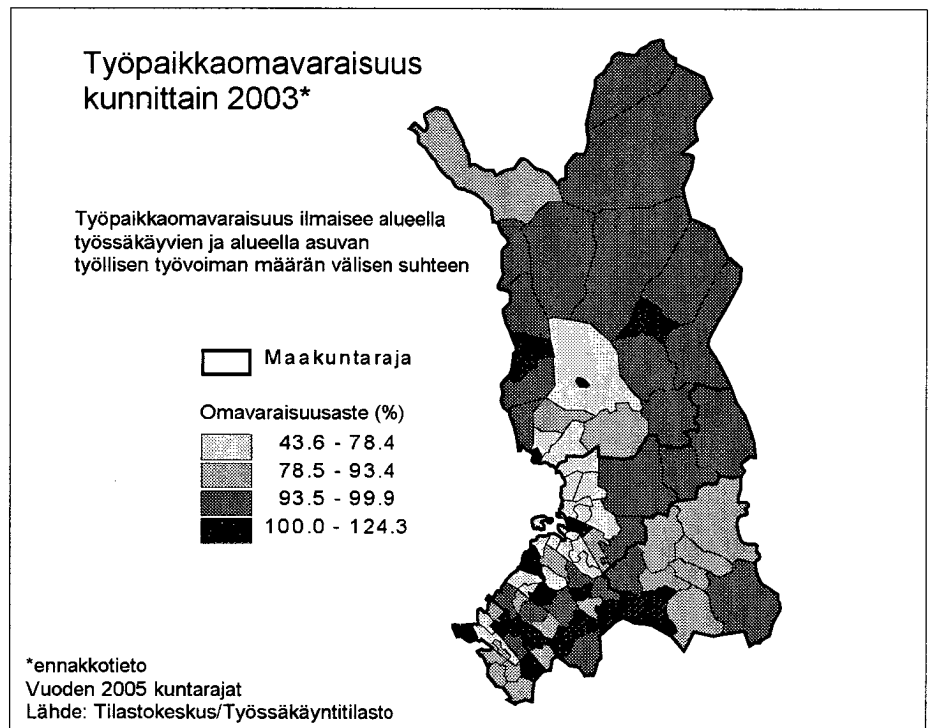
Kuva 16.3. Elinkeinorakenne maakunnittain 2003.

Katsauksessa tarkastellaan työllisyyttä *Tilastokeskuksen* Työssäkäyntitilastojen sekä työttömyyttä *Työministeriön* tilastojen avulla. Tilastokeskuksen Työssäkäyntitilasto on vuositilasto, joka tuottaa alueittaista tietoa väestön taloudellisesta toiminnasta ja työssäkäynnistä. Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esim. tulotiedot, työ- ja työttömyyskuukaudet).

Taloudellinen huoltosuhte, joka kuvaa työvoiman ulkopuolella olevien ja työttömien määrää yhtä työllistä kohti, oli korkeimmillaan koko maassa vuonna 1993. Vuoden 2003 ennakkotiedon mukaan koko maan huoltosuhte oli 1,31.

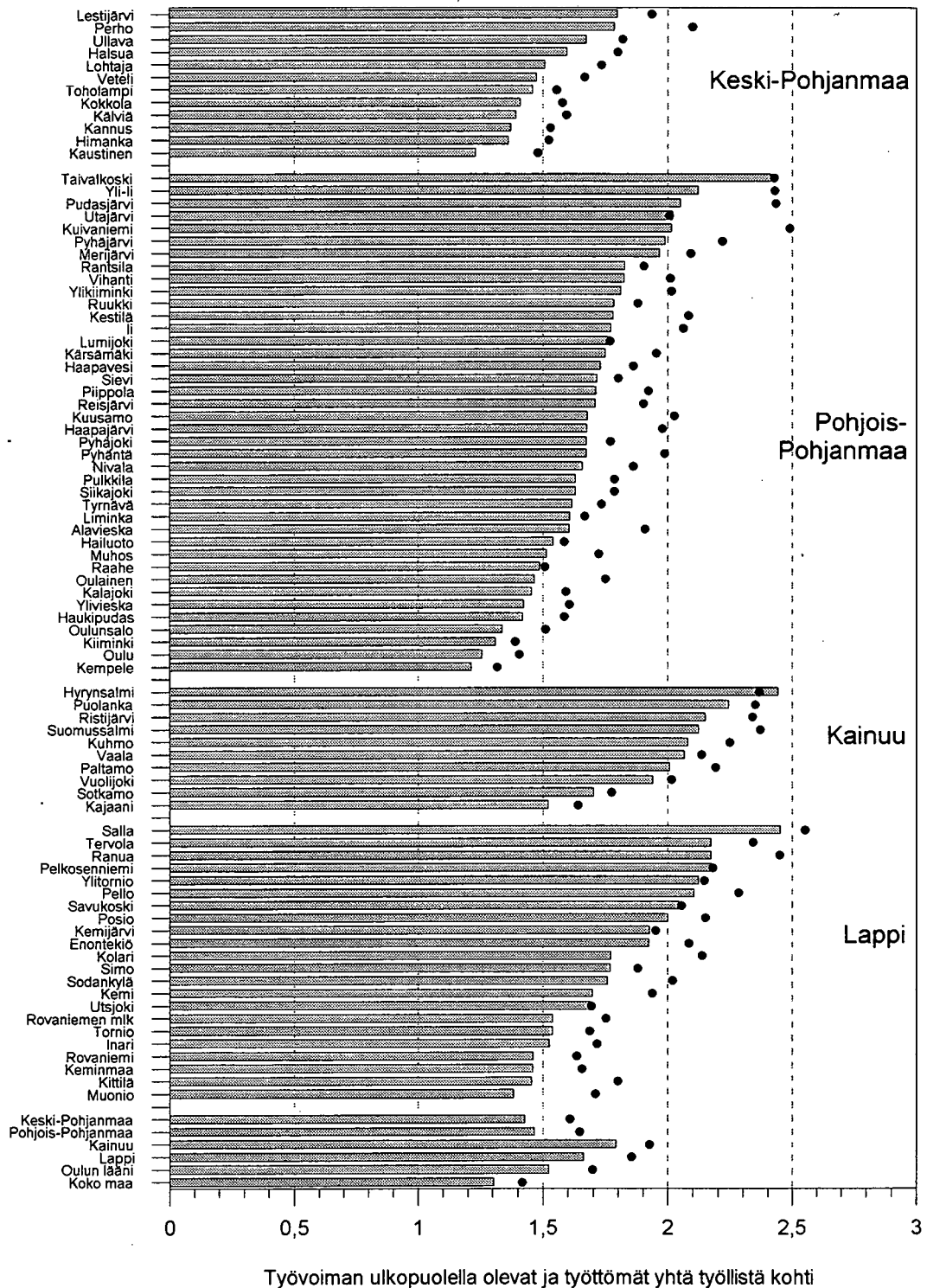
Kuva 16.4. Taloudellinen huoltosuhte koko maassa 1990–2003.

Kuva 16.5. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2003.

Työpaikkaomavaraisuus kuvaa alueen työpaikkojen ja työllisten suhdetta. Mikäli alueen työpaikkojen määrä on suurempi kuin työllisten määrä, alueen omavaraisuusaste ylittää 100 %.

Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1998 ja 2003*

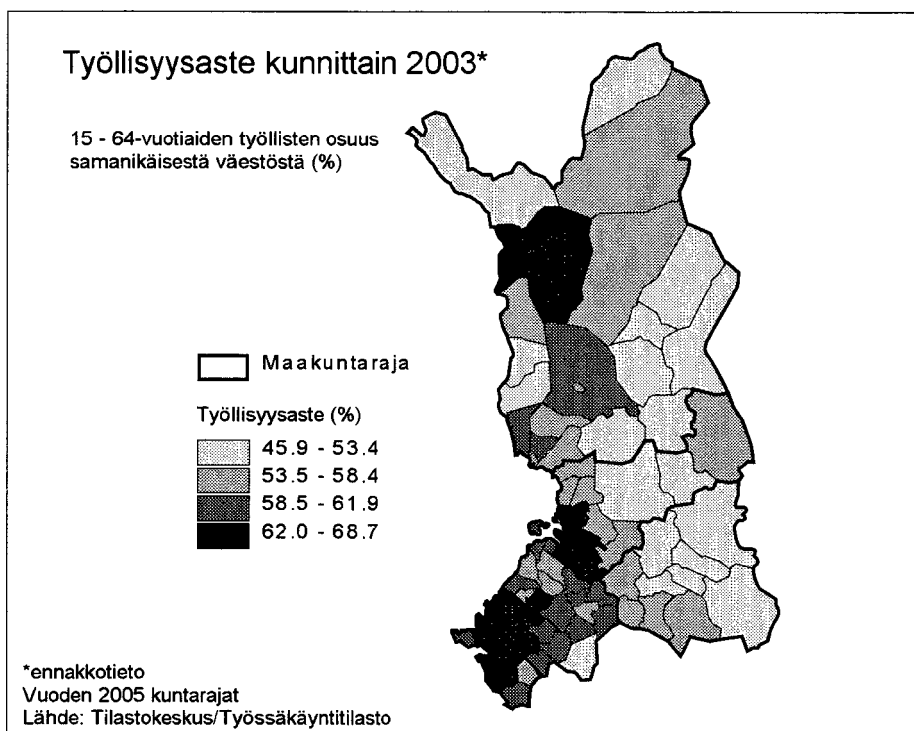

*ennakkotieto

Vuoden 2005 kuntarajat

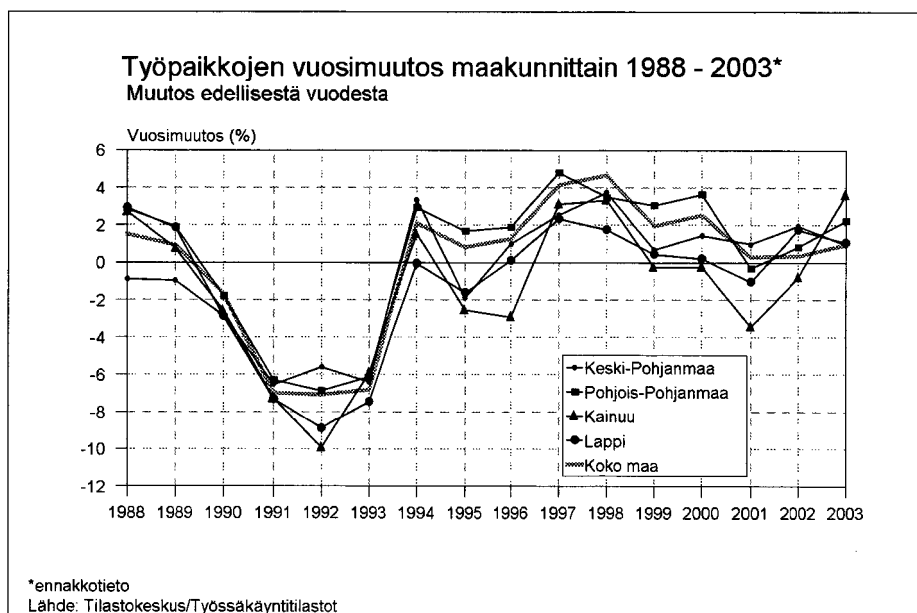
Lähde: Tilastokeskus/Työssäkäyntitilastot

Kuva 16.6. Taloudellinen huoltosuhde kunnittain 1998 ja 2003.

Kuva 16.7. Työllisyysaste kunnittain 2003.

Työllisyysaste lasketaan 15–64-vuotiaiden työllisten prosentiosuutena samankäisestä väestöstä. Koko maan työllisyysaste oli 64,6 % vuoden 2003 ennakkotietojen mukaan.

Kuva 16.8. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988–2003.

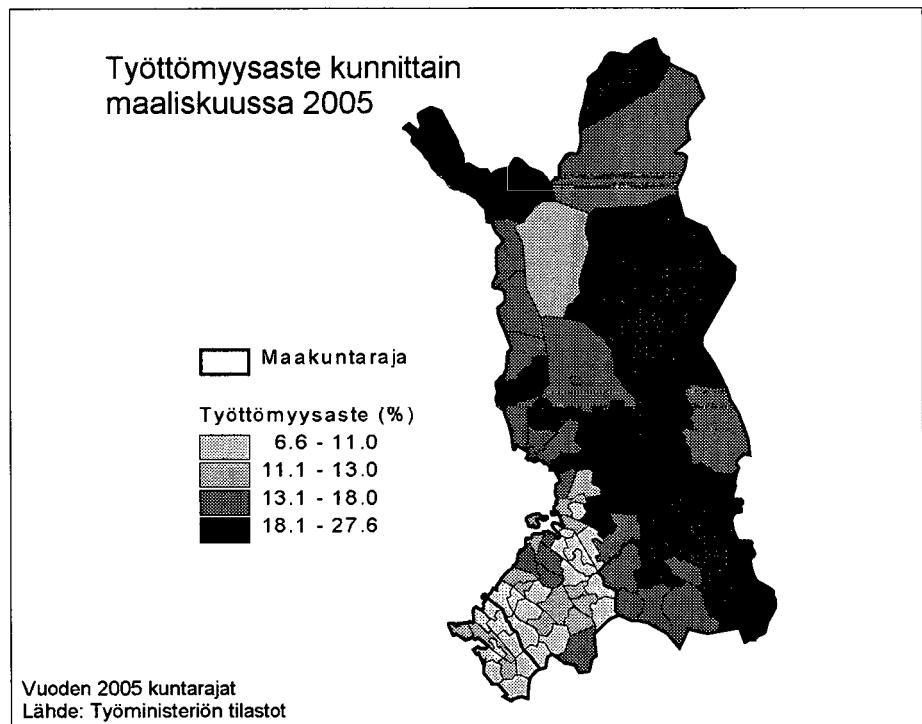
Lamavuosien jälkeen työpaikkojen määrä on kasvanut, mutta edelleen määrä on alhaisempi kuin 1980–90-lukujen vaihteessa. Vuodesta 2002 vuoteen 2003 (ennakkotieto) työpaikkojen määrä kasvoi kaikissa Manner-Suomen maakunnissa. Koko maassa kasvu oli 0,9 % eli lähes 21 000 työpaikkaa.

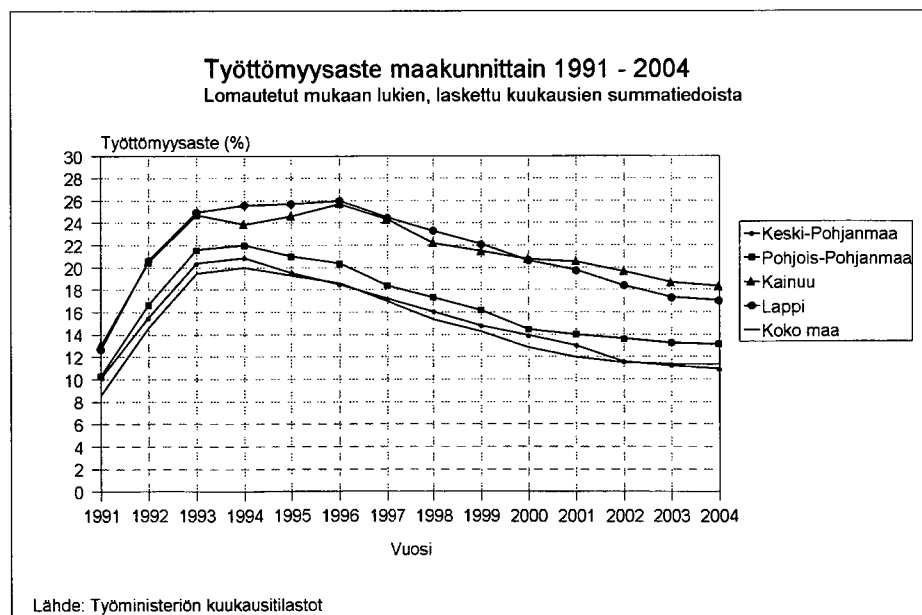
Työttömyys

Tämän katsauksen työttömyystiedot perustuvat Työministeriön keräämiin tilastoihin. *Työttömyysaste* lasketaan työttömien työnhakijoiden (lomautetut mukaan lukien) prosenttiosuutena työvoimasta. Työvoiman määrä taas tilastoidaan Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksella.

Maaliskuun 2005 työttömyysaste koko maassa oli 11,0 %, mikä oli 0,3 %-yksikköä alempi kuin vuotta aiemmin. *Pitkäaikaistyöttömäksi* lasketaan henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti yli vuoden ilman työtä ja kokopäivätyöhön käytettävissä tai joka odottaa sovitun työn alkamista. Maaliskuussa 2005 työttömistä työnhakijoista yli neljäsosa oli pitkäaikaistyöttömiä.

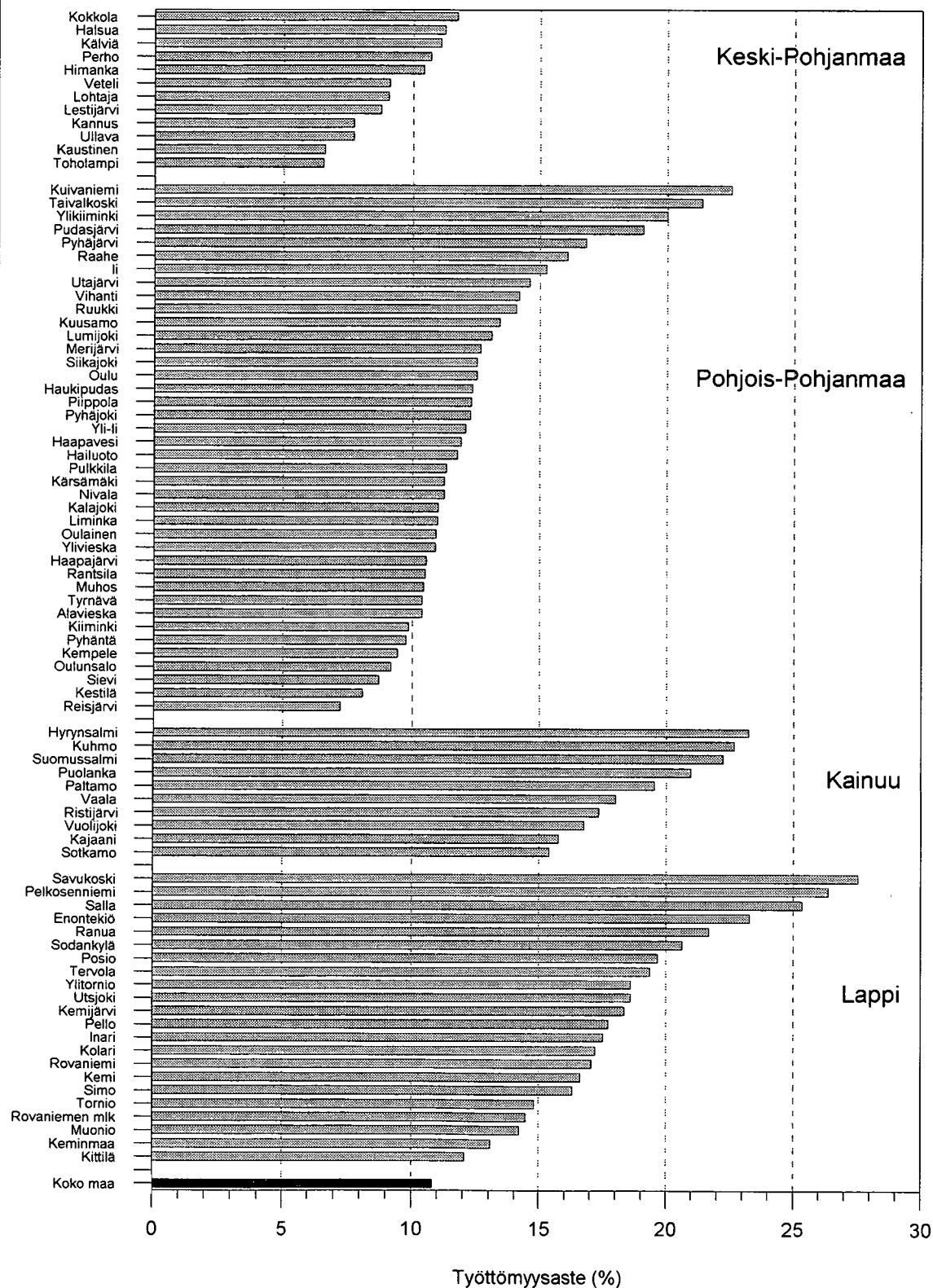

Kuva 16.10. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2005.

Kuva 16.11. Työttömyysaste maakunnittain 1991–2004.

Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2005

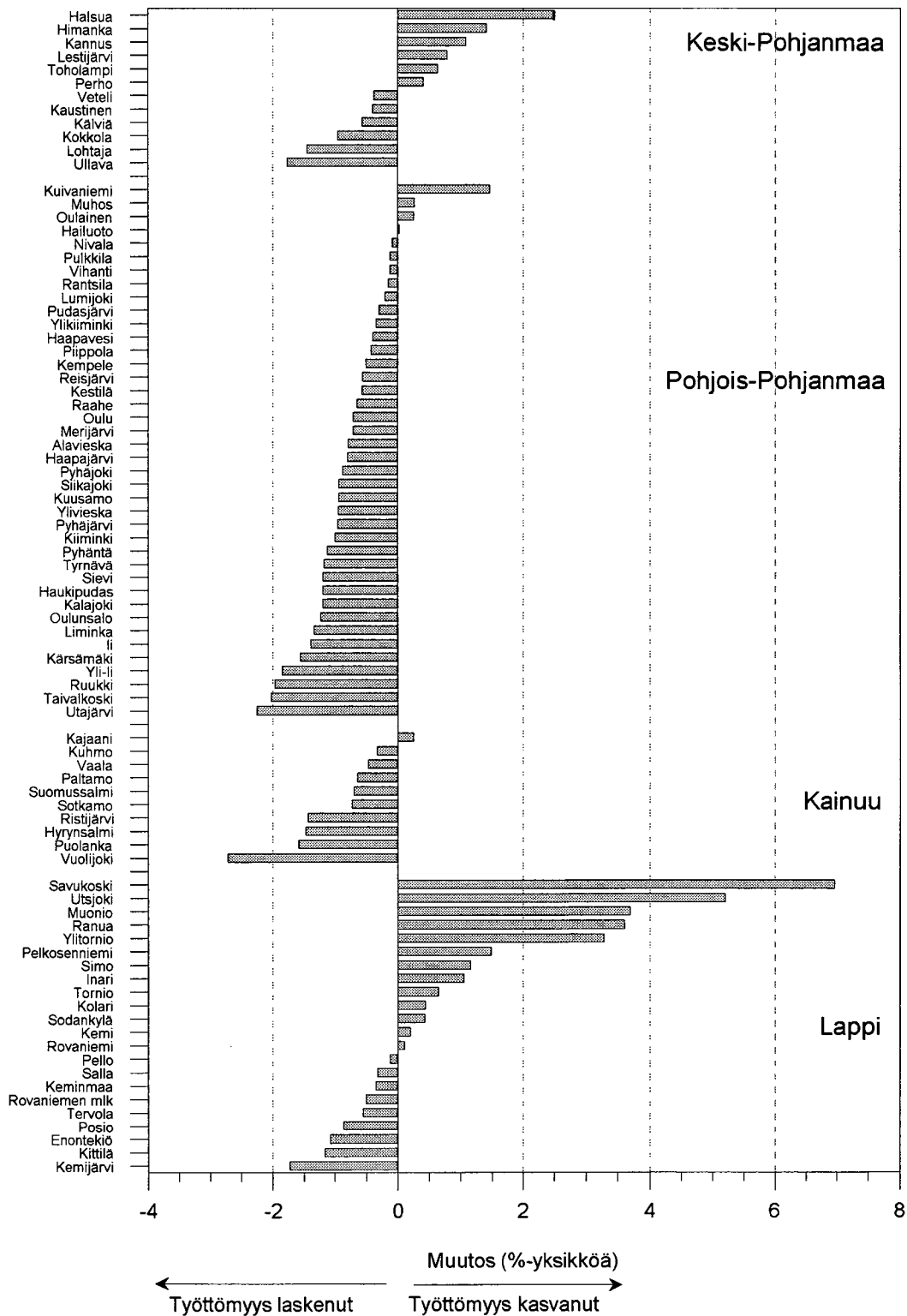

Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 16.12. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2005.

Työttömyyden muutos kunnittain 2004 - 2005

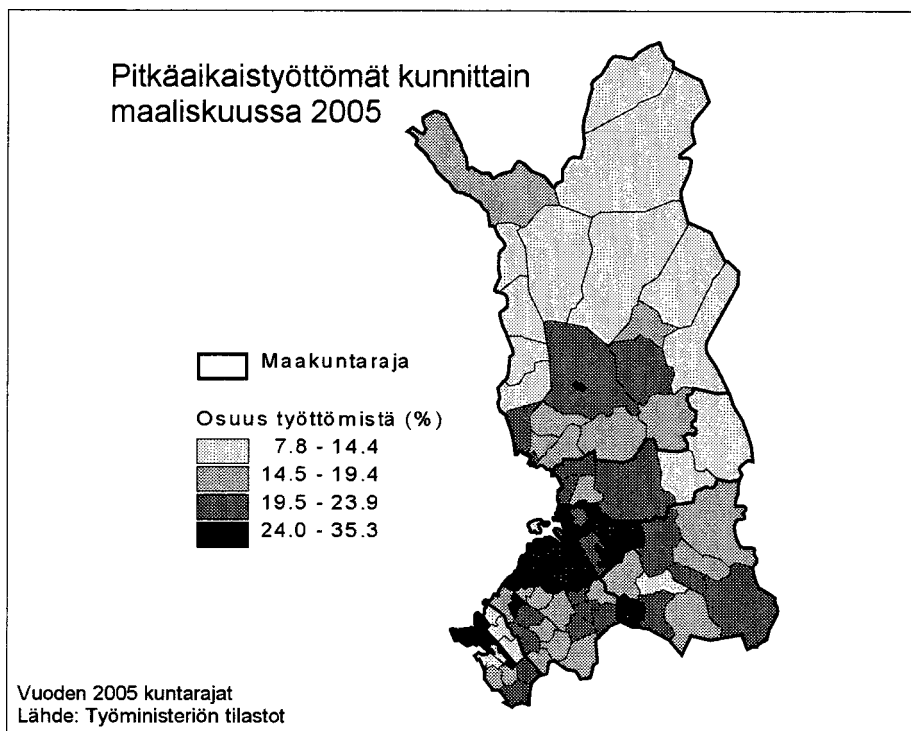
Maaliskuu 2004 - maaliskuu 2005

Vuoden 2005 kuntarajat

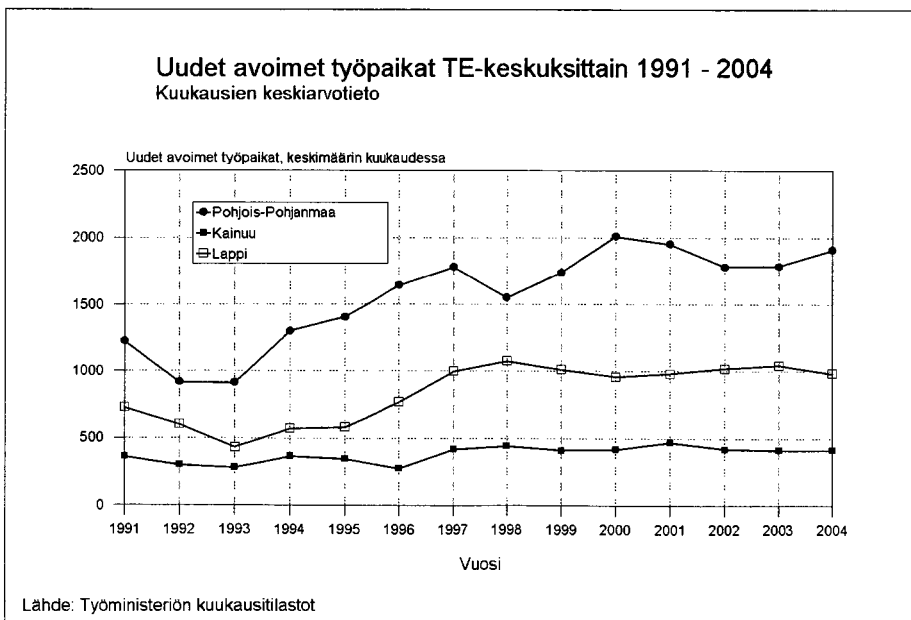
Lähde: Työministeriön tilastot

Kuva 16.13. Työttömyyden muutos kunnittain maaliskuussa 2004–2005.

Kuva 16.14. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2005 (osuus työttömistä).

Työministeriön ilmoittamat avoimet työpaikat ja työttömien määrät kuvaavat kuukauden viimeistä arkipäivää. Avoimet työpaikat ilmoitetaan TE-keskuksittain. Maakunnittaiset vuosien keskiarvotiedot työttömyysasteen osalta on laskettu kunnittaisista tiedoista. Vuositasolla työttömyys oli korkein 1990-luvun alkuvuosina, jolloin avoimia työpaikkoja oli vastaavasti vähiten.

Kuva 16.15. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1991–2004.

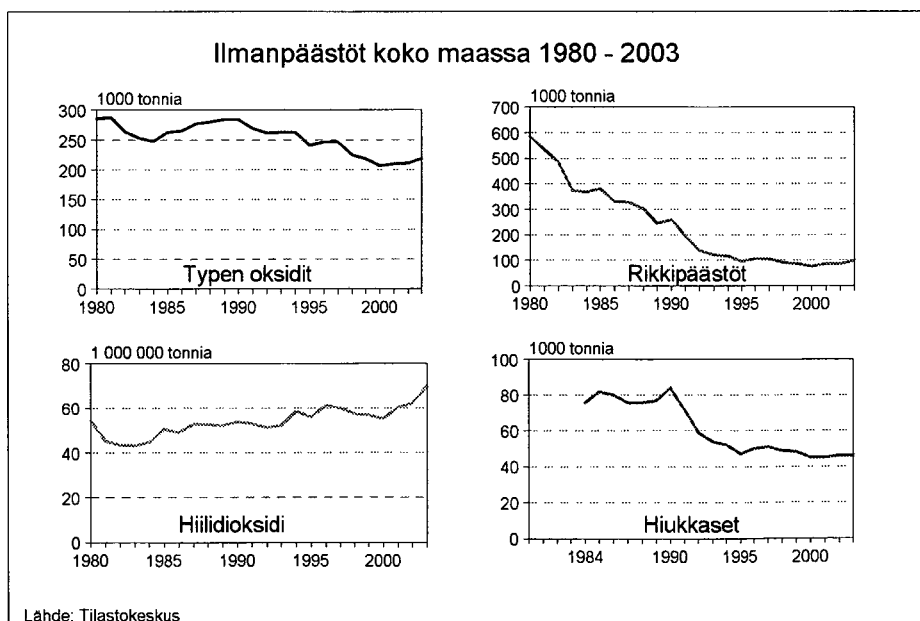
Ympäristö

Keskeisimmät ilman laatuun vaikuttavat epäpuhtaudet ovat typen oksidit, rikkidioksidi, hiilimonoksidi, hiilivedyt ja hiukkaset. Suurin osa päästöistä aiheutuu teollisuudesta, energiantuotannosta ja liikenteestä. Ne vaikuttavat kasvihuoneilmiön voimistumiseen, otsonikatoon ja happamaan laskeumaan.

Typen oksidien päästöt alentuivat 1980-luvun alkupuolella, mutta lähtivät uudelleen nousuun vuosikymmenen lopulla. 1990-luvulla päästöt ovat hitaasti alentuneet. Vuonna 2003 typpipäästöt olivat koko maassa noin 218 000 tonnia. Rikkidioksidipäästöt ovat vähentyneet voimakkaasti viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana, ja ne olivat noin 99 000 tonnia vuonna 2003. Hiilidioksidipäästöt aiheutuvat pääasiassa fossiilisten polttoaineiden ja turpeen poltosta, ja päästöissä tapahtuu vuosittaisia heilahteluja riippuen vesivoiman tuotannosta. Hiukkaspäästöt vähenivät erityisesti 1990-luvun alkuvuosina.

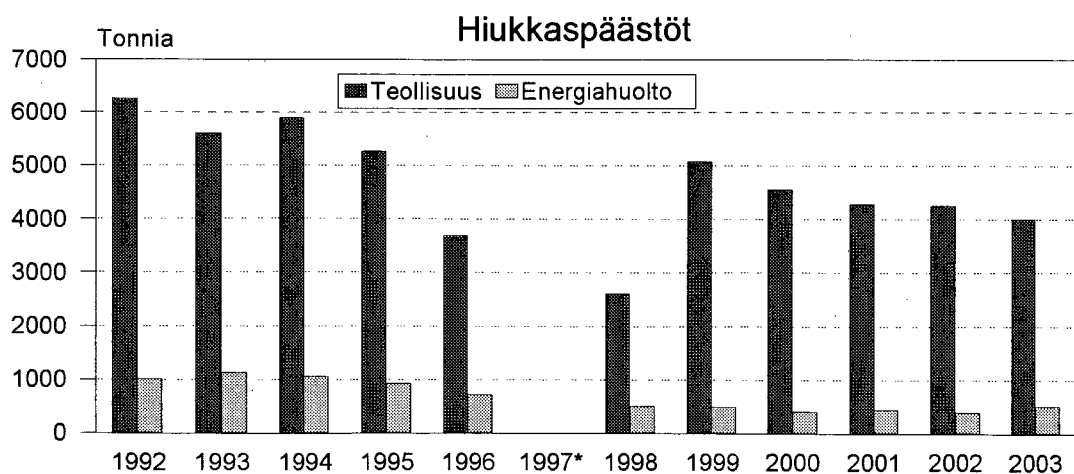
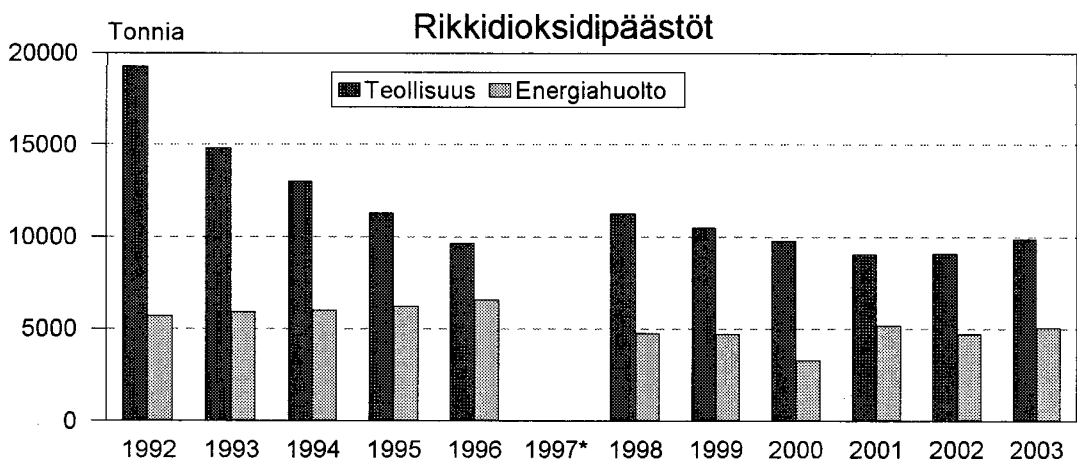
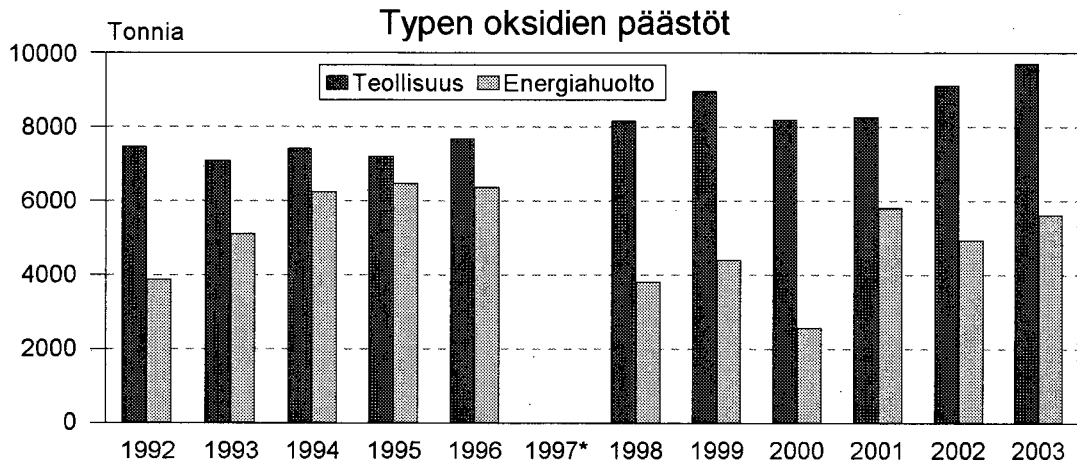
Kansallispuiston ja luonnonpuiston perustamisesta ja tarkoituksesta säädetään lailla. Ne muodostavat Suomen luonnonsuojelun alueverkoston rungon. Suomessa on 35 kansallispuistoa, joiden pinta-ala on noin 817 000 hehtaaria. Uusimmat muutokset tapahtuivat, kun Liesjärven kansallispuisto laajeni ja kaksi uutta puistoa, Pyhä-Luosto ja Pallas-Ylläs perustettiin vuoden 2005 alussa. Samalla Pallas-Ounas ja Pyhätunturin kansallispuistot lakkautettiin. Luonnonpuistoja on 19, ja niiden pinta-ala on noin 153 000 hehtaaria. Luonnonpuistot ovat pääosin yleisöltä suljettuja.

Kansallis- ja luonnonpuistojen lisäksi maassamme on soita, lintuvesiä, harjuja, lehtoja ja vanhoja metsiä sekä rantoja koskevat suojeluohjelmat. Koskia ja erämaa-alueita suojellaan, samoin arvokkaita kallioalueita ja pienvesiä. Luonnonsuojelualueiden rauhoittaminen perustuu luonnonsuojelulakiin. Valtion varoin toteutetaan valtakunnallisia suojeluohjelmia sekä seutu- ja yleiskaavojen suojelualuevarauksia. Valtio ostaa ja vaihtaa maata suojelualueiden perustamiseksi. Myös yksityisiä alueita rauhoitetaan maanomistajien hakemuksesta (www.ymparisto.fi).

Kuva 17.1. Ilmanpäästöt koko maassa 1980–2003.

Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Pohjois-Suomessa 1992 - 2003

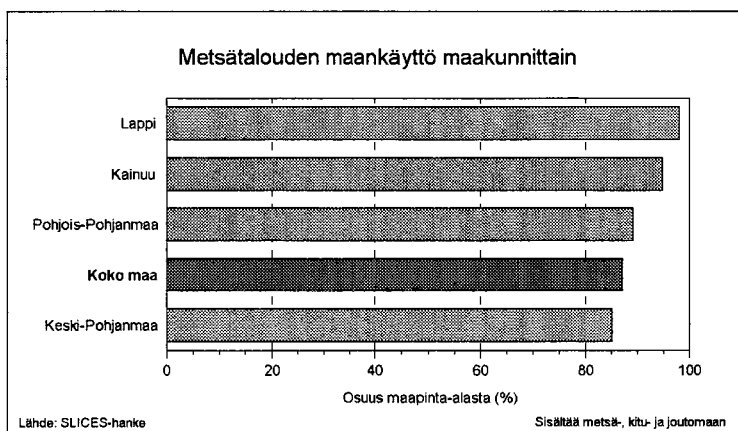

* Vuoden 1997 tiedot puuttuvat
Lähde: Tilastokeskus

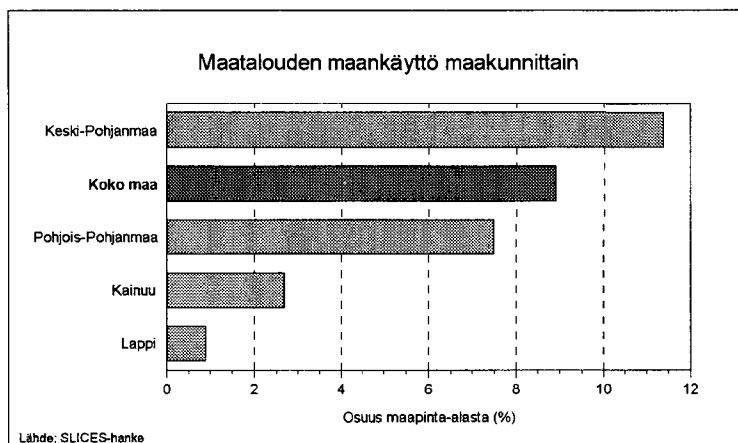
Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan,
Kainuun ja Lapin maakunnat

Kuva 17.2. Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Pohjois-Suomessa 1992–2003.

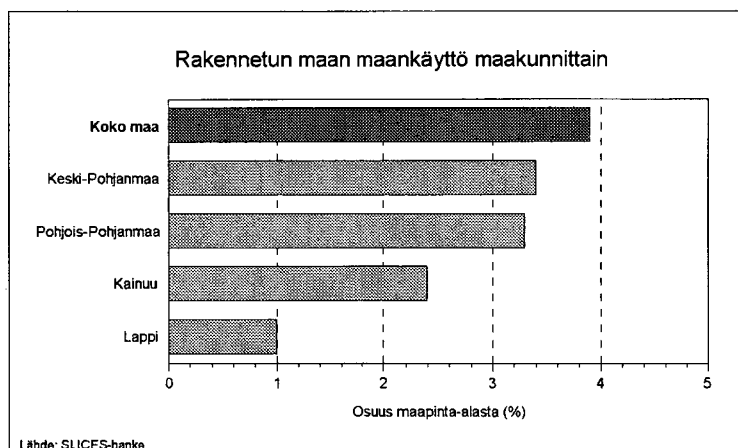
Suomen maapinta-alasta 87 % on metsätalouden maata, 9 % maatalouden maata ja 4 % rakennettua maata. Metsätalouden maat on selvästi suurin maaluokka kaikissa Suomen maakunnissa. Maatalouden maiden osuus maakunnittaisesta maapinta-alasta on jo paljon vaihtelevampi, yhdestä 30 prosenttiin. Rakennettua maata on useimmissa maakunnissamme 4–8 prosenttia. Tiedot perustuvat vuonna 2000 valmistuneeseen paikkatietojen yhteiskäyttöhankkeeseen (SLICES-hanke), jonka tavoitteena on tuottaa mm. alueiden käyttöä ja peitteisyyttä kuvaavat paikkatietoaineistot koko valtakunnan alueelta.

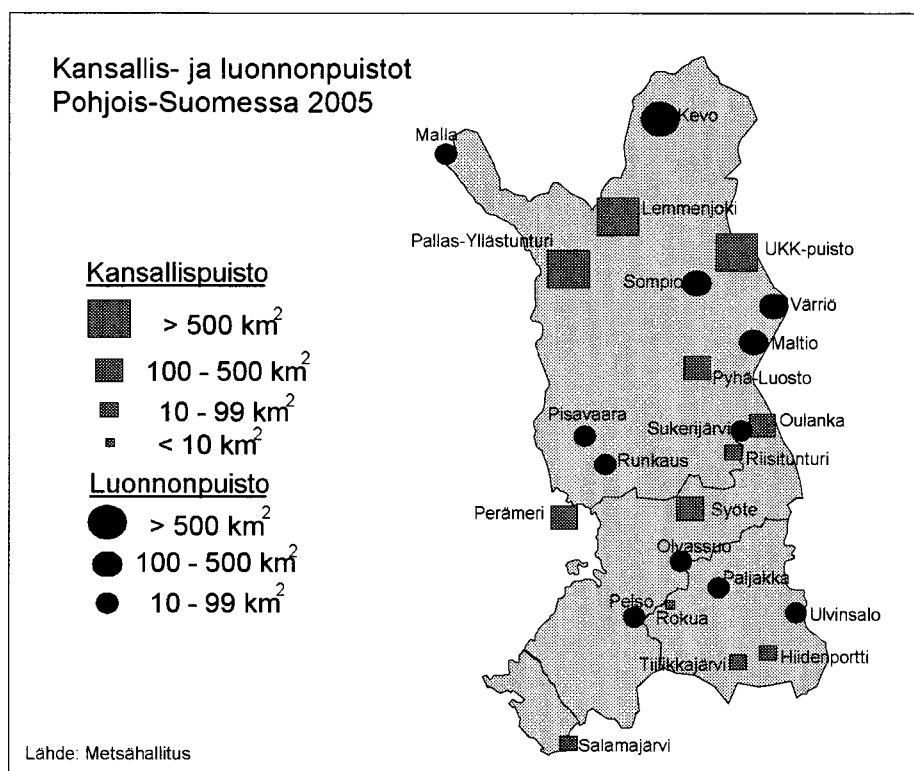
Kuva 17.3. Metsätalouden maankäyttö maakunnittain.

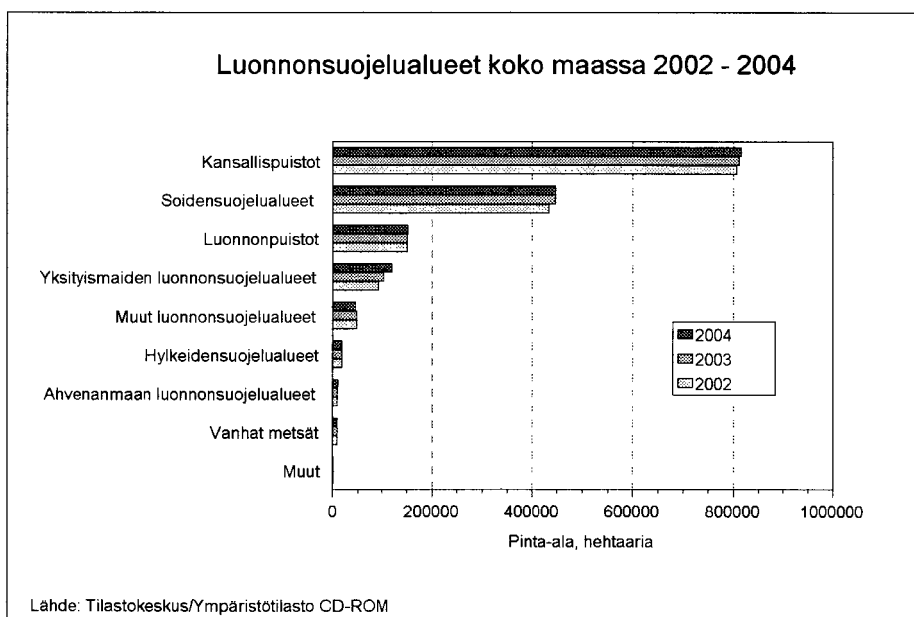
Kuva 17.4. Maatalouden maankäyttö maakunnittain.

Kuva 17.5. Rakennetun maan maankäyttö maakunnittain.

Kuva 17.6. Kansallis- ja luonnonpuistot Pohjois-Suomessa 2005.

Kuva 17.7. Luonnonsuojelualueet koko maassa 2002–2004.

Elollisen luonnon monimuotoisuutta turvaamaan on laadittu kansallinen toimintaohjelma. Sen pohjana on biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus. Keskeisenä toteutuskeinona on monipuolisten luonnonsuojelualueiden perustaminen, ja sitä kautta kasvi- ja eläinkunnan lajien säilyttäminen. Ilman suojelutoimia monet jo harvinaiset luontotyypit, kuten ikimetsät, rehevät suot ja letot saattaisivat hävitä maastamme kokonaan. Suojelualueiden määrä Suomessa kaksinkertaistui 1990-luvulla, mutta niiden kokonaispinta-ala kasvoi vain vähän.

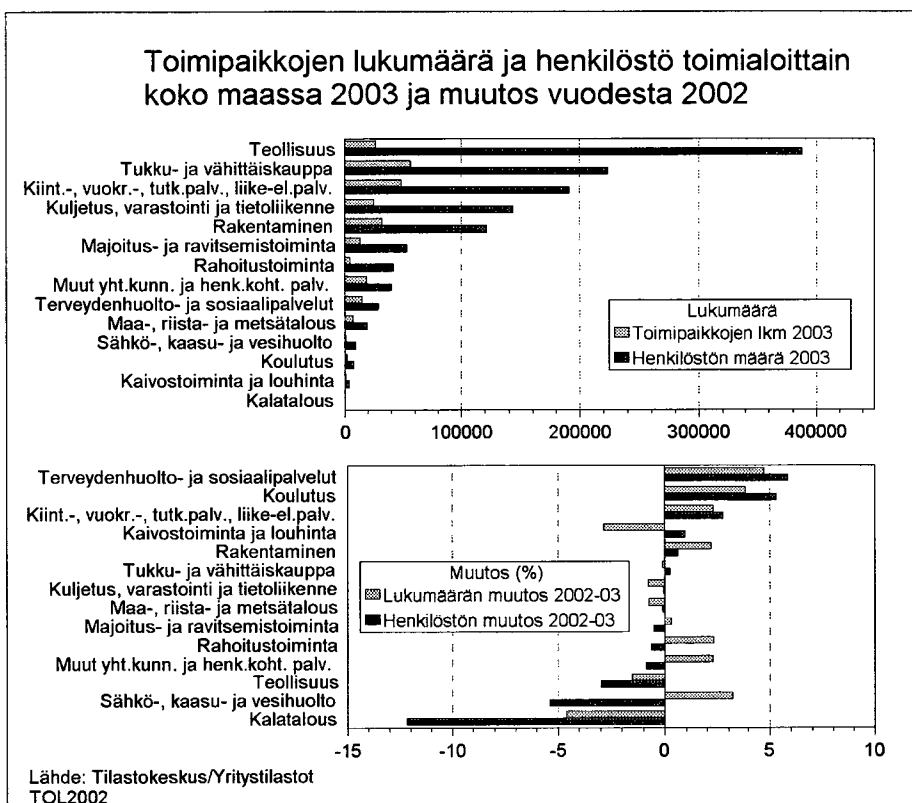

Yritykset ja toimipaikat

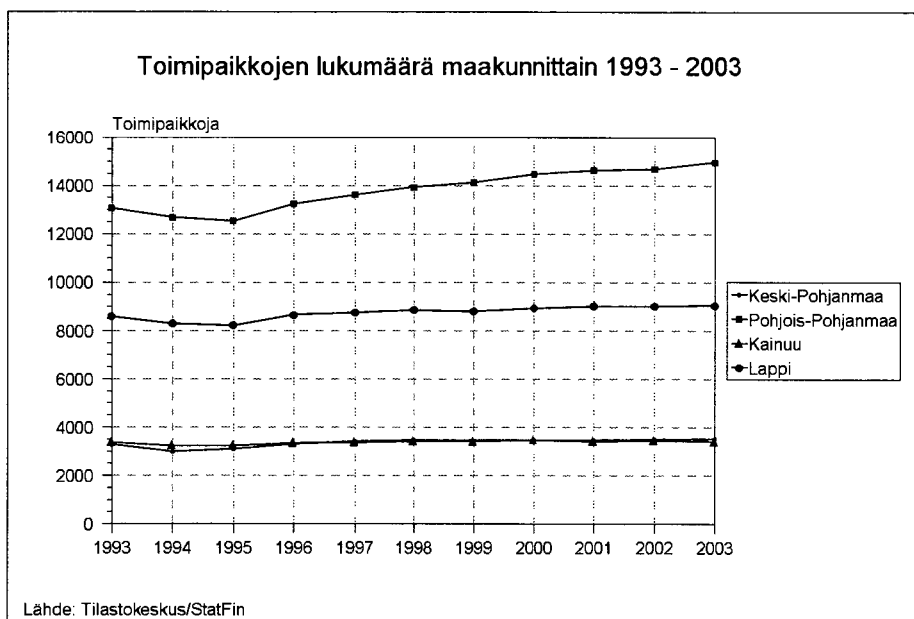
Julkaisun tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteriin, joka kattaa kaikki arvonlisäverovelvollisina, työnantajina tai ennakkoperintärekisteriin kuuluvina toimivat yritykset. Toimipaikat on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tiedoissa ei ole mukana valtion virastoja, kuntia ja kuntayhtymiä tai niiden toimipaikkoja.

Viimeisimmät tarkistettut tilastotiedot ovat vuodelta 2003, jolloin yritysten toimipaikkojen lukumäärä kasvoi koko maassa 2 375 toimipaikalla (0,9 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikkien toimipaikkojen henkilöstön määrä väheni 0,4 % ja liikevaihto kasvoi 3,5 %. Koko maan tasolla toimipaikkojen määrä kasvoi määrällisesti eniten liike-elämän palveluissa, 1 090 toimi- paikalla. Myös henkilöstön määrä kasvoi näillä toimialoilla eniten, yli 5 100 henkilöllä. Suhteellisesti suurinta kasvu oli kuitenkin terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluissa.

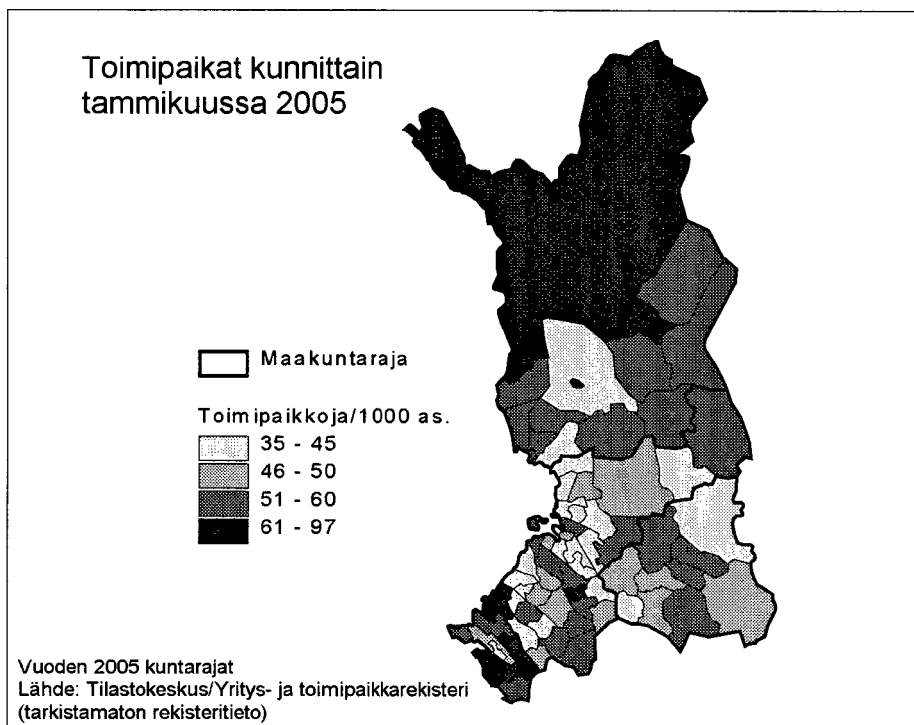
Toimipaikkojen lukumäärä oli suurin kaupan toimialoilla vuonna 2003. Henkilöstöä oli kuitenkin eniten teollisuudessa.

Kuva 18.1. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö toimialoittain koko maassa 2003 ja muutos vuodesta 2002.

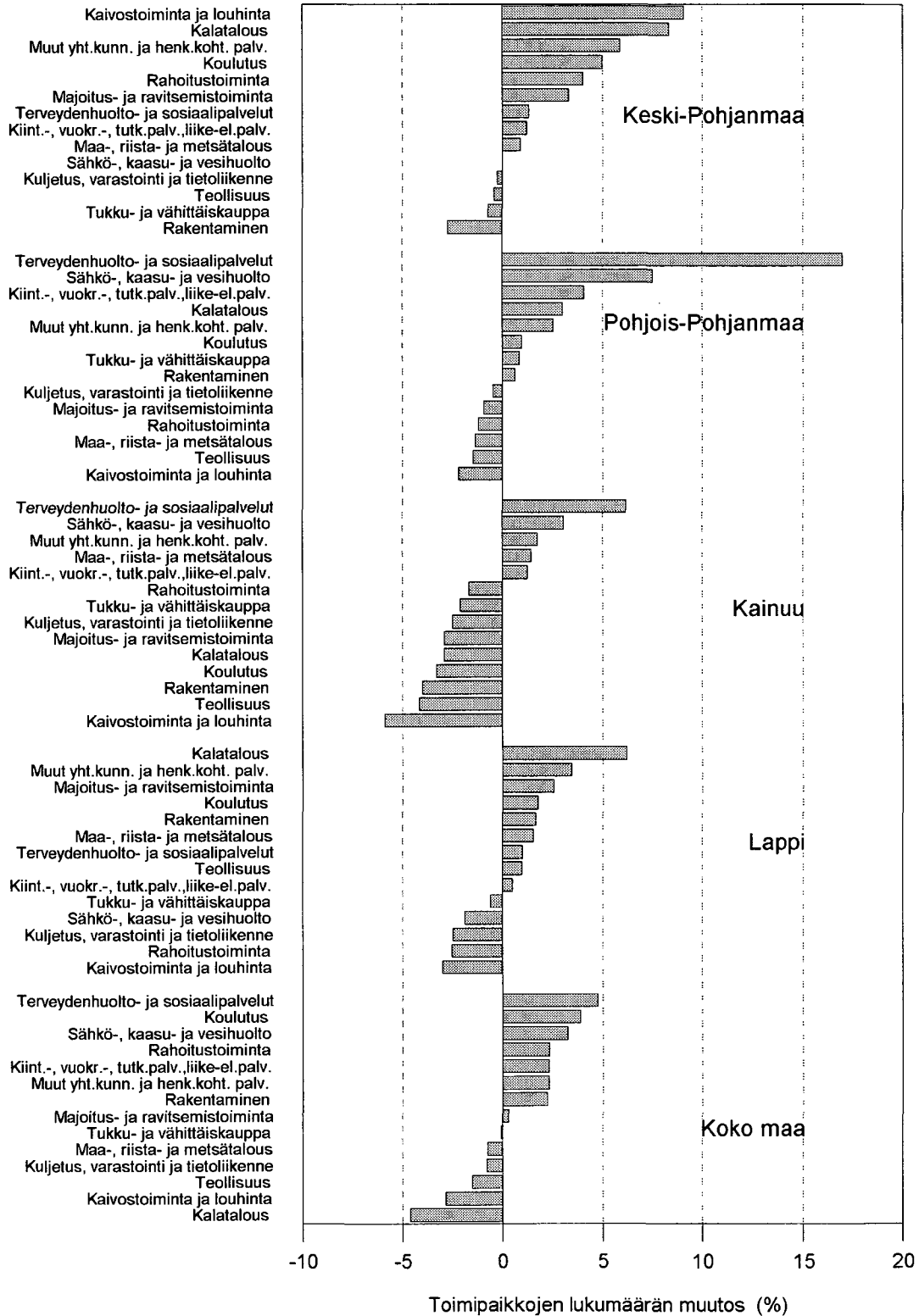
Kuva 18.2. Toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain 1993–2003.

Kuva 18.3. Toimipaikat kunnittain 2005.

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin tarkistamattoman rekisteritiedon mukaan tammikuussa 2005 koko Suomessa oli 321 647 yritysten toimipaikkaa. Tämä luku ei ole vertailukelpoinen aiemmissa julkaisuissa olleiden tietojen kanssa, koska aiempi aineisto on käsittänyt arvonlisäverovelvollisten ja/tai työnantajana toimivien yritysten ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen toimipaikat. Toimialan N (Terveystieteiden ja sosiaalipalvelut) osalta mukana ovat olleet käytännössä työnantajana toimivat yritykset ja yhteisöt, koska arvonlisäveroa ei pääsääntöisesti suoriteta sosiaali- ja terveysalan palveluiden myynnistä. Nykyisissä tiedoissa toimiala N on laajennettu koskemaan kaikkia verohallinnon ennakkoperintärekisterissä olevia yrityksiä ja voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä. Laajenuksen myötä mukaan on saatu toimialaryhmästä aiemmin puuttuneet yksityisyritykset.

Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2002 - 2003

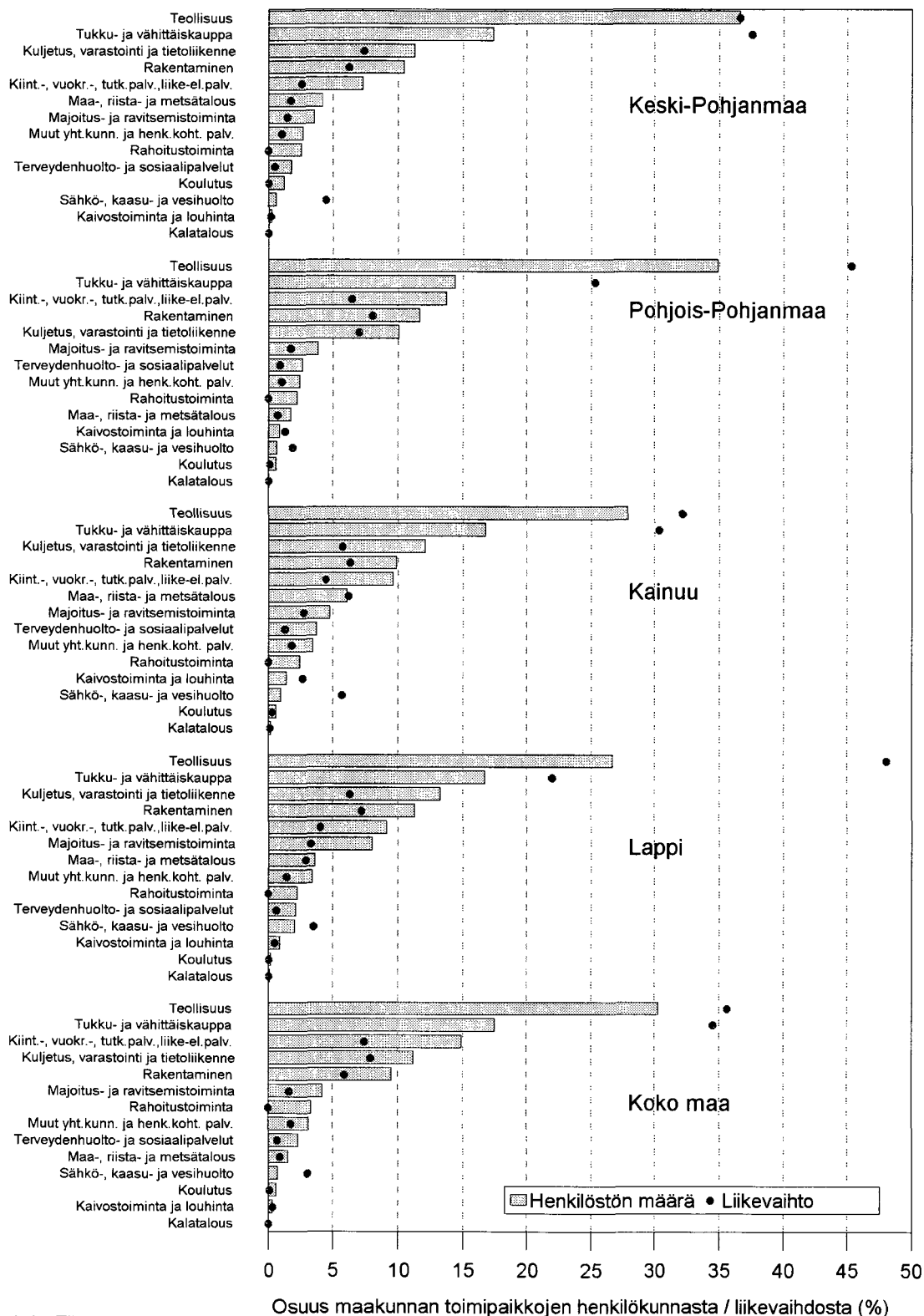

Lähde: Tilastokeskus/StatFin

TOL2002

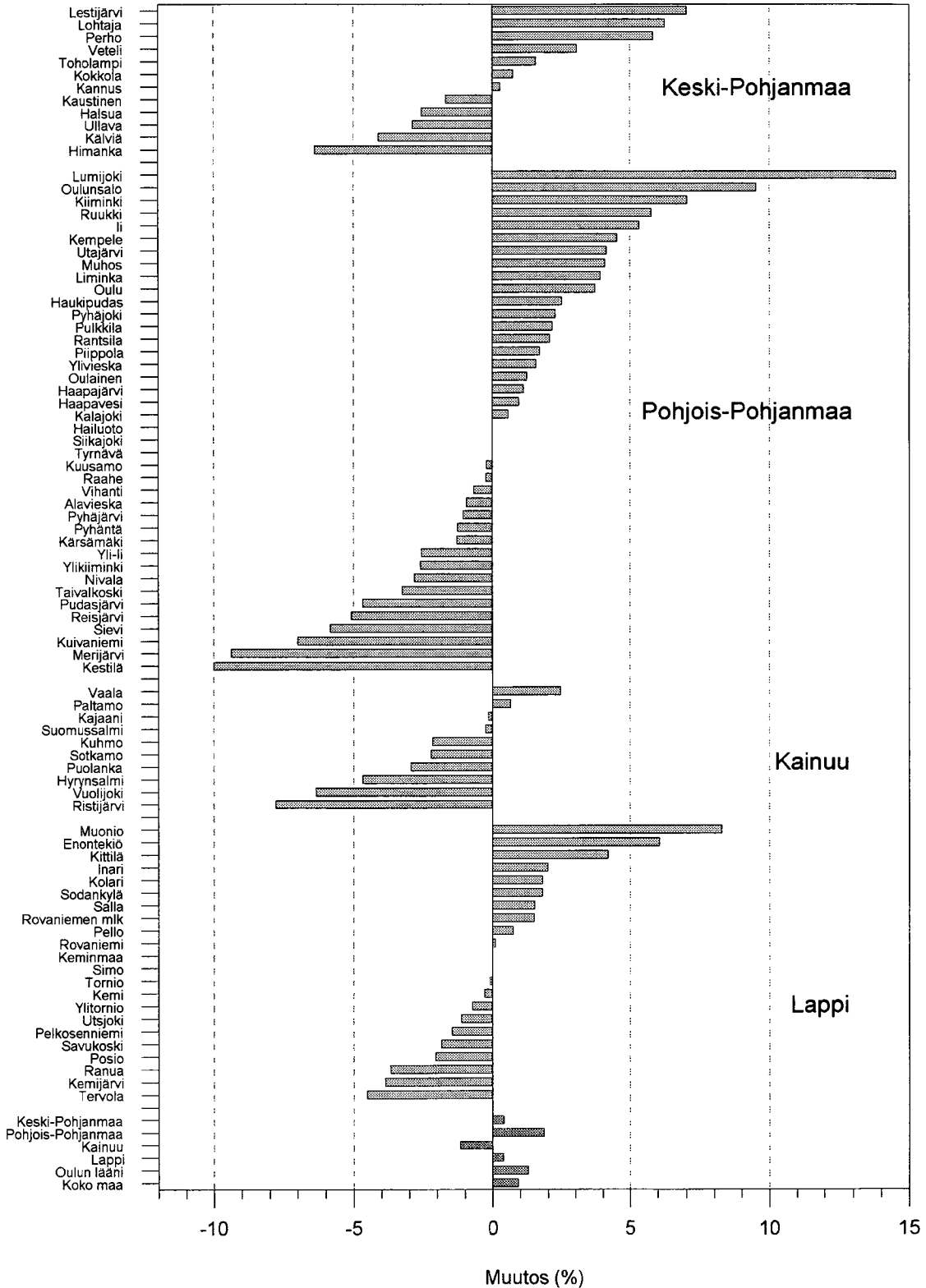
Kuva 18.4. Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2002–2003.

Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2003

Kuva 18.5. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2003.

Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2002 - 2003

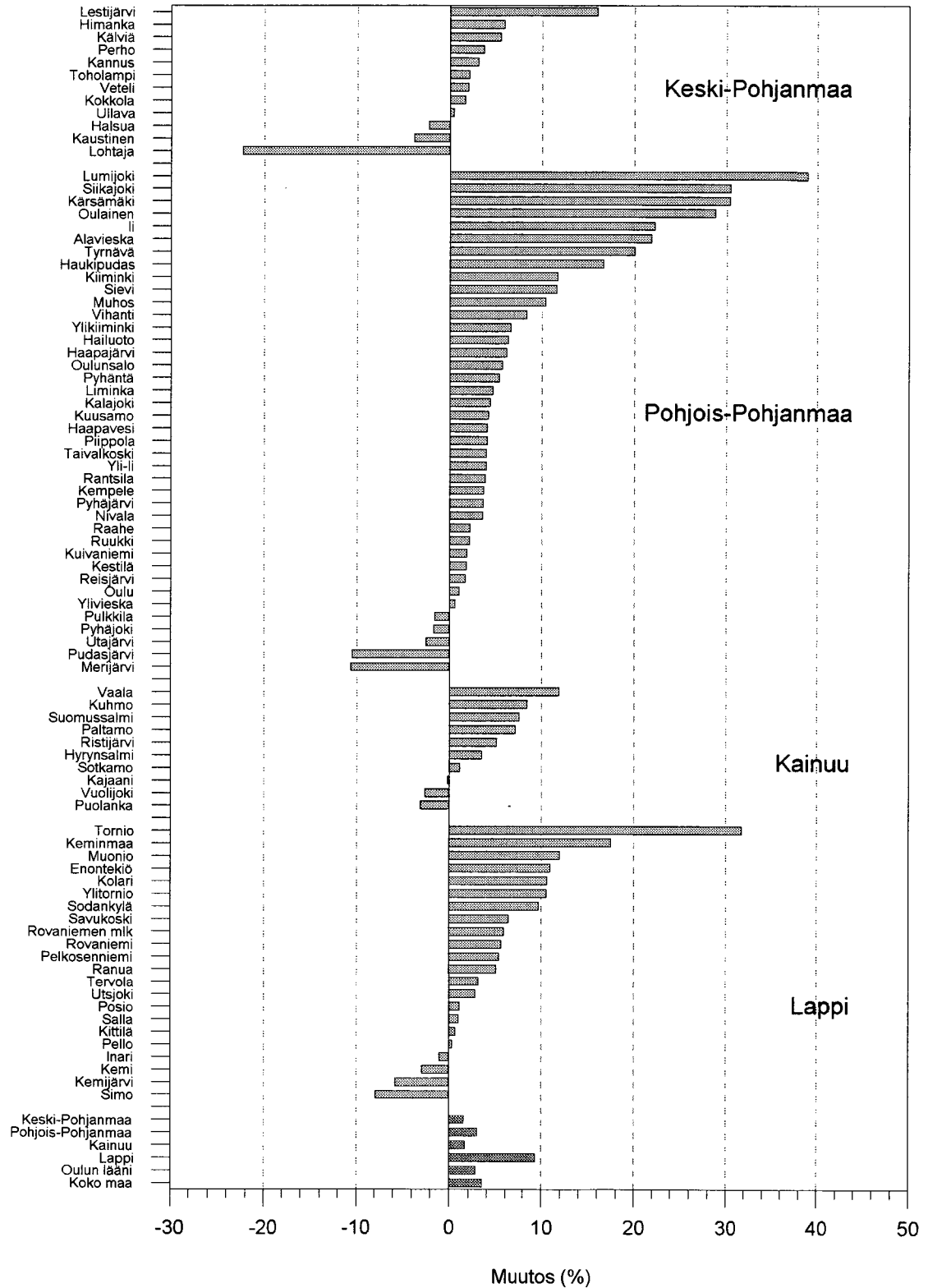

Vuoden 2004 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Yritystilastot

Kuva 18.6. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2002–2003.

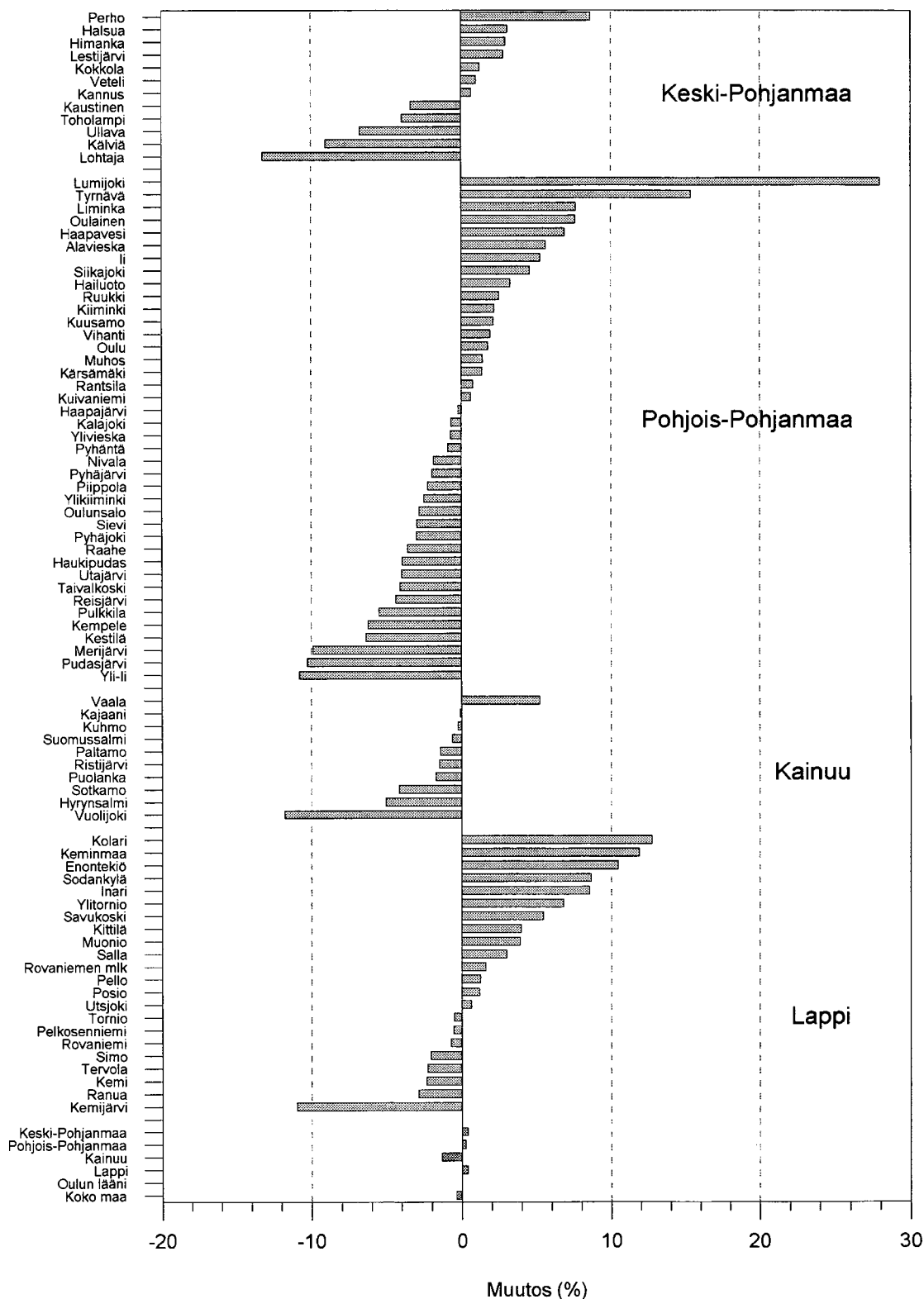
Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 2002 - 2003

Vuoden 2004 kuntarajat
Lähde: Tilastokeskus/Yritystilastot

Kuva 18.7. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 2002–2003.

Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2002 - 2003

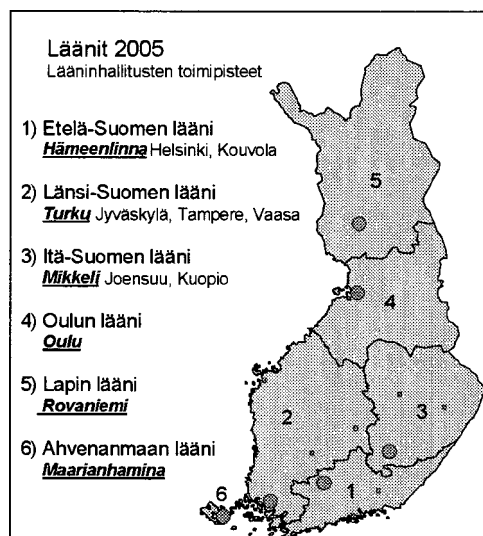
Vuoden 2004 kuntarajat

Lähde: Tilastokeskus/Yritystilastot

Kuva 18.8. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2002–2003.

LÄÄNIT

Suomessa on kuusi läänä. *Etelä-Suomen* lääni käsittää kuusi maakuntaa, ja niissä on yhteensä 86 kuntaa vuonna 2005. *Länsi-Suomen* lääniin kuuluu yhteensä 199 kuntaa ja seitsemän maakuntaa. *Itä-Suomen* lääni muodostuu kolmesta maakunnasta ja 59 kunnasta. *Oulun* läänissä on kaksi maakuntaa ja 50 kuntaa. *Lapin* läänissä on 22 ja *Ahvenanmaalla* 16 kuntaa.

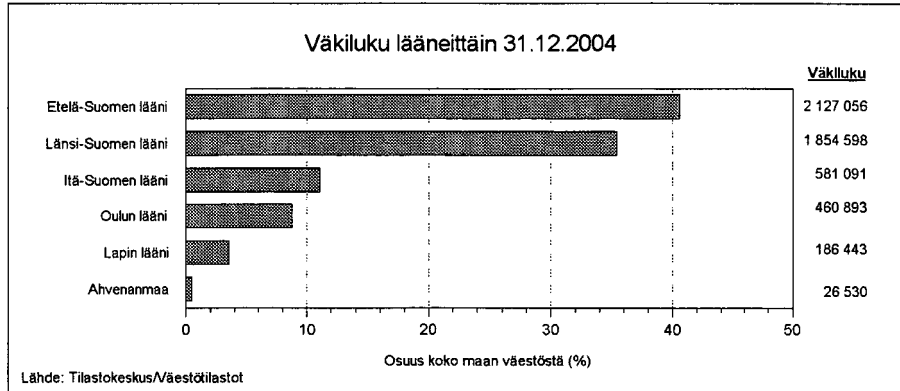
Taulukko 1. Perustietoja lääneistä.

Kuva B1. Läänit 2005.

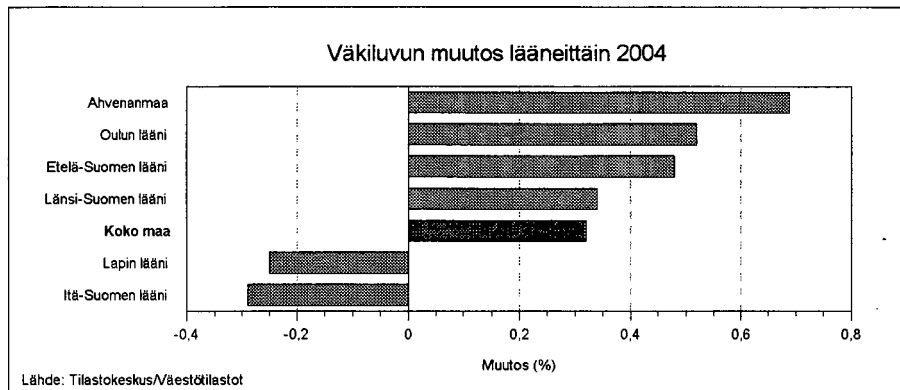
	Etelä-Suomen lääni	Länsi-Suomen lääni	Itä-Suomen lääni	Oulun lääni	Lapin lääni	Ahvenanmaa
Väkiluku 31.12.2004	2127056	1854598	581091	460893	186443	26530
Alle 15-vuotiaat 2004	373570	317918	94376	92249	31738	4709
15 - 64-vuotiaat 2004	1452278	1217982	377917	302427	123097	17410
Yli 64-vuotiaat 2004	301208	318698	108798	66217	31608	4411
Ulkomaan kansalaiset 2004	65500	29142	5772	4447	1965	1520
Syntyneet 2004*	24240	19909	5389	6084	1800	279
Kuolleet 2004*	17796	17548	6310	3834	1751	260
Asunnot 2003	1059114	924737	297802	213149	95865	13242
Rakennusluvut asunnoille kpl 2004*	15114	12361	2503	3948	935	52
Työlliset 2003*	989996	784116	223998	181664	70227	13140
Maa-, riista-, metsä- ja kalatalouden työlliset 2003*	17825	41230	18797	11214	3984	537
Majoitus- ja ravitsemispalveluiden työlliset 2003*	34668	20597	6569	4781	3170	435
Teollisuuden työlliset 2003*	156325	177911	37618	33575	9620	1142
Rakentamisen työlliset 2003*	56360	46643	13044	12006	4427	907
Kaupan työlliset 2003*	139650	86689	23226	18445	7044	1385
Toimipaikat 2003	108290	92936	25360	18366	9051	1815
Majoitus- ja ravitsemistoiminnan toimipaikat 2003	5514	4629	1450	1034	726	171
Teollisuuden toimipaikat 2003	9376	12056	2834	1799	828	169
Kaupan toimipaikat 2003	24630	20533	5504	3943	1813	379
Veronalaiset tulot 2003 € / asukas	19168	15879	14490	14688	14732	21368
Valtionosuudet talousarvioissa 2005 € / as.	524	1120	1324	1249	1355	844
Verotulot talousarvioissa 2005 € / as.	3120	2504	2279	2392	2447	2731
Vuosikate talousarviossa 2005 € / as.	249	110	82	113	-14	319
Yöpymiset majoitusliikkeissä 2004*	5543088	4934352	1916420	1920104	1927980	459853
Aluetilinpidon arvonlisäys 2003* € / as.	28273	21323	17863	21332	19251	32668
Poliisin tietoon tulleet rikokset 2004	339965	255946	89979	67000	27889	3270
Teollisuustuotannon jalostusarvo 2003 1000 € / as.	6013	6877	4025	6613	4760	2903
Henkilöautot 2004 lkm / 1000 as.	431	470	449	433	444	572
Kuntien lkm 2005	86	199	59	50	22	16

*ennakkotieto

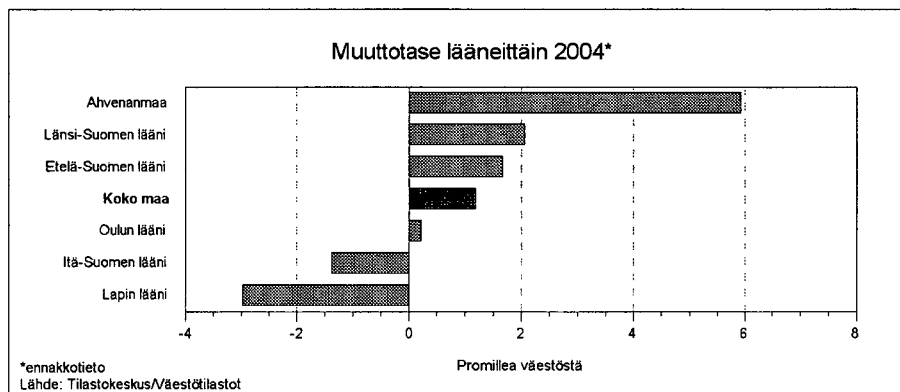

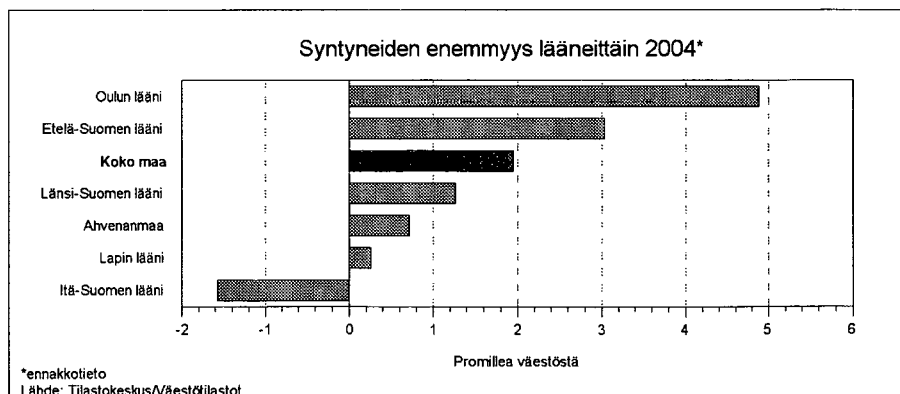
Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.2004.

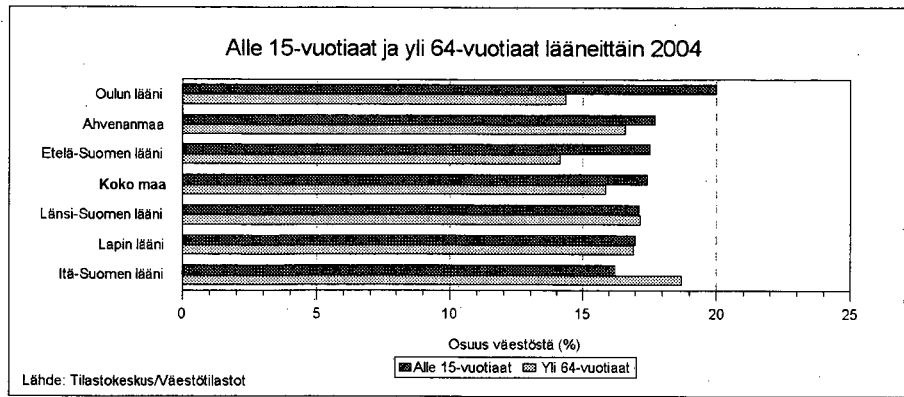
Kuva B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2004.

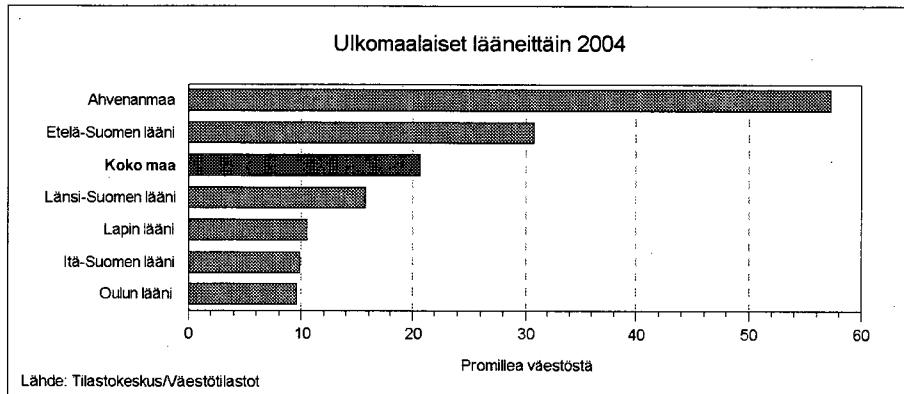
Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 2004.

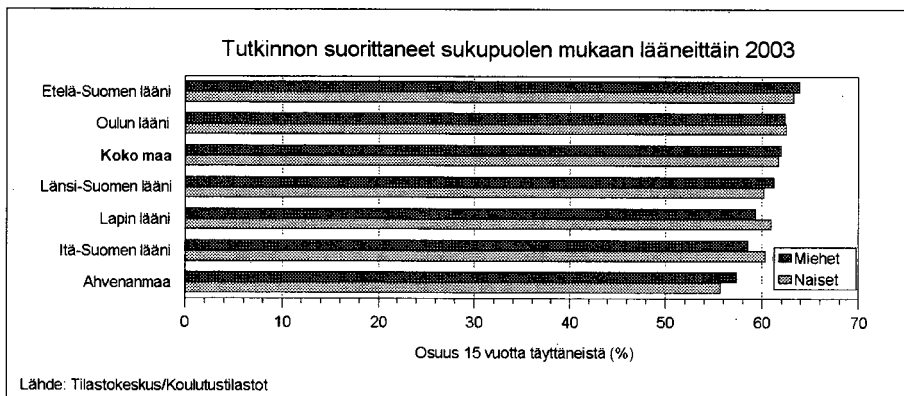
Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 2004.

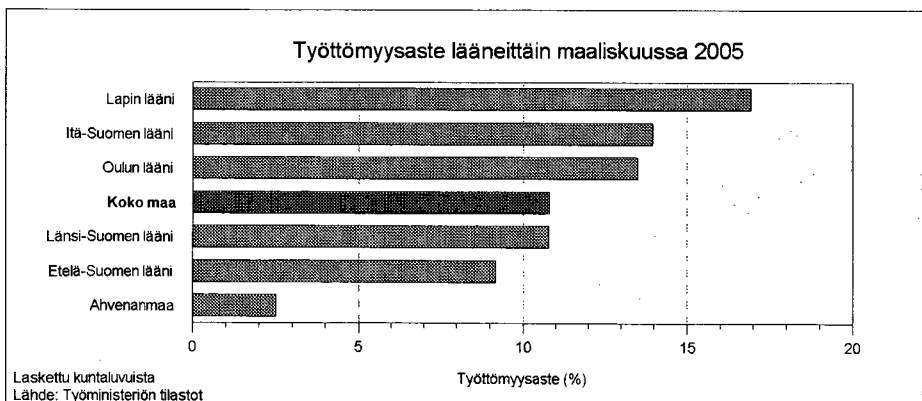
Kuva B6. Alle 15-vuotiaat ja yli 64-vuotiaat lääneittäin 2004.

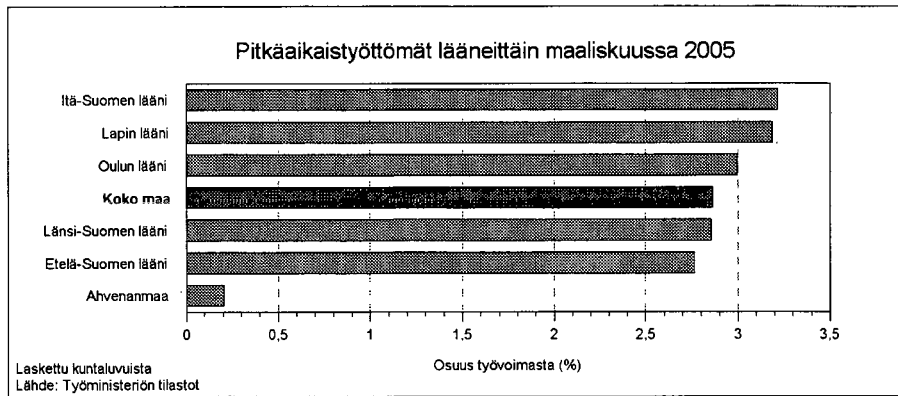
Kuva B7. Ulkomaalaiset lääneittäin 2004.

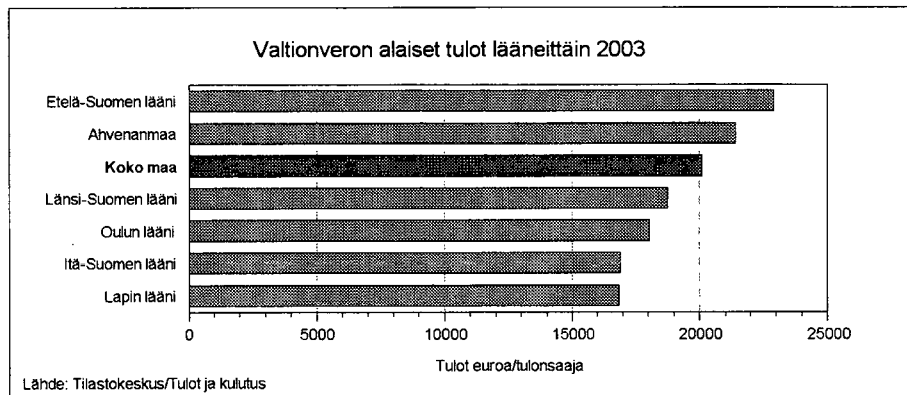
Kuva B8. Tutkinnon suorittaneet sukupuolen mukaan lääneittäin 2003.

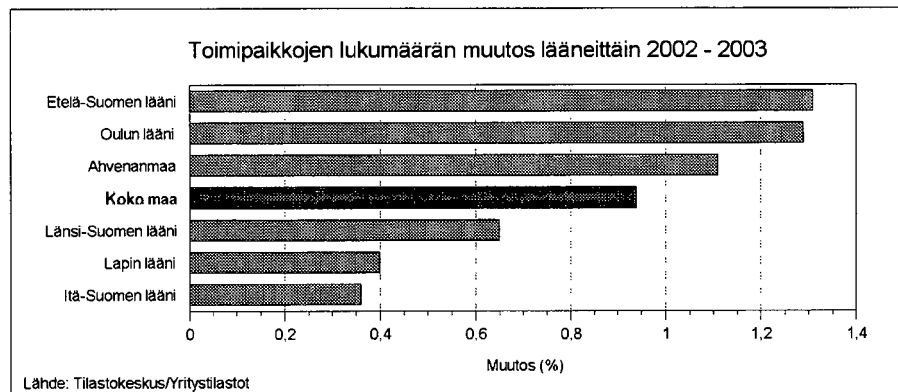
Kuva B9. Työttömyysaste lääneittäin maaliskuussa 2005.

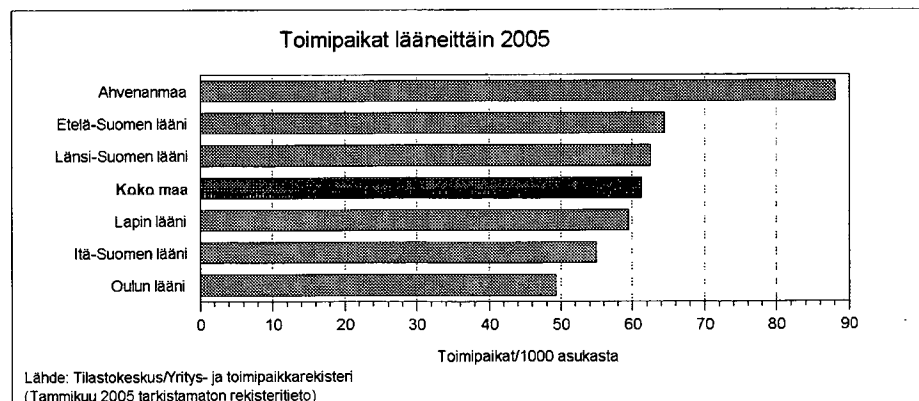
Kuva B10. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin maaliskuussa 2005.

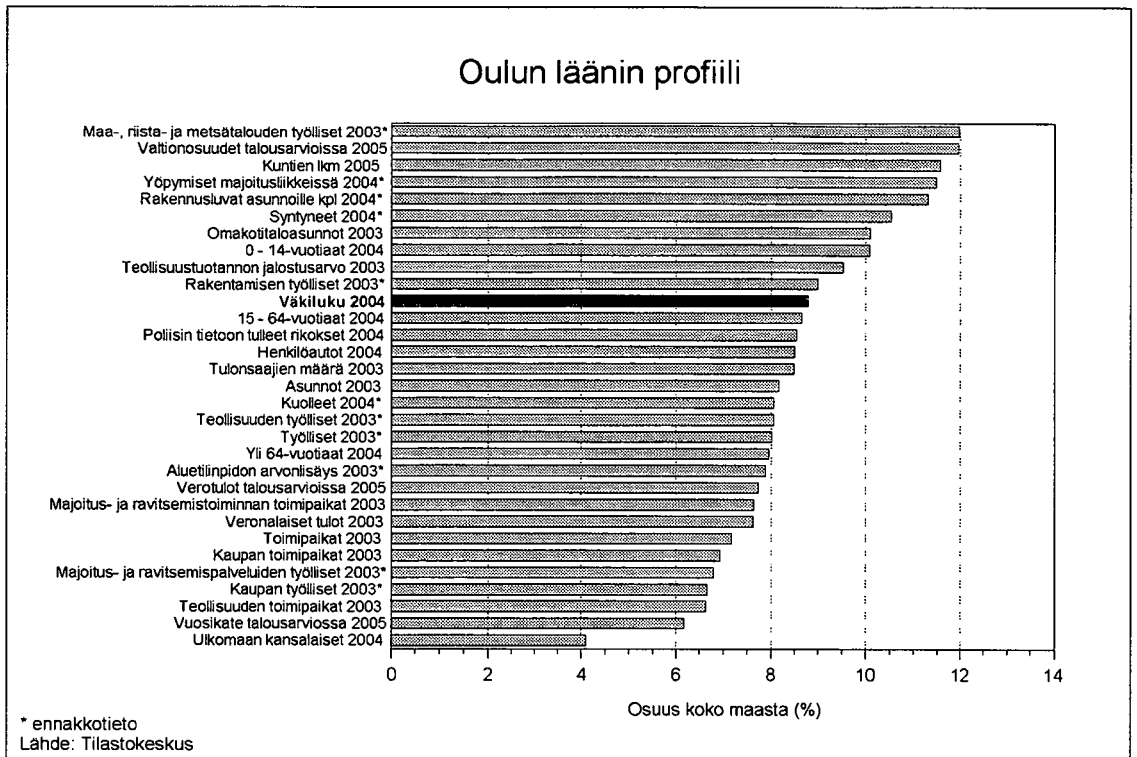
Kuva B11. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2003.

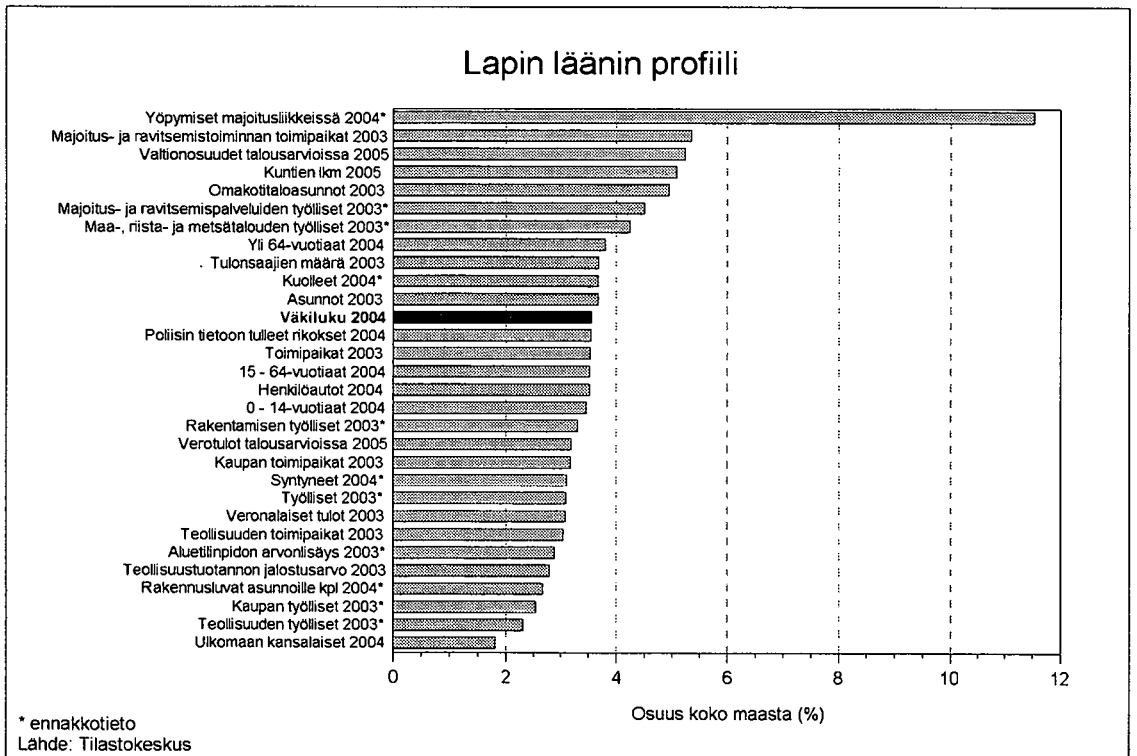
Kuva B12. Toimipaikkojen lukumäärän muutos lääneittäin 2002–2003.

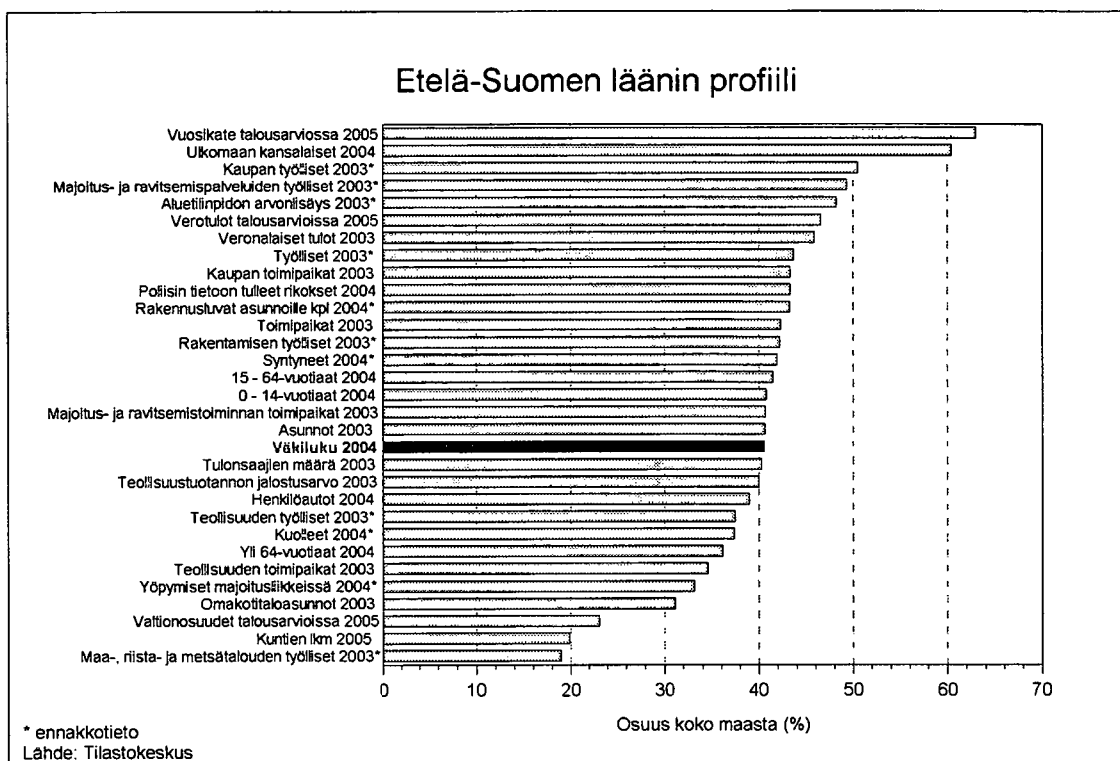
Kuva B13. Toimipaikat lääneittäin 2005.

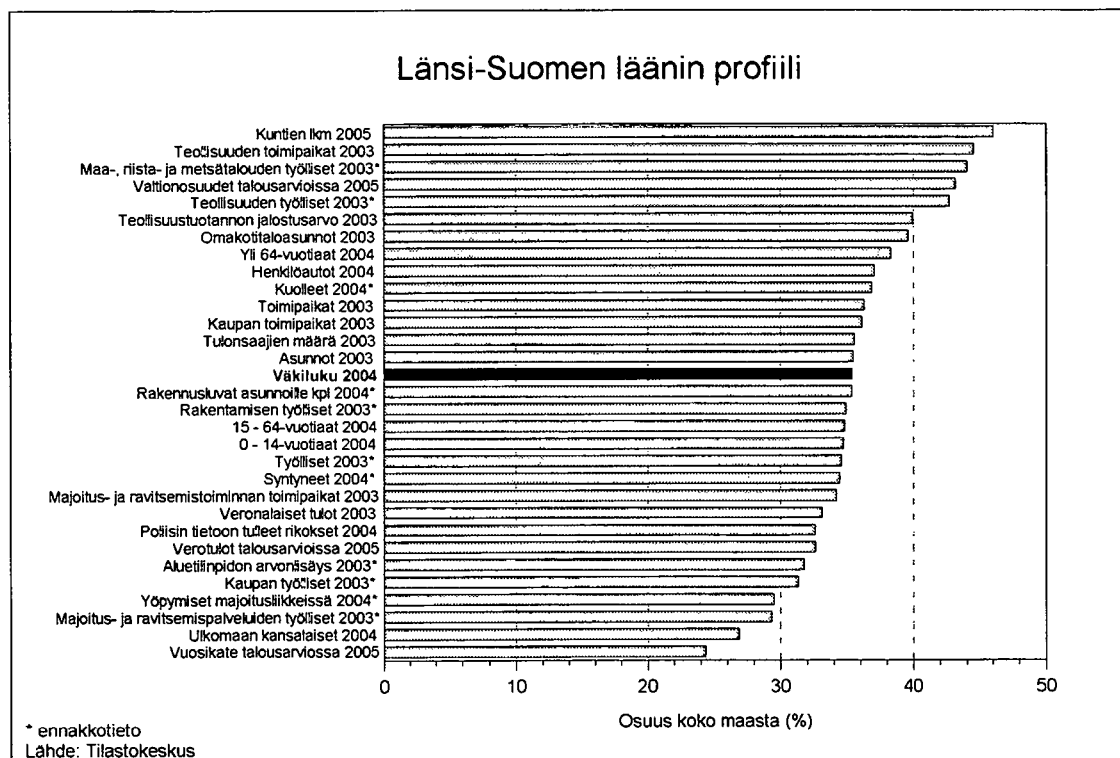
Kuva B14. Oulun läänin profiili.

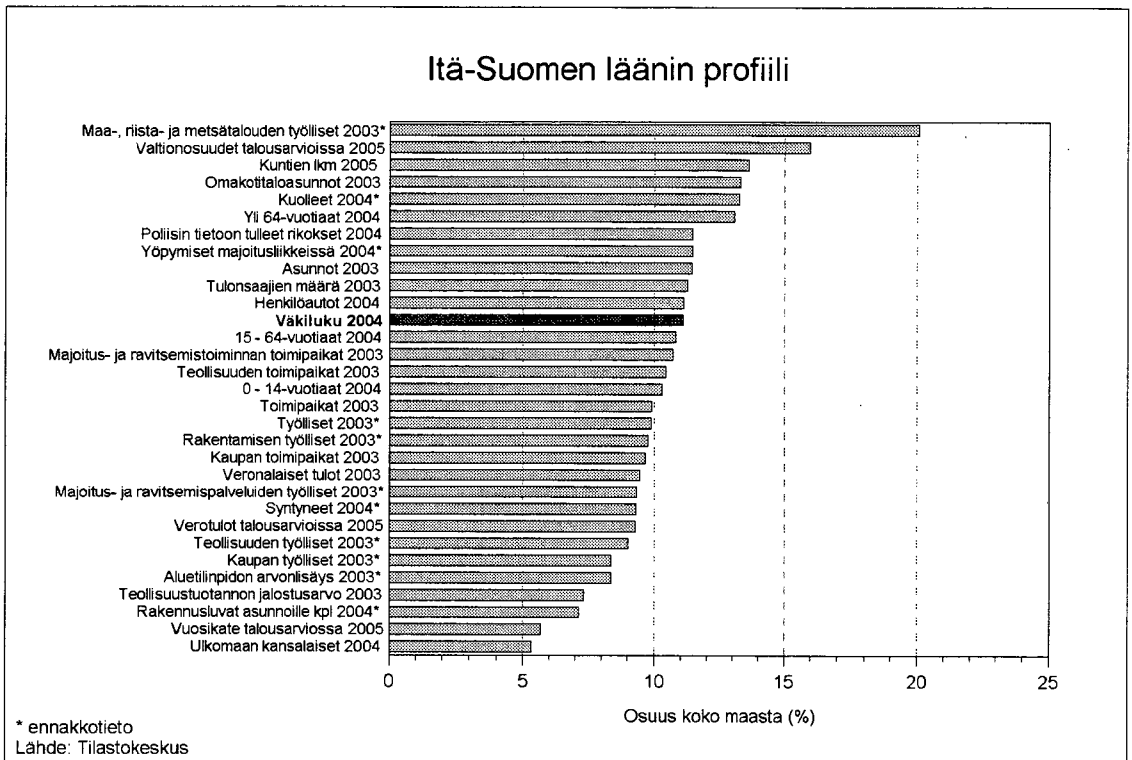
Kuva B15. Lapin läänin profiili.

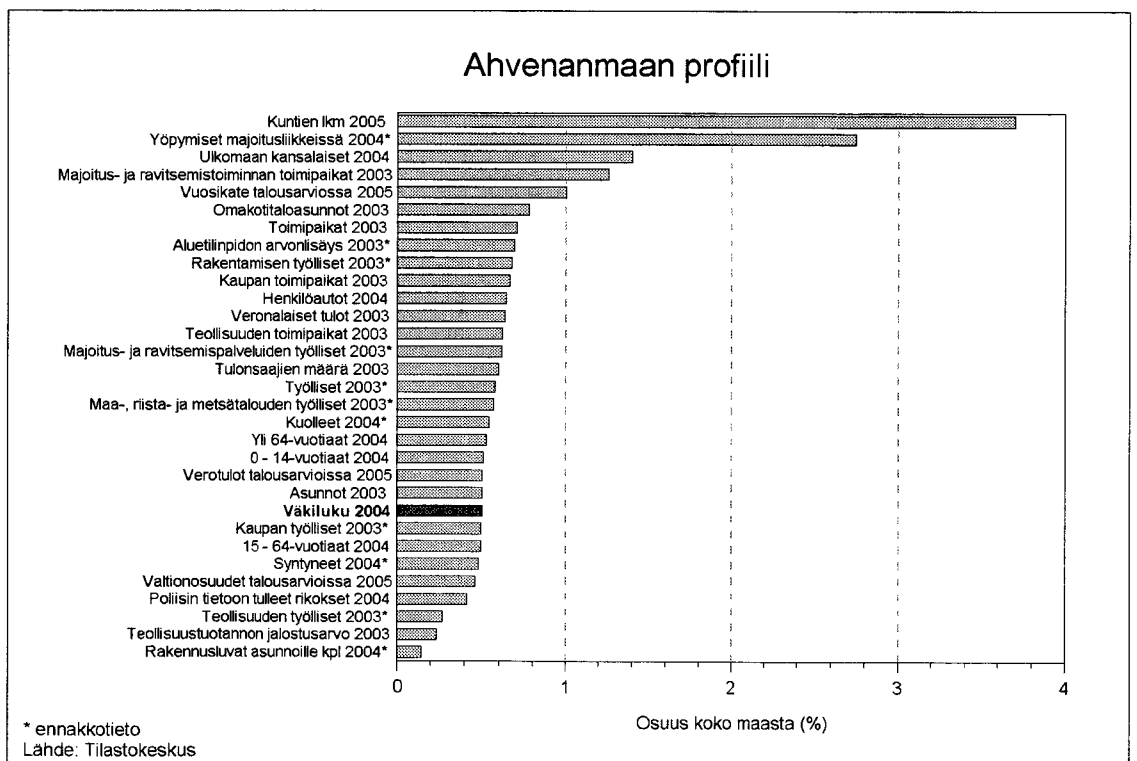
Kuva B16. Etelä-Suomen läänin profiili.

Kuva B17. Länsi-Suomen läänin profiili.

Kuva B18. Itä-Suomen läänin profiili.

Kuva B19. Ahvenanmaan profiili.

Lisää tietoa toimialamuutoksest: www.tilastokeskus.fi/luokitukset

Keskeiset toimialamuutokset

Toimialaluokitus 1995

Toimialaluokitus 2002

Koodi	Luokan nimi	Koodi	Luokan nimi
Jakautuneet toimialat			
01110	Viljakasvien ja muiden viljelykasvien viljely	01111	Viljakasvien sekä palko- ja öljykasvien viljely
		01112	Muiden viljelykasvien viljely
01210	Nautakarjan hoito	01211	Lypsykarjatalous
		01212	Lihakarjan kasvatus
		01213	Muu nautakarjatalous
01300	Yhdistetty kasvinviljely ja kotieläintalous	01301	Yhdistetty kasvinviljely ja kotieläintalous
		01302	Yhdistetty kasvinviljely ja muu kotieläintalous
29400	Työstökoneiden valmistus	29410	Voimakäyttöisten käsityökalujen valmistus
		29420	Muiden metallin työstökoneiden valmistus
		29430	Muualle luokittelemattomien muiden työstökoneiden valmistus
33100	Lääkintäkojeiden, kirurgisten kojeiden sekä ortopediavälineiden valmistus	33101	Lääkintäkojeiden, kirurgisten kojeiden sekä ortopediavälineiden valmistus
		33102	Hammaspoteesien valmistus
51659	Muualle mainitsemattomien koneiden ja tarvikkeiden tukkukauppa	51871	Teollisuudessa käytettävien koneiden tukkukauppa
		51879	Muualle mainitsemattomien koneiden ja laitteiden tukkukauppa
55400	Kahvi-, olut- ja drinkkibaarit	55401	Olut- ja drinkkibaarit
		55402	Kahvilat ja kahvibaarit
63300	Matkatoimistot ja muu matkailua palveleva toiminta	63301	Matkatoimistot
		63302	Muu matkailua palveleva toiminta
72200	Ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi	72210	Ohjelmistojen kustantaminen
		72220	Muu ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi
72400	Tietopankkitoiminta	72401	Tietokantapalvelut
		72402	Tietoverkkopalvelut
		64204	Internet-yhteyksien tarjoaminen
85110	Sairaalapalvelut	85111	Varsinaiset sairaalapalvelut
		85112	Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit
85142	Laboratorio- ja röntgentutkimukset	85142	Laboratoriotutkimukset
		85143	Kuvantamistutkimukset
93010	Pesulatoiminta	93011	Pesulapalvelut yrityksille
		93012	Pesulapalvelut kotitalouksille

Eriytyneet toimialat

51389	Muualle mainitsematon elintarvikkeiden tukkukauppa	51382	Leipomotuotteiden tukkukauppa
		51383	Lemmikkieläinten ruokien tukkukauppa
51533	Metalli- ja kivinästuotteiden tukkukauppa	51534	Kyppyhuonekalusteiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa
52442	Muu sisustustarvikkeiden vähittäiskauppa	52489	Mattojen vähittäiskauppa
52469	Muu rauta- ja rakennusalan vähittäiskauppa	52463	Keittiö- ja saniteettitilojen kalusteiden vähittäiskauppa
		52464	Lukkoseppä- ja avainliikkeet
60240	Tieliikenteen tavarankuljetus	60241	Tieliikenteen tavarankuljetus
		60242	Muuttokuljetus
74300	Tekninen testaus ja analysointi	74301	Tekninen testaus ja analysointi
		74302	Autokatsastus
85329	Muu sosiaalitoiminta	85325	Neuvolat

Yhdistyneet toimialat

02011	Metsän uudistaminen	02011	Metsän kasvatusta
02012	Metsänhoito		
23201	Öljyn jalostus	23200	Öljytuotteiden valmistus
23209	Voiteluaineiden ja muiden öljytuotteiden valmistus		
27100	Raudan ja teräksen sekä rautaseosten muu valmistus (ei ECSC-tuotteet)	27100	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus
27350	Raudan, teräksen ja rautaseosten valmistus (ECSC-tuotteet)		
40131	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto vesivoimalla	40115	Teollisuutta palveleva sähkön ja lämmön yhteistuotanto
40132	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto lämpövoimalla mukaan lukien yhteistuotantolämpö		
40139	Teollisuuden omatarpeinen sähkön tuotanto muulla tavalla		
55110	Hotellit, joissa on ravintola	55100	Hotellit
55120	Hotellit, joissa ei ole ravintolaa		
85311	Lasten ja nuorten huoltolaitokset	85311	Lasten ja nuorten laitokset
85317	Perhehoito		

Toimialaluokitus 1995

Toimialaluokitus 2002

Koodi	Luokan nimi	Koodi	Luokan nimi	
Siirtyneet toiminnot				
Sähköisessä muodossa tapahtuva kustantaminen silloin, kun yritys ei harjoita perinteistä kustannustoimintaa.	221	Kustantaminen	72210	Ohjelmistojen kustantaminen
Äänitysstudiot	22140	Äänitalentien kustantaminen	92110	Elokuvien ja videoiden tuotanto
Autohajottamat	37100	Metallijätteiden ja -romun kierrätys	51570	Jätteiden ja romun tukkukauppa
Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistus	45110	Raivaus, purku ja pohjarakentaminen	90032	Maaperän ja vesistöjen kunnostus
Turkishuutokauppiat	51110	Maatalousraaka-aineiden, teuraseläinten, tekstiiliraaka-aineiden sekä puolivalmisteiden agentuuritoiminta	51160	Tekstiilien, vaatteiden, jalkineiden ja nahkavalmistajien agentuuritoiminta
Kosmetiikan ja lääkkeiden sekä polkupyörien välityskauppa	51150	Huonekalujen, kotitaloustarvikkeiden ja rautakauppatavaroiden agentuuritoiminta	51189	Muualle mainitsematon erikoistunut agentuuritoiminta
Telemarkkinointi	51150	Huonekalujen, kotitaloustarvikkeiden ja rautakauppatavaroiden agentuuritoiminta	74860	Puhelinpalvelukeskusten toiminta
Huutokaupat kotitalouksille	51190	Yleisagentuuritoiminta	52630	Muu vähittäiskauppa muualla kuin myymälöissä
Yksityiset huutokauppiat	51190	Yleisagentuuritoiminta	74873	Messujen ja kongressien järjestäminen
Autojen hinaus	63219	Muualle mainitsematon maaliennettä palveleva toiminta	50201	Moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus
Panttilainaamot	67130	Muu rahoitusta ja sijoitusta palveleva toiminta	65220	Muu luotonanto

Kuvaluettelo

- Kuva 1.1. Läänit ja maakunnat 2005.
 Kuva 1.2. Taajama-aste kunnittain 2004.
 Kuva 1.3. Pohjois-Suomen kunnat ja maakunnat 2005.
 Kuva 1.4. Seutukunnat Pohjois-Suomessa 2005.
 Kuva 2.1. Väkiluku Suomessa 1850–2004.
 Kuva 2.2. Väkiluvun kehitys maakunnittain 1985–2004 (1985=100).
 Kuva 2.3. Väkiluku kunnittain 31.12.2004.
 Kuva 2.4. Väkiluvun muutos kunnittain 2004.
 Kuva 2.5. Väkiluvun muutos kunnittain 2000–2004.
 Kuva 2.6. Väkiluvun muutos kunnittain 2004.
 Kuva 2.7. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2000–2004.
 Kuva 2.8. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 2004.
 Kuva 2.9. Syntyneiden enemmyys kunnittain 2001–2004.
 Kuva 2.10. Syntyneiden enemmyys kunnittain 2001–2004.
 Kuva 2.11. Muuttotase kunnittain 2001–2004.
 Kuva 2.12. Muuttotase kunnittain 2001–2004.
 Kuva 2.13. Muuttovoittoa saaneet kunnat Pohjois-Suomessa 1975–2004.
 Kuva 2.14. Maahan- ja maastamuutto, nettomaahanmuutto koko maassa 1971–2004.
 Kuva 2.15. Väestömuutokset maakunnittain 1980–2004.
 Kuva 2.16. Väestöennuste maakunnittain vuoteen 2040.
 Kuva 2.17. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2020.
 Kuva 2.18. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2010.
 Kuva 2.19. Sukupuolirakenne kunnittain 2004.
 Kuva 2.20. Alle 7-vuotiaat kunnittain 2004.
 Kuva 2.21. 15–64-vuotiaat kunnittain 2004.
 Kuva 2.22. Yli 64-vuotiaat kunnittain 2004.
 Kuva 2.23. Yli 64- ja alle 15-vuotiaat kunnittain 2004.
 Kuva 2.24. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 2004.
 Kuva 2.25. Väestön keski-ikä kunnittain 2004.
 Kuva 2.26. Väestön keski-ikä muutos kunnittain 2000–2004.
 Kuva 2.27. Väestön keski-ikä muutos kunnittain 1980–2004.
 Kuva 2.28. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 2004.
 Kuva 2.29. Ulkomaan kansalaiset maakunnittain 1990–2004.
 Kuva 2.30. Ulkomaan kansalaiset kunnittain 2004.
 Kuva 2.31. Saamenkieliset 2004.
 Kuva 3.1. Asuntokanta rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2003.
 Kuva 3.2. Asuntokanta talotyyppin mukaan maakunnittain 2003.
 Kuva 3.3. Vanhojen asunto-osakehuoneistojen hinnat neljännesvuosittain alueittain 2000–2005.
 Kuva 3.4. Asuntojen hinnat kunnittain 2004.
 Kuva 3.5. Asunnottomat maakunnittain 1993–2004.
 Kuva 3.6. Ei vakinaisessa asuinkäytössä olevat asunnot kunnittain 2003.
 Kuva 3.7. Vuokra-asuminen kunnittain 2003.
 Kuva 3.8. Omistusasuminen kunnittain 2003.
 Kuva 3.9. Vakinaisesti asutut asunnot hallintaperusteen ja talotyyppin mukaan koko maassa 2003.
 Kuva 3.10. Kesämökkit koko maassa 1990–2003.
 Kuva 3.11. Kesämökkit rakennusvuoden mukaan maakunnittain 2003.
 Kuva 3.12. Kesämökkit maakunnittain 1970–2003.
 Kuva 3.13. Kesämökkit kunnittain 2003.
 Kuva 4.1. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1970–2003.
 Kuva 4.2. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 2000–2003.
 Kuva 4.3. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 2003.
 Kuva 4.4. Jalostuksen sähkön kulutus kunnittain 2003.
 Kuva 4.5. Yksityinen sähkön kulutus kunnittain 2003.
 Kuva 4.6. Maatalouden sähkön kulutus kunnittain 2003.
 Kuva 4.7. Sähkön kokonaiskulutus kunnittain 2003.
 Kuva 5.1. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain, 1996–2003, indeksi EU 25=100.
 Kuva 5.2. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti suuralueittain 2003.
 Kuva 5.3. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1990–2003, koko maa=100.
 Kuva 5.4. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1996–2003.
 Kuva 5.5. Aluetilinpidon arvonlisäys asukasta kohti maakunnittain 1996–2003, vuosi 1996=100.
 Kuva 5.6. Aluetilinpidon arvonlisäys maakunnittain 2003, toimialojen osuudet.
 Kuva 6.1. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan maakunnittain 2003.
 Kuva 6.2. Koulutustaso maakunnittain 1998–2003.
 Kuva 6.3. Tutkinnon suorittaneet kunnittain 2003.
 Kuva 6.4. Koulutusaste kunnittain 2003.
 Kuva 6.5. Koulutustaso sukupuolen mukaan kunnittain 2003.
 Kuva 6.6. Koulutusalan työpaikat sukupuolen mukaan kunnittain 2003.
 Kuva 7.1. Tuloveroprosentit Suomen kunnissa 2005.
 Kuva 7.2. Tuloveroprosentti kunnittain 2005.
 Kuva 7.3. Verotulot kuntien talousarviossa maakunnittain 2005.
 Kuva 7.4. Verotulot kuntien talousarviossa 2005.
 Kuva 7.5. Verotulot kuntien talousarviossa 2005.
 Kuva 7.6. Valtionosuudet kuntien talousarviossa 2005.

- Kuva 7.7. Valtionosuudet kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 7.8. Vuosikate kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 7.9. Vuosikate kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 7.10. Toimintakate kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 7.11. Toimintakate kuntien talousarviossa 2005.
- Kuva 8.1. Henkilöautojen ensirekisteröinnit koko maassa 1990–2004.
- Kuva 8.2. Henkilöautot kunnittain 2004.
- Kuva 8.3. Tieliikenteessä kuolleet koko maassa 1970–2004.
- Kuva 8.4. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995–2004.
- Kuva 8.5. Tieliikenteessä kuolleet tienkäyttäjärühmittäin koko maassa 1980–2004.
- Kuva 8.6. Kotimaan lentoliikenne Pohjois-Suomen suurimmilla asemilla 1982–2003.
- Kuva 8.7. Saapuneet vieraat ja yöpymisvuorokaudet koko maassa 1993–2004.
- Kuva 8.8. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 2005.
- Kuva 8.9. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987–2004.
- Kuva 8.10. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1997–2004.
- Kuva 8.11. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994–2004.
- Kuva 8.12. Yöpymisvuorokaudet asuinmaan mukaan maakunnittain 2004.
- Kuva 8.13. Yöpymiset hotelleissa matkan tarkoituksen mukaan maakunnittain 2004.
- Kuva 9.1. Maatilat koko maassa 1984–2002.
- Kuva 9.2. Alkutuotannon työllistyvyys koko maassa 1990–2003.
- Kuva 9.3. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 9.4. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 9.5. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 2002.
- Kuva 9.6. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 2002.
- Kuva 9.7. Verotettavat tulot tilaa kohti valtionverotuksessa kunnittain 2002.
- Kuva 9.8. Maatilatalouden velat tilaa kohti kunnittain 2002.
- Kuva 10.1. Vireillepannut konkurssit koko maassa neljännesvuosittain 1986–2005.
- Kuva 10.2. Konkurssiin haeltujen yritysten määrä ja henkilökunta maakunnittain 2004.
- Kuva 10.3. Konkurssiin haetut yritykset ja yksityishenkilöt maakunnittain 1998–2004.
- Kuva 10.4. Poliisin tietoon tulleet rikokset rikosnimikkeittäin maakunnittain 2004.
- Kuva 10.5. Rikoslakia vastaan tehdyt rikokset kunnittain 2004.
- Kuva 10.6. Poliisin tietoon tulleet rikokset kunnittain 2004.
- Kuva 11.1. Palvelutoimialojen työllistyvyys koko maassa 1990–2003.
- Kuva 11.2. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 11.3. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1995–2003.
- Kuva 11.4. Työpaikkojen muutokset maakunnittain palvelutoimialoilla 1998–2003.
- Kuva 11.5. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 12.1. Myönnetty rakennusluvat koko maassa 1988–2004.
- Kuva 12.2. Myönnetty rakennusluvat asunnoille maakunnittain 2000–2004.
- Kuva 12.3. Asuntotuotanto koko maassa 1990–2004.
- Kuva 12.4. Asuntotuotanto maakunnittain 1982–2004.
- Kuva 12.5. Asuntotuotanto kunnittain 2004.
- Kuva 13.1. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työllistyvyys koko maassa 1990–2003.
- Kuva 13.2. Terveydenhuollon ja sosiaalipalvelun työlliset sukupuolen ja toimialan mukaan koko maassa 1995–2003.
- Kuva 13.3. Terveydenhuolto- ja sosiaalipalveluiden työpaikat kunnittain 2003.
- Kuva 13.4. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 2003.
- Kuva 13.5. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 2003.
- Kuva 13.6. Lasten päivähoidon nettokustannukset kunnittain 2003.
- Kuva 13.7. Kotipalvelun nettokustannukset kunnittain 2003.
- Kuva 13.8. Toimeentulotukimenot kunnittain 2003.
- Kuva 14.1. Jalostuksen työllistyvyys koko maassa 1990–2003.
- Kuva 14.2. Teollisuustoiminnan vieni maakunnittain 1995–2003.
- Kuva 14.3. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 14.4. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 2003.
- Kuva 14.5. Teollisuustoiminnan tuottavuus kunnittain 2003.
- Kuva 14.6. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985–2003.
- Kuva 14.7. Teollisuustoiminnan henkilöstö kunnittain 2003.
- Kuva 14.8. Teollisuustoiminnan vieni kunnittain 2003.
- Kuva 14.9. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 2003.
- Kuva 15.1. Veronalaiset tulot sukupuolen mukaan koko maassa 1990–2003.
- Kuva 15.2. Valtionveron alaiset tulot maakunnittain 1994–2003.

Kuva 15.3. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003.
 Kuva 15.4. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 2003.
 Kuva 15.5. Tulonsaajat tuloluokittain maakunnittain 2003 ja 1998.

ja vähittäiskauppa.

Kuva 16.1. Työlliset toimialoittain koko maassa 1998–2003.

Kuva 16.2. Työllinen työvoima maakunnittain 1987–2003.

Kuva 16.3. Elinkeinorakenne maakunnittain 2003.

Kuva 16.4. Taloudellinen huoltosuhte koko maassa 1990–2003.

Kuva 16.5. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2003.

Kuva 16.6. Taloudellinen huoltosuhte kunnittain 1998 ja 2003.

Kuva 16.7. Työllisyysaste kunnittain 2003.

Kuva 16.8. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988–2003.

Kuva 16.10. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2005.

Kuva 16.11. Työttömyysaste maakunnittain 1991–2004.

Kuva 16.12. Työttömyysaste kunnittain maaliskuussa 2005.

Kuva 16.13. Työttömyyden muutos kunnittain maaliskuussa 2004–2005.

Kuva 16.14. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain maaliskuussa 2005 (osuus työttömistä).

Kuva 16.15. Uudet avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1991–2004.

Kuva 17.1. Ilmanpäästöt koko maassa 1980–2003.

Kuva 17.2. Teollisuuden ja energiahuollon päästöt Pohjois-Suomessa 1992–2003.

Kuva 17.3. Metsätalouden maankäyttö maakunnittain.

Kuva 17.4. Maatalouden maankäyttö maakunnittain.

Kuva 17.5. Rakennetun maan maankäyttö maakunnittain.

Kuva 17.6. Kansallis- ja luonnonpuistot Pohjois-Suomessa 2005.

Kuva 17.7. Luonnonsuojelualueet koko maassa 2002–2004.

Kuva 18.1. Toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstö toimialoittain koko maassa 2003 ja muutos vuodesta 2002.

Kuva 18.2. Toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain 1993–2003.

Kuva 18.3. Toimipaikat kunnittain 2005.

Kuva 18.4. Toimipaikkojen lukumäärän muutos toimialoittain maakunnittain 2002–2003.

Kuva 18.5. Toimipaikkojen henkilöstö ja liikevaihto toimialoittain maakunnittain 2003.

Kuva 18.6. Toimipaikkojen lukumäärän muutos kunnittain 2002–2003.

Kuva 18.7. Toimipaikkojen liikevaihdon muutos kunnittain 2002–2003.

Kuva 18.8. Toimipaikkojen henkilöstön muutos kunnittain 2002–2003.

Kuva B1. Läänit 2005.

Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.2004.

Kuva B3. Väkiluvun muutos lääneittäin 2004.

Kuva B4. Muuttotase lääneittäin 2004.

Kuva B5. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 2004.

Kuva B6. Alle 15-vuotiaat ja yli 64-vuotiaat lääneittäin 2004.

Kuva B7. Ulkomaalaiset lääneittäin 2004.

Kuva B8. Tutkinnon suorittaneet sukupuolen mukaan lääneittäin 2003.

Kuva B9. Työttömyysaste lääneittäin maaliskuussa 2005.

Kuva B10. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin maaliskuussa 2005.

Kuva B11. Valtionveron alaiset tulot lääneittäin 2003.

Kuva B12. Toimipaikkojen lukumäärän muutos lääneittäin 2002–2003.

Kuva B13. Toimipaikat lääneittäin 2005.

Kuva B14. Oulun läänin profiili.

Kuva B15. Lapin läänin profiili.

Kuva B16. Etelä-Suomen läänin profiili.

Kuva B17. Länsi-Suomen läänin profiili.

Kuva B18. Itä-Suomen läänin profiili.

Kuva B19. Ahvenanmaan profiili.

KÄYTETYT TIETOLÄHTEET

Tilastokeskuksen Internet-palveluita:

AlueOnline

www.tilastokeskus.fi/alueonline

StatFin-tilastopalvelu

www.tilastokeskus.fi/statfin

Kaupunki- ja seutuindikaattorit

www.tilastokeskus.fi

Tilastokeskus www.tilastokeskus.fi

Adato Energia Oy www.energia.fi

Ilmailulaitos www.ilmailulaitos.fi

Metsähallitus www.metsahallitus.fi

Oikeusministeriö www.om.fi

Sisäasiainministeriö www.intermin.fi

TE-keskus www.te-keskus.fi

Tielaitos www.tiehallinto.fi

Tullihallitus www.tulli.fi

Työministeriö www.mol.fi

Ympäristöhallinto www.ymparisto.fi

Taulukko 1. Perustietoja Pohjois-Suomen kunnista.

Liite 1.

Väkiluku 2004	Väkiluvun muutos (%)		Muuttotase, ‰ keskim. 2001-2004*	Synt. enemmitys ‰ keskim. 2001-2004*	Väest. keski- ikä, vuotta 2004	Työllisyys (%) 2003*	Työpaikkaoma- varaisuus (%) 2003*	Osuus työllisistä (%)		
	2000- 2004	2004						Alkut. 2003*	Jalostus 2003*	Palvelut 2003*

Pohjois-Pohjanmaa:											
Alaveska	2894	-1,6	0,1	-7,0	3,4	39,2	64,4	82,9	19,5	28,5	48,4
Haapajärvi	8013	-2,7	-0,9	-9,6	2,4	38,8	60,3	107,8	12,3	28,6	56,0
Haapavesi	7753	-2,9	-0,8	-11,2	3,6	38,5	58,9	96,4	14,0	31,1	51,2
Hailuoto	986	2,1	0,7	11,0	-7,5	46,4	60,2	76,1	17,9	15,6	62,1
Haukipudas	17090	8,3	2,4	10,2	9,7	34,5	63,4	63,7	1,0	32,5	64,9
Ii	6632	5,2	2,4	7,9	5,3	37,5	58,1	70,9	3,9	32,3	60,9
Kalajoki	9152	0,2	0,7	-2,2	2,7	39,5	63,8	95,5	17,3	31,0	48,6
Kempele	13982	11,4	2,6	13,0	14,4	33,2	68,0	78,3	1,0	32,0	65,5
Kestilä	1683	-6,2	-1,6	-12,9	-3,9	43,5	60,7	95,3	28,6	14,6	50,4
Kiiminki	11778	12,7	3,3	14,6	15,4	32,6	66,8	43,6	1,7	34,2	62,3
Kuivaniemi	2028	-5,1	-0,4	-9,9	-3,6	42,4	53,9	70,7	12,3	30,4	54,8
Kuusamo	17193	-3,0	-1,2	-9,1	1,3	40,1	57,4	98,3	8,4	16,5	71,7
Kärsämäki	3091	-3,6	-0,5	-9,9	0,0	40,5	58,7	101,9	21,3	27,6	48,0
Liminka	7039	22,7	8,7	35,5	15,8	31,4	64,6	62,9	7,2	29,6	60,9
Lumijoki	1798	6,6	1,8	5,6	9,2	36,6	61,7	60,8	17,7	25,5	53,8
Merijärvi	1303	-4,9	-0,7	-12,0	-0,8	37,9	58,0	67,6	25,3	28,3	43,0
Muhos	8191	5,0	2,8	6,9	4,9	37,2	63,8	82,4	7,8	23,7	66,7
Nivala	10839	-2,2	-0,6	-11,7	5,6	38,0	60,8	90,4	16,3	30,7	49,9
Oulainen	8129	-0,9	-0,8	-5,0	2,4	39,5	65,1	110,6	7,5	31,6	58,5
Oulu	127226	5,4	1,0	5,0	7,9	36,5	62,0	120,0	0,4	22,9	75,0
Oulunsalo	9192	12,2	3,1	9,9	19,2	30,9	66,8	52,6	1,0	27,8	69,6
Piippola	1347	-3,6	-2,2	-7,0	-2,0	40,6	57,4	82,7	17,5	29,7	50,2
Pudasjärvi	9561	-4,8	-1,2	-11,1	-1,5	41,3	52,2	94,8	12,8	24,0	58,4
Pulkkila	1680	-6,9	-2,4	-14,9	-3,0	43,4	59,7	108,7	18,0	21,3	56,9
Pyhäjoki	3502	-3,2	-1,5	-6,6	-1,1	41,5	59,6	64,3	12,9	39,3	44,6
Pyhäjärvi	6285	-6,7	-0,6	-10,5	-7,1	44,5	53,4	96,0	14,5	26,5	54,7
Pyhäntä	1820	-4,8	-1,4	-16,3	3,9	37,1	61,4	124,3	12,2	43,3	40,1
Raahe	22527	-2,8	-0,3	-13,0	5,7	38,3	57,7	115,5	1,4	45,5	51,6
Rantsila	2072	-3,6	-0,3	-5,5	-3,5	42,4	60,1	99,3	28,4	22,9	45,7
Reisjärvi	3127	-4,5	-1,1	-13,7	2,2	40,0	61,0	83,9	27,3	21,9	44,3
Ruukki	4487	-3,3	-1,3	-8,7	0,3	38,8	57,5	90,0	18,6	27,9	49,6
Sievi	5210	1,1	0,3	-6,7	9,4	35,0	62,0	116,7	16,2	38,4	42,7
Siikajoki	1343	-5,6	-1,0	-17,9	3,1	38,3	61,2	61,4	20,3	30,8	45,2
Taivalkoski	4779	-6,8	-1,8	-17,3	-0,9	40,5	46,2	94,5	14,8	14,8	66,5
Tyrnävä	5616	11,5	4,4	18,9	9,3	33,5	63,8	63,1	13,9	28,8	54,1
Utajärvi	3231	-3,1	-1,0	-7,1	-1,4	41,9	54,8	93,6	18,2	23,7	54,9
Vihanti	3380	-6,0	-1,3	-11,2	-3,8	42,4	57,9	75,3	14,9	35,7	46,4
Yli-Ii	2295	-2,8	-1,2	-9,1	1,9	38,3	56,3	76,6	19,0	28,0	48,1
Ylikiiminki	3331	0,6	1,3	0,4	0,8	38,1	55,0	69,1	11,3	30,5	55,3
Ylivieska	13343	0,7	1,2	-2,6	4,4	37,8	62,5	96,9	4,8	26,2	67,0

Väkiluku 2004	Väkiluvun muutos (%) 2000-2004		Muuttotase, ‰ keskim. 2001-2004*	Synt. enemmitys ‰ keskim. 2001-2004*	Väest. keski- ikä, vuotta 2004	Työllisyys (%) 2003*	Työpaikkaoma- varaisuus (%) 2003*	Osuus työllisistä (%)		
	2004	2004						Alkut. 2003*	Jalostus 2003*	Palvelut 2003*

Keski-Pohjanmaa:

Halsua	1456	-5,9	-2,8	-15,0	-0,5	43,0	62,7	93,4	28,8	14,2	51,0
Himanka	3113	-3,9	-1,0	-9,9	-0,1	41,6	66,7	79,8	19,6	27,8	49,4
Kannus	5961	-2,4	-0,3	-9,7	3,3	38,9	66,9	100,2	12,4	33,1	52,2
Kaustinen	4393	-0,5	-0,9	-3,3	2,4	39,6	68,7	92,6	20,6	23,0	52,3
Kokkola	35888	1,0	0,4	-1,5	4,0	39,4	61,9	107,6	1,7	28,4	68,1
Kälviä	4510	-1,9	0,8	-6,7	1,5	38,9	64,3	65,3	13,6	25,0	57,3
Lestijärvi	956	-8,1	-1,7	-14,7	-5,6	42,5	58,1	106,3	30,5	23,0	42,5
Lohtaja	2883	-2,3	-0,6	-9,1	3,3	40,2	64,9	71,2	27,9	21,5	43,3
Perho	3005	-4,8	-1,1	-18,3	5,7	37,6	58,9	93,1	21,3	25,8	48,4
Toholampi	3665	-3,5	0,0	-10,4	0,7	40,3	64,6	95,2	24,7	26,9	45,1
Ullava	1015	-7,3	-2,1	-17,5	-1,7	39,8	62,5	82,0	31,4	25,8	36,9
Veteli	3637	-4,6	-1,4	-11,2	-0,6	42,5	63,9	91,5	22,9	25,1	48,6

Kainuu:

Hyrnsalmi	3148	-9,7	-2,0	-16,7	-9,1	45,6	46,8	91,6	15,8	18,6	61,8
Kajaani	35675	-1,1	-0,1	-5,5	2,6	39,8	58,4	102,6	1,8	21,5	73,8
Kuhmo	10449	-6,4	-1,7	-11,6	-5,1	44,1	49,6	96,8	13,9	17,8	61,9
Paltamo	4219	-4,5	0,0	-6,7	-5,0	43,6	52,5	89,1	11,3	24,6	60,4
Puolanka	3472	-9,7	-2,5	-15,5	-10,2	45,5	47,8	91,0	18,9	18,6	59,6
Ristijärvi	1659	-7,6	-1,6	-6,1	-13,4	48,1	53,4	88,6	20,0	15,3	59,8
Sotkamo	10701	-3,6	-0,1	-6,1	-3,2	42,3	57,2	89,6	12,0	22,0	63,8
Suomussalmi	10248	-6,9	-1,2	-12,5	-5,4	45,1	49,6	92,7	12,7	22,5	61,1
Vaala	3751	-7,2	-2,0	-12,5	-6,3	44,4	53,6	94,6	17,3	15,4	64,3
Vuolijoki	2643	-6,4	0,4	-13,6	-3,5	43,4	55,4	106,7	9,3	37,2	50,1

Lappi:

Enontekiö	1998	-6,9	-1,2	-13,2	-4,5	43,2	50,0	91,3	13,6	11,4	69,0
Inari	7084	-3,8	-1,0	-8,2	-1,5	41,5	57,2	98,8	10,5	9,6	77,0
Kemi	22907	-3,3	-0,6	-6,4	-2,1	42,2	55,2	123,2	0,7	33,0	64,8
Keminmaa	8863	-0,8	-0,3	-4,9	3,3	39,2	61,4	69,6	3,0	33,0	62,9
Kittilä	5833	0,2	0,2	2,9	-2,5	42,3	62,0	97,8	8,9	11,4	76,8
Kolari	3862	-3,0	-0,2	-2,2	-5,5	42,8	53,8	97,0	7,4	14,1	75,4
Kemijärvi	9529	-9,1	-2,4	-19,2	-4,6	45,8	52,6	97,2	6,2	28,9	62,2
Muonio	2442	-2,8	-0,9	-5,6	-1,9	42,0	62,8	99,0	3,9	9,6	83,8
Pelkosenniemi	1152	-7,3	-2,4	-11,5	-7,3	46,0	47,6	100,8	8,3	13,4	74,7
Posio	4319	-6,1	-1,7	-12,0	-3,9	44,7	50,7	95,8	23,0	19,2	53,0
Ranua	4871	-3,6	-0,3	-11,1	1,7	38,5	50,9	88,8	19,4	15,1	61,3
Rovaniemi	35377	-0,1	0,8	-3,6	3,2	38,8	58,2	124,3	1,0	13,2	83,9
Rovaniemen mlk	22123	1,4	1,1	0,0	3,3	38,4	60,2	60,5	5,1	16,5	76,1
Salla	4683	-8,9	-2,1	-16,3	-7,7	47,2	45,9	94,9	16,6	9,5	70,5
Savukoski	1329	-9,7	-4,0	-20,9	-3,8	45,0	49,6	95,8	29,0	10,1	56,7
Simo	3655	-6,1	-1,7	-14,6	-1,3	42,7	55,9	60,8	9,5	33,0	54,9
Sodankylä	9336	-5,9	-0,4	-14,3	-1,5	41,9	54,3	96,6	11,3	13,8	71,0
Tervola	3710	-4,7	-0,5	-10,6	-1,4	43,2	53,6	93,4	13,3	25,4	57,2
Tornio	22204	-1,8	0,0	-8,1	3,1	39,2	59,1	99,9	3,2	39,3	55,6
Pello	4524	-6,3	-1,4	-10,7	-6,1	45,4	50,7	100,8	9,6	19,2	67,9
Utsjoki	1367	-1,9	-1,3	-2,2	-1,8	43,4	52,8	93,8	10,3	12,4	73,4
Ylitornio	5275	-4,7	-0,7	-7,6	-4,4	44,8	52,6	94,8	12,8	19,7	62,9

Tulot/ tulonsaaja, € 2003	Toimipaikkoja/ 1000 as. 2003	Teoll.toiminnan tuottavuus, euroa 2003	Taajama-aste (%) 2004	Asuntotuot/ 1000 as. 2004*	Kuntien talousarviot 2005 (€/asukas)			Vuosi- kate
					Toiminta- kate	Vero- tulot	Valtion- osuus	

Pohjois-Pohjanmaa:									
Alaveska	15785	43	45389	60,9	2,4	-3824	1770	1825	-240
Haapajärvi	15547	52	41560	75,1	3,9	-3904	1876	1976	-74
Haapavesi	15505	48	40678	64,2	3,2	-3901	1936	1958	9
Hailuoto	16705	59	37627	63,8	2	-4418	2246	2032	-65
Haukipudas	19343	41	51765	93,9	9,1	-3427	2225	1010	-237
Ii	16823	44	47141	79,3	12,5	-3702	2091	1730	80
Kalajoki	17003	65	44686	76,2	4,5	-3163	2005	1424	267
Kempele	22305	46	69204	95,1	15,9	-3238	2616	753	108
Kestilä	14182	42	52722	43,3	1,8	-4413	1685	2366	-405
Kiiminki	20878	35	61270	89,7	17,1	-3471	2383	1021	-100
Kuivaniemi	14812	44	61780	51,6	1,5	-4704	1832	2373	-514
Kuusamo	15583	60	48806	62,5	4,5	-4214	2009	2286	94
Kärsämäki	15216	57	46023	45,6	2,3	-4011	1792	2252	37
Liminka	18687	38	55034	70,9	28,3	-3298	1859	1669	209
Lumijoki	16334	47	34637	63,8	6,6	-3781	1718	1778	-372
Merijärvi	14096	37	31679	41,3	5,3	-3948	1525	2350	-37
Muhos	18199	42	93807	77,3	9,6	-3640	2214	1439	-10
Nivala	16091	45	50654	69,5	2,3	-3752	1807	1787	-149
Oulainen	16903	48	50957	76,7	8,8	-3970	2216	1697	7
Oulu	20818	53	140115	95,6	15,1	-3081	3040	464	438
Oulunsalo	21647	43	72061	95,1	14,9	-3276	2431	987	58
Piippola	14358	59	40625	61,8	5,2	-3553	1706	1719	-129
Pudasjärvi	13465	48	44649	47,6	0,8	-4190	1896	2352	84
Pulkki	16015	71	122883	63,4	1,2	-4809	2124	2306	-300
Pyhäjoki	16369	44	54888	75,8	1,7	-3835	2003	1735	-88
Pyhäjärvi	15246	53	88500	56,9	1,1	-4050	2083	1948	8
Pyhäntä	16320	47	45860	53,9	5,5	-4245	2027	2240	-25
Raahe	19666	44	82148	90,2	0,4	-3365	2633	723	-49
Rantsila	14760	54	43303	40,1	6,3	-4305	1714	2454	-152
Reisjärvi	14779	46	49521	41,6	1,6	-4009	1692	2343	32
Ruukki	15929	53	46468	52,5	1,8	-4193	1905	2120	-145
Sievi	19136	41	48505	58,4	4	-3863	1892	2066	0
Siikajoki	18492	51	52727	42,4	1,5	-4348	2095	1703	-572
Taivalkoski	13777	45	39019	47,8	1	-4155	1816	2382	12
Tyrnävä	17512	36	37526	61,4	11,8	-3429	1760	1685	-27
Utajärvi	15050	59	123417	48,8	3,7	-4306	2102	2070	-222
Vihanti	15815	46	23141	56,5	0,3	-4037	1874	2045	-147
Yli-Ii	14463	46	150931	52,6	0	-4379	1987	2084	-377
Ylikkiiminki	14975	45	42969	36,8	7,8	-3921	1714	2129	-85
Ylivieska	17742	57	46101	85,6	6,6	-3627	2407	1260	-19

Tulot/ tulonsaaja, € 2003	Toimipaikkoja/ 1000 as. 2003	Teoll.toiminnan tuottavuus, euroa 2003	Taajama-aste (%) 2004	Asuntotuot/ 1000 as. 2004*	Kuntien talousarviot 2005 (€/asukas)			
					Toiminta- kate	Vero- tulot	Valtion- osuus	Vuosi- kate

Keski-Pohjanmaa:

Halsua	15247	68	45000	34,3	6,2	-3904	1832	1992	-183
Himanka	15881	62	47508	77,5	3,5	-3709	1956	1439	-356
Kannus	17623	60	45812	75,6	3	-3648	2219	1540	94
Kaustinen	16431	73	42458	62,8	4,8	-3522	2029	1594	55
Kokkola	18560	59	76862	93,4	5,2	-3394	2568	892	-7
Kälviä	16970	48	64429	62,2	5,5	-3529	2120	1473	6
Lestijärvi	15274	76	43314	35,8	1	-3850	1735	2223	10
Lohtaja	15462	51	48443	56,2	3,1	-3450	1919	1640	43
Perho	14308	59	37046	46,5	1,7	-4362	1753	2228	-280
Toholampi	16075	65	17876	40,7	2,7	-3973	2054	1882	-116
Ullava	14622	44	36429	17,9	0	-3526	1635	1755	-183
Veteli	15671	68	60631	50,7	5,5	-3781	1927	1748	-179

Kainuu:

Hyrnsalmi	13499	51	49661	54,1	0,3	-4267	1800	2371	-148
Kajaani	18198	48	69900	90,4	2,4	-3149	2488	771	169
Kuhmo	14823	47	47124	61,9	0,9	-3981	2010	1907	-56
Paltamo	14198	46	40210	60,9	0,2	-3867	1875	1972	-14
Puolanka	13915	60	34613	54,8	0,6	-4245	2020	2263	-3
Ristijärvi	13675	58	243684	43,3	0	-4322	1914	2069	-342
Sotkamo	16263	56	39523	56,8	3,2	-3674	2086	1481	-60
Suomussalmi	14256	44	40877	57,5	0,8	-3669	1950	1861	126
Vaala	15036	50	191553	42,0	1,6	-4257	2199	2003	-122
Vuolijoki	15740	39	29352	51,6	0	-4054	2093	1829	-111

Lappi:

Enontekiö	12578	90	38929	41,0	1	-4996	1870	2671	-529
Inari	16095	71	60471	60,5	2	-4101	2370	1808	155
Kemi	18399	53	113141	98,7	3,4	-3627	2899	903	116
Keminmaa	19106	57	85250	83,9	3,5	-3765	2785	891	-146
Kittilä	15006	97	39942	52,7	4	-4424	2300	2002	-83
Kolari	13973	91	34235	46,3	0,8	-4403	2289	1969	-209
Kemijärvi	15843	52	62530	69,1	0,1	-4345	2448	1799	-89
Muonio	16045	80	52028	52,3	5,7	-4683	2239	2107	-436
Pelkosenniemi	13429	75	49186	45,1	0,9	-4897	2632	2148	-142
Posio	13423	54	44855	39,1	0,7	-4132	1819	2173	-76
Ranua	13665	54	44848	46,8	1,2	-4351	1656	2634	1
Rovaniemi	18497	63	51829	98,2	4	-3212	2606	689	100
Rovaniemen mlk	17676	42	81217	66,9	4,7	-3507	2365	1184	81
Salla	13068	51	42500	45,3	0,2	-4248	1775	2614	58
Savukoski	13905	52	10000	40,9	0,8	-4709	2315	2360	-59
Simo	17133	45	65806	59,3	0,5	-3935	2265	1572	-150
Sodankylä	15493	66	39273	57,4	1,6	-4469	2316	2159	-46
Tervola	14993	53	90784	41,2	1,1	-4073	2208	1846	0
Tornio	18309	59	96490	86,4	2,3	-3673	2636	853	-175
Pello	14458	74	53609	52,9	0,2	-3918	2070	1882	2
Utsjoki	16592	76	37485	26,0	3,7	-5107	2374	2332	-441
Ylitornio	14375	58	47789	53,3	1,7	-3906	1808	1985	-71

Pohjois-Suomen katsaus 2005 on kunnittaista vertailutietoa sisältävä vuosikatsaus. Se antaa päättäjille ja muille tiedontarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Pohjois-Suomen 84 kunnasta ja 4 maakunnasta. Havainnollisissa diagrammeissa ja teemakartoissa esitetään tietoa aihealueittain:

– Alueet	– Palvelut
– Asuminen	– Rakentaminen
– Energia	– Sosiaaliturva ja terveys
– Kansantalous	– Teollisuus
– Koulutus	– Tulot
– Kunnallistalous	– Työmarkkinat
– Liikenne ja matkailu	– Väestö
– Maa-, metsä- ja kalatalous	– Ympäristö
– Oikeus	– Yritykset ja toimipaikat

Pohjois-Suomen katsaus ja sen sisältämä materiaali on kokonaisuudessaan saatavana Internetistä AlueOnline-palvelun kautta. Myös yksittäisten kuvien tulostus on palvelusta mahdollista. Tutustu palveluun osoitteessa: www.tilastokeskus.fi/alueonline

Aluekatsaus-sarjan julkaisut vuonna 2005

Tuotenro

9731 Itä-Suomen katsaus 2005

9732 Etelä-Suomen katsaus 2005

9733 Länsi-Suomen katsaus 2005

9892 Pohjois-Suomen katsaus 2005

9914 Kuntakatsaus 2005

9726 Seutukunta- ja maakuntakatsaus 2005

www.tilastokeskus.fi/aluekatsaus

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:

Oulu

Seinäjoki

Tampere

Turku

Myyntipalvelu

puhelin

(08) 535 1410

(06) 429 0600

(03) 3141 5900

(02) 274 3430

(09) 1734 2011

faksi

(08) 535 1430

(06) 429 0645

(03) 3141 5950

(02) 274 3440

(09) 1734 2500

sähköposti

oulu@tilastokeskus.fi

seinajoki@tilastokeskus.fi

tampere@tilastokeskus.fi

turku@tilastokeskus.fi

myynti@tilastokeskus.fi

ISSN 1238-9064

ISBN 952-467-421-1

Tuotenro: 9892

DE

9 789524 674218